

LEMPÄÄLÄ

Arkeologinen inventointi toukokuussa 1994

Kenttätyöt: Marja Sipilä
Raportti: Juha-Matti Vuorinen
Tampereen museot 1995

LEMPÄÄLÄN INVENTOINTI 1994
Marja Sipilä

	sivu
JOHDANTO	1
YLEISKARTTA (KARTTA 1)	3
INVENTOINTIKOHTTEET	4
Kohde nro	
A. Lempäälän kiinteät muinaisjäännökset	
a) kiinteät muinaisjäännökset:	
1. Hietaniemi, Päiväniemi	4
2. Hemminkilä, Näppilä	20
3. Haurala, Kirjakka 1	24
4. Haurala, Kirjakka 2	31
5. Haurala, Henneri 1	36
6. Haurala, Erkinmäen rinne	40
7. Haurala, Henneri 2	45
8. Haurala, Arvela	50
9. Lempainen	54
10. Vaihmalanharju	61
11. Kuokkala, Sarapistonmäki	68
12. Aimala, Aimalankangas	73
13. Innilä & Lastunen, Torisevankulma	80
14. Kuivaspää & Moisio, Pirunlinna	86
15. Haurala, Kirjakka 3	93
16. Hiirenoja & Hinsala, Säijoki	98
17. Niemenpää, Tervämäki	106
18. Sukkila, Sikkinen	111
19. Hävältilä, Hääkivi 1	116
20. Hävältilä, Hääkivi 2	123
21. Ahtiala, Mustonen	127
22. Ahtiala & Hävältilä, Jutila	133
23. Lempainen, Mottinen	139
24. Sukkila, Vuollesaari	144
b) mahdolliset kiinteät muinaisjäännökset:	
25. Lempainen, Kirkko	150
26. Hulaus, Sipilä, Uudusmaanpelto	155
27. Häihenmatka, Heikkilä	160
28. Kaakila, Niemelä	165
29. Pappila, Hollo	170

LUETTELO KARTOISTA

	sivu
1. Yleiskartta 1:50000	3
<u>A) Kiinteät muinaisjäännökset</u>	
2. Kohde 1: Päiväniemi 1:20000	18
3. Kohde 1: Päiväniemi	19
4. Kohde 2: Näppilä 1:20000	23
5. Kohde 3: Kirjakka 1 1:20000	29
6. Kohde 3, 4 & 5: Kirjakka 1 & 2, Henneri 1 1:2000	30
7. Kohde 4: Kirjakka 2 1:20000	35
8. Kohde 5: Henneri 1 1:20000	39
9. Kohde 6: Erkinmäen rinne 1:20000	43
10. Kohde 6: Erkinmäen rinne 1:2000	44
11. Kohde 7: Henneri 2 1:20000	48
12. Kohde 7 & 8: Henneri 2 & Arvela 1:2000	49
13. Kohde 8: Arvela 1:20000	53
14. Kohde 9: Lempoinen 1:20000	59
15. Kohde 9 & 23: Lempoinen & Mottinen 1:5000	60
16. Kohde 10: Vaihmalanharju 1:20000	66
17. Kohde 10: Vaihmalanharju 1:5000	67
18. Kohde 11: Sarapistonmäki 1:20000	71
19. Kohde 11: Sarapistonmäki 1:5000	72
20. Kohde 12: Aimalankangas 1:20000	78
21. Kohde 12: Aimalankangas 1:2000	79
22. Kohde 13: Torisevankulma 1:20000	84
23. Kohde 13: Torisevankulma 1:2000	85
24. Kohde 14: Pirunlinna 1:20000	91
25. Kohde 14: Pirunlinna 1:10000	92
26. Kohde 15: Kirjakka 3 1:20000	96
27. Kohde 15: Kirjakka 3 1:2000	97
28. Kohde 16: Säijoki 1:20000	104
29. Kohde 16 & 17: Säijoki & Tervämäki 1:10000	105
30. Kohde 17: Tervämäki 1:20000	109
31. Kohde 17: Tervämäki 1:1000	110
32. Kohde 18: Sikkinen 1:20000	114
33. Kohde 18: Sikkinen 1:10000	115
34. Kohde 19: Hääkivi 1 1:20000	121
35. Kohde 19 & 20: Hääkivi 1 & 2 1:5000	122
36. Kohde 20: Hääkivi 2 1:20000	126
37. Kohde 21: Mustonen 1:20000	131
38. Kohde 21 & 22: Jutila & Mustonen 1:2000	132
39. Kohde 22: Jutila 1:20000	138
40. Kohde 23: Mottinen 1:20000	143
41. Kohde 24: Vuollesaari 1:20000	148
42. Kohde 24: Vuollesaari 1:2000	149
43. Kohde 25: Kirkko 1:20000	153
44. Kohde 25: Kirkko 1:5000	154
45. Kohde 26: Sipilä, Uudusmaanpelto 1:20000	158

	sivu
46. Kohde 26: Sipilä, Uudusmaanpelto 1:2000	159
47. Kohde 27: Häihienmatka, Heikkilä 1:20000	163
48. Kohde 27: Häihienmatka, Heikkilä 1:10000	164
49. Kohde 28: Niemelä 1:20000	168
50. Kohde 28: Niemelä 1:10000	169
51. Kohde 29: Pappila, Hollo 1:20000	174
52. Kohde 29: Pappila, Hollo 1:5000	175

B) Irtolöydöt

53. Kohde 32, 33, 34 & 35: Aimala, Mikkola; Aimala, Seppälä;Hahkala, Laatiska; Haurala, Hiidennokka 1:20000	236
54. Kohde 37, 43 & 78: Hemminkilä, Laurila; Hulaus, Mustila;Rikala, Ilonen 1:20000	237
55. Kohde 39, 40 & 41: Hiirenoja, Vapaavuori; Hinsala, Oriialho;Hinsala, Piikainniitty 1:20000	238
56. Kohde 49: Jokipohja, Perälä 1:20000	239
57. Kohde 50: Kaakila, Lähteenmäki 1:20000	240
58. Kohde 51, 81, 82 & 83: Kelho, Kelhon rustholli; Sotavalta, Kopola; Sotavalta, Sorrinmäki; Sotavalta, Sotavalta 1:20000	241
59. Kohde 53 & 54: Kulju, Hirvipuro & Nikkilä 1:20000	242
60. Kohde 58: Lastunen, Lastusten kartano 1:20000	243
61. Kohde 62: Lastunen/Lempoinen, Ämmänristinmäki 1:20000	244
62. Kohde 64: Lempoinen, Koivula 1:20000	245
63. Kohde 67 & 68: Lippo, Heikkilä & Nikkilä 1:20000	246
64. Kohde 68: Lippo, Nikkilä 1:10000	247
65. Kohde 73, 75 & 77: Perälä, Laurila & Pyhältö, Niemi & Simunansaari 1:20000	248

	sivu
76. Pyhältö, Nikkilä	222
77. Pyhältö, Simunansaari	223
78. Rikala, Ilonen	224
79. Rikala, Kerttula	225
80. Sarvikas?	226
81. Sotavalta, Kopola	227
82. Sotavalta, Sorrinmäki	228
83. Sotavalta	229
84. Säijä	230
85. Sääksjärvi, Savia	231
86. Vaihmalala?	232
87. Vaihmalala?/Ihamaa?	233
C. Irtolöydöt, joiden löytöpaikasta ei ole tarkempaa tietoa	
Kohteet nro 88 – 102	234
LIITTEET	249

B. Lempäälän irtolöydöt kylittäin

30.	Ahtiala	176
31.	Ahtiala?	177
32.	Aimala, Mikkola	178
33.	Aimala, Seppälä	179
34.	Hahkala, Laatiska	180
35.	Haurala, Hiidennokka	181
36.	Haurala, Säijä, Kovettu	182
37.	Hemminkilä, Laurila	183
38.	Hietaniemi	184
39.	Hiirenoja, Säijä, Vapaavuori?	185
40.	Hinsala, Säijä, Oriaho	186
41.	Hinsala, Säijä, Piikainniitty	187
42.	Hinsala, Säijä, Typy	188
43.	Hulaus, Mustila	189
44.	Hyrkkälä	190
45.	Häihenmatka	191
46.	Innilä?	192
47.	Jokipohja, Markkula	193
48.	Jokipohja, Perälä	194
49.	Kaakila, Säijä, Lähteenmäki	195
50.	Kelho, Kelhon rustholli	196
51.	Kuivaspää	197
52.	Kulju, Hirvipuro	198
53.	Kulju, Nikkilä	199
54.	Kuokkala, Oivio	200
55.	Kuokkala, Ollila	201
56.	Kuokkala?, Kuokkalankoski, Sorola	202
57.	Lastunen, Lastusten kartano	203
58.	Lastunen	204
59.	Lastunen	205
60.	Lastustenjärvi	206
61.	Lastunen & Lempainen, Ämmänristinmäki	207
62.	Lempainen, Kanavan toimisto	208
63.	Lempainen, Lastustenkulma, Koivula	209
64.	Lempainen?, Vettenmaa	210
65.	Lempainen	211
66.	Lempainen	212
67.	Lippo, Heikkilä	213
68.	Lippo, Nikkilä	214
69.	Miemola, Korteselkä	215
70.	Moisio?	216
71.	Nurmi	217
72.	Pappila	218
73.	Perälä, Laurila	219
74.	Pyhältö, Hytylä	220
75.	Pyhältö, Niemi	221

LEMPÄÄLÄN INVENTOINTI 1994

Kenttätyöt: Marja Sipilä

Raportti: Juha-Matti Vuorinen

1. JOHDANTO

Tampereen museot aloitti vuonna 1993 viideksi vuodeksi tarkoitetun projektin Pirkanmaan kuntien arkeologisen inventoinnin tekemiseksi. Kohteiksi valittiin 10 heikoiten maakunnassa arkeologisesti tunnettua kuntaa. Kesällä 1993 inventoitiin Kangasala ja seuraavana vuonna Tampere sekä Lempäälä. Vuonna 1995 kohteina olivat Vesilahti ja Pälkäne. Lempäälän inventoinnin rahoitti Tampereen museot sekä Lempäälän kunta myönsi tarkoitukseen tuhat (1000) mk. Inventoinnin kenttätyöt teki toukokuussa 1994 HuK Marja Sipilä Turun yliopistosta. Työn vaatimat esityöt teki va. museoamanuenssi Tuija-Liisa Soininen ja jälkityöt raporteineen vs. museoamanuenssi Juha-Matti Vuorinen Tampereen museoissa virkatöinä. Tuija-Liisa Soininen avusti joissakin kohteissa Marja Sipilää myös kentällä. Jälkitöissä on avustanut museoharjoittelija Vadim Adel.

Lempäälän arkeologinen inventointi oli nk. perusinventointi, jossa tarkastettiin kunnan ennestään tunnetut kiinteät muinaisjäännökset ja paikallistettiin mahdollisuuksien mukaan sekä tarkastettiin irtto- ja hajalöydöt. Irtolöytötietojen ja topografisten havaintojen perusteella etsittiin lisäksi uusia muinaisjäännöksiä. Sopivissa kohteissa työhön kuului koekuopitusta ja pintapöimintää.

Tässä raportissa kohteet 1 – 24 on numeroitu Pirkanmaan seutukaavaliiton vuonna 1995/1996 ilmestyvän kiinteiden muinaisjäännösten luettelon numeroinnin mukaisesti. Niiden jälkeen esitetään tiedot inventoinnin yhteydessä mahdollisiksi kiinteiksi muinaisjäännöksiksi tulkituista kohteista 25 – 29. Nämä voivat olla myös irtolöytöjä tai sekundaarisia löytöpaikkoja. Näiden jälkeen on tiedot irtolöydöistä aakkosjärjestyksessä maarekisterikyllyttain. Lopuksi luetellaan kohteet, joista ei ole muuta tietoa kuin että kyseiset artefaktit on löydetty Lempäälästä. Yhteensä raportissa on tiedot 102 kohteesta.

Aikaisemman Lempäälän arkeologisen perusinventoinnin teki Vilhelm B. Luho kesällä 1940. Nykyisin Lempäälään kuuluvan Säijän alueen inventoi Väinö Maajoki Vesilahden inventoinnin yhteydessä jo edellisenä kesänä. Tätä ennen oli A.O. Heikel julkaissut tietoja Lempäälän muinaisjäännöksistä kertomuksessaan Pirkkalan kihlakunnasta. Teos ilmestyi 1885 ja sen kenttätyöt oli tehty 1879. Päivääniemen röykkiökalmisto (kohde 1) tunnettiin jo ainakin 1700-luvulla. Paikassa tehtiin myös ensimmäiset varsinaiset kaivaukset kunnassa, kun H.A. Reinholm tutki 1864 kalmistosta kaksi röykkiötä. J.R. Aspelin kaivoi Päivääniemessä myös kaksi röykkiötä 1879 ja kalmiston tutkimuksia jatkoi A.O. Heikel 1895. Seuraavana vuonna mukana olivat myös A. Hackman ja H.J. Heikel. Samoihin aikoihin (1894) kaivoi A.O. Heikel Säijoen kalmistosta (kohde 16) kolme roukkiota. Kohde sijaitsi tuolloin Vesilahden kunnassa. Päivääniemessä on sittemmin kaivettu vain yksi röykkiön puolikas (Katiskoski 1987). Kohteessa tehtiin kylläkin 1980-luvun lopussa kartoitus (Katiskoski 1987) ja kasvi-inventointi ja siihen liittyvä hoitosuunnitelma (Seppänen 1987). Museovirasto on 1990-luvun alusta pitäen hoitanut niin Päivääniemeä kuin eräitä muitakin rautakauden kohteita Lempäälässä.

Lempäälästä Valkeakoskelle vievän tien parannuksen yhteydessä 1910-luvulla arkeologien huomio kiintyi Vaihmalanharjun (kohde 10) polttokalmistoon, jossa Julius Ailio teki pienen kaivauksen 1918. Sen jatkeena oleva Lempoisten kalmiston (kohde 9) löytöpaikat kartoitettiin,

vaikka varsinaiset kaivaukset paikalla tehtiin vasta 1971. Professori Ella Kivikosken oppilaat tekivät hänen johdolla kesällä 1953 pieniä kaivauksia Lempäälässä. Tällöin tutkittiin Kirjakan röykkiökalmistosta (kohde 3) kolme rauniota ja kaivettiin myös Sarapistonmäkeä (kohde 11) sekä Erkinmäenrinnettä (kohde 6) ensimmäisen kerran. Sarapistonmäessä tutkimuksia jatkoi L. Ruonavaara vuonna 1985. Kirjakan–Hennerin alueella (kohteet 3 – 8 ja 15) tehtiin rakentamispaineiden johdosta laajoja koetutkimuksia 1984 sekä kartoitettiin kohteita vielä 1987. E–L Rommi kaivoi Arvelan huvilan (kohde 8) pihalta pienialaisen kivikautisen löytöpaikan. Nils Cleve tutki 1929 Pirunlinnan luolaa (kohde 14) sieltä löydettyjen piinuolenkärkien johdosta.

Inventoinnissa todettiin uusia muinaisjäännöksiä yhteensä 7 kohteesta:

- Hääkivi 1 (kohde 19): rautakautinen asuinpaikka
- Hääkivi 2 (kohde 20): rautakautinen kalmisto
- Mustonen (kohde 21): kuppikivi ja mahd. rautakautinen kalmisto
- Jutila (kohde 22): mahd. rautakautinen? asuinpaikka
- Mottinen (kohde 23): rautakautinen polttokenttäkalmisto ja kivikautinen asuinpaikka
- Vuollesaari (kohde 24): mahd. rautakautinen asuinpaikka
- Pappila, Hollo (kohde 29): ajoitukseltaan epämääräisiä röykkiöitä

Lisäksi Aimalankankaan (kohde 12) ennestään tunnettu kivikautinen löytöpaikka ja vasarakirveskulttuurin hauta osoittautui olevan varsin laaja kivikautinen asuinpaikka–alue. Torisevankulman (kohde 13) kivikautinen asuinpaikka laajeni käsittämään nyt myös ylemmän rantaterassin Luhon 1940 inventoiman alueen länsipuolella.

Tässä raportissa esitetyt muinaisjäännöskohteiden maanomistajatiedot on saatu Lempäälän kunnan kiinteistöluettelosta, jonka ajopäivämäärä on 13.4.1995.

Kertomukseen kuuluvat:

Löydöt: KM 28839 – 28856 (Diar. 16.8.1995)

Valokuvat: ~~KM~~ 100560 – 100654

Diat: ~~KM~~ 32761 – 32780

Hämeen museossa 2. lokakuuta 1995

 Juha-Matti Vuorinen
 vs. museoamanuenssi
 Tampereen museot

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0001

Tunnistetiedot

Kunta: LEMPÄÄLÄ 418 Inventointinumero: 1
Alue: Hietaniemi Luokka: I
Nimi: Päivääniemi Ajoitus: rautakausi & kivikausi?
Kohteen laji: röykkiökalmisto & asuinpaikka Lukumäärä: n. 130
Kohteesta muita kortteja _____ kpl (ks. täyttöohjeet)
Tarkastaja: M. Sipilä Tarkastusaika: 17.5.1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2114 09 Hulausjärvi Pinta-ala ainakin 5 ha
x = 6798 56 - 6799 00 y = 2483 70 - 2484 35 z = 80 - 85
Suunta ja etäisyys kirkosta tms. N. 3,5 km Lempäälän keskiaikaisesta kivikirkosta lounaaseen

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Hietaniemi 407

Tila/Rno/Nimi RN:o 1:3 Päivääniemi

tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Seppälä, Päivi Puhelin: _____

Osoite: Hiiroksentie 6 Postitmp: 37500 Lempäälä

Omistaja: Lehtonen, Helvi Puhelin: _____

Osoite: Hiiroksentie 10 Postitmp: 37500 Lempäälä

Kiinteistötunnus

418	407	0001	0003

 vuokrattu, ks huomautukset

Tila/Rno/Nimi RN:o 1:35 Suvikoto (1:7)

tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Marttila, Hannu Olavi Puhelin: _____

Osoite: Nysätie 2 Postitmp: 37500 Lempäälä

Kiinteistötunnus

418	407	0001	0035

 vuokrattu, ks huomautukset

Tila/Rno/Nimi RN:o 1:19 Päiväranta

tai Kortteli/tontti/palsta

Omistaja: Ojanen, Viljo Valdemar

Puhelin:

Osoite: Päivääniemi

Postitmp: 37500 Lempäälä

Kiinteistötunnus

418 407 0001 0019

vuokrattu, ks huomautukset

Tila/Rno/Nimi RN:o 1:26 Karhula

tai Kortteli/tontti/palsta

Omistaja: Karhukoski, Pekka Kalervo

Puhelin:

Osoite: Lepomoisientie 6

Postitmp: 33960 Pirkkala 6

Kiinteistötunnus

418 407 0001 0026

vuokrattu, ks huomautukset

Tila/Rno/Nimi RN:o 1:28 Solki

tai Kortteli/tontti/palsta

Omistaja: Suomen valtio/Museovirasto

Puhelin:

Osoite: PL 913

Postitmp: 00101 Helsinki

Kiinteistötunnus

418 407 0001 0028

vuokrattu, ks huomautukset

Tila/Rno/Nimi RN:o 1:33 Kartano (1:27)

tai Kortteli/tontti/palsta

Omistaja: Hietaniemi, Vilho Juhani

Puhelin: 90/4582 470

Osoite: Munkkiniemen Puistotie 11

Postitmp: 00330 Helsinki

Omistaja: Kiinteistöyhtiö Varmiola, Jari & Virtanen, Leo

Puhelin:

Osoite: ~~Hietastentie A~~

Postitmp: 37800 Toijala

Omistaja: ~~Hietämäki, Pauli~~

Puhelin:

Osoite: ~~Lehtopolku 18~~Postitmp: ~~37550 Moisio~~Omistaja: ~~Kesola, Anneli~~

Puhelin:

Osoite: ~~Kirkonkylä~~

Postitmp: 37470 Vesilahti

Omistaja: ~~Puranen, Seppo Arvid~~

Puhelin:

Osoite: ~~Valkkinen~~Postitmp: ~~37420 Lempäälä~~

Kiinteistötunnus

418 407 0001 0033

vuokrattu, ks huomautukset

omistajat allekirjattu

Tila/Rno/Nimi RN:o 1:25 Lehtola

tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Lehtonen, Tauno Tapani (kuolinpesä) Puhelin: _____

Osoite: Hiiroksentie 10 Postitmp: 37500 Lempäälä

Kiinteistötunnus

418	407	0001	0025

vuokrattu, ks huomautukset

Aiemmat tiedot: Kaiv. H.A. Reinholm 1864, J.R.Aspelin 1879, A.O. Heikel 1895, A.O. Heikel & H.J. Heikel 1896, A. Hackman 1896, M. Bergström koekaiv. 1983 & 1985 (Priikoolinnokka), K. Katiskoski 1987
Kartoitus F. Törnqvist 1896 & K. Katiskoski 1987 (itäosa)
Inv. V. Luho 1940 (IIA:1), M. Sipilä 1994 (1)
Tark. V. Luho 1960 & A-L Hirviluoto 1961
Hoitosuunnitelma K. Seppänen 1987 & O. Soininen 1992
Kasvikartoitus K. Seppänen 1987

Aiemmat löydöt: KM 657, 1996:76, 2001a:1-2, 2886:9, 3010:1-9, 3151:1-58, 3304:1-51, 5473, 13771:1-3, 15139, 23749:1-154

Tarkastuslöydöt: KM 28845:1-5 (kvartsikaavin, kvartsi-iskoksia, pii-iskos, palanut luu, kuonaa)

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat 1, 2 & 3

muut liitteet:

negatiivit:

diat:

Kohteen kuvaus: Rautakautinen röykkiökalmisto Pyhäjärven Toutosenselän eteläpuolella. Kalmistossa on n. 130 kiven- ja maansekaista röykkiötä/matalaa kiveystä (ks. luettelo & kartta 3), joiden läpimitta on n. 3 – 10 m. Huomattava rakenteellinen piirre röykkiöissä on silmäkivi: se on todettu ainakin 52 röykkiössä. Epämääräinen kehärakenne havaittiin kahdessa kaivetussa rauniossa. Röykkiöt on tunnettu jo 1700-luvulta lähtien ja niitä on kaivettu vuodesta 1864 alkaen. Kaivaukset ovat kuitenkin vanhoja. Vuoden 1896 jälkeen varsinaisella kalmistoalueella on kaivettu vain yhden röykkiön (nro 37) puolikas (Katiskoski 1987). Kaikkiaan on alueella tutkittu kokonaan tai osaksi 16 röykkiötä. Mikäli irtolöydöt otetaan huomioon, niin kalmiston ajoitus ulottuu 200-luvulta ristiretkiajalle. Museovirasto (Suomen valtio) omistaa osan kalmistoalueesta ja paikka on viraston hoitokohde.

Inventoinnissa 1994 koekuopittiin Lempäälä–Vesilahti –tien eteläpuolelta uuden tielinjauksen alueelle jäävä metsä alueen lounaisosassa. Koekuoppia kaivettiin tielinjauksen eteläreunan ulkorajan paalutusta hyväksi käyttäen 20 m välein sekä tämän ja nykyisen tien väliin intuitiivisesti kuoppia yhteensä 12 kpl. Kussakin kuopassa alkoi 10 – 15 cm paksuisen turve/sammal–kerroksen alta puhdas savi. Lisäksi tehtiin kuoppa (KK1) myös tielinjauksen reuna–alueelle kolmen suuren kiven väliin tutkimusalueen kaakkoisosaan röykkiön 123 keskipisteestä 21,5 m suuntaan 117,5 astetta. Kuopassa oli ensin päällä 23 cm homogeeninen kyntökerros ja sen alla puhdas, sininen savi. Kuoppa kaivettiin 35 cm:n syvyyteen. Ei löytöjä. Pintapöimiltä peltoalueelta (ks. kartta) löytyi kauttaaltaan runsaasti palanutta savea ja suppealta alalta kvartsi–iskoksia.

Inventoinnissa todettiin 22 tie- ja peltotöissä osittain tai kokonaan hävitettyä ennestään tunnettua röykkiötä (ks. kartta & luettelo röykkiöistä) aluetta halkovien teiden ja ojien varsilta. Lisäksi havaittiin alueen eteläosassa kaksi ja luoteisosassa 6 aiemmin kartoittamatonta röykkiötä (ks. kartta 3 ja luettelo röykkiöistä).

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistökoodi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)

Päivääniemen kalmisto sijaitsee Pyhäjärven Toutosenselän ja Hulausjärven välisen Näppilänjoen länsirannalla. Kalmisto ulottuu n. 600 m Näppilänjoesta länteen. Näppilänjoen ylittävä Lempäälä-Vesilahti -maantie (nro 301) halkaisee kalmiston itäosan ja leikkaa lännessä sen eteläreunaan. Maasto on varsin tasaista, itäosasta jyrkemmin kohti vesirajaa laskeutuvaa, maaperä yleensä hyvin kivikkoista moreenia tai savimaata. Alueelta on paikoin otettu hiekkaa ja kiviä. Muinaisjäännettä on metsittyntä entistä kaski- ja hakamaata sekä peltoa.

Laajuuden arviointiperuste: Aiemmat tiedot, koekuopitus ja pintapoiminta 1994

Luokitusehdotus perusteluineen: I. Päivääniemi on Pyhäjärven alueen merkittävimpiä rautakautisia kalmistoalueita. Kalmisto sijaitsee luonnonkauniissa kulttuurimaisemassa ja ainakin jatkossa melko suojatulla alueella.

Ehdotus suoja-alueeksi:

Havaintomahdollisuudet: Pintapoiminnan havainto-olot olivat melko heikot: pelto oli äestetty ja kylvetty, mutta rutikuiva.

Opas:

Rauhoitustoimenpiteet maastossa: 2 informaatiotaulua

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys: V. 1994 keväällä käynnistyi maantien nro 301 parantaminen Näppilänsillan kohdalla. Uuden sillan pengerrystyöt alkoivat 1994 kesällä, itse sillan rakentaminen alkaa helmikuussa 1995 ja se on valmis heinäkuussa 1995. Vanha silta puretaan syksyllä 1995 ja penkereet 1995 - 1997 aikana (tielaitoksen aika-taulu 6/1994). Uusi tie kiertää kalmistoalueen eteläpuolelta, valtion omistaman tilan 1:28 rajan vierestä. Sen alle ei jää kalmistoaluetta.

Lähilöytöjä: KM 14592 (liuskekeihäänkärjen katkelma) n. 10 m päästä Näppilän sillasta (ks. kohde 37; Hemminkilä, Laurila)
KM 2151:550 (kourutaltoa) pellosto Hietaniemen rusthollin maalta (ks. kohde 38).

Selostus jätetty

Aika

Paikka

Allekirjoitus

Huomautuksia (esim. perimätieto) ja lisäyksiä:

Kirjallisuutta: H. Honka–Hallila (1985), Pyhäjärven eteläosan rautakautinen asutus ja sen yhteys alueen historialliseen asutukseen. – Karhunhammas 8.

J.R. Aspelin (1896), Päiväniemi Lempäälässä. – SM 1896.

H.J. Heikel (1899), Päivääniemen, Säijoen ja Kirmukarmun polttokalmistot. – *Analecta archaeologica Fennica* IV: 3 – 22.

Muinaismuistoalueelle on laadittu hoitosuunnitelma (K. Seppänen 1987 & O. Soininen 1992), jota on toteutettu vuonna 1987 ja säännöllisesti 1990–luvulla.

LEMPÄÄLÄ, PÄIVÄÄNIEMI (418 1 0001)

Luettelo röykkiöistä. Luettelon numerointi noudattaa Luhon vuoden 1940 inventoinnin numerointia. (Röykkiöt nro 1 – 109 alunperin A.O. Heikelin johdolla tehdystä Törnqvistin kartoituksesta 1896, röykkiöt 110 – 128 Luhon inventoinnissa löytyneet)

Vilhelm B. Luho inventointi 1940

Marja Sipilä inventointi 1994

Fredrik Törnqvist kartoitus 1896 & Kaarlo Katiskoski kartoitus 1987

Matti Bergström tarkastus ja koekaivaus 1983

ks. kartta 3

a) Törnqvistin kartoitus 1896 (Luho 1940):

1. Tien pohjoispuolella olevan vanhan hiekkakuopan, ruohottuneen ja lepikkoa kasvavan, reunalla. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 7 m. Toinen puoli sortunut kuoppaan. Kiviä pois. (Luho 1940)

2. Läpimitaltaan n. 5 m, melkein kokonaan hajoitettu, pohjakerros jäljellä. (Luho 1940)

3. Maantien pohjoisella puolella lähellä ojaa. Läpimitaltaan noin 3,5 m. (Luho 1940)
Sipilä inv. 1994: osittain tuhoutunut tietä levennettäessä.

4. Maantien laidassa, toinen puoli hävitetty ojan kaivuussa. Läpimitaltaan n. 4,5 m. (Luho 1940)
Sipilä inv. 1994: ei löydetty.

5. Kokonaan hävitetty. Läpimitaltaan ollut n. 4 m. (Luho 1940)

6. Maantien eteläpuolella pellon laidassa. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 3 m. – Uuden maantien ojaa kaivettaessa löydettiin tästä rauniosta miekan kappale, jonka oli Appelgren ottanut talteen – mainittu H. J. Heikelin kaivauskertomuksessa KM n:olla 3132 sekä saman "Päiväniemen, Säijoen ja Kirmukarmun polttokalmistot" sivulla 19, alamuistutus 1, n:olla 3131 (epävarmana). Näillä numeroilla se ei kuitenkaan löydy museon luettelosta. (Luho 1940) – Syyskuussa 1896 A.O. ja H.J. Heikel tutkivat raunion, jolloin löydettiin vain saviastian paloja (KM 3304:43). Roukkiosta oli ainoastaan eteläisen puoliskon pohja

jäljellä. Alkujaan oli rökkiö koottu kahden isomman maakiven väliin, joiden etäisyys toisistaan oli 2,5 m. Roukkion kivet vaihtelivat nyrkinkokoisista miehennostannaisiin. Sipilä inv. 1994: ei löydetty.

7. Maantien eteläpuolella, pellolla. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 5 m. Kiviä pois. (Luho 1940)

8. Maantien eteläpuolella. Noin 3 m läpimitaltaan. Kiviä pois. (Luho 1940)

9. Maantien eteläpuolella. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 5,5 m. Kiviä pois. (Luho 1940) Syyskuussa 1896 A.O. Heikel ja A. Hackman tutkivat raunion. Rökkiön rajoja oli vaikea määrittellä. Se oli koottu suurien maakivien varaan, joista yksi oli n. 2 m leveä ja 0,75 m korkea (silmäkivi). Maakivien välissä oli 2 – 3 kerrosta pienempiä kiviä. Kahden maakiven välistä, maansekaisesta kohdasta tavattiin osia rautamiekasta, keramiikkaa ja hevosenhampaita(?). Ei muita luulöytöjä. KM 3304:45–47.

10. Läpimitaltaan n. 3,5 m. Kiviä pois. (Luho 1940)

11. Läpimitaltaan n. 3,5 m. Kiviä pois. (Luho 1940)

12. Hävittämätön raunio; läpimitaltaan n. 7 m. (Luho 1940) – Syyskuussa 1896 tutkivat sen A.O. ja H.J. Heikel. Muodoltaan rökkiö oli säännöllisen soikea, ja sen pituus oli 6,5 m (N–S) ja leveys n. 5 m (W–E). Rökkiön korkeus oli 0,5 m. Maaperäinen "silmäkivi" oli lähellä roukkion eteläpuolta. Muuten roukkio oli koottu erikokoisista kivistä, joissa oli jälkiä tulesta. Löydöt: vyön soljen katkelma, osia kuolaimista, keihäänkärjen katkelmia, savikiekon paloja, keramiikanpaloja. KM 3304:31–38.

13. Läpimitaltaan n. 4,5 m. (Luho 1940)

14. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 6,5 m. (Luho 1940)

15. Maantien eteläpuolella. Kiviä pois, läpimitaltaan n. 5 m. (Luho 1940) – Syyskuussa 1896 tutkivat sen A.O. ja H.J. Heikel. Rökkiön pintakivet olivat poissa. Raunion leikkaus oli siten tasainen ja muoto soikea. Rökkiön mitat: pituus 5,5 m (W–E), leveys 4,5 m (N–S), korkeus 0,5 m (max). Rökkiö oli koottu erikokoisista kivistä muutamien isompien maakivien varaan. Useissa kivissä oli jälkiä tulen vaikutuksista. Löydöt: kilvenkupuran kappale, rautamiekan katkelmia, keramiikkaa. KM 3304:39–42.

16. Samalla puolella tietä kuin edellinenkin. Kiviä pois, läpimitaltaan n. 4,5 m. (Luho 1940)

17. Päivääniemen raunioista korkein. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 9,5 m. Kiviä vähän pois. – Raunioon tai rauniosta näyttää johtavan lounais–koillisuunnassa kivirivi – harvahko, kivet eri suuruisia, osin turvepeitteiset – n. 15–18 m pitkä. H.J. Heikelin kaivauskarttaan on raunion lounaisreunalle merkitty viisi kiveä – rivin alku– tai loppupää – , joista yksi raunion sisällä. Näistä H.J. Heikel mainitsee seuraavaa: "Roukkion lounaispuoleisen kehysten ulkopuolelle kohosi maanpinnasta joita kuita isompia ja pienempiä kiviä, jotka näyttivät muodostavan erityisen pienemmän roukkion. Tätä tutkittiin ainoastaan siinä määrässä, kun se tuli isomman roukkion yhteyteen." – Mitään ei tästä kiveyksestä ollut löytynyt. Mahdollista saattaa olla, että mainittu kivirivi – vainajain polku? – on ulottunut syvemmälle raunioon, ehkä silmäkiveen asti – jäänyt huomiota herättämättä kaivauskartalle merkitsemättä? –; raunion ulkopuolinen osa kivitietä(?) on saattanut myöskin osaltaan kärsiä kivien vääntelemisestä ja pellon raivaustyöstä, ulottuahan se aina pellon reunalle asti. (Luho 1940)
Syyskuussa 1896 tutkivat sen A.O. ja H.J. Heikel. Silmäkiven koko on n. 4 x 3 m ja se kohosi n. 1 m muun rökkiön pinnan yläpuolelle. Rökkiö oli pitkänpöyreä muodoltaan ja sen koko oli 10 m idästä länteen ja 9 m pohjasta etelään. Rökkiön korkeus oli n. 1 m (max). Rökkiö koostui erikokoisista kivistä ja maasta. Erityisesti pienemmät kivet osoittivat ankaranlaista tulen vaikutusta. Rauniosta tuli suht. runsaasti löytöjä: keihäänkärjenkatkelmia, rautamiekan katkelmia, kilvenkupuran palasia, valjaiden hela, hevosenkenkäsolki, käärmesolki, kääntöjalkasolki (Armbrustfibel), piiskanvarsi, kvartsinpaloja, keramiikkaa, kuonaa, simpukankuorta & lasin kappale. Vain yksi palaneen luun pala. KM 3304:1–29. Valok. ?

18. Läpimitaltaan n. 3,5 m. (Luho 1940)

19. Läpimitaltaan n. 2,5 m. (Luho 1940)

20. Lämpimitaltaan n. 3,5 m. (Luho 1940)
Sipilä inv. 1994: röykkiön pohjoispuolella on ilmeisesti numeroimaton rökkiö, joka on jäänyt tien alle.
21. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 5 m. (Luho 1940) – Tutki 1896 A. Hackman. Röykkiön korkeus oli n. 0,5 m. Länsireunassa sijaitsevan silmäkiven korkeus oli n. 1 m ja leveys n. 1,5 m. Raunio koostui isompien maakivien varaan kootuista pienemmistä kivistä, joita oli 2 – 3 kerrosta. Silmäkiven pohjoispuolelta löydettiin pronssisen kaularenkaan katkelmia. Röykkiön itäosasta löytyi keramiikanpaloja. Ei luulöytöjä. KM 3304:48–51.
22. Lämpimitaltaan n. 8,5 m. (Luho 1940) – Tutki 1895 A.O. Heikel. KM 3151:13 (palaneita luita).
23. Maantien eteläpuolella pellon reunassa. Lämpimitaltaan n. 2 m. (Luho 1940)
24. Pellolla. Lämpimitaltaan n. 3 m. (Luho 1940)
25. Lämpimitaltaan n. 3,5 m. Kiviä pois. (Luho 1940)
26. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 3,5 m. Kiviä pois. (Luho 1940)
27. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 2,5 m. (Luho 1940)
28. Maantien pohjoispuolella, aivan tien reunalla. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 5,5 m. Toinen puoli hävitetty ojan kaivuussa. Kiviä pois. (Luho 1940)
Sipilä inv. 1994: osittain tuhoutunut tietä levennettäessä.
29. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 10 m. (Luho 1940) – Tutki 1895 A.O. Heikel. Roukkion pohjustasta tavattiin löytöjä: rautainen nuolenkärki, veitsen katkelma, kuolainten rengas, palanutta luuta, simpukankuori ja piikiven kappale. KM 3151:1–4.
30. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 8,5 m. (Luho 1940) – Tutki 1895 A.O. Heikel. Roukkion pohjustasta tavattiin löydöt: putkikeihäänkärki, spiraalisormus, kaularenkaan katkelma, pronssirengas, kuolainten osia, paimensauvaneulan katkelma, kilvenkupuran paloja, palaneita luita, piikiven paloja. KM 3151:5–12.
31. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 8 m. – Tutki 1895 A.O. Heikel. Mitään ei löytynyt. (Luho 1940)
32. Lämpimitaltaan n. 8 m. – Tästä samaten kuin raunioista 29–31 paljon kiviä pois. (Luho 1940) – Tutki 1879 J.R. Aspelin: roukkio oli pyöreä ja sen läpimitta oli n. 10 m ja korkeus 1,2 m. Sen keskellä kohosi iso maaperäinen kivi. Raunion eteläreunassa oli ikäänkuin pienempi, pyöreä, läpimitaltaan n. 2 m suuruinen raunio. Siitä tavattiin runsaasti tuhkaa ja hiiltä. Itse roukkion silmäkiven juurelta tavattiin palaneita luita ja putkikirves. KM 2001a:1–2.
33. Saman hiekkakuopan reunalla kuin nro 1. Vajonnut puolittain kuoppaan. Kiviä pois, läpimitaltaan n. 4 m. (Luho 1940)
Sipilä inv. 1994: ei löydetty.
34. Kiviä pois, läpimitaltaan n. 4 m. (Luho 1940)
Sipilä inv. 1994: ei löydetty.
35. Silmäkivellinen, lähellä Näppilän siltaa. Lämpimitaltaan n. 5 m. (Luho 1940)
Sipilä inv. 1994: ei löydetty.
36. Saman hiekkakuopan reunalla kuin nro 1. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 5,5 m. Osa rauniosta sortunut kuoppaan. Kiviä pois. (Luho 1940)
Sipilä inv. 1994: ei löydetty.

37. Lämpimaltaan n. 7,5 m. Kiviä pois. (Luho 1940)
 Katiskoski kaiv. 1987 (läntinen sektori): röykkiön mitat ovat n. 9 x 10 m, siinä on ehkä epämääräinen kehärakenne. Se on koottu suurten maakivien ympärille hyvin erisuuruista kivistä ilman varsinaista maataytettä. Kiveys on paikoitellen hyvin tiivis ja sen paksuus on 40–50 cm (max). Kaivetun sektorin keskeltä tavattiin naisen polttohautaus. Valtaosa keramiikasta löydettiin varsinaisen röykkiön ulkopuolelta: mahdollisesti paikalla on ollut myös rautakautinen asuinpaikka? Hautaus on ajoitettavissa merovingiajan alkuun, 600–luvulle. Erillinen vyönsolkilöytö saattaa olla varhaisempi. Röykkiöstä tavattiin myös mm. karhun kynsiä. Löydöt: KM 23749:1–154 (pronssikorujen ja luukamman osia, palanutta luuta, keramiikkaa, nokimaata). Valok. KM f 69779 – 69837, KM d 13794 – 13822. Osteologinen analyysi T. Formisto 1987.
38. Silmäkivellinen, läpimaltaan n. 3 m. Kiviä pois. (Luho 1940)
39. Silmäkivellinen, läpimaltaan n. 3,5 m. (Luho 1940)
40. Lämpimaltaan n. 5,5 m. (Luho 1940)
 Sipilä inv. 1994: ei löydetty.
41. Lämpimaltaan n. 4 m. (Luho 1940)
 Sipilä inv. 1994: ei löydetty.
42. Lämpimaltaan n. 5 m. (Luho 1940)
 Sipilä inv. 1994: ei löydetty.
43. Lämpimaltaan n. 3,5 m. (Luho 1940)
 Sipilä inv. 1994: ei löydetty.
44. Silmäkivellinen (suuri), läpimaltaan n. 6,5 m. (Luho 1940) – Tutki 1896 A.O. Heikel. Roukkio oli läjätty 3 m korkeisen kivenlohkareen pohjoispään juurelle. Röykkiön korkeus oli 0,5 m (max). Röykkiö oli koottu erikokoisista kivistä. Löydöt: reikäkivi. KM 3304:44.
45. Silmäkivellinen, läpimaltaan n. 7 m. (Luho 1940)
46. Silmäkivellinen, läpimaltaan n. 8 m. (Luho 1940)
47. Silmäkivellinen, läpimaltaan n. 4 m. (Luho 1940)
48. Silmäkivellinen, läpimaltaan n. 6 m. (Luho 1940)
49. Lämpimaltaan n. 6 m. (Luho 1940)
50. Silmäkivellinen, läpimaltaan n. 4 m. (Luho 1940)
 Sipilä inv. 1994: mahdollisesti tuhoutunut kokonaan.
51. Silmäkivellinen, läpimaltaan n. 3,5 m. (Luho 1940)
52. Lämpimaltaan n. 4,5 m. Kiviä pois. Valok.? (Luho 1940)
53. Maantien pohjoispuolella lähellä ojaa. Lämpimaltaan n. 6 m. Kiviä pois. (Luho 1940)
 Sipilä inv. 1994: eteläreunaltaan röykkiö on jäämässä tien alle.
54. Maantien reunalla, sen pohjoispuolella. Osa rauniosta hävinnyt ojan kaivuussa. Lämpimaltaan n. 6 m. Kiviä pois. (Luho 1940)
 Sipilä inv. 1994: lähes kokonaan tien alla, n. 1 m leveä kaistale röykkiön pohjoisosasta on näkyvissä.
55. Suuri, hävittämätön raunio, läpimaltaan n. 11 m. (Luho 1940)
56. Osittain ojan kaivuussa hävitetty. Lämpimaltaan n. 3,5 m. (Luho 1940)
 Sipilä inv. 1994: tuhoutunut kokonaan.

57. Osittain ojan kaivuussa hävitetty. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 5,5 m. (Luho 1940)
Sipilä inv. 1994: osittain tuhoutunut tietä levennettäessä.
58. Läpimitaltaan n. 4 m, kiviä pois. (Luho 1940)
Sipilä inv. 1994: osittain tuhoutunut.
59. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 4 m. (Luho 1940)
Hirviluoto tark. 1961: tienteossa hävitetty puolet? Röykkiö on kohtalaisen matala, sen halkaisija on 4 – 5 m. Profiilissa näkyy palanutta maata, kiveystä ja palanutta savea. Löydöt: KM 15139 (pal. savea).
Sipilä inv. 1994: osittain tuhoutunut.
60. Ojan kaivuussa kärsinyt, läpimitaltaan n. 4 m. (Luho 1940)
Sipilä inv. 1994: osittain tuhoutunut.
61. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 7 m. Kiviä pois. (Luho 1940) – Tutki 1895 A.O. Heikel. Roukkion pohjustasta löydöt: miekan katkelma, keihäänkärjen katkelmia, rautaveitsen katkelmia, kilvenkupuran palasia, paimensauvaneulan katkelmia, kuolainten osia, hevosenkenkäsoljen katkelmia, rapusolki, tasavarsisolkia ja niiden katkelmia, miekan ponsi, heloja, pinsetit, spiraalisormus, rannerenkaan katkelmia, pronssiketjun paloja, pronssispiraaleja, palanutta luuta. KM 3151:14–58 & KM 3010:1–9?.
62. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 4 m. (Luho 1940)
63. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 5 m. (Luho 1940)
64. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 6,5 m. – Joku tuntematon tutkinut (Reinholm?). (Luho 1940)
65. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 4 m. (Luho 1940)
Bergström tark. 1983: tuhottu.
Sipilä inv. 1994: osittain tuhoutunut.
66. Läpimitaltaan n. 3,5 m. (Luho 1940)
67. Läpimitaltaan n. 3 m. (Luho 1940)
68. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 3,5 m. (Luho 1940)
69. Läpimitaltaan n. 3 m. (Luho 1940)
Sipilä inv. 1994: ei löydetty.
70. Läpimitaltaan n. 3,5 m. (Luho 1940)
Sipilä inv. 1994: ei löydetty.
71. Erillään muista, metsän sisällä. Läpimitaltaan n. 7 m. Kiviä pois. (Luho 1940)
72. Läpimitaltaan n. 3 m. Kiviä pois. (Luho 1940)
73. Läpimitaltaan n. 4,5 m. (Luho 1940)
Bergström tark. 1983: osittain tuhottu.
74. Läpimitaltaan n. 4,5 m. Kiviä pois. (Luho 1940)
Bergström tark. 1983: tuhottu.
Sipilä inv. 1994: tuhoutunut osittain tehtäessä tietä tontille 1:19.
75. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 5 m. (Luho 1940)
76. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 4 m. (Luho 1940)

77. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 6 m. (Luho 1940)
78. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 5 m. (Luho 1940)
79. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 4,5 m. (Luho 1940)
80. Keskellä kuopanne. Läpimitaltaan n. 7 m. (Luho 1940)
81. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 4,5 m. (Luho 1940)
82. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 4,5 m. (Luho 1940)
83. Keskellä kuopanne. Läpimitaltaan n. 5 m. (Luho 1940)
84. Läpimitaltaan n. 5 m. (Luho 1940)
85. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 7 m. (Luho 1940)
86. Läpimitaltaan n. 5,5 m. (Luho 1940)
87. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 5,5 m. (Luho 1940)
Bergström tark. 1983: osittain tuhottu.
Sipilä inv. 1994: osittain tuhoutunut, jäljellä oleva osa vaarassa romahtaa maantien ojaan.
88. Suorakaiteen muotoinen matala syvennys. Naurishauta? (Luho 1940)
89. Verrattain korkea raunio, läpimitaltaan n. 6 m. – Merkkejä tutkimuksesta (Reinholm?). (Luho 1940)
90. Läpimitaltaan n. 5 m. – Osittain tutkittu (Reinholm?). (Luho 1940)
91. Läpimitaltaan n. 4 m. (Luho 1940)
Bergström tark. 1983: tuhottu.
92. Kolmen suuren kiven välissä. Läpimitaltaan n. 7 m. (Luho 1940)
Sipilä inv. 1994: ei löydetty.
93. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 4,5 m. Kiviä pois. (Luho 1940)
Sipilä inv. 1994: mahdollisesti kaiveltu, uuden tielinjauksen alueella.
94. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 4,5 m. (Luho 1940)
Bergström tark. 1983: osittain tuhottu.
Sipilä inv. 1994: osittain tuhoutunut tien parannustöissä. Silmäkivi kadonnut.
95. Läpimitaltaan n. 4,5 m. – Mahdollisesti J.R. Aspelinin tutkima. (Luho 1940)
J.R. Aspelin kaiv. 1879: pieni maatunut roukkio. Se oli hiukan soikea, 6,5 m pitkä, 6 m leveä ja tuskin 0,7 m korkea. Keskellä oli maaperäinen kivi, jonka varaan roukkio oli kasattu. Mahdollisesti reunakehä?
Ei löytöjä.
Bergström tark. 1983: tuhottu.
96. Ojan kaivuussa pahoin kärsinyt. Läpimitaltaan n. 4 m. (Luho 1940)
Bergström tark. 1983: osittain tuhottu.
Sipilä inv. 1994: ilmeisesti kokonaan tuhoutunut.
97. Läpimitaltaan n. 5 m. (Luho 1940)
Bergström tark. 1983: osittain tuhottu.
98. Läpimitaltaan n. 4 m. (Luho 1940)

99. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 5,5 m. (Luho 1940)
Sipilä inv. 1994: ei löydetty.
100. Läpimitaltaan n. 4,5 m. (Luho 1940)
101. Läpimitaltaan n. 3,5 m. (Luho 1940)
102. Läpimitaltaan n. 4 m. (Luho 1940)
103. Läpimitaltaan n. 4 m. (Epävarma) (Luho 1940)
Bergström tark. 1983: osittain tuhottu.
104. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 5 m. (Luho 1940)
Bergström tark. 1983: havaittavissa jonkinlainen reunakehä. Röykkiötä on kaiveltu ja sen keskellä on syvennys. Valok. KM f 59820, KM d 8187.
105. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 4 m. (Luho 1940)
Bergström tark. 1983: röykkiö erottuu huonosti sammalikosta. Kiveys on matala. Valok. KM f 59821, KM d 8188.
106. Silmäkivellinen, läpimitaltaan n. 6 m. Kiviä pois. (Luho 1940)
107. Läpimitaltaan n. 4,5 m. Kiviä pois. (Luho 1940)
Sipilä inv. 1994: ei löydetty.
108. Suorakaiteen muotoinen maasyvennys. Naurishauta? (Luho 1940)
109. Suorakaiteen muotoinen maasyvennys. Naurishauta? (Luho 1940)
- b) Vilhelm B. Luhon inventoinnissa 1940 löytyneet röykkiöt:**
110. Matala, maapeitteinen – kivet erottuvat jota kuinkin hyvin – raunio. Eteläreuna kärsinyt jonkin verran pellon raivaustyössä. – N. 6 x 6 m. (Luho 1940)
111. Matala, maapeitteinen. Kivet huonosti erottuvia. Eteläreunassa kuoppa, pengottu? Jokunen kivi pois. N. 8 x 10 m. (Luho 1940)
112. Silmäkivellinen, matala raunio. Itäinen reuna ei erotu, kivet joko pahasti maanpeittämät tai väännetty pois. Jäljellä olevasta osasta jokunen kivi pois. – N. 8 x 8 m. (Luho 1940)
113. Matala, maapeitteinen, kivet juuri ja juuri erottuvat. Ojien halkoma. Suuruus tästä syystä epämääräinen. (Luho 1940)
114. Matala, maapeitteinen, kivet tuskin erottuvat. – N. 6 x 6 m. (Luho 1940)
115. Matala, maapeittoinen, maantienojan pirstoma. – N. 8 x ?m (Luho 1940)
Sipilä inv. 1994: lienee jäänyt tien alle.
116. Matala, maapeittoinen, keskellä rauniota kasvaa koivu. Jokunen kivi pois. – N. 6 x 6 m. (Luho 1940)
117. Matala, maapeittoinen, silmäkivellinen. – N. 6 x 6 m. (Luho 1940)
118. Silmäkivellinen, pahasti maapeittoinen. Suuruus tästä syystä epämääräinen. (Luho 1940)
119. Matala, maapeittoinen. – N. 4 x 4 m. (Luho 1940)

120. Matala, maapeittoinen. – N. 4 x 4 m. (Luho 1940)

121. Matala, maapeittoinen. – N. 4 x 4 m. (Luho 1940)

122. Matala, maapeittoinen. – N. 6 x 6 m. (Luho 1940)

123. Matala, maapeittoinen. – N. 6 x 6 m. (Luho 1940)

124. Matala, maapeittoinen. – N. 8 x 8 m. (Luho 1940)

Bergström tark. 1983: tuhottu.

Sipilä inv. 1994: tuhoutunut osittain tehtäessä tietä tontille 1:19.

Nrot 119 – 124 erottuvat töin tuskin; ovat näet niin maapeittoiset. Kaikista niistä kiviä pois. (Luho 1940)

125. Kivipanos. – Ilmeisesti myöhäistekoinen, paimenten tai lasten työtä? Kivipanos johtaa matalan, kivikkoisen, puita kasvavan kumpareen loivaa "rinnettä" pitkin matalaan kaksiosaiseen hiekkakuoppaan. Kivet kooltaan vaihtelevia, enimmäkseen pienikokoisia, helposti siirrettäviä, irrallisia, liikkuvia; maa kivien alla ja välissä, "käytävässä", sekä paaden luona että kuopan seinämissä puhdasta, koskematonta. Yksi epävarma kvartsi-iskos (ruusutopaasia?) löytyi; koska muuta mainittavampaa ei ilmennyt, ei Luho ottanut sitä talteen. Hiekkakuoppa ruohottunut, puita kasvava. Kivet kuopassa nojaavat osin puiden runkoon. Kivet eivät ole sammal- tai turvepeittoiset panoksessa. (Luho 1940, kartta III) Valok. KM f 12768 – 12769.

Sipilä inv. 1994: mainittu kuoppa löytyy maastosta, mutta kivivalli ei ole havaittavissa.

126. Matala, osittain maapeittoinen, silmäkivellinen raunio. – N. 6 x 6 m. (Luho 1940)

Bergström tark. 1983: matala, paksun sammaleen peittämä. Valok. KM f 59816, KM d 8184.

Sipilä inv. 1994: melko huonokuntoinen, jäänyt eteläpuolella kulkevan metsätien ja pohjoispuolelle kaivetun pelto-ojan väliin.

127. Pieni, matala raunio. – N. 2 x 2 m, voi olla myös raivausraunio. (Luho 1940)

Bergström tark. 1983: Valok. KM f 59818, 59819 & KM d 8186.

Sipilä inv. 1994: melko huonokuntoinen, jäänyt eteläpuolella kulkevan metsätien ja pohjoispuolelle kaivetun pelto-ojan väliin.

128. Hajoitettu raunio. – N. 4 x 4 m. (Luho 1940)

Bergström tark. 1983: matala ja pieni. Valok. KM f 59817, KM d 8185.

Sipilä inv. 1994: ainakin puoliksi tuhoutunut pelto-ojan kaivuussa, myös merkkejä mahd. uudemmassa kaivelusta röykkiön koillisreunassa, jonne on ajettu lehtiä.

Lisäksi:

c) **M. Bergström** tark. & koekaivaus 1983: ainakin 4 kiviröykkiötä röykkiöiden 104 ja 106 itä- ja pohjoispuolella. Vaatimattomia, saattavat olla myös peltoraunioita. (ks. kartta 3)

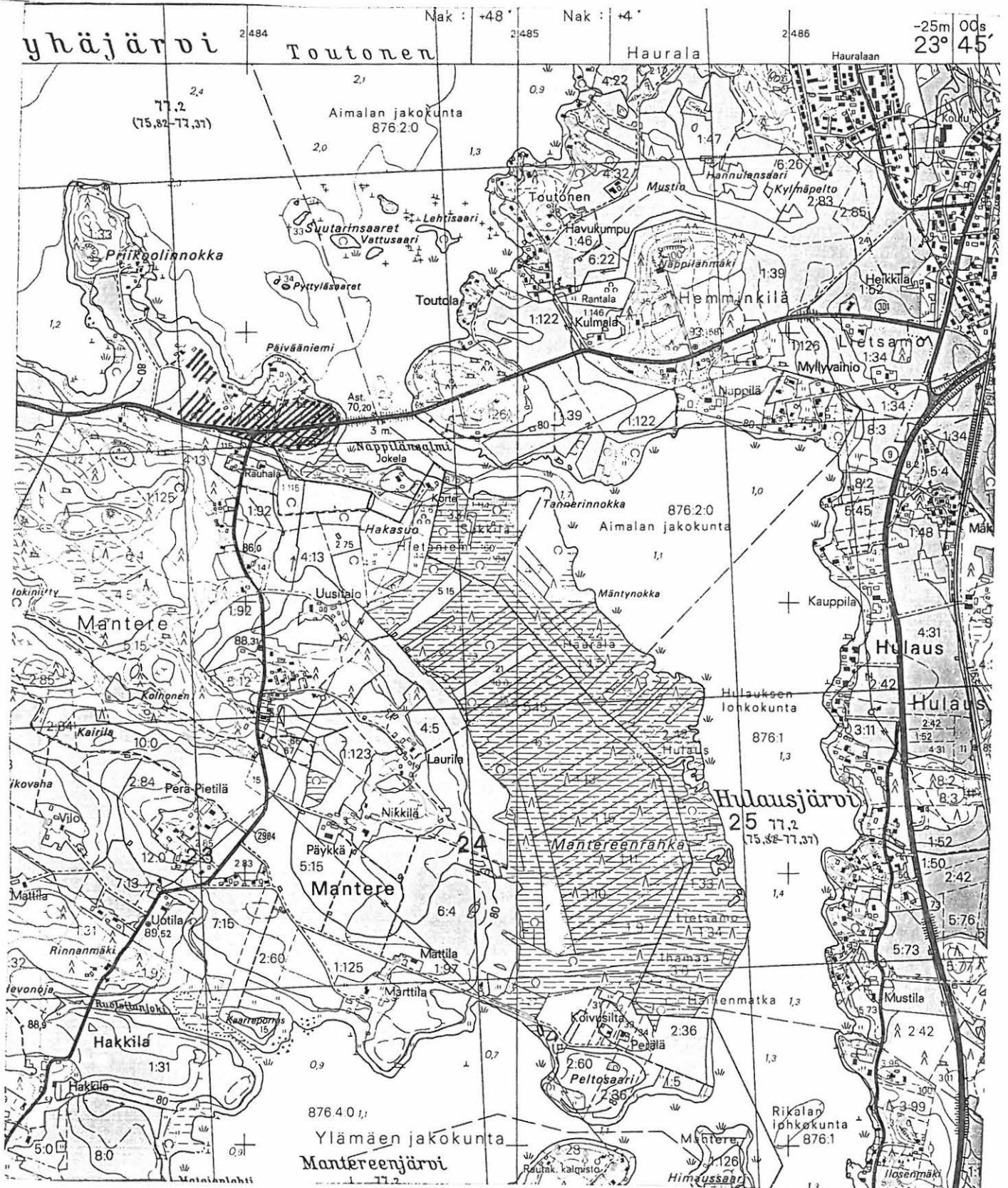
d) **K. Katiskoski** kartoitus 1987 (röykkiöalueen itäosa): uusia mahd. röykkiöitä yhteensä ainakin 18 (ks. kartta 3)

e) **M. Sipilä** inv. 1994: röykkiöalueen eteläosassa 2 ja luoteisosassa 6 aiemmin kartoittamatonta röykkiötä (ks. kartta 3)

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
PÄIVÄÄNIEMI

KARTTA 2

pk= 2114 09 HULAU SJÄRVI 1:20000
x= 6798 56 - 6799 00, y= 2483 60 - 2484 35, z= 80

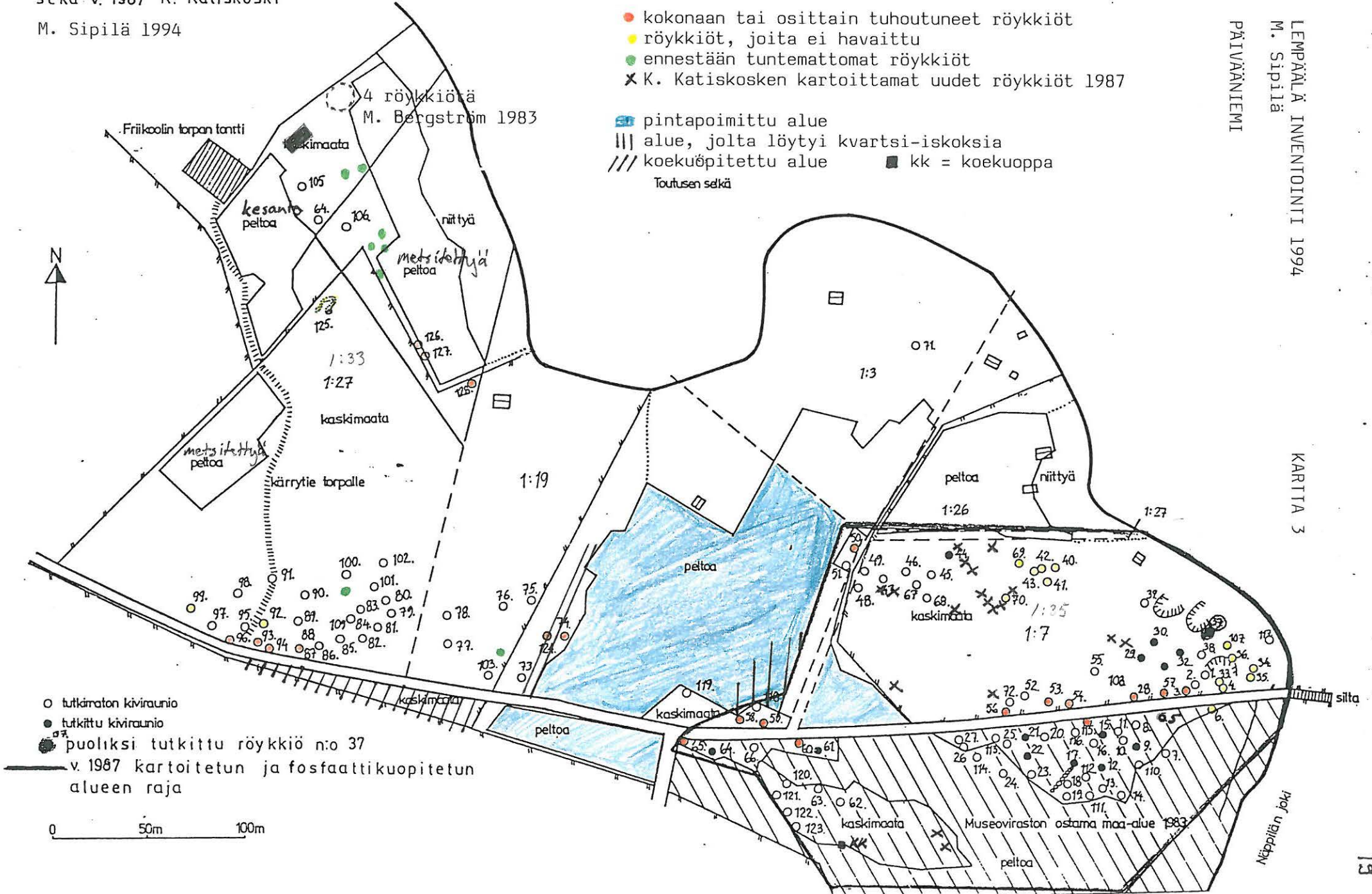

F. Tömquistin v. 1896 laatiman
kartan mukaan, lisäykset v. 1940
V. Luho ja v. 1983 M. Bergström
sekä v. 1987 K. Katiskoski
M. Sipilä 1994

Havainnot 17.5.1994

- kokonaan tai osittain tuhoutuneet rökkiöt
- rökkiöt, joita ei havaittu
- ennestään tuntemattomat rökkiöt
- × K. Katiskosken kartoittamat uudet rökkiöt 1987

- ▭ pintapoimittu alue
- ||| alue, jolta löytyi kvartsi-iskoksia
- /// koekuöpitetty alue
- kk = koekuoppa
- Toutusen sekä

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0002

Tunnistetiedot

Kunta: LEMPÄÄLÄ 418 Inventointinumero: 2
 Alue: Hemminkilä Luokka: I
 Nimi: Näppilä Ajoitus: _____
 Kohteen laji: röykkiötä Lukumäärä: 3
 Kohteesta muita kortteja _____ kpl (ks. täyttöohjeet)
 Tarkastaja: M. Sipilä Tarkastusaika: 24.5.1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2114 09 Hulausjärvi Pinta-ala _____
 x = 6798 72 y = 2484 92 z = 90
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. Näppilän talosta n. 750 m länsilounaaseen

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Hemminkilä 405
 Tila/Rno/Nimi 1:126 Näppilä
 tai Kortteli/tontti/palsta _____
 Omistaja: Laurila, Heikki Juhani Puhelin: _____
 Osoite: Vesilahdentie 83 Postitmp: 37500 Lempäälä

Kiinteistötunnus

418	405	0001	0126

R

 vuokrattu, ks huomautukset

Aiemmat tiedot: A.O. Heikel (1885), Kertomus Pirkkalan kihlakunnan muinaisjäännöksistä, s. 7: 4
 röykkiötä
 Tark. A-L Hirviluoto 1960: 3 röykkiötä (Valok. KM f 27881 - 27883)

Aiemmat löydöt: -

Tarkastuslöydöt: -

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat 1, 4

muut liitteet:

negatiivit: KM 100617-100622

diat:

3

Kohteen kuvaus: Näppilän röykkiöt (4 kpl) on mainittu jo A.O. Heikelin kihlakuntakertomuksessa (kenttätyö 1879). Vilhelm B. Luho (1940) ei röykkiöitä löytänyt ja pitää niitä täysin epävarmoina, mahdollisesti luonnonmuodostumina.

Inventointi 1994: 3 kiviröykkiötä, joista kaksi sijaitsee aivan vierekkäin n. 2 m etäisyydellä toisistaan. Näistä läntisempi on koottu suuren silmäkiven ympärille tasaisista, halkaisijaltaan n. 25 cm:n kokoisista kivistä. Itäisempi näistä röykkiöistä on tehty kahden suuren maakiven väliin samanlaisesta kiviaineksesta. Molempien röykkiöiden halkaisija on n. 4 m.

Kolmas röykkiö sijaitsee edellisistä n. 10 m kaakkoon. Sen halkaisija on n. 6 m ja se on koottu halkaisijaltaan n. 30 cm:n kokoisista kivistä melko säännölliseksi ja kuperaksi. Röykkiön keskellä on halkaisijaltaan n. 1 m:n kokoinen kuoppa.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistökoodi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)
Röykkiöt sijaitsevat Lempäälä–Vesilahti –tiestä n. 100 m etelään, Näppilänsalmen nykyisen sillan itäpäästä n. 300 m itään, loivan kallioisen mäen kaakkoisrinteellä, mäen korkeimman kohdan alapuolella.

Laajuuden arviointiperuste: Rakenteet

Luokitusehdotus perusteluineen: I

Ehdotus suoja-alueeksi:

Havaintomahdollisuudet: Hyvät

Opas:

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

Lähilöytöjä: Päivääniemen kalmisto (kohde 1) on kohteesta n. 600 m länteen, Näppilänsalmen länsirannalla. KM 14592 (liuskekeihäänkärjen katkelma) on löydetty n. 10 m päästä Näppilän sillasta (ks. kohde 37).

Selostus jätetty

Aika

Paikka

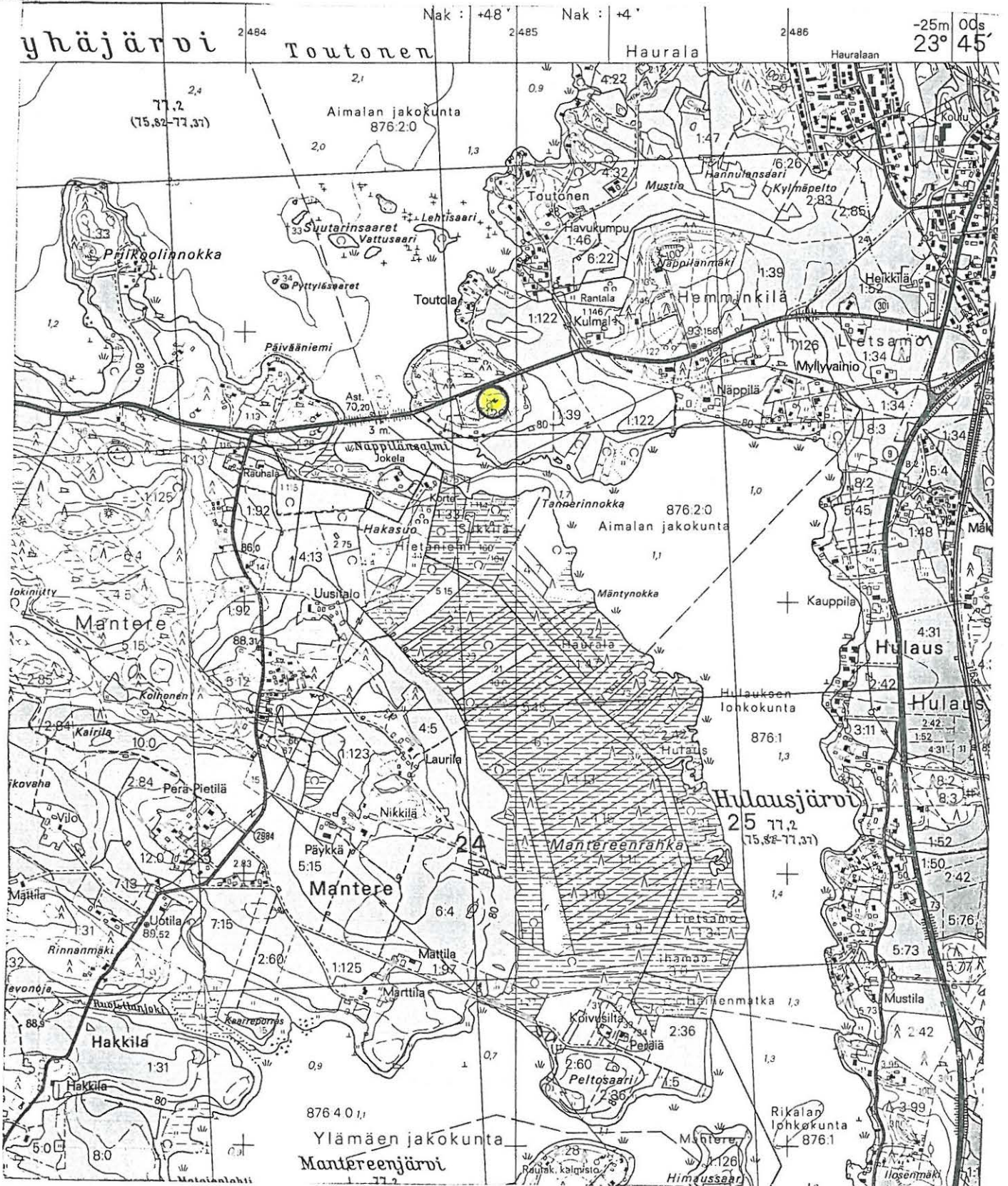
Allekirjoitus

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
NÄPPIÄ

pk= 2114 09 HULAUJSJÄRVI
x= 6798 72, y= 2484 92, z= 90

KARTTA 4

mk= 1:20000

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0003

Tunnistetiedot

Kunta: LEMPÄÄLÄ 418 Inventointinumero: 3
 Alue: Haurala Luokka: I & II
 Nimi: Kirjakka 1 Ajoitus: rautakausi
 Kohteen laji: röykkiöitä Lukumäärä: 9?
 Kohteesta muita kortteja _____ kpl (ks. täyttöohjeet)
 Tarkastaja: M. Sipilä Tarkastusaika: 11.5.1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2123 07 Lempäälä Pinta-ala _____
 x = 6800 74-82 y = 2486 23-27 z = 92-94
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Haurala 404
 Tila/Rno/Nimi RN:o 6:21 Kotikumpu
 tai Kortteli/tontti/palsta _____
 Omistaja: Aarne Oksi Puhelin: _____
 Osoite: Hauralanpolku 6 Postitmp: 37500 Lempäälä
 Kiinteistötunnus

418	404	0006	0021

 vuokrattu, ks huomautukset

Kylä/kaupunginosa: Haurala 404
 Tila/Rno/Nimi RN:o 6:22
 tai Kortteli/tontti/palsta _____
 Omistaja: Kivalokodit ry Puhelin: _____
 Osoite: Kivalokotikylä Haurala Postitmp: 37500 Lempäälä
 Kiinteistötunnus

418	404	0006	0022

 vuokrattu, ks huomautukset

Kylä/kaupunginosa: Haurala 404Tila/Rno/Nimi RN:o 6:26

tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Kivalokodit ry Puhelin: _____Osoite: Kivalokotikylä Haurala Postitmp: 37500 LempääläKiinteistötunnus

418	404	0006	0026

 vuokrattu, ks huomautukset**Aiemmat tiedot:** kiven- ja maansekaisia röykkiöitä

Kaiv. Kivikoski (Mäkelä, Ruutu) 1953 (röykkiöt 11,13,15)

Koekaiv. Bergström 1984, Niskakoski 1987

Tark. Hirviluoto 1962

Inv. Luho 1940 (IIA:2, IIB:2, röykkiöt 7-15)

Kartoitus Bergström 1984 & Niskakoski 1987

Aiemmat löydöt: KM 4575:2 (keram.)?, KM 11202:1-3 (keram., savitiivistettä, palanutta luuta/röykkiö 7), KM 11202:4 (keram./röykkiö 8), KM 11202:5-6 (keram., savitiivistettä/röykkiö 13), KM 13336:1-83 (röykkiö 13), KM 6705 (keihäänkärki kappalaisen virkatalon kuistin alta), KM 11202:7-8 (palanutta luuta, raudanpala kuistin pohjoiskulmasta), TYA 445:1 (koekuopasta keram./20-30 m itään röykkiöistä 7-12)

Tarkastuslöydöt: -

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat	1, 5 & 6
muut liitteet:	
negatiivit:	KM 100592, 100593, 100638, 100639
diat:	KM 32773

Kohteen kuvaus: Kirjakka–Hennerin muinaisjäännöskompleksi tuli arkeologien tietoon 1905, kun Juhani Rinne löysi keramiikanpaloja jostain alueen hautarauniosta. Hänen mukaansa rökkiöitä löytyi aivan Kirjakan talon ympäriltä ja kotopelloilta. Kalmisto jatkui Hennerin talon puolelle. Vuonna 1916 A.M. Tallgren havaitsi Kirjakan maalla kenties 2 hautakumpua. Vilhelm B. Luho inventoi 1940 Kirjakan maalta yhteensä 15 varmaa ja 16 epävarmaa rökkiötä. Kolmesta rökkiöstä tuli löytöinä keramiikanpaloja, savitiivistettä ja palanutta luuta (rökkiöt 7, 8 ja 13). Vuonna 1953 kaivettiin alueelta kolme rökkiötä (rökkiöt 11, 13 ja 15) Ella Kivikosken johdolla. Niistä vain yksi (nro 13) osoittautui haudaksi.

Inventointi 1994: Kiven- ja maansekaisia rökkiöitä kahdessa ryhmässä, lisäksi alueella (Kirjakan kappalaisen virkatalon kuistin seutuvilla) saattaa olla jäljellä polttokalmistoa tai tuhoutunut rökkiö? Rakennuksen koordinaatit ovat: pk = 2123 07, x= 6800 64, y= 2486 25, z= 96. Pappilan kuistin alta on löydetty keihäänkärki (KM 6705) ja Luho (inv. 1940) löysi kuistin pohjoiskulman koekuopasta palanutta luuta ja raudan palan (KM 11202:7–8). Bergström (koekuopitus 1984) ei enää paikalta tavannut – koekuopista huolimatta – mitään. Polttokalmisto/asuinpaikka? voi myös sijaita rökkiöistä 8 – 10 itään, tienristeyksessä (ks. kartta 5). Niskakosken (1987) inventoinnissa paikasta tavattiin koekuopasta rautakautista keramiikkaa 94 g ja hiiltä (TYA 445). Koekuopan koordinaatit ovat: pk= 2123 07, x= 6800 76, y= 2486 26, z= 93–94.

Seuraavassa luetellaan rökkiöt Niskakosken 1987 inventoinnin mukaan. Kaivettujen rökkiöiden (11, 13 ja 15) tiedot ovat ao. kaivauskertomuksista v. 1953. Tietoihin ei tullut muutoksia vuoden 1994 inventoinnissa (Sipilä). Kaikki rökkiöt sijaitsevat peruskartalla 2123 07 Lempäälä. Rökkiöt sijaitsevat kahdessa ryhmässä, rauniot 13–15 hieman korkeammalla mäennypylyllä. Rökkiöt 7 – 10 ovat tilan RN:o 6:22 alueella, rökkiö nro 9 ulottuu myös tilan RN:o 6:26 alueelle. Rauniot 11 – 15 sijaitsevat tilan RN:o 6:21 mailla.

Rökkiöryhmä A (rökkiöt 7–12) Ryhmä sijaitsee tonttien 6:26 ja 6:21 rajalla pienessä sekametsikössä, joka etelässä, lännessä ja idässä rajautuu peltoon ja marjapensaisiin ja pohjoisessa omakotitalon (om. Aarne Oksi) pihapiiriin. Alueen halki kulkee rantaan vievä pihatie, joka on tuhonnut osittain kiven- ja maansekaisia, nykyisin maatuneita rökkiöitä. Maaperä on hiekkaa ja multaa.

Rökkiö 7: kiven ja maansekainen rökkiö, kooltaan n. 13 x 10 m. Tie sekä rökkiön päälle rakennettu maakellari on tuhonnut rauniota jonkin verran länsi- ja eteläreunalta. Raunion päällä kasvaa koivuja ja pihlajia. Rökkiöstä on näkyvissä n. 6 kiveä ja itäreunalla on yksi muita suurempi, mahdollisesti silmäkivi. Rökkiön koordinaatit: x= 6800 77–78, y= 2486 245–255, z= n. 94.

Rökkiö 8: melko pyöreä maansekainen rökkiö, mitoiltaan n. 8 x 7 m. Sen keskellä näkyy silmäkivi ja se on melko hyvin säilynyt. Rökkiön koordinaatit: x= 6800 755–760, y= 2486 255–265, z= n. 93.

Rökkiö 9: ryhmän eteläisin rökkiö, joka on kiven- ja maansekainen. Muutamia kiviä on näkyvissä. Rökkiön mitat ovat n. 7 x 6 m. Raunio on hyväkuntoinen ja sen päällä kasvaa kuusi. Rökkiön koordinaatit: x= 6800 750–755, y= 2486 255–260, z= n. 93–94.

Rökkiö 10: ryhmän itäisin rökkiö, joka sijaitsee kahden tien risteyksessä. Osa sen eteläreunasta on tuhoutunut ja rökkiö on muutenkin huonosti säilynyt. Rökkiön länsireunalle on pystytetty sähkötolppa. Rökkiön mitat ovat n. 9 x 5 m ja sen pituusakselin suunta on itäkaako–länsiluode. Rökkiön päällä kasvaa kuusi. Rökkiön koordinaatit: x= 6800 765–775, y= 2486 27, z= n. 92–93.

Rökkiö 11: rökkiö on kaivettu v. 1953 (Kivikoski/Virve Ruutu). Rökkiö oli kumpumainen ja muodoltaan soikean laivanmuotoinen. Sen päällä oli n. 8 cm:n paksuinen turvekerros. Rökkiö oli kasattu viiden suurehkon kiven väliin pienemmistä kivistä. Kivien välissä oli hiukan ympäristön hiekkaa tummempaa maata, mutta ei varsinaista kulttuurikerrosta. Ei mitään löytöjä. Rökkiön alla oli kirkas puolikarkea hiekka. Rökkiön mitat: pituus (N–S) 3,8 m, leveys 2,7 m, korkeus (max) 0,5 m. Rökkiön koordinaatit: x= 6800 78, y= 2486 23, z= n. 94. Valok. KM f 17551–17553. Tutkimuksen jälkeen roukkio kasattiin uudelleen.

Röykkiö 12: röykkiö sijaitsee kasvimaan reunalla ja sen päälle on pystytetty vaja. Röykkiö on mitoiltaan n. 6 x 4 m ja sen pituusakselin suunta on kaakko-luode. Röykkiö on melko huonossa kunnossa. Röykkiön koordinaatit: x= 6800 785-790, y= 2486 240-245, z= n. 93-94.

Röykkiöryhmä B (röykkiöt 13-15) sijaitsee ryhmän A pohjoispuolella, tontilla 6:21 sijaitsevalla pienellä kuusikkoisella mäellä. Maastossa erottuu nykyisin röykkiö 14 isona kiven- ja maansekaisena kumpuna. Röykkiöt 13 ja 15 on tutkittu 1953, jolloin löytöjen perusteella voitiin röykkiö 13 ajoittaa kansainvaellusajan loppuun.

Röykkiö 13: röykkiö on kaivettu v. 1953 (Kivikoski/Marja Mäkelä). Röykkiö oli soikeahko nurmen peittämä maan- ja kivensekainen kumpu, jonka itäreunassa oli iso maakivi. Rantatöyräs viettää rauniosta jyrkästi järveen. Röykkiössä oli sitkeän turpeen alla runsaasti saviastianpaloja sisältävä vahva kerros nokista maata ja hauraita, suunnilleen katukiven kokoisia kiviä. Tämän kerroksen alta paljastui kiveys, miehennostannaisia tai sitä pienempiä kiviä. Röykkiön itäpuoliskossa kiveys oli useampikerroksinen, n. 30 - 40 cm korkea. Maata kivien välissä oli vähän. Löydöt: keramiikkaa, 4 kuutiokiveä, kuonaa, palanutta luuta, lapiojalkasolki, sormuksen katkelmia, korunappi, 3 veitseeä, lintuneula, rannerenkaan puolikas, veitsen hela (KM 13336:1-83). Ajoitus: 500-luvun ensimmäinen puolisko? Röykkiön mitat: pituus (N-S) 7 m, leveys 6 m, korkeus (max) 0,6 m. Röykkiön koordinaatit: x= n. 6800 84, y= n. 2486 24, z= n. 94. Valok. KM f 17509-17522. Kaivauksen jälkeen röykkiö kasattiin uudestaan. Onko mahdollisesti tuhoutunut?? M. Bergström 1984: entistetty, pääpiirteissään täysin ehjä. A. Niskakoski 1987: ei mainittu kertomuksessa, eikä ole kartassa. Sipilä 1994: tilanne ei poikkea mitenkään Niskakosken 1987 ja Katiskosken? 1985 suorittamien inventointien tuloksista.

Röykkiö 14: röykkiö sijaitsee pienen kukkulan koillisreunalla, melko jyrkästi viettävällä rinteellä. Se on suuri, maansekainen, länsi-itäsuuntainen kumpu ja sen kummassakin päässä on suurehko kivi. Röykkiön päällä kasvaa kuusia, ympärillä myös keloja. Röykkiön koordinaatit: x= 6800 84-85, y= 2486 23-24, z= n. 94. Hyväkuntoinen.

Röykkiö 15: röykkiö on kaivettu v. 1953 (Kivikoski/Virve Ruutu). Röykkiö käsitti kaksi suurehkoa maakiveä, joiden viereen oli tuotu pari suurta ja joukko pienempiä kiviä. Päällä oli vahvasti möyheää maata. Ei minkäänlaisia kulttuurimerkkejä. Lähelle röykkiötä vedettiin kaksi koeojaa, mutta kummassakin oli paksun tumman pintamaan (peltomaata, 30-35 cm:n kerros) alla puhdas hiekka. Ei mitään kulttuurijäännöksiä. Tutkimuksen jälkeen röykkiö kasattiin uudestaan. Röykkiön koordinaatit: x= 6800 85, y= 2486 24, z= n. 94? Onko mahdollisesti tuhoutunut? M. Bergström 1984: entistetty, pääpiirteissään ehjä. A. Niskakoski 1987: ei mainittu kertomuksessa eikä ole hänen kartassaan (mahd. ei löydetty?)

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistökuodi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)

Röykkiöt sijaitsevat Kirkkojärven Kirkkolahden rannalla, loivasti etelään viettävällä, n. 100 – 300 m etäisyydellä nykyisestä rannasta olevalla entisellä rantatöyräällä. Alueella on piha-alueita, marjapensaikkoo ja sekametsäsaarekkeita. Paikalle on tuotu muualta hiekkaa, soraa ja savea. Viimeisen 20 vuoden aikana alueella on rakennettu voimakkaasti.

Laajuuden arviointiperuste: rakenteet

Luokitusehdotus perusteluineen: I & II

Ehdotus suoja-alueeksi:

Havaintomahdollisuudet:

Opas:

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

Lähilöytöjä:

Selostus jätetty

Aika

Paikka

Allekirjoitus

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994

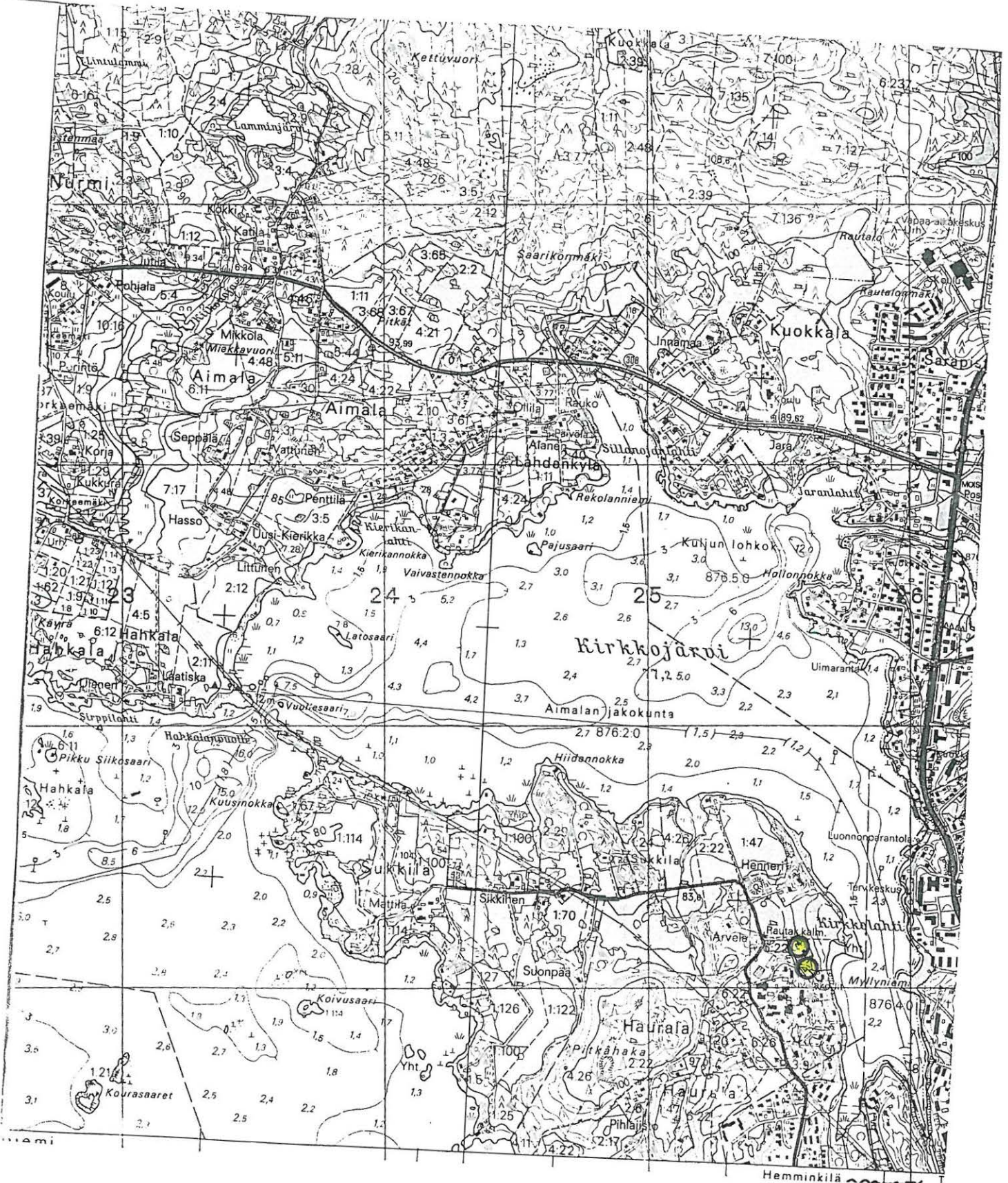
KIRJAKKA 1

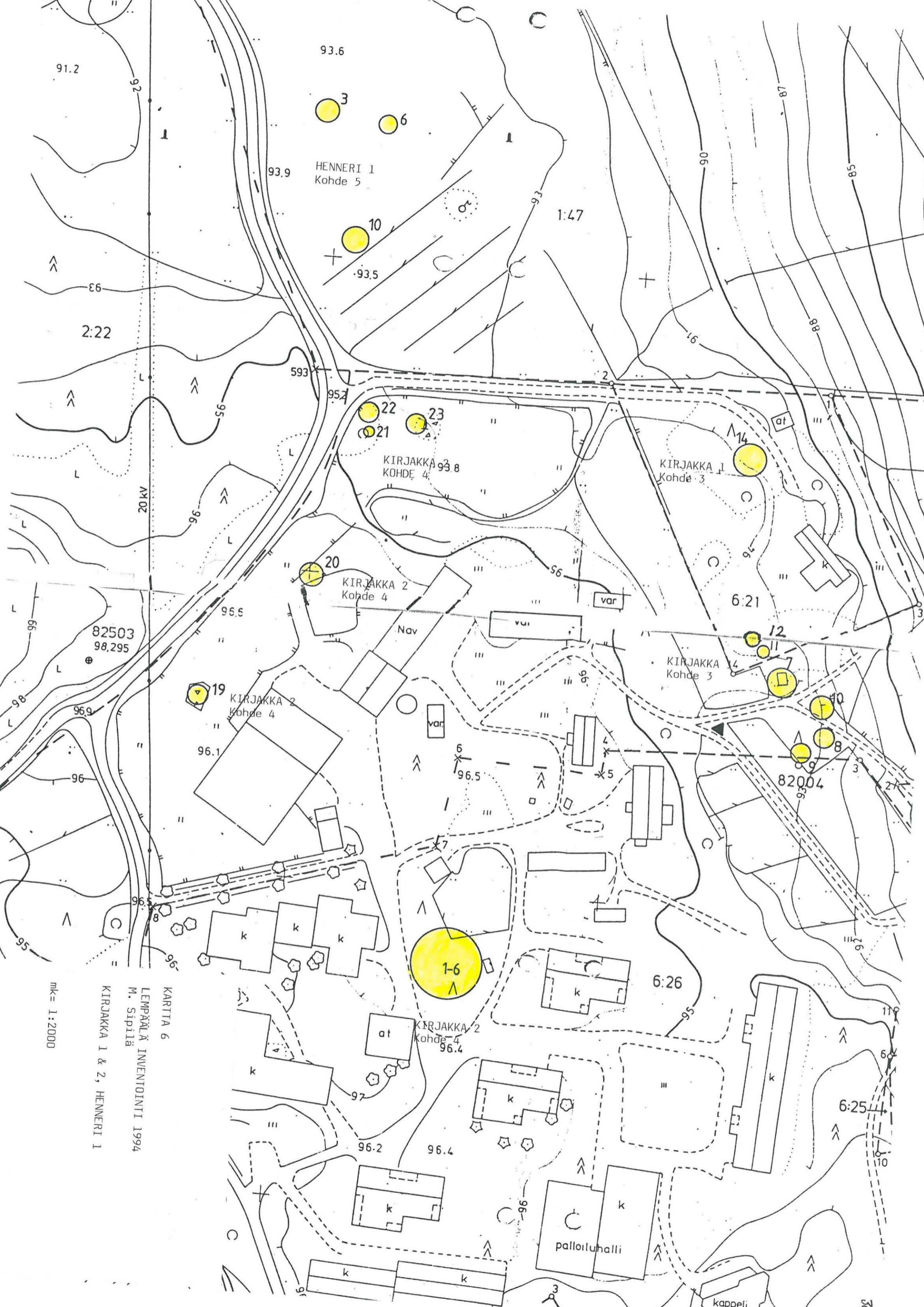
pk= 2123 07 LEMPÄÄLÄ

x= 6800 74-82, y= 2486 23-27, z= 92-94

KARTTA 5

mk= 1:20000

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0004

Tunnistetiedot

Kunta: Lempäälä 418 Inventointinumero: 4
 Alue: Haurala Luokka: I-II
 Nimi: Kirjakka 2 Ajoitus: rautakausi
 Kohteen laji: röykkiöitä Lukumäärä: 15?
 Kohteesta muita kortteja _____ kpl (ks. täyttöohjeet)
 Tarkastaja: M. Sipilä Tarkastusaika: 11.5.1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2123 07 Lempäälä Pinta-ala _____
 x = 6800 65-84 y = 2486 04/16-12 z = 94-96

Suunta ja etäisyys kirkosta tms.

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Haurala 404

Tila/Rno/Nimi RN:o 6:22

tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Kivalokodit ry Puhelin: _____

Osoite: Kivalokotikylä Haurala Postitmp: 37500 Lempäälä

Kiinteistötunnus

418	404	0006	0022

 vuokrattu, ks huomautukset

Kylä/kaupunginosa: Haurala 404

Tila/Rno/Nimi RN:o 6:26

tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Kivalokodit ry Puhelin: _____

Osoite: Kivalokotikylä Haurala Postitmp: 37500 Lempäälä

Kiinteistötunnus

418	404	0006	0026

 vuokrattu, ks huomautukset

Aiemmat tiedot: kiven- ja maansekaisia röykkiöitä
 koekaiv. M. Bergström 1984
 inv. V. Luho 1940, IIA:2 & IIB:2 (rauniot 1-6 ja 16-31)
 tark. A-L Hirviluoto 1962
 kartoitus M. Bergström 1984 ja A. Niskakoski 1987 (ei röykkiöitä 28-31)

Aiemmat löydöt: –

Tarkastuslöydöt: –

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat 1, 6 & 7

muut liitteet:

negatiivit: KM 100592, 100593, 100638, 100639

diat: KM 32773

Kohteen kuvaus: Alue jakautuu neljään toisistaan erilliseen röykkiöalueeseen. Etelässä, keskellä pihaa ovat röykkiöt 1–6, tästä länteen maantien länsipuolella röykkiöt 28–31. Tästä pohjoiseen, tien itäpuolella ovat röykkiöt 16–19 ja tästä edelleen pohjoiseen röykkiöt 20–23. Röykkiöt 1–6 sijaitsevat tilan RN:o 6:26 maalla ja muut tilan RN:o 6:22 alueella. Tässä esitettävät tiedot ovat M. Bergströmin kartoituksesta 1984 ja A. Niskakosken kartoituksesta vuodelta 1987. M. Sipilän inventointi 1994: tiedot eivät ole muuttuneet. Kaikki röykkiöt sijaitsevat peruskartalla pk= 2123 07 Lempäälä. (ks. kartta 5)

Röykkiöryhmä 1–6: rauniot sijaitsevat vanhan aitan eteläpuolella, marjapensaikon ja Kivalokotien pihan välisellä sekametsäkaistaleella. Rauniot ovat pahasti tuhoutuneet ja peittyneet niiden eteläpuolelle tehdyn pysäköintialueen ja pengerryksen alle. Röykkiöitä on mahdoton erottaa toisistaan. Koekuopista ei tavattu mitään muinaisjäännökseen viittaavaa (1984). Ryhmän koordinaatit: x= 6800 66–68, y= 2486 14–17, z= n. 96–97.

Röykkiöryhmä 16–19: rauniot sijaitsevat savipohjaisessa laidunmaassa. Röykkiöt 16–18 on tuhattu peltotöissä täysin. Röykkiö 19 on viljelemättömässä haassa sijaitseva, aidattu röykkiö. Se koostuu suurista kivistä, joita on ilmeisesti tuotu raunioon myöhemminkin. Röykkiön pituusakselin suunta on kaakko–luode ja sen korkeus on n. 2 m. Raunion päällä kasvaa syreeni ja sen vieressä koivu. Röykkiö on melko hyväkuntoinen. Röykkiön koordinaatit: x= 6800 552–558, y= 2486 064–070, z= n. 96.

Röykkiöryhmä 20–23: röykkiöt sijaitsevat sorapohjaisella loivalla rinteellä. Koekuopista tavattiin nokimaata ja hiiltä sekä palaneita kiviä (1984). Röykkiö 20 on myös aidattu. Se sijaitsee lehmiaan vieressä. Se on kooltaan n. 10 x 5 m ja se on maansekainen. Siihen on ilmeisesti myös ajettu muualta kiviä. Sen päällä kasvaa suuri kuusi ym. tiheää kasvustoa ja se on melko hyväkuntoinen. Röykkiön koordinaatit: x= 6800 797–804, y= 2486 098–104, z= n. 96.

Röykkiöt 21, 22 ja 23 sijaitsevat lehmiahaassa. Ne ovat maansekaisia, matalia ja melko tuhoutuneita.

Röykkiö 21: röykkiö on pyöreähkö, kooltaan n. 3 x 3 m. Muutama kivi on näkyvissä. Röykkiön koordinaatit: x= 6800 844–847, y= 2486 113–116, z= n. 95.

Röykkiö 22: röykkiö on kooltaan n. 6 x 6 m ja se melko tuhoutunut. Muutama reunakivi on näkyvissä. Röykkiön koordinaatit: x= 6800 850–855, y= 2486 11, z= n. 94.

Röykkiö 23: röykkiö on myös kooltaan n. 6 x 6 m, melkein maantasainen ja siinä on muutama reunakivi jäljellä. Röykkiön koordinaatit: x= 6800 848–854, y= 2486 126–132, z= n. 94.

Röykkiöryhmä 28–31: röykkiöiden alue on sorapohjainen mäen kumpare, mistä röykkiöt voi erottaa pieninä kivikasoina. Koekuopista ei tavattu mitään muinaisjäännökseen viittaavaa (1984). Röykkiöt ovat luonteeltaan epävarmoja. Ryhmän koordinaatit: x= 6800 74–75, y= 2486 04–06, z= n. 95–96.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistökoodi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)

Röykkiöt sijaitsevat Kirkkojärven Kirkkolahden länsipuolella, n. 200 m:n päässä rannasta ja muinaisjäännöskohde Kirjakka 1:n länsipuolella. Röykkiöt 1–6 sijaitsevat piha-alueella, röykkiöt 16–19 tien itäpuolella savisella laidunmaalla, röykkiöt 20–23 tien eteläpuolella soraisella rinteellä ja röykkiöt 28–31 tien länsipuolella soraisella kumpareella.

Laajuuden arviointiperuste:**Luokitusehdotus perusteluineen:****Ehdotus suoja-alueeksi:****Havaintomahdollisuudet:****Opas:****Rauhoitustoimenpiteet maastossa:****Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:****Lähilöytöjä:**

Selostus jätetty

Aika

Paikka

Allekirjoitus

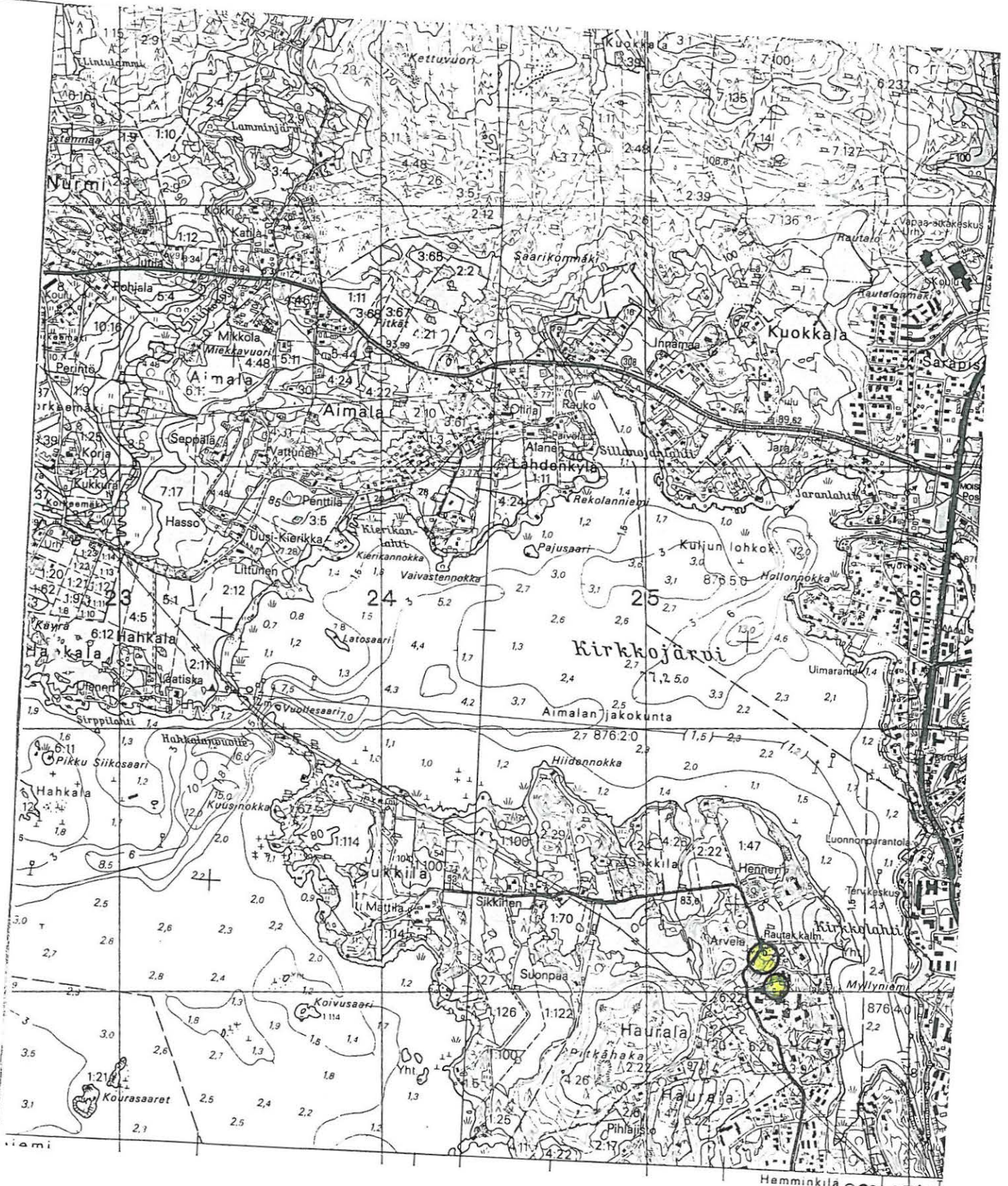
LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
KIRJAKKA 2

pk= 2123 07 LEMPÄÄLÄ

x= 6800 65-84, y= 2486 04/16-12, z= 94-96

KARTTA 7

mk= 1:20000

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0005

Tunnistetiedot

Kunta: Lempäälä 418 Inventointinumero: 5
 Alue: Haurala Luokka: II
 Nimi: Henneri 1 Ajoitus: rautakausi?
 Kohteen laji: röykkiöitä Lukumäärä: 13?
 Kohteesta muita kortteja _____ kpl (ks. täyttöohjeet)
 Tarkastaja: M. Sipilä Tarkastusaika: 11.5.1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2123 07 Lempäälä Pinta-ala _____
 x = 6800 92-95 y = 2486 09-12 z = 93-94
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Haurala 404
 Tila/Rno/Nimi RN:o 1:47 Henneri
 tai Kortteli/tonntti/palsta _____
 Omistaja: Liisa Vanhakartano Puhelin: _____
 Osoite: Haurala Postitmp: 37500 Lempäälä
 Kiinteistötunnus

418	404	0001	0047

 vuokrattu, ks huomautukset

Aiemmat tiedot: kiven- ja maansekaisia röykkiöitä & siirtolohkare
 koekaiv. M. Bergström 1984
 inv. V. Luho 1940, IIA:2
 tark. A. Hackman 1910 & A-L Hirviluoto 1962
 kartoitus M. Bergström 1984 & A. Niskakoski 1987

Aiemmat löydöt: KM 1996:73?, KM 4753:1, KM 11198 (2-3? miekkaa)
 KM 2895:7, KM 4254, 4244:2-3, KM 5490:1 (5 keihäänkärkeä)
 KM 4753:2 (kirves), KM 5490:2 (hihnanjakaja)

Tarkastuslöydöt: -

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat 1, 6 & 8

muut liitteet:

negatiivit: KM 100592, 100593, 100640, 100641

diat: KM 32773

Kohteen kuvaus: Röykkiöryhmän havaitsi Juhani Rinne 1905 löytäessään keramiikanpaloja viereisen Kirjakan talon maalla sijainneesta röykkiöstä (ks. kohde 3). Alueelta on runsaasti löytöjä: mm. 3 miekkaa (yksi luultavasti Erkinmäen rinteeltä; ks. kohde 6), 5 keihäänkärkeä, kirves & hihnanjakaja. Löydöt on tehty 1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alussa etupäässä Hennerin talosta lounaaseen sijaitsevalta peltoalueelta (ks. Luhon kartta V). Vilhelm B. Luho inventoi 1940 Hennerin mailta yhteensä 11 varmaa ja 3 epävarmaa röykkiötä. Röykkiöiden nro 10 ja 11 reunoilta löytyi palaneita luunsiruja. Luhon mukaan alueella on ollut enemmänkin raunioita, mutta ne on tuhottu maanraivaus- ja rakennustöissä.

Inventointi 1994: Alueella on 13 röykkiötä tai niiden jäännöksiä sekä siirtolohkare. Rauniot sijaitsevat Hauralantien itäpuolella tasaisella pelto- ja niitymaalla. Röykkiöt 3–11 ovat yhtenä rykelmänä alueen eteläosassa ja röykkiöt 1, 2 ja 12 ovat etäämpänä pohjoisosassa, erillään pääalueesta. Seuraava kuvaus perustuu M. Bergströmin (1984) ja A. Niskakosken (1987) kartoitukseen. M. Sipilä inv. 1994: tiedot eivät ole muuttuneet. Kaikki röykkiöt sijaitsevat peruskartalla pk= 2123 07 Lempäälä.

Röykkiöt 1, 2, 7, 8, 9 ja 12 ovat täysin tuhoutuneet. Röykkiöitä 11, 13 ja 14 ei voida pitää muinaisjäännöksinä.

Röykkiöt 3, 6 ja 10 sijaitsevat lammanniityllä. Ne ovat osittain myöhemmän maankäytön turmelemaa maansekaisia raunioita, joissa on myös melko suuria kiviä.

Röykkiö 3: röykkiö sijaitsee lähellä tietä, suuren kuusen länsipuolella. Se on kooltaan n. 6 x 6 m, maansekainen, matala raunio. Sen päällä kasvaa pieniä kuusia sekä heinää, kiviä ei juuri ole näkyvissä. Röykkiön koordinaatit: x= 6800 944–950, y= 2486 090–096, z= n. 93–94.

Röykkiö 6: röykkiö on pituusakseliltaan lounais-koillisuuntainen, suuren maakummun länsikupeeseen kasattu maansekainen röykkiö, jonka koko on n. 7 x 6 m. Röykkiön koordinaatit: x= 6800 940–946, y= 2486 110–116, z= n. 93–94.

Röykkiö 10: röykkiö on melko matala, silmäkivellinen röykkiö, jonka koko on n. 10 x 6 m. Jonkin verran kiviä on näkyvissä, maankäytön takia on kiviä viety pois rauniosta. Röykkiön koordinaatit: x= 6800 903–910, y= 2486 100–110, z= n. 93–94.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistököödi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)

Röykkiöt sijaitsevat niityllä Hauralantien itäpuolella, hieman sen ja tilalle RN:o 6:21 vievän tien risteyksen pohjoispuolella.

Laajuuden arviointiperuste:**Luokitusehdotus perusteluineen:****Ehdotus suoja-alueeksi:****Havaintomahdollisuudet:****Opas:****Rauhoitustoimenpiteet maastossa:****Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:****Lähilöytöjä:**

Selostus jätetty

Aika

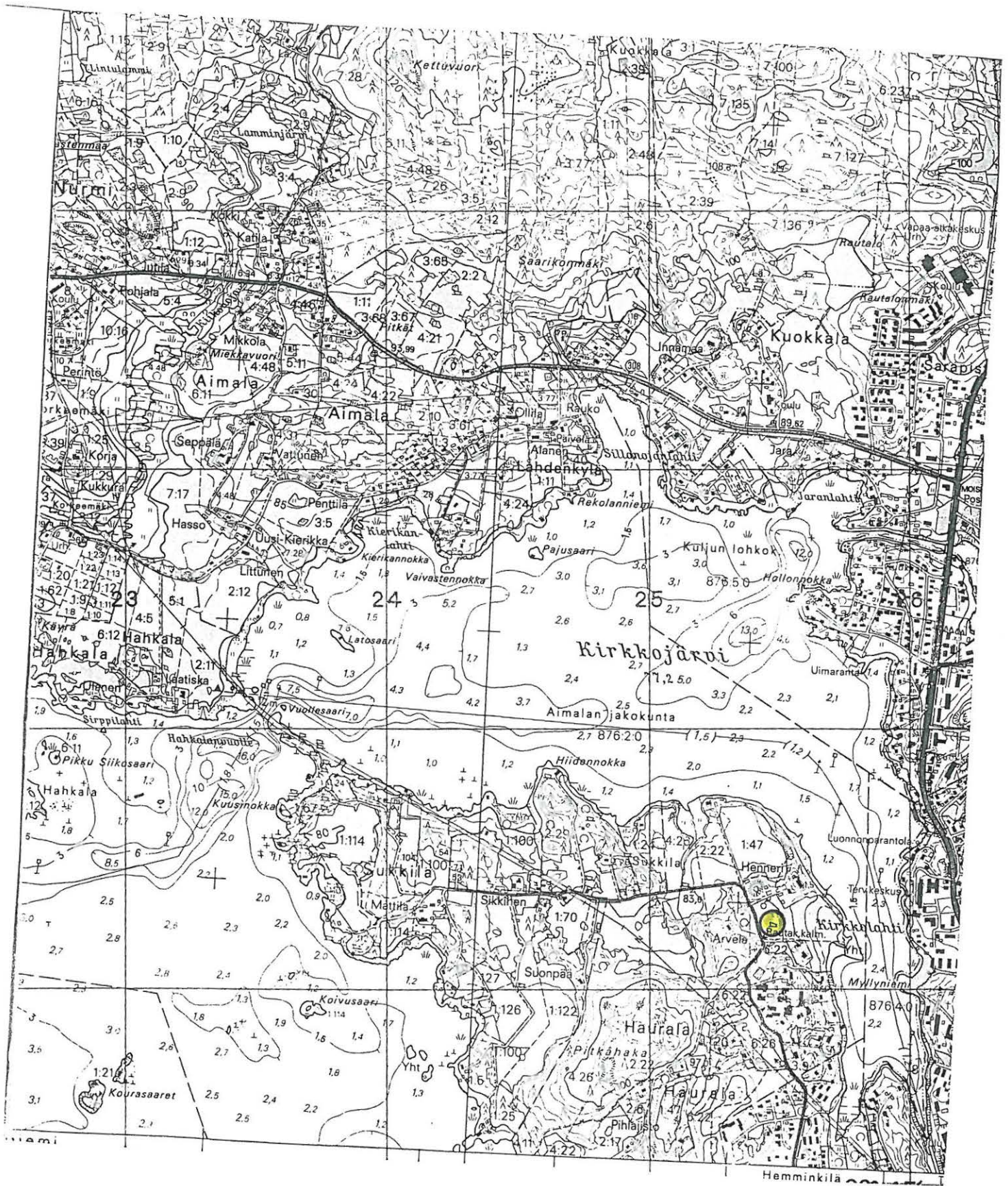
Paikka

Allekirjoitus

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
HENNERI 1
pk= 2123 07 LEMPÄÄLÄ
x= 6800 92-95, y= 2486 09-12, z= 93-94

KARTTA 8

mk= 1:20000

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0006

Tunnistetiedot

Kunta: Lempäälä 418 Inventointinnumero: 6
 Alue: Henneri Luokka: ?
 Nimi: Erkinmäen rinne Ajoitus: kivikausi & rautakausi
 Kohteen laji: polttokalmisto & asuinpaikka Lukumäärä: _____
 Kohteesta muita kortteja _____ kpl (ks. täyttöohjeet)
 Tarkastaja: M. Sipilä Tarkastusaika: 11.5.1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2123 07 Lempäälä Pinta-ala _____
 x = kalmisto 6801 04 y = 2486 33 z = 80-95
 x = asuipaikka 6801 25 y = 2486 08 z = 80-86
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Haurala 404
 Tila/Rno/Nimi RN:o 1:5 Erkinmäki
 tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Nurmimäki, Väinö Fredrik Puhelin: _____
 Osoite: Hauralantie 196 Postitmp: 37500 Lempäälä

Kiinteistötunnus

418	404	0001	0005

 vuokrattu, ks huomautukset

Kylä/kaupunginosa: Haurala 404
 Tila/Rno/Nimi RN:o 1:47 Henneri
 tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Vanhakartano, Liisa Kaarina Puhelin: _____
 Osoite: Henneri ⁷ Postitmp: 37500 Lempäälä

Kiinteistötunnus

418	404	0001	0047

 vuokrattu, ks huomautukset

Aiemmat tiedot: polttokalmisto ja kivikautinen asuinpaikka

Koekaiv. E. Kivikoski/A. Erä-Esko 1953

Koekaiv. M. Bergström 1984

Inv. V. Luho 1940, IA:2, IIB:1

Aiemmat löydöt: KM 11200:1-2 (savitiivistettä, palanutta luuta)
 KM 11204:1-2 (keramiikkaa, hioimen kappale?)
 KM 1996:73 viikinkiaikainen miekka alueen eteläosasta
 KM 4244:1 tasataltta, löydetty Hennerin talosta tallin perustusta kaivettaessa.

Tarkastuslöydöt: –

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat 1, 9 & 10

muut liitteet:

negatiivit: KM 100646, 100647

diat:

Kohteen kuvaus: Paikalla sijainneet kiinteät muinaisjäännökset ovat tuhoutuneet. Alueen pohjoisosasta, hiekkakuopan reunasta, V. Luho (1940) mainitsee löytäneensä kivikautisen asuinpaikan (liesi). Hiekkakuopan pohjalta löytyi saviastianmuru (KM 11204:1) & epävarma hioimen kappale (KM 11204:2). Hiekkakuopan toiselta reunalta löytyi runsaasti palanutta luuta sisältänyt kulttuurikerrosprofiili. N. 7 cm paksun turvekerroksen alla oli 20–25 cm vahva kulttuurikerros: tuhkanharmaa, hiiltä ja palaneita kivensirpaleita sekä runsaasti poltettuja luunsiruja sisältävä; myös jokunen savitiivisteiden kappale oksapainanteineen löytyi. Maaperä hietaa. Maanpinnalla näkyvissä jokunen suurenpuoleinen kivi. (KM 11200:1-2)

A. Erä-Eskon (E. Kivikoski) koekuopituksessa v. 1953 tavattiin koekuopista 7 cm:n paksun turvekerroksen alta n. 30 cm paksuudelta savensekaista multamaata, jonka seassa oli pieniä särmikkäitä kiviä. Tämän alla oli punaisenruskea puhdas hiekka. Löydöt: pintakerroksista ja savimultakerroksista hiiltä, turpeen alta palanen vannerautaa ja em. savimultakerroksesta posliiniesineiden sirpaleita 10–15 cm:n syvyydeltä. Mitään polttokenttäkalmistoon viittaavaa ei löytynyt.

M. Bergströmin koekaivauksessa v. 1984 ei myöskään havaittu mitään muinaisjäännökseen viittaavaa. Paikalla oli melko voimakas nokikerros sekä myös kivetty kuoppa, mutta nämä johtunevat paikalla aiemmin sijainneista asumuksista. Kuoppa on luultavasti maakellarin jäännös. Tumma maa johtunee tulipalosta. Myöskään alueen eteläosasta, josta on kerrottu löytyneen miekka (KM 1996:73), ei havaittu mitään muinaisjäännökseen viittaavaa.

M. Sipilä inv. 1994: Ei uusia havaintoja.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistökoodi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)
 Paikka on peltomaata ja jyrkkää Kirkkojärveen laskevaa rinteä. Alueen eteläosassa on Hennerin tilan päärakennus ja keskivaiheilla suurehko sorakuoppa. Maapohja on etupäässä soraa ja hiekkaa.

Laajuuden arviointiperuste:

Luokitusehdotus perusteluineen:

Ehdotus suoja-alueeksi:

Havaintomahdollisuudet:

Opas:

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

Lähilöytöjä:

Selostus jätetty

Aika

Paikka

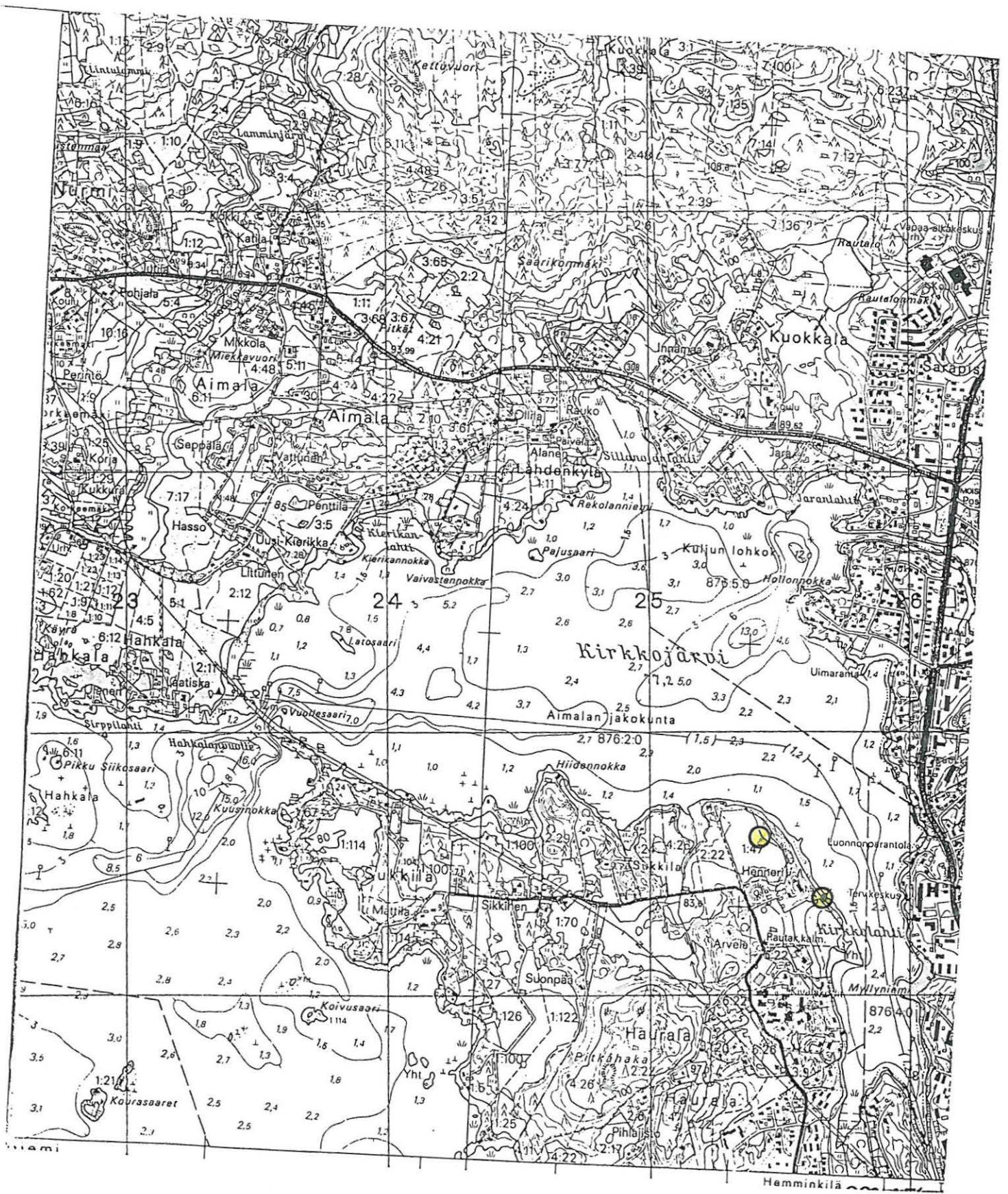
Allekirjoitus

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
ERKINMÄEN RINNE

KARTTA 9

pk= 2123 07 LEMPÄÄLÄ
kalmisto x= 6801 04, y= 2486 33, z= 80-95
asuinpaikka x= 6801 25, y= 2486 08, z= 80-86

mk= 1:20000

LEMPÄÄLÄ Hauralan kylä

KARTTA 10

Erkinmäen rinne

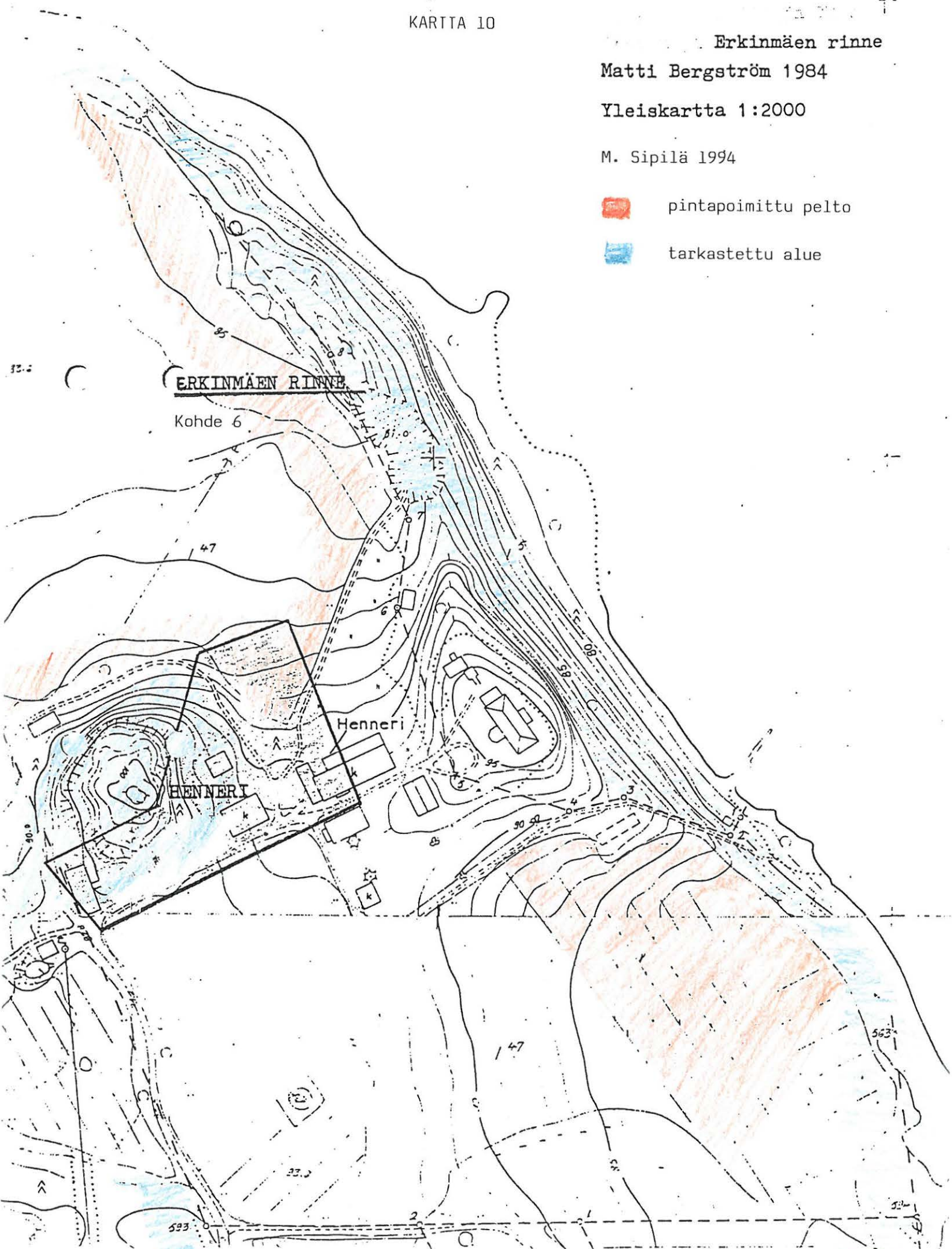
Matti Bergström 1984

Yleiskartta 1:2000

M. Sipilä 1994

 pintapoitettu pelto

 tarkastettu alue

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0007

Tunnistetiedot

Kunta: Lempäälä 418 Inventointinnumero: 7
 Alue: Haurala Luokka: II
 Nimi: Henneri 2 Ajoitus: kivikausi
 Kohteen laji: asuinpaikka Lukumäärä: _____
 Kohteesta muita kortteja _____ kpl (ks. täyttöohjeet)
 Tarkastaja: M. Sipilä Tarkastusaika: 11.5.1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2123 07 Lempäälä Pinta-ala _____
 x = 6801 20 y = 2485 72 z = 83-85
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Haurala 404
 Tila/Rno/Nimi RN:o 4:34 Kyrä-Orimus
 tai Kortteli/tontti/palsta _____
 Omistaja: Nurmimäki, Väinö Fredrik Puhelin: _____
 Osoite: Hauralantie 196 Postitmp: 37500 Lempäälä
 Kiinteistötunnus

418	404	0004	0034

 vuokrattu, ks huomautukset

Aiemmat tiedot: kivikautinen asuinpaikka
 Koekaiv. M. Bergström 1984
 Inv. V. Luho 1940, IA:3

Aiemmat löydöt: KM 11203:1-3 (keramiikkaa, piikiven kappale, luunmuruja peltorinteestä)

Tarkastuslöydöt: KM 28843:1-3 (savitiivistettä, piiesine, kuonaa ym.)

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat 1, 11 & 12

muut liitteet:

negatiivit: KM 100644, 100645

diat:

Kohteen kuvaus: Vilhelm B. Luho löysi 1940 itään ja osin pohjoiskoilliseen loivasti viettävällä peltorinteellä keramiikanpaloja, piikiven ja palanutta luuta. Paikka on n. 500 – 600 m länteen Erkinmäen rinteestä (ks. kohde 6).

Inventointi 1994: Itäänpäin viettävältä peltorinteeltä tuli pintapöiminnassa löytöjä ennestään tunnetulta, muinaisjäännökseksi määritellyltä alueelta sekä myös tästä jonkin verran itään, läheltä kuivuneen joenuoman rantaterassia. (ks. kartta 12)

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistököödi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)
Asuinpaikka sijaitsee tasaisella, hieman itäänpäin kuivuneeseen joenuomaan viettävällä pellolla.

Laajuuden arviointiperuste:

Luokitusehdotus perusteluineen:

Ehdotus suoja-alueeksi:

Havaintomahdollisuudet:

Opas:

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

Lähilöytöjä: KM 4244:1 (tasatalta) Löydetty Hennerin talon tallin perustusta kaivettaessa, päärakennuksesta n. 200–250 m länsilounaaseen.

Selostus jätetty

Aika

Paikka

Allekirjoitus

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994

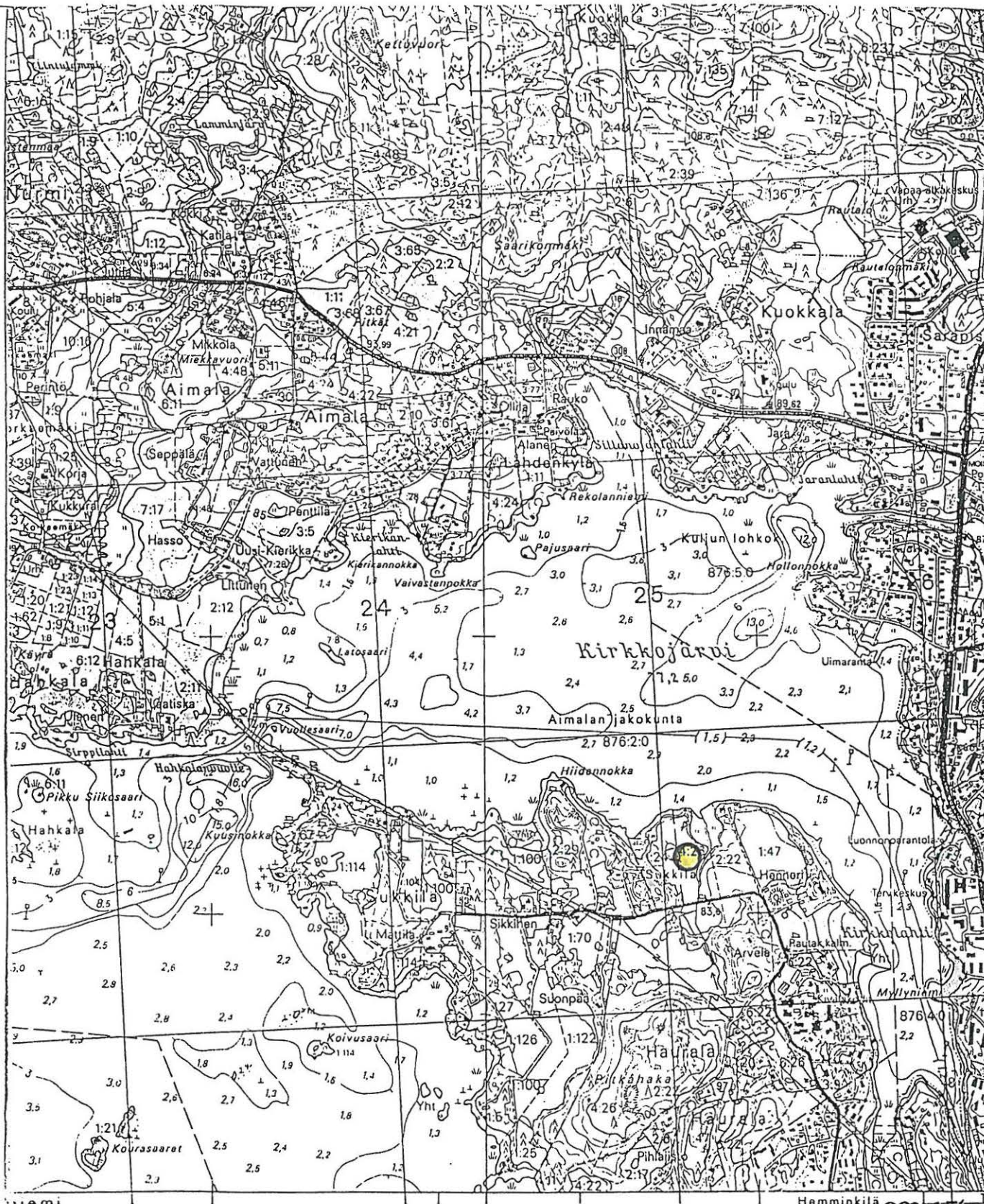
KARTTA 11

HENNERI 2

pk= 2123 07 LEMPÄÄLÄ

mk= 1:20000

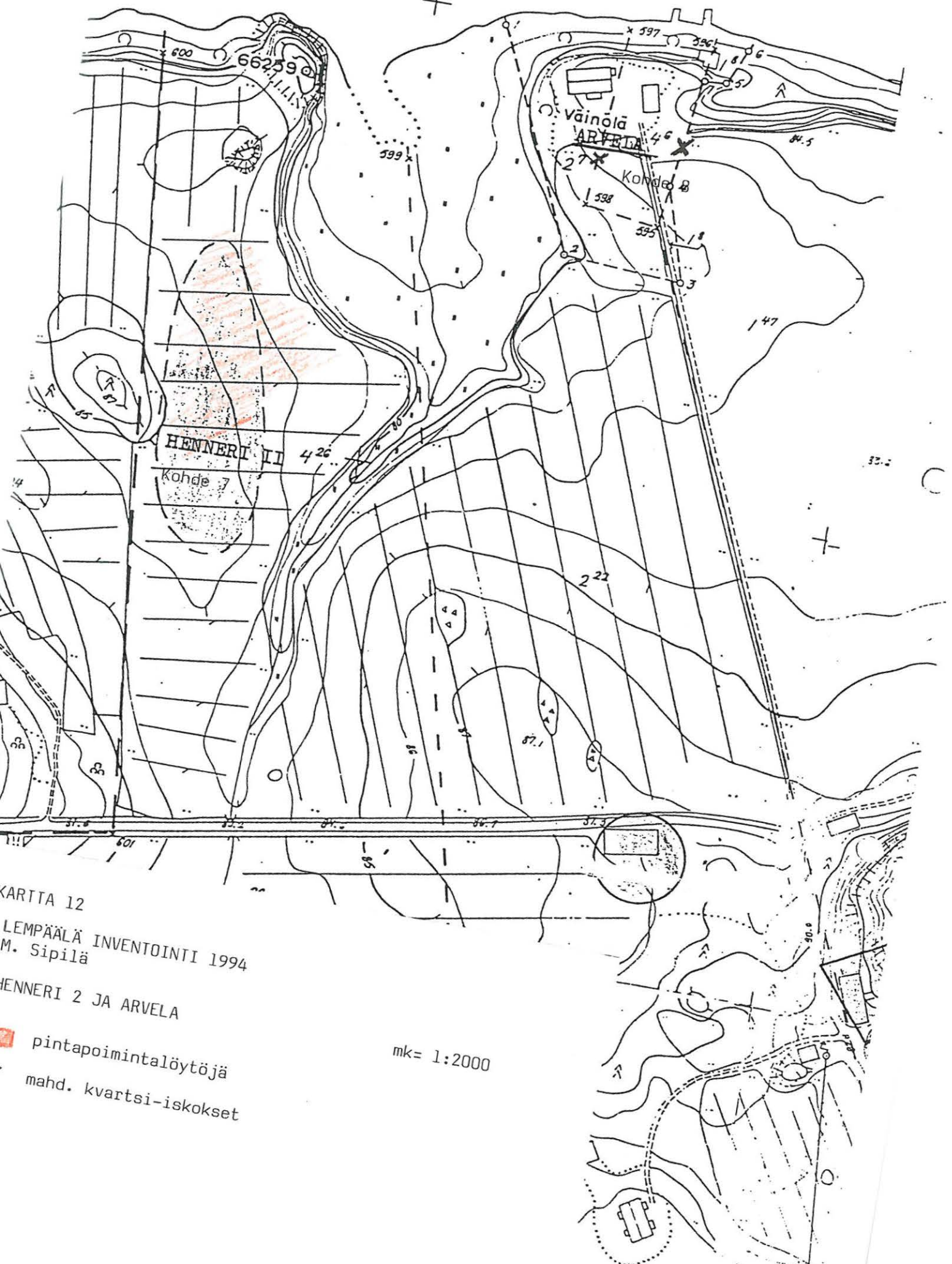
x= 6801 20, y= 2485 72, z= 83-85

KARTTA 12
LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
M. Sipilä
HENNERI 2 JA ARVELA

 pintapoimintalöytöjä
 mahd. kvartsi-iskokset

mk= 1:2000

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0008

Tunnistetiedot

Kunta: Lempäälä 418 Inventointinnumero: 8
 Alue: Haurala Luokka: ?
 Nimi: Arvela (Väinölä) Ajoitus: kivikausi
 Kohteen laji: asuinpaikka Lukumäärä: _____
 Kohteesta muita kortteja _____ kpl (ks. täyttöohjeet)
 Tarkastaja: M. Sipilä Tarkastusaika: 11.5.1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2123 07 Lempäälä Pinta-ala _____
 x = 6801 38 y = 2485 88 z = 82-84
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Haurala 404
 Tila/Rno/Nimi ·RN:o 1:8 Väinölä
 tai Kortteli/tontti/palsta _____
 Omistaja: Rommi, Viljo Tuomas kp Puhelin: _____
 Osoite: Haurala Postitmp: 37500 Lempäälä
 Kiinteistötunnus

418	404	0001	0008

 vuokrattu, ks huomautukset

Aiemmat tiedot: kivikautinen asuinpaikka
 Kaiv. E-L Rommi 1962
 Tark. M. Bergström 1984

Aiemmat löydöt: KM 15739:1-12 (keramiikkaa, piikaavin, kvartsikaavin, pii-iskoksia)

Tarkastuslöydöt: KM 28842:1-4 (kvartsi- ja kivilaji-iskoksia, piitä)

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat	1, 12 & 13
muut liitteet:	
negatiivit:	KM 100642, 100643
diat:	

Kohteen kuvaus: Asuinpaikka-alue on Arvelan huvilan pihamaalla. Vuonna 1961 löytyi talon puutarhaa muokattaessa muutamia pii-iskoksia ja saviastianpaloja. Kaivaus 1962 paljasti paikalla olevan erittäin vahvan historiallisen kulttuurikerroksen. Minkäänlaista selvästi erottuvaa esihistoriallista kulttuurikerrosta ei havaittu. Löytöjen perusteella (KM 15739:1-12) paikalla voi olla kivistä asuinpaikka, mutta myöhempi asutus on tuhonnut mahdolliset esihistorialliset kulttuurikerrokset.

Inventointi 1994: Läheltä em. asuinpaikkalöytöjä tavattiin pellon reunasta, Arvelan huvilasta (Väinölä) etelään ja itään, 2 kvartsi-iskosta sekä muita löytöjä.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistöködi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)
Löydöt on tehty Kirkkojärven eteläpuolella sijaitsevan Arvelan huvilan (Väinölä)
piha-alueelta.

Laajuuden arviointiperuste:

Luokitusehdotus perusteluineen:

Ehdotus suoja-alueeksi:

Havaintomahdollisuudet:

Opas:

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

Lähilöytöjä:

Selostus jätetty

Aika

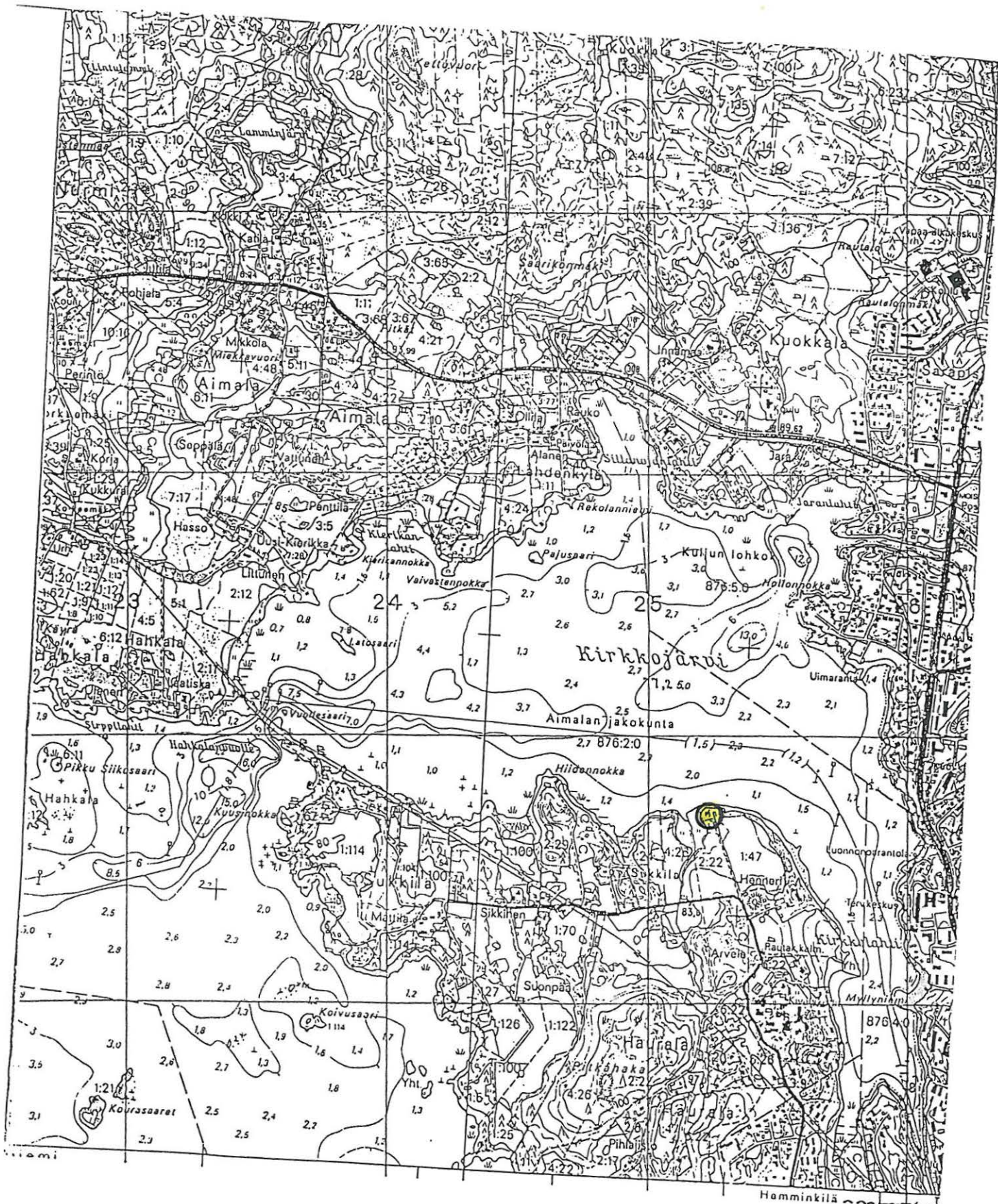
Paikka

Allekirjoitus

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
ARVELA
pk= 2123 07 LEMPÄÄLÄ
x= 6801 38, y= 2485 88, z= 82-84

KARTTA 13

mk= 1:20000

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0009

Tunnistetiedot

Kunta: Lempäälä 418 Inventointinnumero: 9
 Alue: _____ Luokka: II
 Nimi: Lempainen Ajoitus: rautakausi
 Kohteen laji: ruumis- ja polttokalmisto Lukumäärä: _____
 Tarkastaja: M. Sipilä Tarkastusaika: 5.5.1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2123 07 Lempäälä Pinta-ala _____
 x = ruumiskalmisto 6800 22 y = 2487 64 z = 80
 x = polttokalmisto 6800 32 y = 2487 44 z = 80

Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Lempainen 431

Tila/Rno/Nimi RN:o 1:229 Kattilasilta

tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Nyystäjä, Markku Tapani Puhelin: _____

Osoite: Hammaspolku 4 Postitmp: 37500 Lempäälä

Kiinteistötunnus

418	431	0001	0229

 vuokrattu, ks huomautukset

Kylä/kaupunginosa: Lempainen 431

Tila/Rno/Nimi RN:o 3:15 Sillantie

tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Haukela, Toivo Mikael Puhelin: _____

Osoite: Hammaspolku 6 Postitmp: 37500 Lempäälä

Kiinteistötunnus

418	431	0003	0015

 vuokrattu, ks huomautukset

Kylä/kaupunginosa: Lempainen 431

Tila/Rno/Nimi RN:o 3:26 Sillantie 2

tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Haukela, Toivo Mikael Puhelin: _____

Osoite: Hammaspolku 6 Postitmp: 37500 Lempäälä

Kiinteistötunnus

418	431	0003	0026

 vuokrattu, ks huomautukset

Kylä/kaupunginosa: Lempainen 431

Tila/Rno/Nimi RN:o 4:10 Havaslahti

tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Väriö, Laura Puhelin: _____

Osoite: Hammaspolku 2 Postitmp: 37500 Lempäälä

Kiinteistötunnus

418	431	0004	0010

 vuokrattu, ks huomautukset

Aiemmat tiedot: ruumis- ja polttokalmisto

Kaiv. P-L Lehtosalo-Hilander 1971

Tark. A-L Hirviluoto 1962

Inv. V. Luho 1940, IIC:1

Kartoitus A. Hackman 1917

Aiemmat löydöt: KM 7219:1-4, KM 7221:1-14, KM 7260:1-11, KM 7278:1-2,

KM 7469:3, KM 15515, KM 18507:1-382

mahd. KM 7471:1-2? & KM 12901:1-2?

Tarkastuslöydöt: -

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat 1, 14 & 15

muut liitteet:

negatiivit: KM 100636, 100637

diat:

Kohteen kuvaus: Kalmisto on suurimmaksi osaksi hävitetty maantie- ja rakennustöissä. Vuonna 1917 Valkeakoskelle johtavaa tietä tasoitettaessa ja alennettaessa tehtiin runsaasti mahdollisesti ruumiskalmistoon viittaavia löytöjä. Näiden ja Lempoisten kylästä jo aiemmin tehtyjen löytöjen takia Vilhelm B. Luho arvelee 1940 kalmiston ulottuneen Lempoisten sillasta aina kirkolle asti. Vuoden 1971 kaivausten yhteydessä alueelta tavattiin myös polttokalmisto.

Inventointi 1994: Alue, jolle löydöt on paikallistettu, on tutkittu kokonaisuudessaan v. 1971. Alueella on suoritettu massiivisia maansiirtotöitä liittymää rakennettaessa, eikä alkuperäistä maanpintaa ole ilmeisesti enää jäljellä.

Kalmiston jatkuminen itään vanhan Lempäälä-Valkeakoski -tien (nyk. Hammaspolun) suuntaisesti on mahdollista, mutta tästä ei ole viitteitä. Hammaspolun ja Valkeakoskentien välinen alue on jyrkästi luiskattu ja Hammaspolun eteläpuolella maasto laskee jyrkästi Havaslahteen. Mahdollinen kalmistoalue sijaitsisi tonttien 4:10, 1:229 ja 3:15 alueella. Todennäköisimmin koskematonta maata on jäljellä alueen itäosassa olevan pienen kummun kohdalla, joka on tontin 3:15 pihamaalla.

Löydöt KM 7471:1-2 (2 keihäänkärkeä) ja KM 12901:1-2 (2 nuolenkärkeä) ovat ongelmallisia. V. Luho inventoinnissaan v. 1940 on paikallistanut keihäänkärkien löytöpaikan Lempoisten kalmistosta n. 200 m länsiluoteeseen sijainneen Iluksen tilan kohdalle ja J-P Taavitsainen (tarkastus 1984) Kanavatien kaakkoispuolelle, kirkosta n. 300 m etelään. Jälkimmäinen paikka ei vaikuta todennäköiseltä muinaisjäännökseltä (ks. Sipilän inv. nro yy 1994). Iluksen talo on sijainnut nykyisen Kesoil Mantunkulman kohdalla ja löydöt voisivat siten liittyä Lempainen-Mottinen muinaisjäännösalueeseen. Alue vaikuttaa perusteellisesti myllätyltä tien ja huoltamon rakennustöiden yhteydessä, mutta voisi olla aiheellista pitää silmällä paikalle tehtyä liikenneympyräsuunnitelmaa.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistöködi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)

Kalmisto sijaitsee Turku–Tampere –maantien ja Valkeakoskentien liittymässä, Ahtialanjärven ja Havaslahden väliseen kapeikkoon pistävän niemen eteläosassa, pihamaalla ja puutarhassa. Kalmistoa on ollut yllä esitettyjen koordinaattipisteiden välillä koko alueella.

Laajuuden arviointiperuste:**Luokitusehdotus perusteluineen:****Ehdotus suoja-alueeksi:****Havaintomahdollisuudet:****Opas:****Rauhoitustoimenpiteet maastossa:**

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys: Tielaitoksen liikenneympyräsuunnitelma?

Lähilöytöjä: Lempainen, Mottinen: rautakautinen (ja kivikautinen) kalmisto ja asuinpaikka (ks. kohde 23)

Selostus jätetty

Aika

Paikka

Allekirjoitus

Jatkotoimenpiteitä: Olisi selvitettävä kalmiston suhde Mottisen alueen muinaisjäännöksiin. Onko kyseessä sama muinaisjäännöskompleksi, vai ei?

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994

KARTTA 14

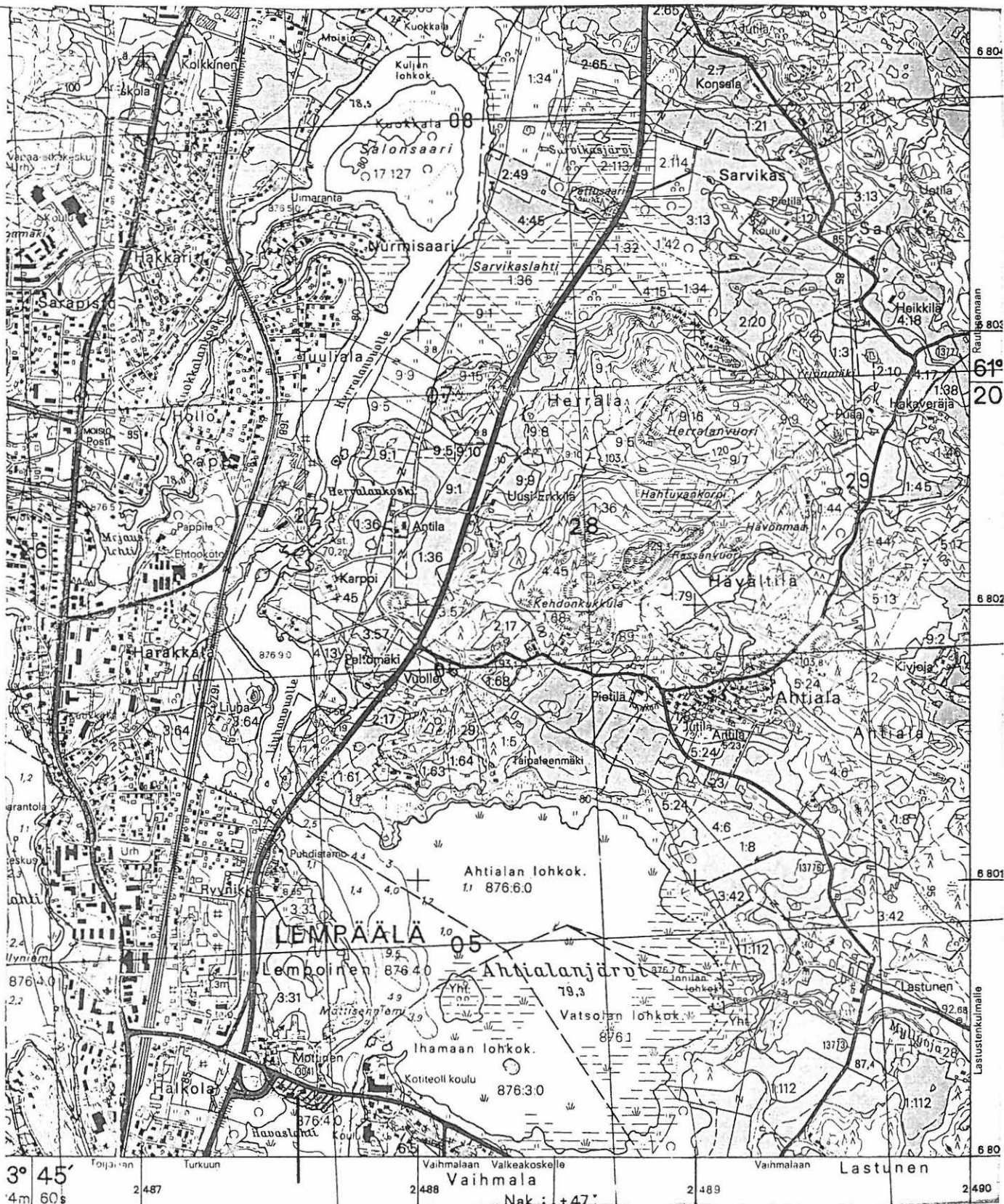
LEMPOINEN

pk= 2123 07 LEMPÄÄLÄ

mk= 1:20000

ruumiskalmisto x= 6800 22, y= 2487 64, z= 80

polttokalmisto x= 6800 32, y= 2487 44, z= 80

3° 45' 4m 60s 2 487 2 488 2 489 2 490

Vaihmalan Vaihkeakoskelle Vaihmalan Lastunen

Nak : +47°

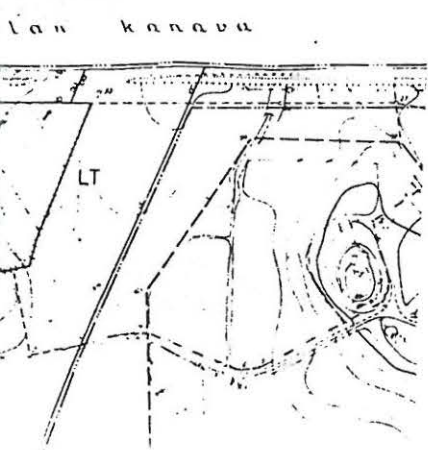
LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
M. Sipilä

KARTTA 15

LEMPOINEN JA MOTTINEN

mk= 1:5000

- tarkastettu/pintapoimittu alue
- pintapoimintalöytöjä
- koekuoppa
- kaksoistaltan löytöpaikka
- polttokalmisto

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0010

Tunnistetiedot

Kunta: Lempäälä 418 Inventointinumero: 10
 Alue: Vaihjala Luokka: II
 Nimi: Vaihmalanharju Ajoitus: rautakausi
 Kohteen laji: polttokalmisto Lukumäärä: _____
 Kohteesta muita kortteja _____ kpl (ks. täyttöohjeet)
 Tarkastaja: M. Sipilä Tarkastusaika: 5.5.1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2123 07 Lempäälä Pinta-ala _____
 x = 6800 00-22 y = 2487 85 - 2488 15 z = 85
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Vaihjala 458
 Tila/Rno/Nimi RN:o 1:16 Vuolteenkärki
 tai Kortteli/tontti/palsta _____
 Omistaja: Putkisto, Tuomas Puhelin: _____
 Osoite: Valkeakoskentie 4 Postitmp: 37500 Lempäälä
 Kiinteistötunnus

418	458	0001	0016

 vuokrattu, ks huomautukset

Kylä/kaupunginosa: Vaihjala 458
 Tila/Rno/Nimi RN:o 1:30 Toivola
 tai Kortteli/tontti/palsta _____
 Omistaja: Salonen, Lauri Johannes kp Puhelin: _____
 Osoite: Lähdetie 1 B 27 Postitmp: 37500 Lempäälä
 Kiinteistötunnus

418	458	0001	0030

 vuokrattu, ks huomautukset

Kylä/kaupunginosa: Vaihjala 458
 Tila/Rno/Nimi RN:o 1:32 Kankaansivu
 tai Kortteli/tontti/palsta _____
 Omistaja: Sipponen, Marja Kaarina Puhelin: _____

Osoite: Kankurinkatu 6 B 36 Postitmp: 33230 Tampere

Kiinteistötunnus

418	458	0001	0032

 vuokrattu, ks huomautukset

Kylä/kaupunginosa: Vaihjala 458

Tila/Rno/Nimi RN:o 1:77 Päivärinne

tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Tamminen, Paula Anita Puhelin: _____

Osoite: Huuhkajantie 6-8 as 1 Postitmp: 26100 Rauma

Kiinteistötunnus

418	458	0001	0077

 vuokrattu, ks huomautukset

Kylä/kaupunginosa: Vaihjala 458

Tila/Rno/Nimi RN:o 1:78 Terästö-Pajamäki

tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Terästö, Lauri Perik Puhelin: _____

Osoite: Välskärintie 1 Postitmp: 37500 Lempäälä

Kiinteistötunnus

418	458	0001	0078

 vuokrattu, ks huomautukset

Kylä/kaupunginosa: Vaihjala 458

Tila/Rno/Nimi RN:o 1:89 Pajamäki

tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Salmela, Rainer Ensio Puhelin: _____

Osoite: 3. piiri Postitmp: 37500 Lempäälä

Kiinteistötunnus

418	458	0001	0089

 vuokrattu, ks huomautukset

Kylä/kaupunginosa: Vaihjala 458

Tila/Rno/Nimi RN:o 1:104 Tiiliranta

tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Siren, Raimo Edvin Puhelin: _____

Osoite: Tukkitie 1 Postitmp: 37500 Lempäälä

Kiinteistötunnus

418	458	0001	0104

 vuokrattu, ks huomautukset

Kylä/kaupunginosa: Vaihjala 458

Tila/Rno/Nimi RN:o 1:109 Koivikko

tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Nuotio, Matti Jorma Antero Puhelin: _____

Osoite: Tukkitie 4 Postitmp: 37500 Lempäälä

Kiinteistötunnus

418	458	0001	0109

 vuokrattu, ks huomautukset

Kylä/kaupunginosa: Vaihmalta 458

Tila/Rno/Nimi RN:o 1:124 Niemi

tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Toukola, Erkki Antero Puhelin: _____

Osoite: Tukkitie 2 Postitmp: 37500 Lempäälä

Kiinteistötunnus

418	458	0001	0124

 vuokrattu, ks huomautukset

Kylä/kaupunginosa: Vaihmalta 458

Tila/Rno/Nimi RN:o 6:5 Isotalo

tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Tilayhtymä Isotalo

Osoite: Lipontie 68 Postitmp: 37500 Lempäälä

Kiinteistötunnus

418	458	0006	0005

 vuokrattu, ks huomautukset

Aiemmat tiedot: polttokalmisto

Kaiv. J. Ailio 1918

Tark. A. Hackman 1910 & A.M. Tallgren 1916

Inv. V. Luho 1940, IIB:3

Aiemmat löydöt: KM 4130:1-4, KM 7089:65-66, KM 7470:1-5

Tarkastuslöydöt: -

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat	1, 16 & 17
muut liitteet:	
negatiivit:	KM 100571–100576
diat:	KM 32765, 32766

Kohteen kuvaus: Vaihmalanharjun ensimmäinen löytö tuli 1901, kun sepän poika Kalle Nurmi löysi pihaltaan rautaisen keihäänkärjen (KM 4130:4). Koneenkäyttäjä Jokisen asuinrakennuksen kohdalta löydettiin seuraavana vuonna pari keihäänkärkeä ja rautainen petkel (KM 4130:1–3). A. Hackman totesi paikalla kalmiston 1910. Vuonna 1916 tietöissä havaittiin harjua pitkin Valkeakoskelle johtavan tien molemmin puolin n. 200 – 250 m:n matkalla polttokalmistokerros tieleikkauksessa. Kerros sisälsi palaneita luuta ja runsaasti savitiivisteempaloja (Tallgren 1916). Tietöissä suurin osa kalmistosta tuhoutui. Julius Ailio totesi tutkimuksissaan 1918 paikalla kalmiston lisäksi sijainneen mahdollisesti esihistoriallisen pajan. Lupon inventoinnissa 1940 kalmisto todettiin suureksi osaksi hävitetyksi. Tieleikkauksessa erottui selvästi paksu kulttuurikerros. Seppä Nurmen aittarakennuksen itäisivustalla olleesta perunamaasta löytyi runsaasti palaneita luunsiruja.

Inventointi 1994: Harjun päällä on sijainnut polttokenttäkalmisto. Paikalla ei enää ole havaittavissa mitään muinaisjäännökseen viittaavaa. On todennäköistä, että harjun lakea on rakennus- ja tietöiden yhteydessä madallettu niin, että polttokalmistosta ei ole mitään jäljellä. Satunnaisia löytöjä voi vielä tulla esille.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistököödi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)

Ahtialan järven lounaisrannalla, rannan suuntaisesti alkaa harjujakso, joka jatkuu Valkeakosken suunnalle. Harjun länsipäässä, n. 60 m sillasta itään alkaen, on sijainnut ko. kalmisto. Alueen asemakaava ei ole juuri muuttunut, vaikka "seppä Nurmen" asuinrakennuksen kohdalla on uusi rakennus. Harjun eteläreunalta on otettu runsaasti soraa, erityisesti idempänä. Alueen katkaisee 2 maantieliittymää Valkeakoskelle – Tukkitie ja Lipontie –, joiden kohdalla harju on kaivettu ympäröivän maanpinnan tasalle.

Laajuuden arviointiperuste:**Luokitusehdotus perusteluineen:****Ehdotus suoja-alueeksi:****Havaintomahdollisuudet:****Opas:****Rauhoitustoimenpiteet maastossa:****Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:****Lähilöytöjä:**

Selostus jätetty

Aika

Paikka

Allekirjoitus

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
VAIHMALANHARJU

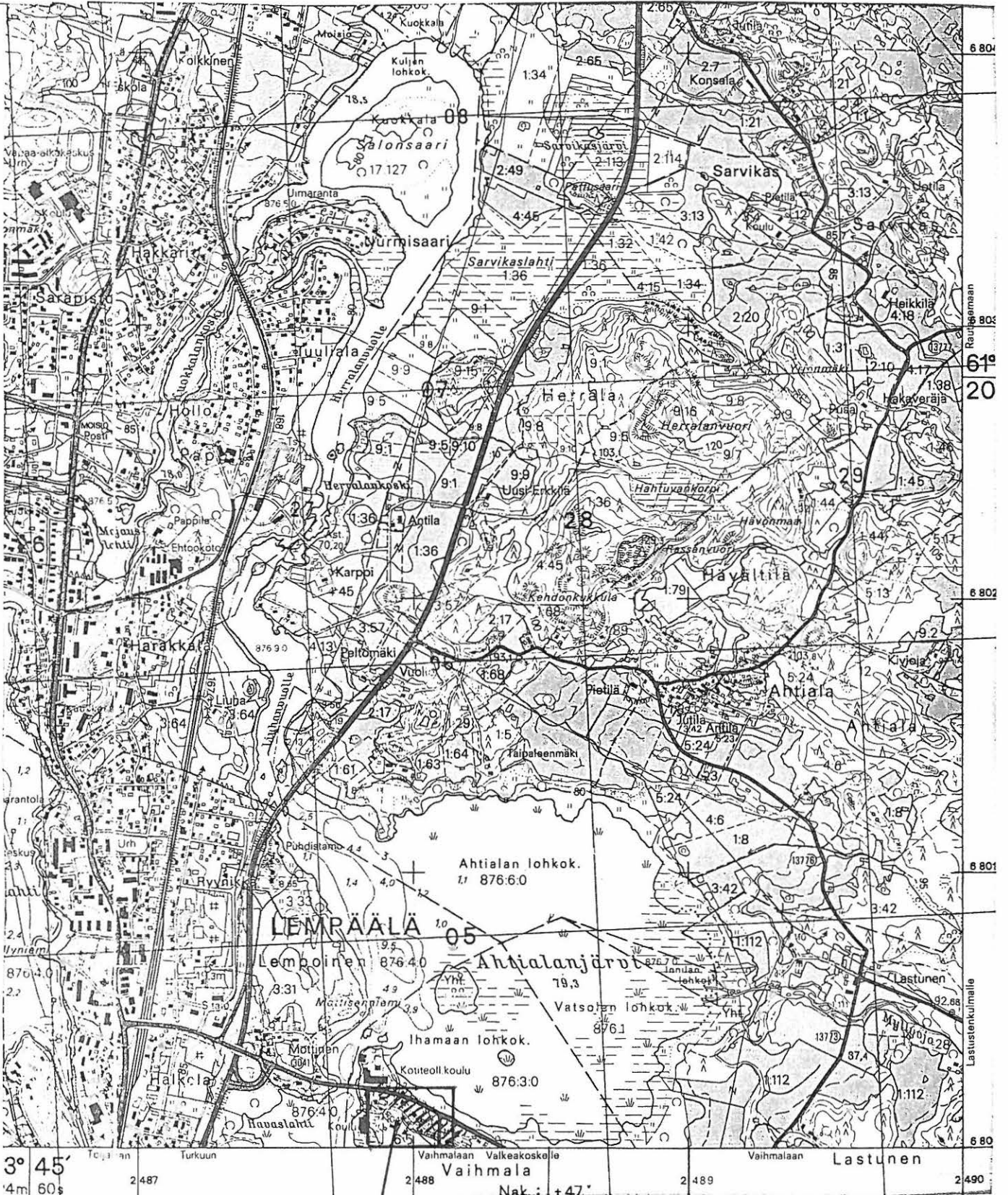
KARTTA 16

pk= 2123 07 LEMPÄÄLÄ

mk= 1:20000

luode x= 6800 22, y= 2487 85, z= 85

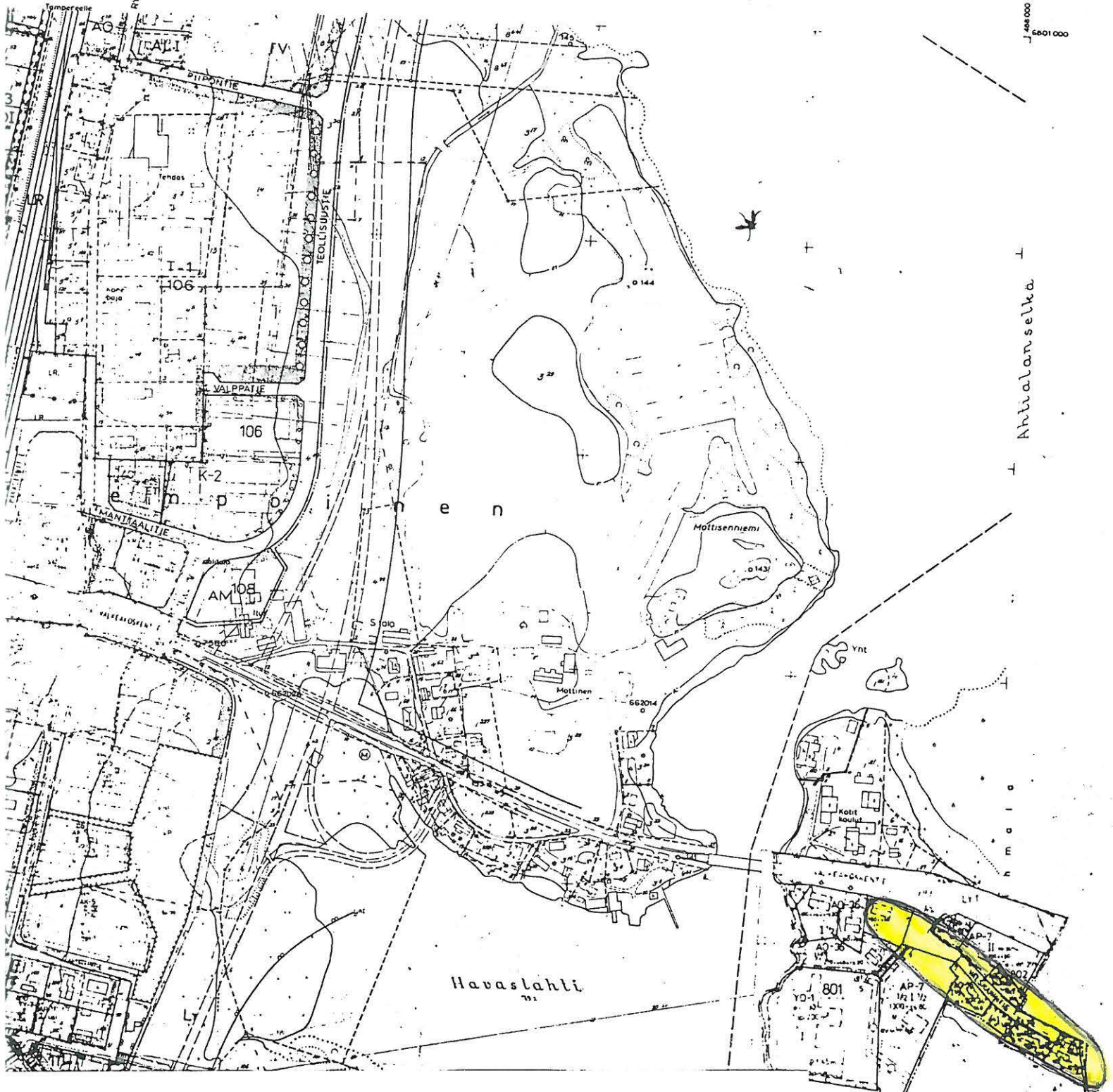
kaakko x= 6800 00, y= 2488 15, z= 85

3° 45' 4m 60s Turkuun Vaihmalan Valkeakoskelle Vaihmalan Lastunen

2487 2488 2489 2490

Nak.: +47°

Anttilanselkä

A
E
E

E
E

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
 M. Sipilä
 VAIHMALANHARJU

KARTTA 17
 mk= 1:5000

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0011

Tunnistetiedot

Kunta: Lempäälä 418 Inventointinumero: 11
 Alue: Kuokkala Luokka: II
 Nimi: Sarapistonmäki Ajoitus: rautakausi
 Kohteen laji: asuinpaikka ja/tai kalmisto Lukumäärä: _____
 Tarkastaja: M. Sipilä Tarkastusaika: 6.5.1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2123 07 Lempäälä Pinta-ala _____
 x = 6802 75 y = 2486 48 z = 85-90
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Kuokkala 425
 Tila/Rno/Nimi RN:o17:110 Lisä-Loukas
 tai Kortteli/tontti/palsta _____
 Omistaja: Lempäälän kunta Puhelin: _____
 Osoite: PL 36 Postitmp: 37501 Lempäälä
 Kiinteistötunnus

418	425	0007	0110

 vuokrattu, ks huomautukset

Aiemmat tiedot: kalmisto ja/tai asuinpaikka
 Kaiv. E. Kivikoski/A. Erä-Esko 1953 & L. Ruonavaara 1985
 Tark. A. Hackman 1910 & A.M. Tallgren 1916
 Inv. V. Luho 1940, IIB:3

Aiemmat löydöt: KM 2125:232a-b, KM 2142:403-404, KM 2192:1-4, KM 11199, KM 13361:1-4, KM 22912:1-119

Tarkastuslöydöt: -

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat 1, 18 & 19

muut liitteet:

negatiivit: KM 100634, 100635

diat:

Kohteen kuvaus: Sarapistonmäki on Pirkkalantien pohjoispuolella, n. 150 m Jaranlahden pohjukasta pohjoiskoilliseen kohoava, laelta avokallioinen mäki. Laelta etelään viettää lähinnä kuusta kasvava metsäinen rinne loivasti. Tältä alueelta on Luhon (inv. 1940) polttokalmistolöydöt. Lähinnä Pirkkalantietä oleva alue on tasaista niittyä. Aivan tien reunassa on matala kumpare, jonka reunalla on suoritettu kaivauksia 1985. Tie leikkaa kumpareen, jolla kasvaa katajaa, vadelmaa ym. pensasmaista kasvillisuutta. Kivikkoinen "härkätie" alkaa kumpareen länsireunalta ja jatkunee metsärinteessä, missä sen havaitsemista vaikeutti tiheä kuusikko. On mahdollista, että kyseessä on alempana sijaitsevaa asuinpaikkaa ja rinteessä olevaan kalmistoon liittyvä rakennelma. Muita rakenteita ei ole havaittavissa maan pinnalla.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistökoodi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)

Paikka on etelään viettävä kivikkoinen rinne, jolla kasvaa kuusia, katajaa ja heinää. Alue rajautuu länsi-, pohjois- ja itäreunaltaan asemakaavan mukaiseen omakoti- ja rivitaloalueeseen. Etelässä on Pirkkalantie ja sen eteläpuolella vanhaa ja uutta asutusta sekä viljelemätöntä peltoa. Sarapistonmäen ja Jaranlahden pohjukan välissä kohoaa matala, metsäinen kumpare, jolla on asutusta.

Laajuuden arviointiperuste:**Luokitusehdotus perusteluineen:**

Ehdotus suoja-alueeksi: Kaavoituksella suoja-alueeksi varattu alue.

Havaintomahdollisuudet: Kohtalaiset.

Opas:**Rauhoitustoimenpiteet maastossa:****Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:**

Lähilöytöjä: Kuppikivi (perimätietoa), ei ole paikallistettavissa.

Selostus jätetty

Aika

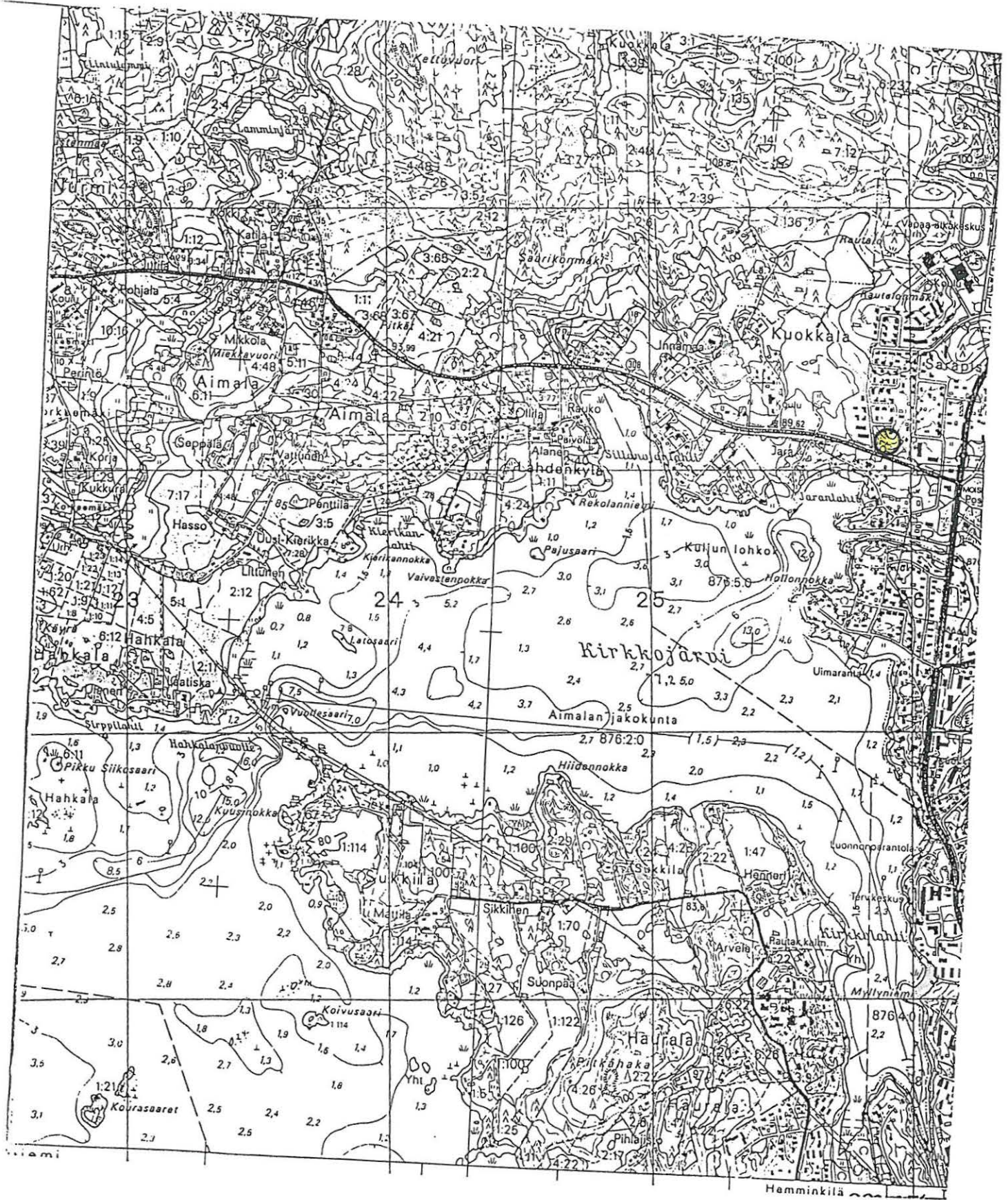
Paikka

Allekirjoitus

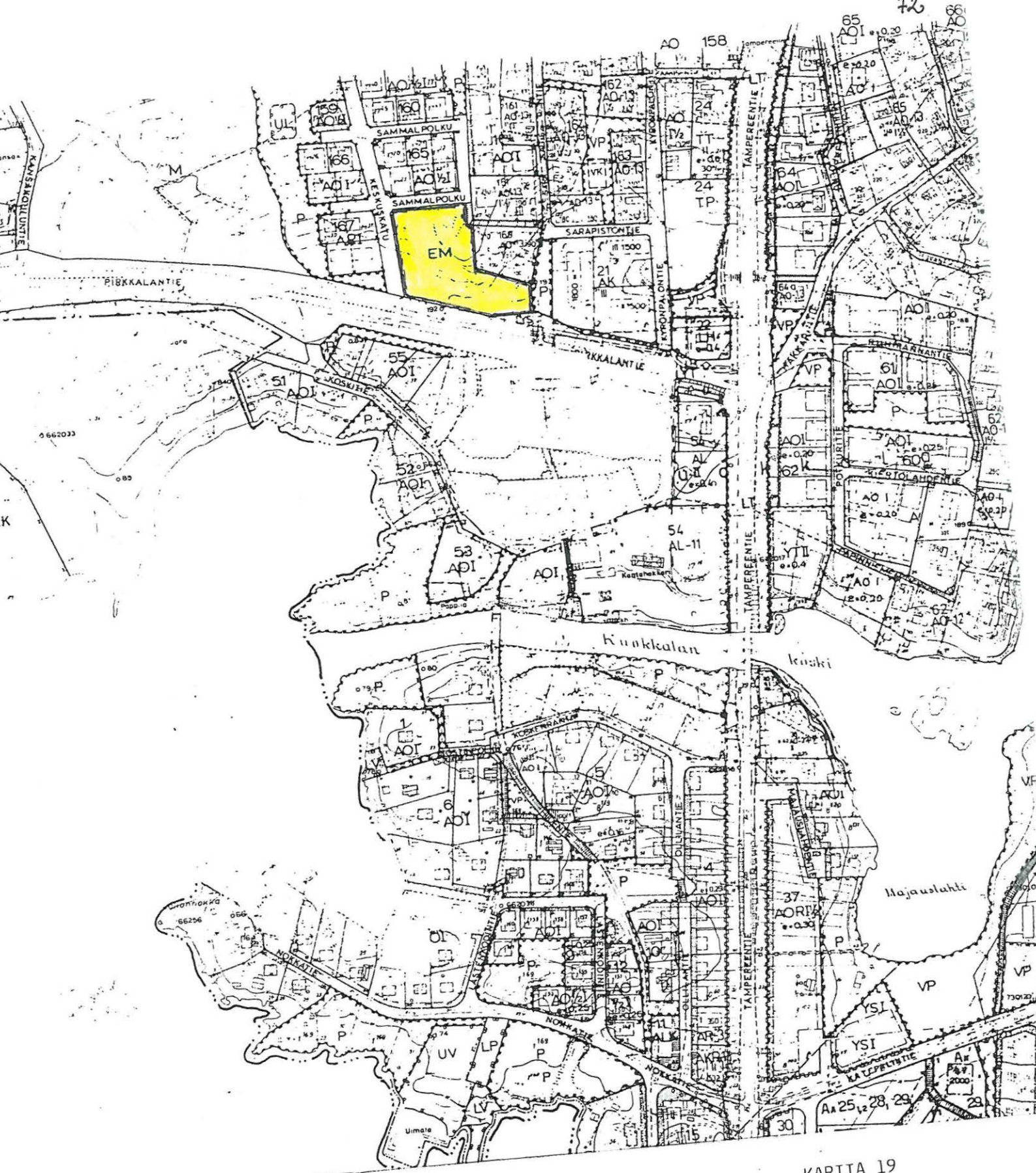
LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
SARAPISTONMÄKI
pk= 2123 07 LEMPÄÄLÄ
keskikohta x= 6802 75, y= 2486 48, z= 85-90

KARTTA 18

mk= 1:20000

Hemminkilä

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
M. Sipilä

SARAPISTONMÄKI

mk= 1:5000

KARTTA 19

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0012

Tunnistetiedot

Kunta: Lempäälä 418 Inventointinnumero: 12
 Alue: Aimala Luokka: II
 Nimi: Aimalankangas Ajoitus: kivikausi
 Kohteen laji: asuinpaikka & hauta Lukumäärä: _____
 Tarkastaja: M. Sipilä Tarkastusaika: 23.5.1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2123 07 Lempäälä Pinta-ala _____
 x = 6801 95 - 6802 35 y = 2483 85 - 2484 25 z = 80-85
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Aimala 402
 Tila/Rno/Nimi RN:o 2:12 Littunen
 tai Kortteli/tontti/palsta _____
 Omistaja: Aro, Aura Helena Marjatta kp Puhelin: _____
 Osoite: Rautatiekatu 20 B 9 Postitmp: 33100 Tampere
 Kiinteistötunnus

418	402	0002	0012

 vuokrattu, ks huomautukset

Kylä/kaupunginosa: Aimala 402
 Tila/Rno/Nimi RN:o 7:28 Uusi-Kierikka
 tai Kortteli/tontti/palsta _____
 Omistaja: (Ilus, Pentti Kullervo kp) Puhelin: _____
 Osoite: (Aimalantie) Postitmp: 37550 Moisio
 Kiinteistötunnus

418	402	0007	0028

 vuokrattu, ks huomautukset

Aiemmat tiedot: kivikautinen vasarakirveshauta ja asuinpaikka?

Tark. J. Voionmaa 1935
 Inv. V. Luho 1940, IB:1

Aiemmat löydöt: KM 1996:10 (taltta)?, KM 9405 (reikäkivi)?, KM 10040:1-4 (vasarakirves, oikokirves, saviastian palasia)

Tila on
 13.9.1995
 päivätty
 kauppa-
 kirjalle
 myyty.

Ilm. Kaija
 Ilus 7.11.95

Tarkastuslöydöt: KM 28841:1-13 (keramiikkaa, kuonaa, pii-, kvartsi- ja kivilaji-iskoksia ym.)

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat 1, 20 & 21

muut liitteet:

negatiivit: KM 100611–100614

diat:

Kohteen kuvaus: Noin 200 m Littusten talosta Tappuraan vievän tien järven puolelta löydettiin hiekanotossa v. 1935 vasarakirves, oikokirves ja keramiikkaa (KM 10040:1–4). Löytöpaikkaan liittyi lapionvarren syvyydessä jonkinlainen kehämäinen kivirakennelma. Ei muita löytöjä (J. Voionmaa 1935).

Inventointi 1994: Alue sijaitsee Kirkkojärven länsirannalla, järveen loivasti viettävällä peltorinteellä. Luoteessa sitä rajaa matala, mäntyjä kasvava harju, josta on ajettu runsaasti soraa eri aikoina. Harjun luoteispuolella ei viitteitä muinaisjäännöksestä ollut, kuten ei myöskään soranottokuoppien seinämissä. Lounais- ja koillissuuntiin ei pintapöimintähavaintoja voinut tehdä, koska pellot olivat kesannolla/heinällä.

Pintapöimintälöytöjä tuli koko alueelta 80 m korkeuskäyrän yläpuolelta (ks. kartta). Eniten löytöjä kuitenkin tavattiin 82 m korkeuskäyrän yläpuolelta, erityisesti tutkimusalueen länsikulmasta ja Littusen tilan rakennusten koillis- ja itäpuolelta. Pelto on kauttaaltaan savista, länsireunalta ja erityisesti luoteiskulmaltaan hyvin kivistä. Kivien halkaisija on 5 – 20 cm.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistököödi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)
 Pelto laskee loivasti vettyvään Kirkkojärven rantaan. Pellon ja harjun reunassa kulkee maantie. Myös alueen halki, Littusten talosta rantaan, kulkee peltotie. Littusten talon rakennukset ja piha sijaitsevat löytöalueen keskellä.

Laajuuden arviointiperuste: pintapöimintalöydöt

Luokitusehdotus perusteluineen: II

Ehdotus suoja-alueeksi:

Havaintomahdollisuudet: Hyvät

Opas:

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

Kaavoitussuunnitelma (ks. liite rr)

Lähilöytöjä: Laatiskan rannasta rautakautinen aselöytö (KM 7509:4-5 miekka ja keihäänkärki; ks. kohde 34)

Selostus jätetty

Aika

Paikka

Allekirjoitus

Huomautuksia (esim. perimätieto) **ja lisäyksiä:** Sitkeästi edelleen elävän perimätiedon mukaan paikalla on sijainnut Lempäälän ja Vesilahden yhteinen kirkko ennen nykyisten rakentamista.

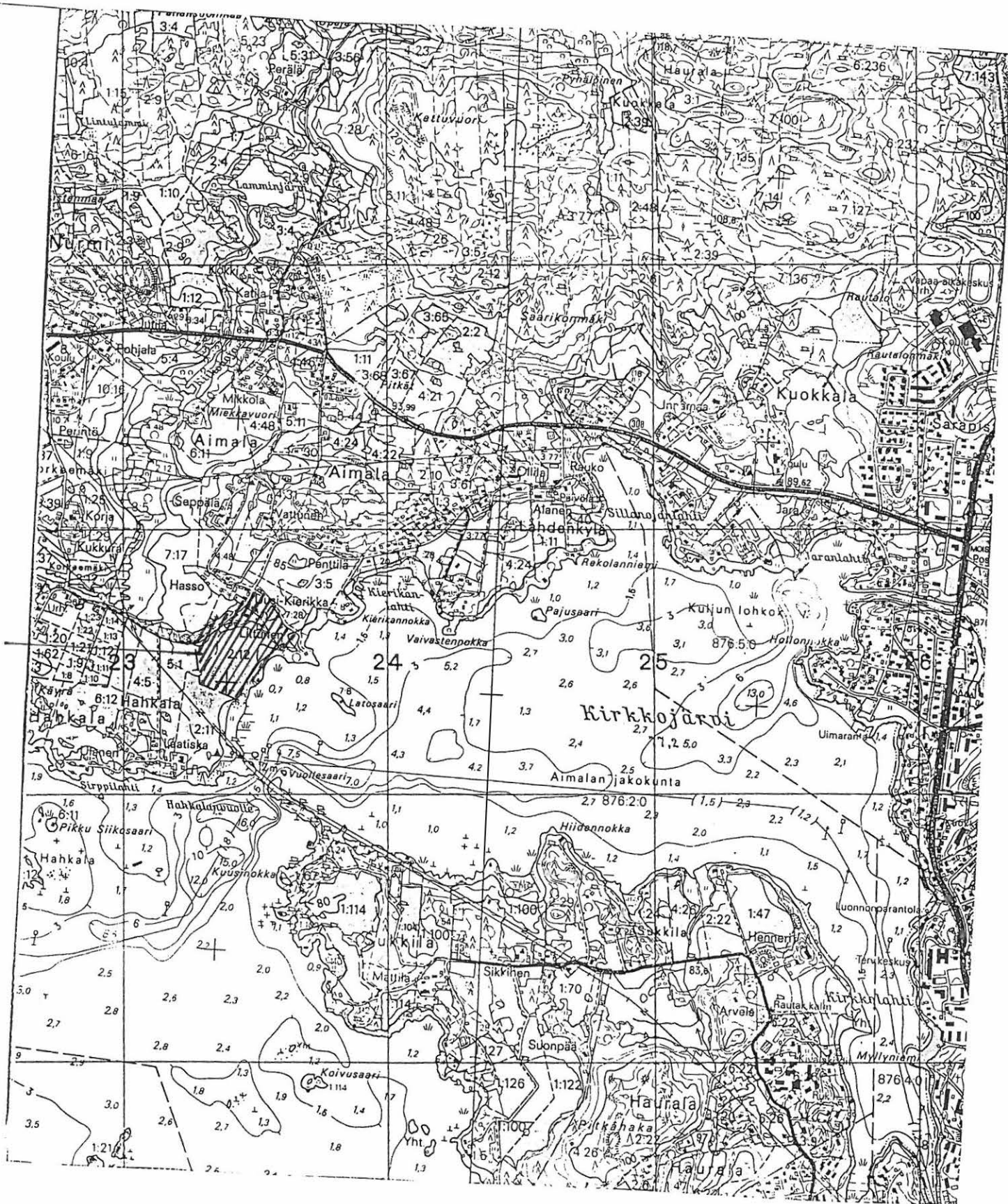
LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
AIMALANKANGAS

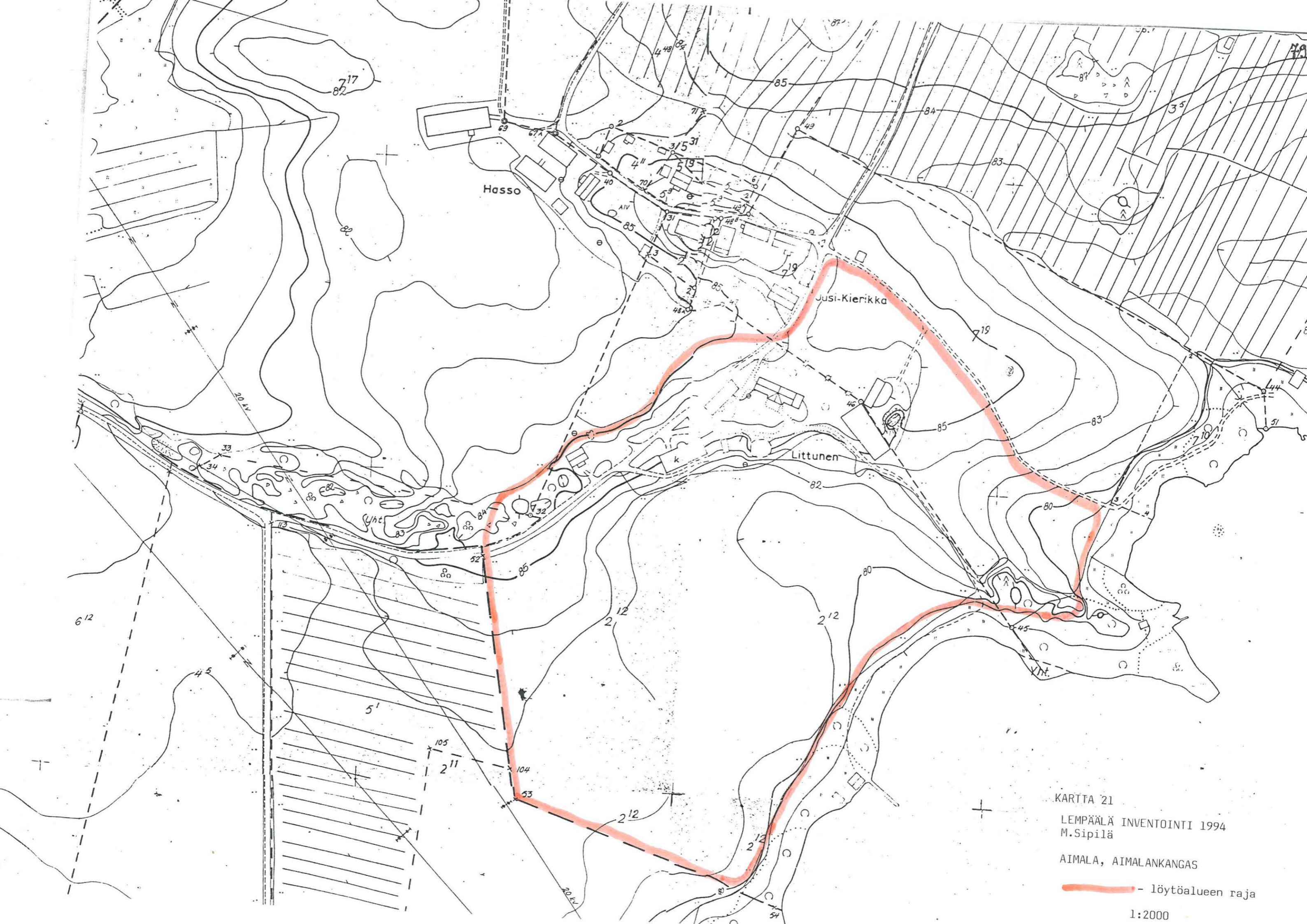
KARTTA 20

pk= 2123 07 LEMPÄÄLÄ

mk= 1:20000

x= 6801 95 - 6802 35, y= 2483 85 - 2484 25, z= 80-85

Hasso

Jusi-Kierikka

Littunen

KARTTA 21
LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
M.Sipilä

AIMALA, AIMALANKANGAS
— löytöalueen raja

1:2000

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0013

Tunnistetiedot

Kunta: Lempäälä 418 Inventointinumero: 13
 Alue: _____ Luokka: II
 Nimi: Torisevankulma Ajoitus: kivikausi
 Kohteen laji: asuinpaikka Lukumäärä: _____
 Tarkastaja: M. Sipilä Tarkastusaika: 20.5.1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2114 09 Hulausjärvi Pinta-ala _____
 x = 6799 00-05 y = 2489 64-72 z = 110-115
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Innilä 415
 Tila/Rno/Nimi RN:o 1:32 Toriseva
 tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Brehmer, Raini Mirjami Puhelin: _____
 Osoite: Hallituskatu 1 B 10 Postitmp: 28100 Pori

Kiinteistötunnus

418	415	0001	0032

 vuokrattu, ks huomautukset

Kylä/kaupunginosa: Innilä 415
 Tila/Rno/Nimi RN:o 1:62 Koivula
 tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Suomen valtio Puhelin: _____
 Osoite: _____ Postitmp: _____

Kiinteistötunnus

418	415	0001	0062

 vuokrattu, ks huomautukset

Kylä/kaupunginosa: Lastunen 429
 Tila/Rno/Nimi RN:o 1:23 Mäkiharju
 tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Hakala, Aino Lydia ^x Puhelin: _____
 Osoite: Koivistonjärventie 7 Postitmp: 37500 Lempäälä

Kiinteistötunnus

418	429	0001	0023

 vuokrattu, ks huomautukset

HODM.
 x ilmoitettiin
 7.12.95,
 kate
 ka. Haan
 ma. k. m.
 al. o. o.
 Mäkiharju
 1:23.

Kylä/kaupunginosa: Lastunen 429

Tila/Rno/Nimi RN:o 1:29 Soramäki

tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Lempäälän kunta Puhelin: _____

Osoite: PL 36 Postitmp: 37501 Lempäälä

Kiinteistötunnus

418

429

0001

0029

vuokrattu, ks huomautukset

Aiemmat tiedot: kivikautinen asuinpaikka

Inv. V. Luho 1940, IA:1

Aiemmat löydöt: KM 11205:1-2, mahd. myös HM 1918?

Tarkastuslöydöt: KM 28850:1 (keramiikkanpala)

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat 1, 22 & 23

muut liitteet:

negatiivit: KM 100609, 100610

diat: KM 32777

Kohteen kuvaus:

Luhon 1940 löytöalue (keramiikanpaloja, kvartsia) muodostaa alemman terassin, joka nyt oli hevoslaitumena. Havainnointi ei ollut mahdollista. Sen sijaan tämän alueen länsipuolella olevan talon pihasta on purettu muuntaja ja sen luoteispuoleinen ulkorakennus ja paikalle on raivattu perunamaata. Siitä tavattiin pintapoiminnassa keramiikanpala. Piha-alueen pohjois- ja luoteispuolella maasto kohoaa jyrkästi. Asuinpaikan itäpuolella on notko, jossa kulkee pohjoiseen laskeva oja.

Torisevantien ja Valkeakoskentien ojaleikkausten tarkastelu ei tuottanut tuloksia.

Maaperä on soraista. Pintapoimittu pelto on hienoa humuksensekaista, melko kivetöntä hiekkaa. Mahdollisesti pellolle on tuotu tuhkaa ym. pellonparannusmielessä.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistököödi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)

Valkeakoskientien pohjoispuolella, n. 2,4 km Hiidenvuolteen yli kulkevasta sillasta Valkeakosken suuntaan, Ämmänristinmäen kaakkoispäässä laskevilla peltoterasseilla sijaitsee kivikautinen asuinpaikka.

Laajuuden arviointiperuste: Löydöt ja topografiset havainnot.

Luokitusehdotus perusteluineen: II

Ehdotus suoja-alueeksi:

Havaintomahdollisuudet: Kohtalaiset.

Opas:

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

Lähilöytöjä:

Selostus jätetty

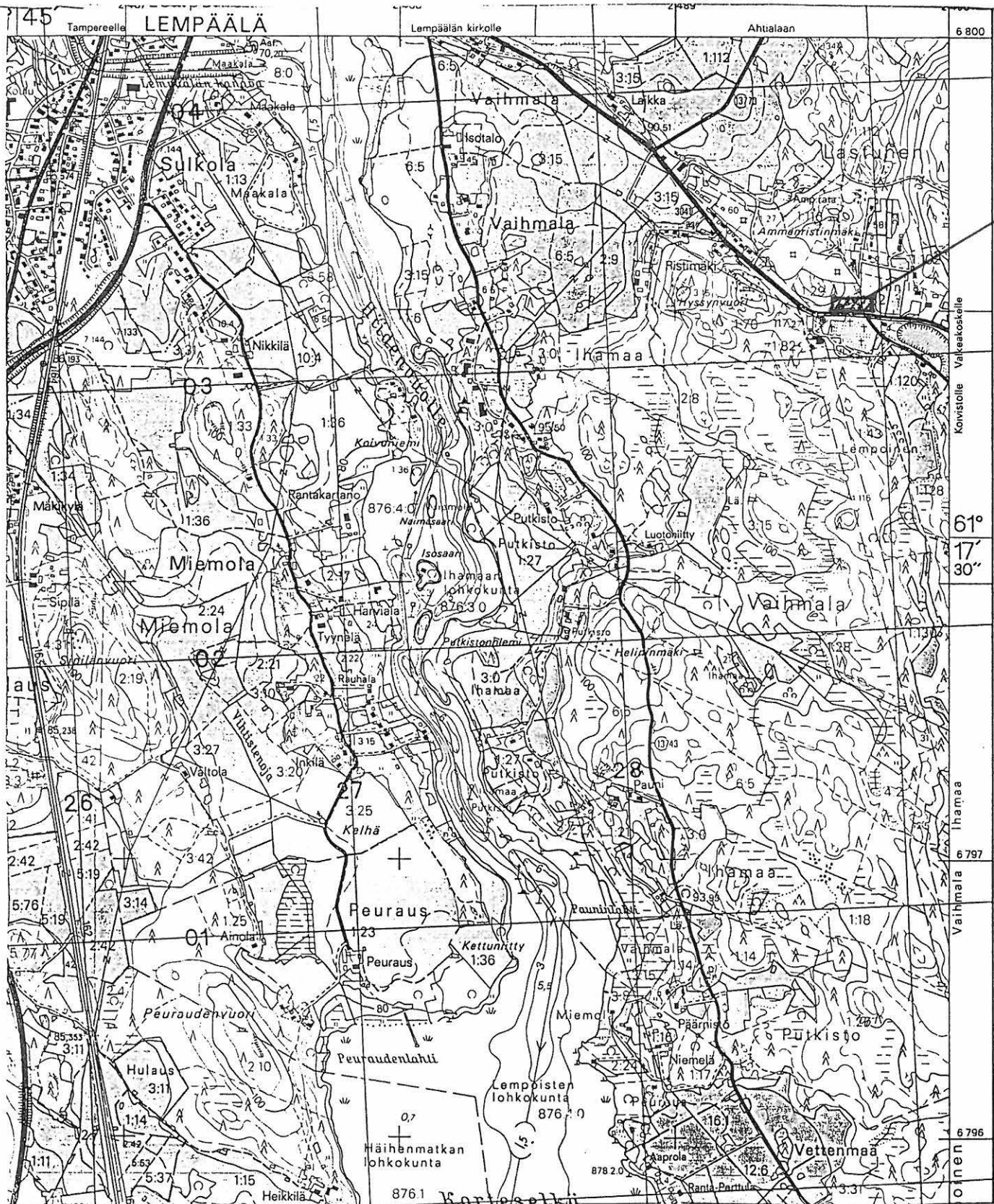
Aika

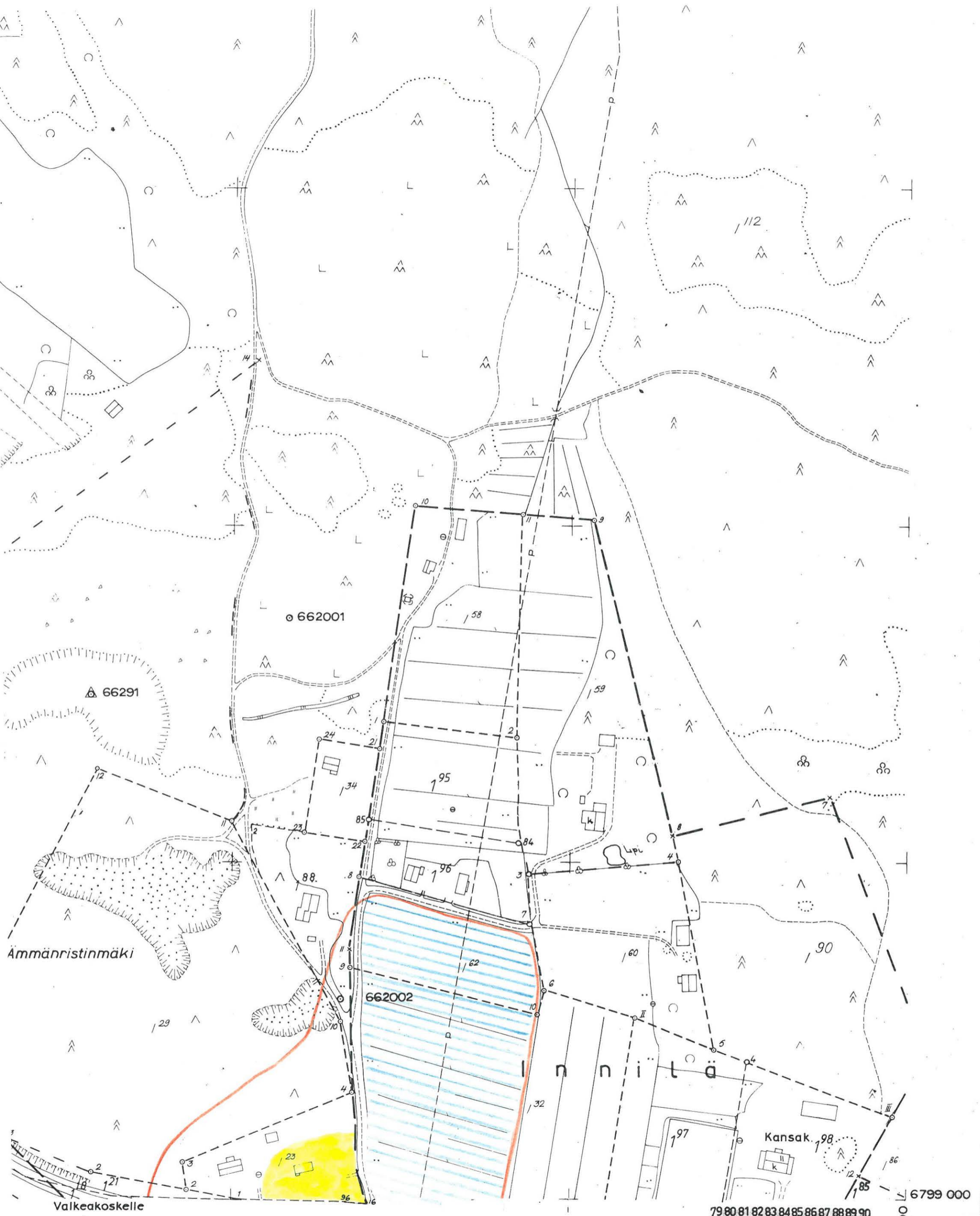
Paikka

Allekirjoitus

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
TORISEVANKULMA
pk= 2114 09 HULAU SJÄRVI
x= 6799 05, y= 2489 72, z= 110-115

KARTTA 22

OITUKSEN POHJAKARTTA 1:2000

A LEMPÄÄLÄ

T AHTIALAN, HERRALAN
KULJUN, KUOKKALAN
MOISION, PAPPILAN ym.

HÄME

KARTAN LAATIJA HÄMEEN LÄÄNIN MAANMITTAUS-
TN:o 80773 KONTTORIN KAAVOITUSTOIMISTO
ILMAKUVAUS 1966-69 KARTOITUS 1965-70

KARTOITUSMENETELMÄ **STEREOKARTOITUS, A8**

KOORDINAATTIJÄRJESTELMÄ H:KI-67 KORKEUSJÄRJESTELMÄ N4

KARTTA HYVÄKSYTTY 9.12.1970

LEMPÄÄLÄSSÄ *Puutti Pönninen*

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
M.Sipilä

LASTUNEN, TORISEVANKULMA

— oletettu asuinpaikan raja
— v.1940 tarkastettu alue
— v.1994 pintapöimittu alue

KARTTA 23

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0014

Tunnistetiedot

Kunta: Lempäälä 418 Inventointinumero: 14
 Alue: Kuivaspää Luokka: I
 Nimi: Pirunlinna Ajoitus: kivikausi/rautakausi
 Kohteen laji: muinaislinna Lukumäärä: _____
 Tarkastaja: M. Sipilä Tarkastusaika: 4.5.1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2123 10 Lastustenkulma Pinta-ala _____
 x = 6808 12 y = 2491 20 z = 120-140
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Kuivaspää 423
 Tila/Rno/Nimi RN:o 1:34 Ellilä

tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Onni Pilviniemi Puhelin: _____
 Osoite: Pihlajatie 25 Postitmp: 37550 Moisio

Kiinteistötunnus

418	423	0001	0034

 vuokrattu, ks huomautukset

Kylä/kaupunginosa: Moisio 439
 Tila/Rno/Nimi RN:o 3:4 Peltomäki

tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: ^{kuollut} Niilo Patronen Alli Patronen Puhelin: _____

Osoite: Hikivuorenkatu 6 A 6 Postitmp: 33710 Tampere

Kiinteistötunnus

418	439	0003	0004

 vuokrattu, ks huomautukset

myös muita omistajia

Aiemmat tiedot: muinaislinna/kivikauden löytöpaikka
 Kaiv. N. Cleve 1929
 Inv. V. Luho 1940, IID:1
 Museoviraston hoitokohde vuodesta 1994 – (O. Soininen)

Aiemmat löydöt: KM 8962:1-2 (2 piinuolenkärkeä), KM 9103:1-6 (6 piinuolenkärkeä)

Tarkastuslöydöt: -

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat 1, 24 & 25

muut liitteet:

negatiivit:

diat:

Kohteen kuvaus: Luontainen muusta ympäristöstä nouseva kallioinen kohouma, jonka rinteillä ja päällä massiivista louhikkoa. Laen kaakkois-koillisreunoille on kerätty vallimaista rakennelmaa. Laen alapuolella on mäen pohjoisreunalla siirtolohkareiden muodostama, 5 x 5 m kokoinen luolamainen syvennys, jonka aukon itäpuolella on n. 5 x 8 m suuruinen tasanne, jota suojaa ulospäin kallistunut kallio. Luolasta on saatu löytöinä kaikkiaan 8 piinuolenkärkeä – kyseessä ei kuitenkaan ole varsinainen asuinpaikka (ks. Cleven kaivauskert. 1929).

Laella, sen etelälounaisosassa, on ilmeisen kulkuaukon sisäpuolella kivettömämpi n. 6 x 10 m kokoinen alue, jossa on halkaisijaltaan 1,5 m:n ja korkeudeltaan n. 35 cm:n kokoinen, pyöreä, liesimäinen rakennelma, joka mahdollisesti on moderni. Se on tehty särmikkäistä, halkaisijaltaan 30–60 cm:n kokoisista kivistä. Siinä on tuoreita merkkejä tulenpidosta. Noin 1 m koilliseen tästä tehtiin 50 x 50 cm:n kokoinen koekuoppa, jossa karikkeen alla oli 5 – 10 cm:n kerros nokea, hiiltä ja moderneja löytöjä. Maaperä oli punaista hiekkaa, jossa oli halkaisijaltaan 10 – 20 cm:n kokoisia särmikkäitä kiviä. Löytönä tuli yksi mahdollinen kvartsi-iskos? (kvartsinpalaa ei luetteloitu), n. 10 cm syvältä, nokikerroksen alta. 25 cm:n syvyydessä rautapitoinen maa esti kaivamisen syvemmälle.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistökoodi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)

Linnavuoren ympäristö on pääasiassa alavaa, kuivattua suota. Kaakkoon ja länsilounaaseen rinteet laskevat loivemmin ja jatkuvat kuivempana kannaksena. Maaperä on samanlaista kuin linnavuorellakin. Noin 600 m pohjoiskoilliseen Pirunlinnasta sijaitsee Linnajärvi, jonka kerrotaan ulottuneen vuoren juurelle. Järvi on soistuva, kuten maasto linnavuoren ja järven välissä.

Laajuuden arviointiperuste:**Luokitusehdotus perusteluineen: I****Ehdotus suoja-alueeksi:**

Havaintomahdollisuudet: Hyvät; vallitus ja luola näkyvissä.

Opas:**Rauhoitustoimenpiteet maastossa:****Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:****Lähilöytöjä:** Ilmoitus röykkiöstä?

Selostus jätetty

Aika

Paikka

Allekirjoitus

Huomautuksia (esim. perimätieto) **ja lisäyksiä:** Vuori on ilmeisesti suosittu retkikohde. Tulta on pidetty useissa paikoissa ympäri linnavuorta ja myös luolassa haitallisessa määrin.

Museoviraston hoitokohde vuodesta 1994.

Perimätietona kertomus luolan räjäyttämisestä:

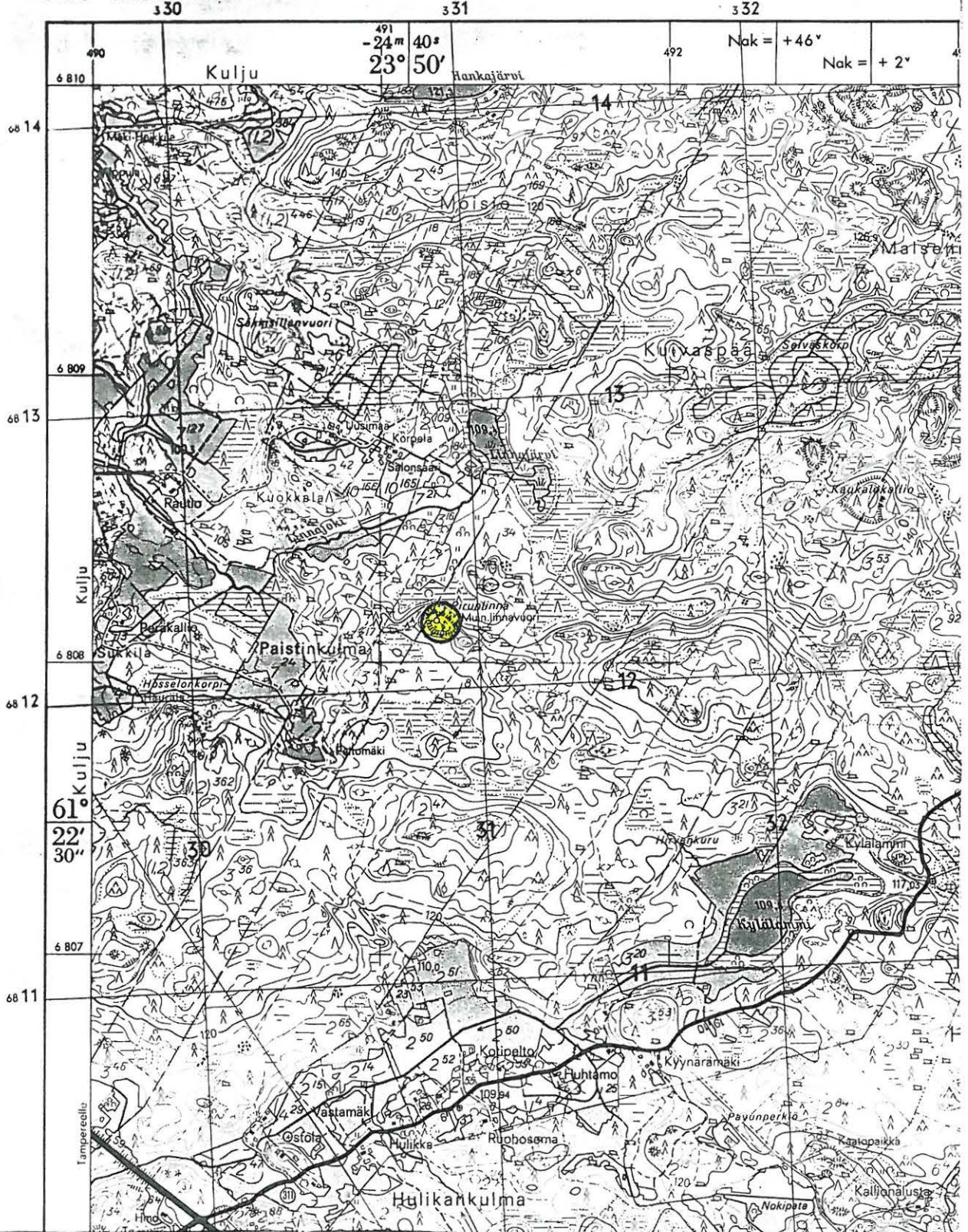
- lempääläiset ampuivat luolan alas
- oli ollut kova rymäys
- protyylillä ammuttu pääluola alas

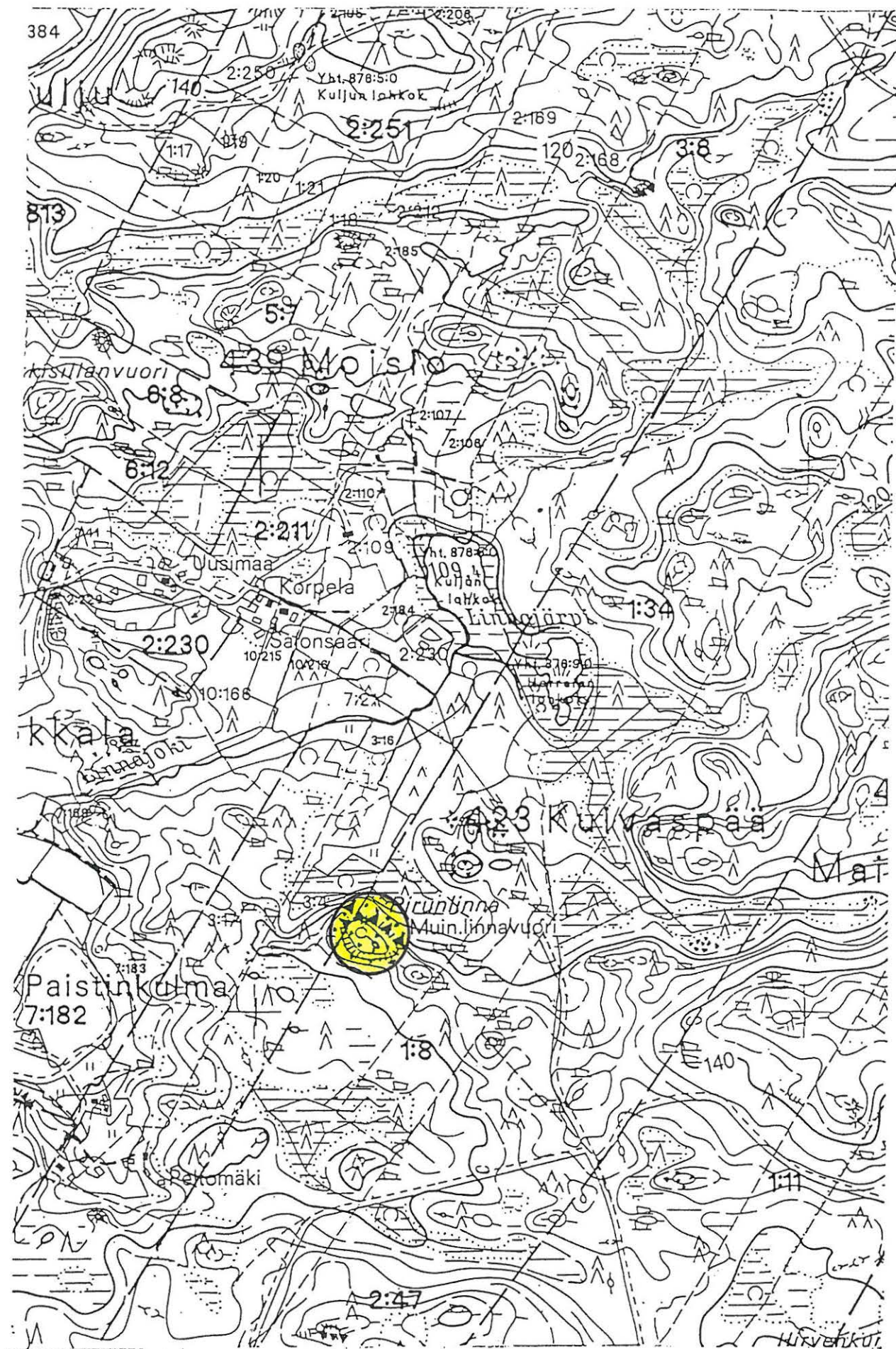
LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
PIRUNLINNA
pk= 2123 10 LASTUSTENKULMA
x= 6808 12, y= 2491 20, z= 120-140

KARTTA 24

mk= 1:20000

N:o 2123 10

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0015

Tunnistetiedot

Kunta: Lempäälä 418 Inventointinumero: 15
 Alue: Haurala Luokka: II
 Nimi: Kirjakka 3 Ajoitus: rautakausi
 Kohteen laji: polttokalmisto? Lukumäärä: _____
 Tarkastaja: M. Sipilä Tarkastusaika: 11.5.1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2123 07 Lempäälä Pinta-ala _____
 x = 6800 84 y = 2486 09 z = 94-95
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Haurala 404
 Tila/Rno/Nimi RN:o 2:22 Arvela
 tai Kortteli/tontti/palsta _____
 Omistaja: Vanhakartano, Liisa Kaarina Puhelin: _____
 Osoite: Henneri Postitmp: 37500 Lempäälä
 Kiinteistötunnus

418	404	0002	0022

 vuokrattu, ks huomautukset

Aiemmat tiedot: rautakautinen polttokalmisto
 Koekaiv. M. Bergström 1984
 Tark. A-L Hirviluoto 1962

Aiemmat löydöt: keramiikkaa

Tarkastuslöydöt: -

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat 1, 26 & 27

muut liitteet:

negatiivit:

diat:

Kohteen kuvaus: Paikka on röykkiöiden 21–23 (Kirjakka 2) länsipuolella maantien leikkauksessa ja pienehköllä kumpareella. Tien leikkauksesta on A–L Hirviluoto löytänyt keramiikan palan. Paikka on ilmeisesti osittain tuhoutunut tietä levennettäessä. Paikalla on aiemmin ollut talo, joka on palanut. Alueella on myös ollut kaivo. Koekaivauksen (1984) tuloksena ei alueelta kuitenkaan löydetty mitään muinaisjäännökseen viittaavaa. Ohuen nokikerroksen alla oli puhdas soramaa. Alue haravoitiin myös metallinetsimellä. Keramiikan pala on saattanut myös joutua paikalle läheisestä röykkiöstä (nro 22/Kirjakka 2; ks. kohde 4), jota on jonkin verran tuhottu tietöiden yhteydessä.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistöködi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)
Paikka on pieni kumpare soramaalla.

Laajuuden arviointiperuste:

Luokitusehdotus perusteluineen:

Ehdotus suoja-alueeksi:

Havaintomahdollisuudet:

Opas:

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

Lähilöytöjä:

Selostus jätetty

Aika

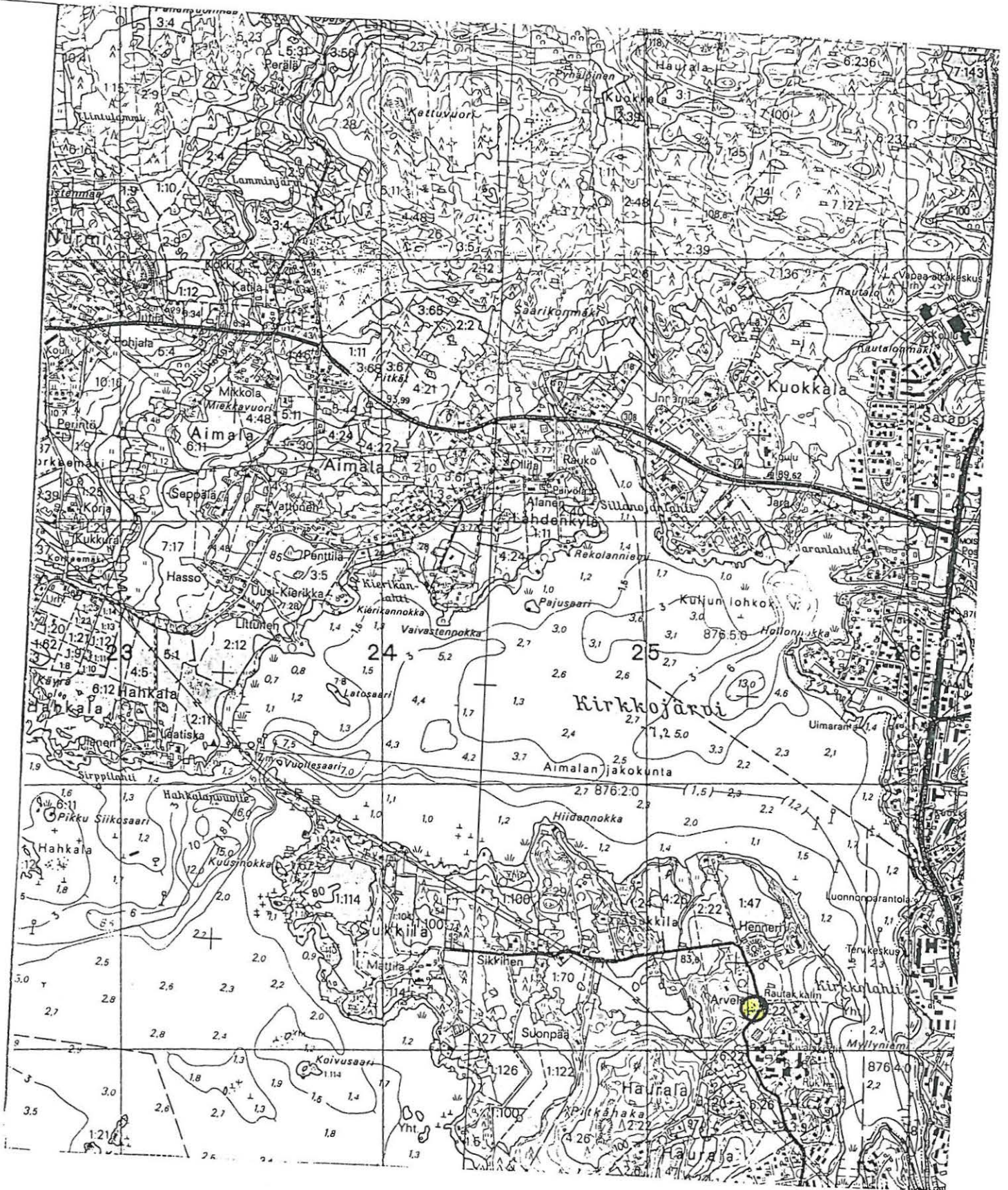
Paikka

Allekirjoitus

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
KIRJAKKA 3
pk= 2123 07 LEMPÄÄLÄ
x= 6800 84, y= 2486 09, z= 94-95

KARTTA 26

mk= 1:20000

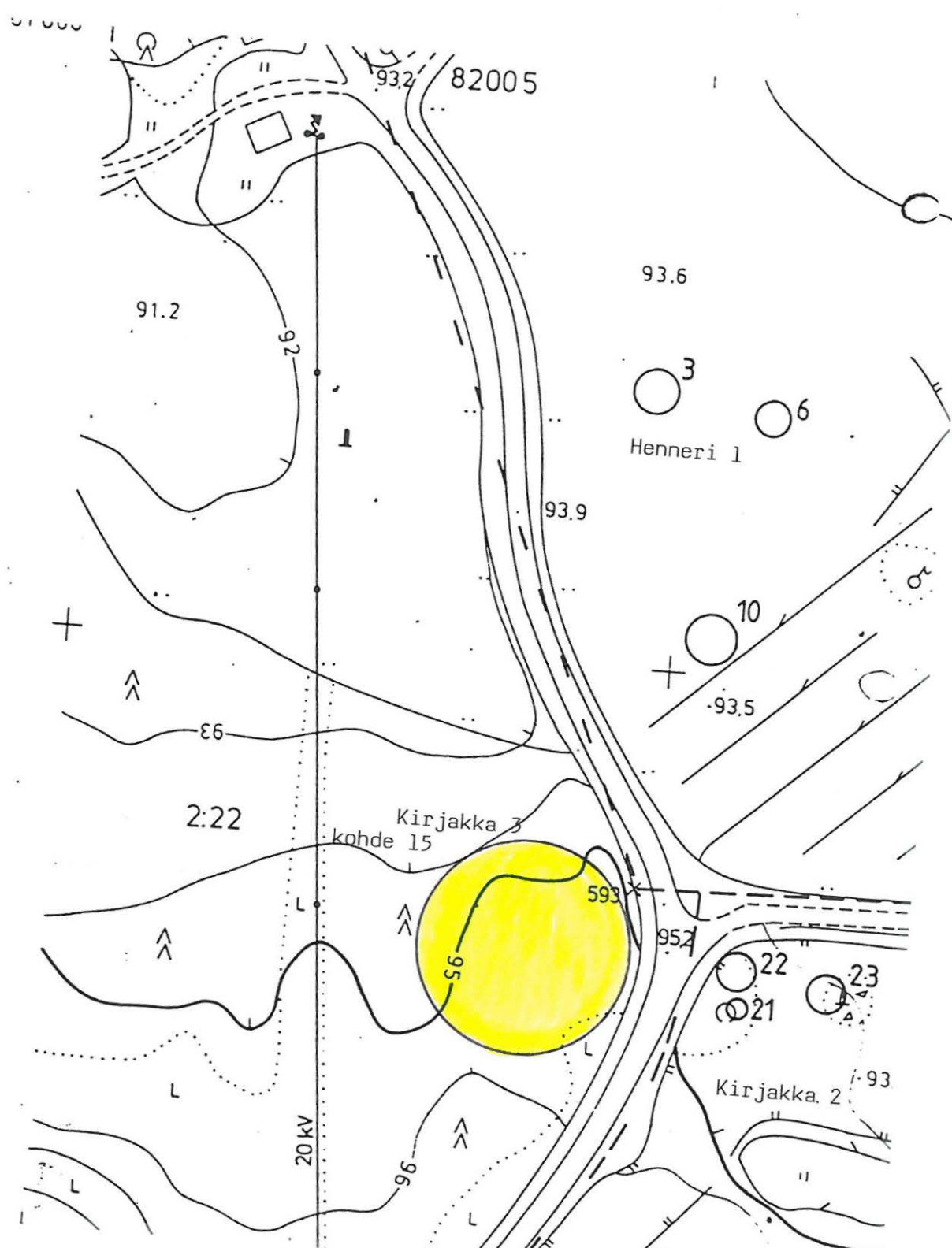

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
M. Sipilä

KIRJAKKA 3

KARTTA 27

mk= 1:2000

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0016

Tunnistetiedot

Kunta: Lempäälä Inventointinnumero: 16
 Alue: Säijä Luokka: I
 Nimi: Säijoki Ajoitus: rautakausi
 Kohteen laji: röykkiöitä & asuinpaikka? Lukumäärä: vähint. 13
 Tarkastaja: M. Sipilä Tarkastusaika: 25.5.1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2123 04 Vesilahti Pinta-ala _____
 x = ryhmä A = 6806 35 y = 2477 45 z = 80
 x = ryhmä B = 6806 05 y = 2477 42 z = 80
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Hiirenoja 408
 Tila/Rno/Nimi RN:o 1:19 Vapaavuori

tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Friberg, Arvi Filemon Puhelin: _____
 Osoite: Säijöntie 20 Postitmp: 37530 Säijä

Kiinteistötunnus

418	408	0001	0019

 vuokrattu, ks huomautukset

Kylä/kaupunginosa: Hinsala 409
 Tila/Rno/Nimi RN:o 1:25 Haikala

tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Henttu-Haikala, Marja Puhelin: _____
 Osoite: Typyntie 53 Postitmp: 37530 Säijä

Omistaja: Haikala, Klaus Mikael Puhelin: _____
 Osoite: Typyntie 35 Postitmp: 37530 Säijä

Kiinteistötunnus

418	409	0001	0025

 vuokrattu, ks huomautukset

Aiemmat tiedot: röykkiökalmisto
 Kaiv. A.O. Heikel 1894
 Inv. V. Maajoki 1939, II:18 (Vesilahti)

Aiemmat löydöt: KM 2688:1-9, KM 2992:1-5, KM 2998:13-15, KM 3007:1-24, KM 3188:1-4, KM 3437:3-5,19-22, KM 3586:2-3, KM 3973:1-3, KM 3984:2-3, KM 5503:1-6, KM 6618:3-4?, KM 6978:3, KM 2886:20?, KM 3416:7?, KM 5505:7?

Tarkastuslöydöt: KM 28846:1-7 (kvartsi-iskoksia, kuonaa, palanutta luuta ym.)

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat	1, 28 & 29
muut liitteet:	
negatiivit:	KM 100630–100633
diat:	

Kohteen kuvaus: A. O. Heikel kaivoi alueella 3 roukkiota v. 1894. Jo aiemmin alueelta oli tullut runsaasti irtolöytöjä pellonraivauksen ja rakentamisen yhteydessä.

Väinö Maajoki toteaa Vesilahden inventoinnissaan 1939 kohteesta seuraavaa:
Kalmisto jakautuu kahteen osaan, joiden välillä on puolitoista sataa metriä.

A) Säijoen ylempi kalmisto sijaitsee matalahkon, metsäisen, idästä länteen kulkevan harjanteen itäpäässä. Pohjoisen ja etelän puolelta sitä rajoittavat pellot, idässä Säijoki.

Raunio I: Raunio on ollut 38 m pituinen ja 20 m levyinen sekä n. 1 m korkuinen polttokenttäkalmistoksi katsottava raunioalue. Se on sijainnut Vapaavuoren päärakennuksen ja navetan välillä ja se on ulottunut lävitse koko tonttialueen. Mylläri Friberg on hävittänyt sen pihaa raivatessaan. (Löytöjä: KM 2992:1–5, KM 2688:1–9, KM 2998:13–15, KM 3007:24, KM 3188:1–4, KM 3437:3–5, KM 3451:19–22, KM 3586:2–3)

Raunio II: A.O. Heikelin 1894 kaivama, uudelleen koottu raunio. Röykkiön mitat olivat (1894) 6 x 4 m ja korkeus 80 cm. Roukkio oli läjätty kahden maaperäisen kiven väliin ja ympärille. Toinen näistä kivistä oli roukkion kaakkois- ja toinen luoteispäässä; kaakkoispäässä olleen kiven mitat olivat 1,5 x 1,5 m ja korkeus 1 m. Roukkion keskellä oli lisäksi kolmas maapäinen, pikkukivien peittämä silmäkivi. Hiiltä ja tulen vahingoittamia kiviä huomattiin rauniossa. Löydöt (KM 3007:21–23): 4 rautamiekan katkelmaa, palaneen luun siruja, pari palaa kuonaa, saviastian paloja.

Raunio III: A.O. Heikelin toteama 5 x 5 x 1 m suuruinen raunio, jonka eteläreunalla on 2 x 1,7 x q m suuruinen kivi.

Raunio IV: Epämääräinen raunio Typyn talon maalla.

Muutamia röykkiöitä, joiden joukossa mahdollisesti hautaraunioita, sijaitsee Säijoen ja Vapaavuoren välillä olevalla laidunmaalla edellä mainitusta rauniosta itään.

B) Säijoen alempi kalmisto sijaitsee ylemmästä kalmistosta n. 150 m etelään, pienen notkelman takana, matalalla kivikkoisella harjanteella, peltojen keskellä Säijoen polvekkeessa.

Raunio V: A.O. Heikelin 1894 tutkimus. Raunio on uusjaossa erotettu Hinsalan jakokunnan yhteismaaksi. Raunio oli kaivettaessa (1894) melkein ympyräinen, läpimitaltaan 7,5 m ja sen korkeus oli 0,5 m. Leikkaukseltaan roukkio oli lattea. Siinä oli enimmäkseen pieniä mutta jonkin verran myös suurehkoja kiviä, joita kuitenkin yksi mies saattoi käsitellä. Roukkion huomattiin sisältävän sangen paljon muinaiskaluja, etenkin päällimmäisten kivien alla. Artefaktit tavattiin hajallaan rauniossa. N. 1 m pinnan alapuolelta raunion keskeltä löydettiin likimain 10 helmeä. Siinä paikassa oli tavallista enemmän poltettuja luita, joita muuten oli hajallaan kaikkialla roukiossa. Rauniosta löytyi kosolti hiiltä. Niin ikään havaittiin useissa kohdissa tulesa vahingoittuneita kiviä ja niiden alta hiiltä, rautakuonaa ja palaneita luita. Löytöjä (KM 3007:1–18): tasavarsisolki, rannerenkaan katkelmia, pronssisormus, heloja, keihään katkelmia, veitsen katkelmia, paimensauvaneula, helmiä, pronssin ja raudan paloja, palanutta luuta, kuonaa ja hiiltä, hioimen katkelma.

Raunio VI: Raunio on osittain pienen tuvan alla. A.O. Heikel on 1894 tutkinut osan(?) Raunio on erotettu Hinsalan jakokunnan yhteismaaksi. Inventointi 1994: On epäselvää, onko tämä Heikelin tutkimus raunio. Heikel tutki röykkiön, joka oli "Joensuun töllin" länsipuolella. Hän mainitsee kyllä osittain töllin alla olevan röykkiön.

Kaivettu röykkiö oli läpimitaltaan 5,5 m ja sen korkeus oli 1 m. Roukkio nojasi lännessä isoa kiveä vastaan, joka kohosi 30 cm roukkiota korkeammalle. Roukkion keskustassakin oli ainakin yksi isohko maaperäinen kivi ja siitä löytyi paljon mustaa, poltettua maata, hiiltä, kuonaa ja tulesa haperoiksi käyneitä kiviä. Palaneita luita ei roukkiosta tavattu. Löytöjä (KM 3007:19–20): kilvenkupuran kappale, 2 saviastian palaa, kuonaa ja hiiltä.

Raunio VII: 7 x 7 m laajuinen roukkio, jonka keskellä on suuri silmäkivi.

Raunio VIII: Epämääräinen, maatunut, 5 x 5 x 0,5 m suuruinen röykkiö.

Raunio IX: Epämääräinen raunio, jonka keskellä on 1,7 x 1,2 x 0,8 m suuruinen silmäkivi.

Raunio X: Epämääräinen, 5 x 6 x 0,5 m suuruinen röykkiö.

Rauniot XI & XII: Kaksi pellolla olevaa mahdollisen hautaraunion pohjaa.

Raunio XIII: Hävitetty raunio, jonka pohjalla on ollut nokimaata ja palaneita kiviä.

Inventointi 1994: Ei muutoksia, paitsi mahdollisesti enemmän röykkiöitä alemmalla alueella.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistököödi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)
Säijoen kalmisto sijaitsee Säijoen länsipuolella, joenpolven muodostamassa niemikkeessä lähellä Säijänselkää. Kalmisto jakautuu kahteen osaan, joiden välillä on 150 m (ks. edellä).

Laajuuden arviointiperuste:

Luokitusehdotus perusteluineen:

Ehdotus suoja-alueeksi:

Havaintomahdollisuudet: Hyvät

Opas:

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

Lähilöytöjä: Tervanmaan röykkiöalue (ks. kohde 17) & kivikautisia irtolöytöjä (KM 3008:23, KM 5959:1)

Selostus jätetty

Aika

Paikka

Allekirjoitus

Huomautuksia (esim. perimätieto) **ja lisäyksiä:**

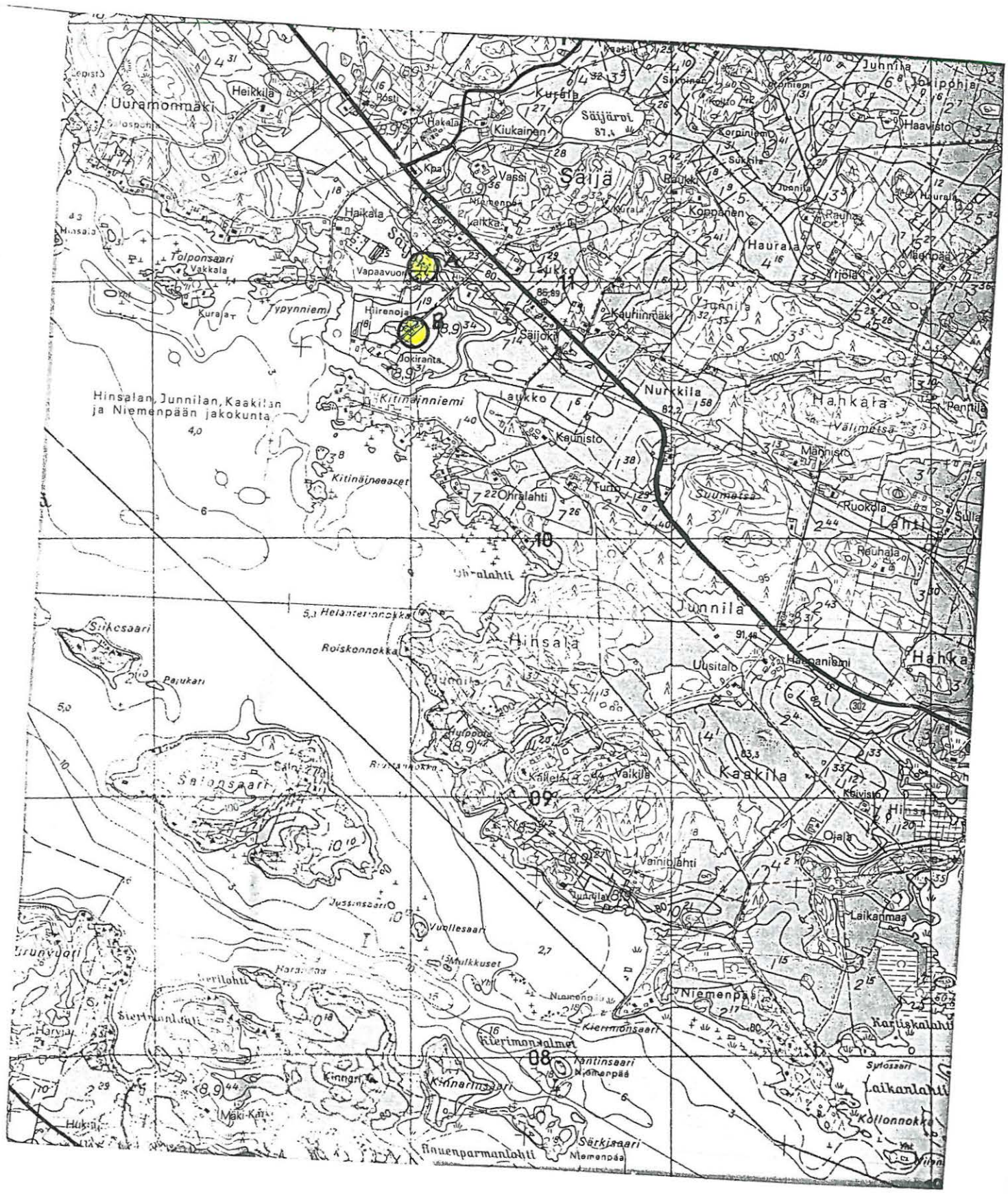
H.J. Heikel (1899), Päiväniemen, Säjoen ja Kirmukarmun polttokalmistot. –
Analecta Archaeologica Fennica, IV. Helsinki: 23–30.

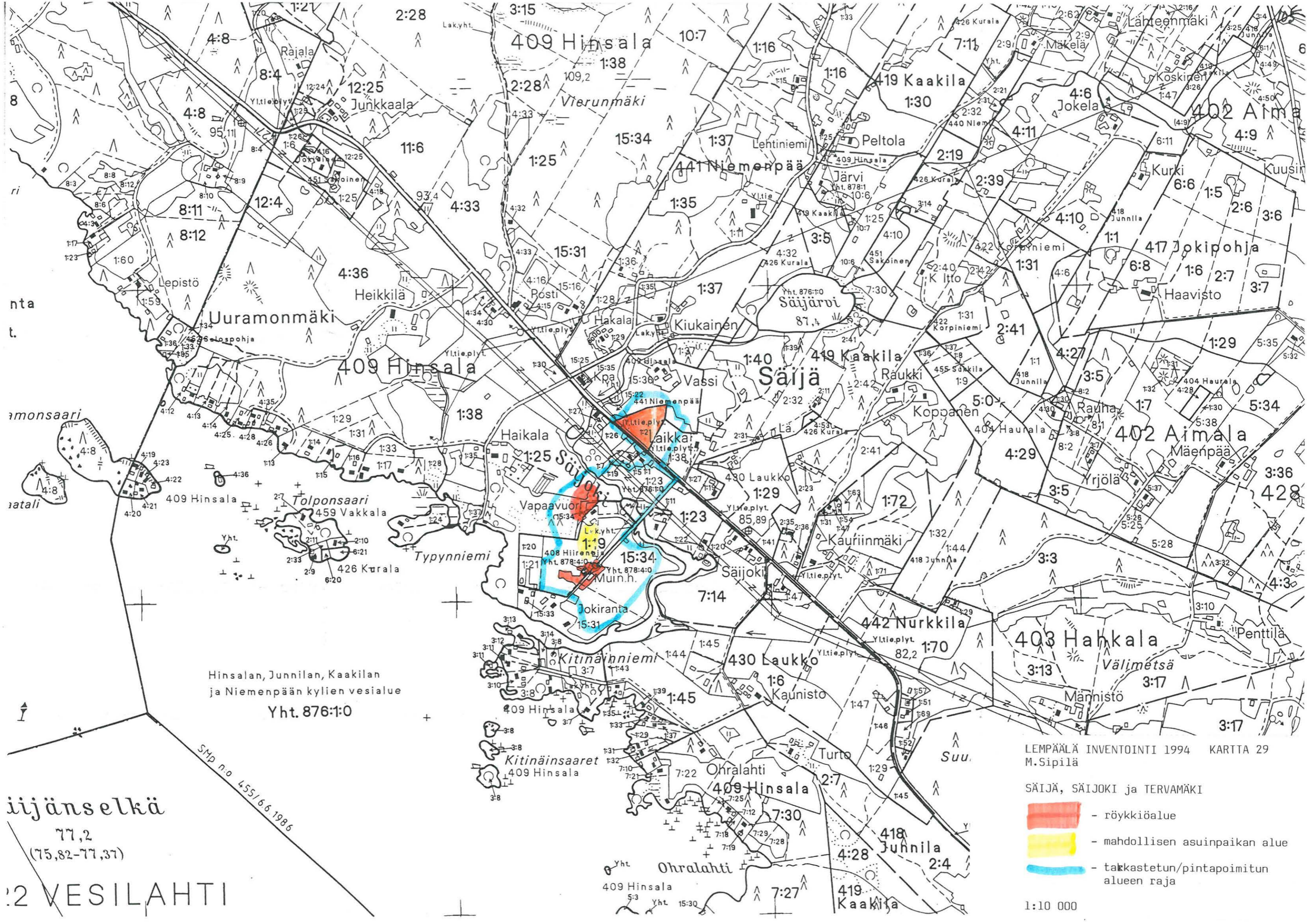
LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994 SÄIJOKI

KARTTA 28

pk= 2123 04 VESILAHTI
ryhmä A x= 6806 35, y= 2477 45, z= 80
ryhmä B x= 6806 05, y= 2477 42, z= 80

mk= 1:20000

Hinsalan, Junnilan, Kaakilan
ja Niemenpään kylien vesialue
Yht. 876:1:0

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994 KARTTA 29
M.Sipilä

SÄIJÄ, SÄIJOKI ja TERVAMÄKI

- röykkiöalue
- mahdollisen asuinpaikan alue
- takkasetun/pintapoitimitun alueen raja

1:10 000

ijänselkä

77,2
(75,82-77,37)

2 VESILAHTI

SMP n:o 455/66.1986

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0017

Tunnistetiedot

Kunta: Lempäälä 418 Inventointinumero: 17
 Alue: Säijä Luokka: II
 Nimi: Tervämäki Ajoitus: rautakausi
 Kohteen laji: röykkiöitä Lukumäärä: n. 15
 Tarkastaja: M. Sipilä Tarkastusaika: 25.5.1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2123 04 Vesilahti Pinta-ala _____
 x = 6806 55 y = 2477 60 z = 85-90
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Niemenpää 441
 Tila/Rno/Nimi RN:o 1:21 Tervahaka
 tai Kortteli/tontti/palsta _____
 Omistaja: Moilanen, Marjatta Kerttuli Puhelin: _____
 Osoite: Moisionkatu 2 B 15 Postitmp: 33500 Tampere
 Kiinteistötunnus

418	441	0001	0021

 vuokrattu, ks huomautukset

Aiemmat tiedot: kiven- ja maansekaisia röykkiöitä
 Inv. V. Maajoki 1939, II:23 (Vesilahti)

Aiemmat löydöt: KM 11173:1 (kuonan pala)

Tarkastuslöydöt: KM 28853:1-2 (palaneen luun pala, kvartsi-iskos)

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat 1, 29, 30 & 31

muut liitteet:

negatiivit: KM 100629

diat: KM 32779

Kohteen kuvaus:

Väinö Maajoki inv. 1939: Säijän Kiukaisten tilan maalla Tervämäellä, joka sijaitsee Lempäälän – Pirkkalan maantien pohjoispuolella, Säijoesta 100 m itään, on joukko vähäisiä maansekaisia kiviraunioita. Ne ovat kaikki suppealla alalla loivalla länteen päin viettävällä rinteellä. Niiden läpimitta on 3 – 4 m, korkeus n. 0,5 m. Käytettyjen kivien läpimitta vaihtelee 10 ja 40 cm:n välillä. Rauniot muistuttavat kaskiraunioita. Eräästä niistä löytyi kumminkin kuonanpala (KM 11173). Paikkakuntalaiset kutsuvat Tervämäen röykkiöitä "lapinkiukaiksi". Maajoen kartassa (XII) on merkitty yhteensä 14 röykkiötä.

Inventointi 1994: Alueen länsireunalle, tontille RN:o 15:22 rakennettu asuintalo ja vaja, joista on matkaa lähimmille röykkiöille n. 20 m. Alueen lounaispuolista tietä on levennetty sitten Maajoen päivien. Tontilta RN:o 15:22 lähtee metsätie/polku, joka kulkee yhden röykkiön yli (ks. kartta). Inventoinnissa todettiin 2 mahdollista, ennestään tuntematonta röykkiötä Lempäälän – Pirkkalan maantien vierestä, hiekkakuopan läheisyydestä. Hiekkakuopan reunasta, maantien leikkauksesta löydettiin palaneen luun pala. (ks. kartta)

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistököödi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)
ks. edellä

Laajuuden arviointiperuste:

Luokitusehdotus perusteluineen: II (tai I) Kalmiston hautaröykkiöluonne näyttää vahvistuvan.

Ehdotus suoja-alueeksi:

Havaintomahdollisuudet:

Opas:

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

Lähilöytöjä: Säijoen kalmisto (ks. kohde 16)

Selostus jätetty

Aika

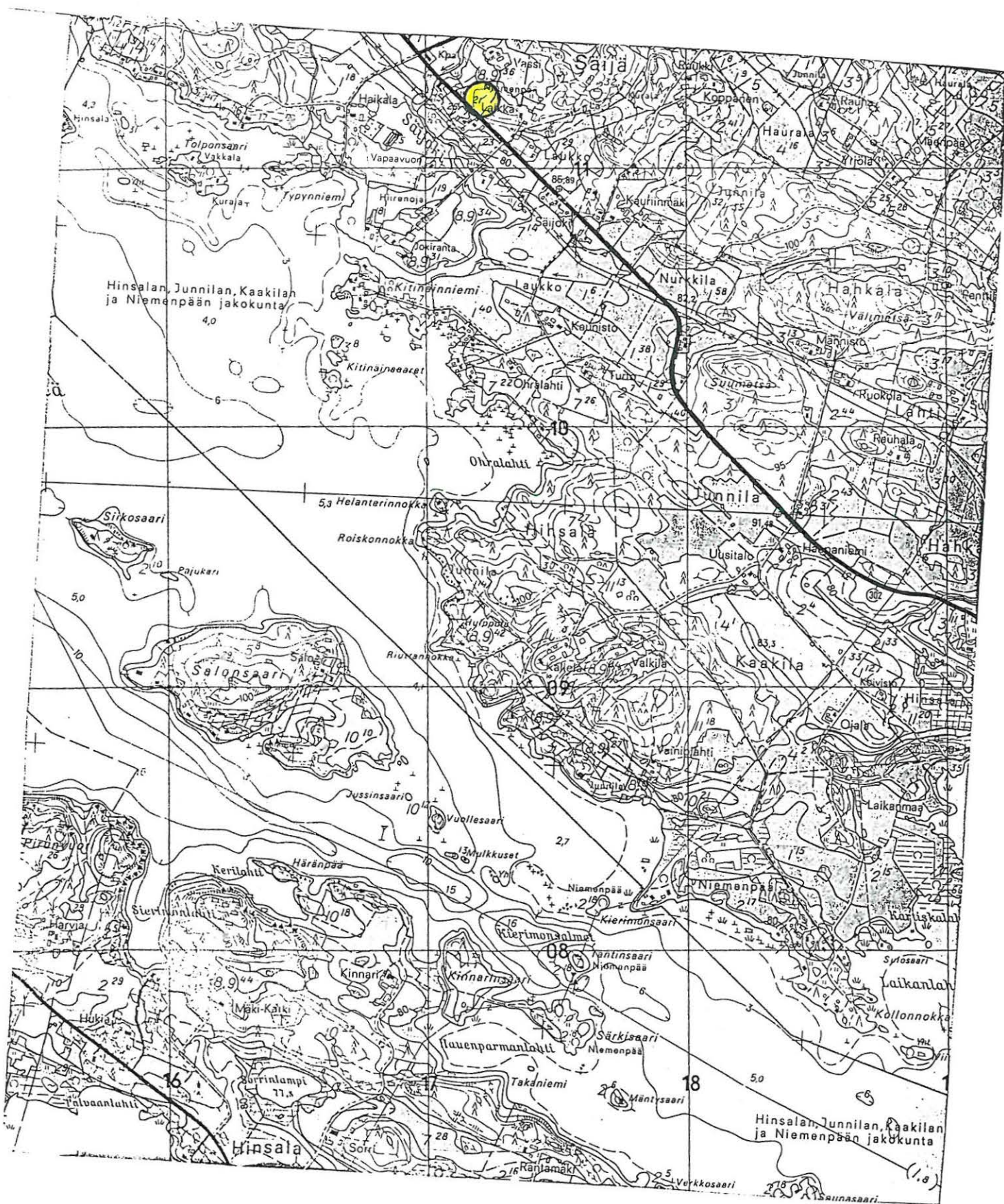
Paikka

Allekirjoitus

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
TERVAMÄKI
pk= 2123 04 VESILAHTI
x= 6806 55, y= 2477 60, z= 85-90

KARTTA 30

mk= 1:20000

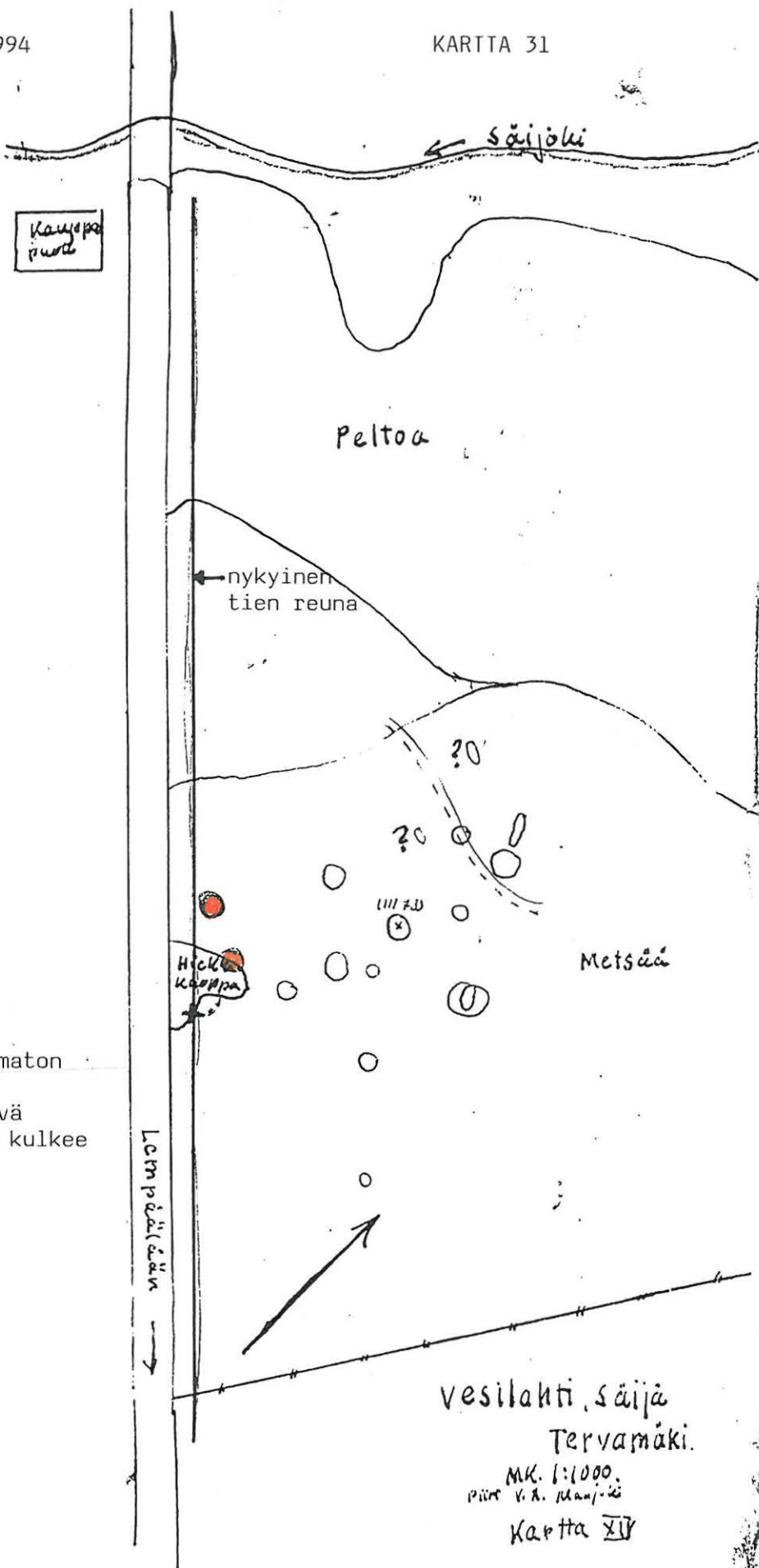

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
M. Sipilä

TERVAMÄKI

mk= 1:1000

KARTTA 31

Kaivopa
puori

Peltoa

nykyinen
tien reuna

?0

?0

|||| 7.0

Hicko
kasppi

Metsää

Lempäälään

Vesilakti, säijä
Tervämäki.

MK. 1:1000.
Piltti V. H. Manninen
Kartta XII

- x palanutta luuta
- mahd. enestään tuntematon röykkiö
- tontilta 15:22 lähtevä metsätie/polku, joka kulkee yhden röykkiön yli

7.12.1994

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0018

Tunnistetiedot

Kunta: Lempäälä 418 Inventointinumero: 18
 Alue: Sukkila Luokka: I
 Nimi: Sikkinen Ajoitus: rautakausi??/moderni??
 Kohteen laji: kuppikivi Lukumäärä: _____
 Tarkastaja: T.Soininen & M. Sipilä Tarkastusaika: 24.5.1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2123 07 Lempäälä Pinta-ala _____
 x = 6800 98 y = 2485 08 z = 88
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Sukkila 455
 Tila/Rno/Nimi RN:o 1:100 Sikkinen
 tai Kortteli/tontti/palsta _____
 Omistaja: Sikkinen, Väinö Kalevi Puhelin: _____
 Osoite: Haurala Postitmp: 37500 Lempäälä
 Kiinteistötunnus

418	455	0001	0100

 vuokrattu, ks huomautukset

Aiemmat tiedot: kuppikivi (n. 12 kuppia)
 Tark. P. Kankkunen 11.10.1990
 (Ilm. Arto Pajunen 30.4.1990)

Aiemmat löydöt: -

Tarkastuslöydöt: -

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat	1, 32 & 33
muut liitteet:	
negatiivit:	KM 100584–100587
diat:	KM 32770, 32771

Kohteen kuvaus: P. Kankkunen 1990: kohde on melko suuri, n. 1,5 x 2,5 m, kiinteä maakivi. Sen ympärillä on toisia, hieman pienempiä – niistä osa on lohottuja. Uhrikivessä on n. 12 kuppia, kooltaan vaihtelevia, keskimäärin n. 5 – 7 cm halkaisijaltaan.

Inventointi 1994: Kuppikiven pohjoispuolelle, sen ja tien väliin, tehtiin n. 50 x 50 cm:n kokoinen koekuoppa. Siitä ei havaittu mitään kiinteään muinaisjäännökseen viittaavaa. Muuten samat tiedot kuin Kankkusen tarkastuksessa 1990.

P.S. Pirjo Dahlbomin (os. Alalinnake 1 C 27 02160 Espoo) syyskuussa 1995 antaman tiedon mukaan hänen lempääläinen tuttavansa on lapsena tehnyt ainakin osan Sikkisen kuppikiven kupeista. Tuttava ei muistanut oliko kivessä ollut kuppeja jo ennen kuin hän leikkitovereineen teki omansa.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistököödi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)

P. Kankkunen 1990: Uhrikivi sijaitsee aivan niemenkärkeen vievän tien eteläpuolella. Tien vieressä on peltoon pistävä pieni viljelemätön saareke, jonka pellon puoleisessa päässä kivi sijaitsee. Tien toisella puolella on Sikkisen talon suurehko vajarakennus. Hieman uhrikivestä itäänpäin on etelään pellon halki johtavan kärrytien risteys. Maasto on melko loivapiirteistä ja suureksi osaksi pelloksi raivattua. Alue on niemi, jonka pohjoispuolella on Kirkkojärvi ja lännessä Toutonen. Niemen itäosa kuuluu Hauralan kylään ja länsiosa Sukkilan kylään.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja.

Laajuuden arviointiperuste:**Luokitusehdotus perusteluineen: I ?**

Ehdotus suoja-alueeksi: P. Kankkunen 1990: nyt viljelemätön alue maantien ja pellon välissä

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Opas: Arto Pajunen, os. Kirkkopolku 9 37500 Lempäälä, p. 931-750917

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:**Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:**

Lähilöytöjä: Kirjakka-Hennerin alueen kalmistolöydöt (ks. kohteet 3 – 8 ja 15)

Selostus jätetty

Aika

Paikka

Allekirjoitus

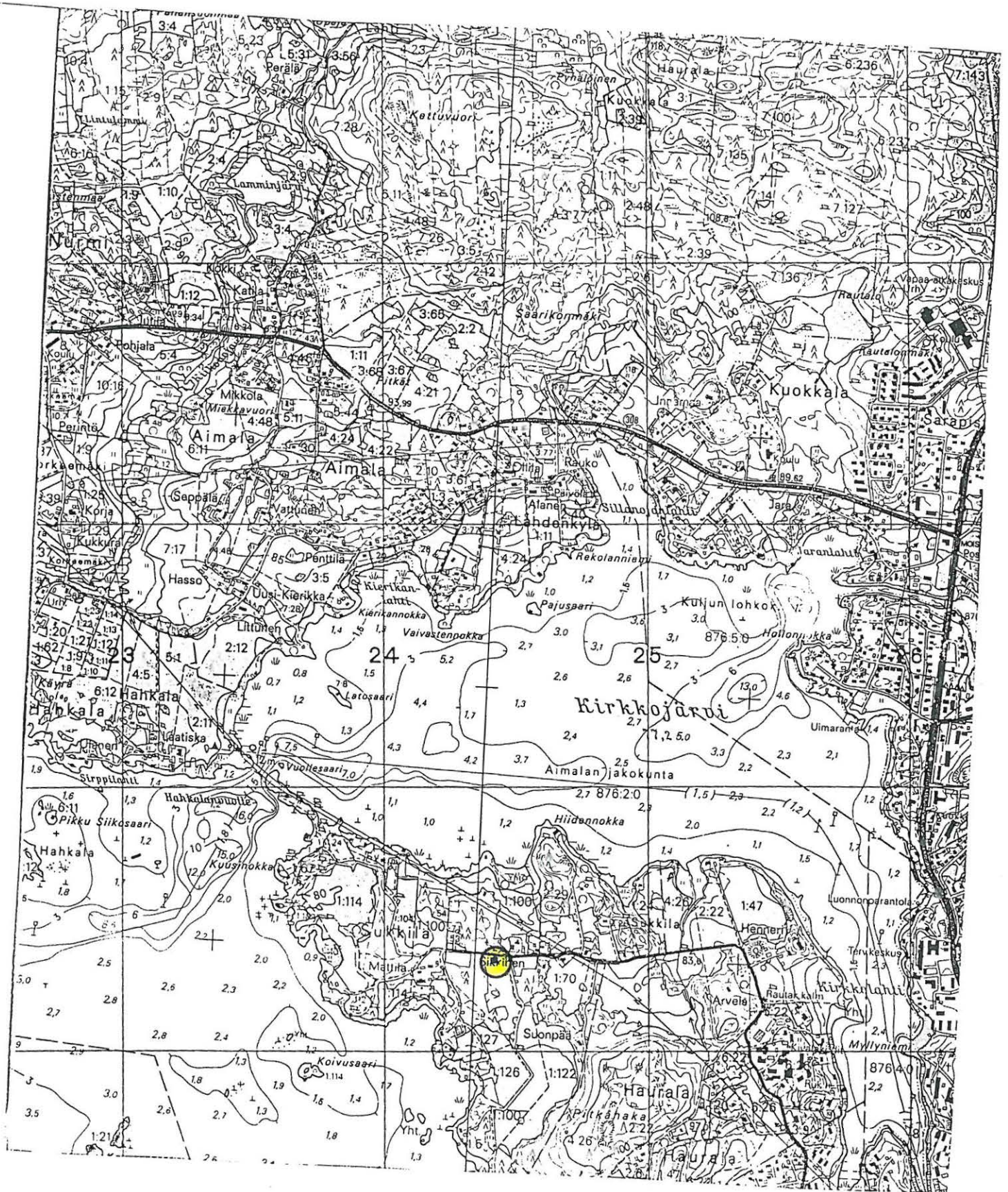
LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
SIKKINEN

pk= 2123 07 LEMPÄÄLÄ

x= 6800 98, y= 2485 08, z= 88

KARTTA 32

mk= 1:20000

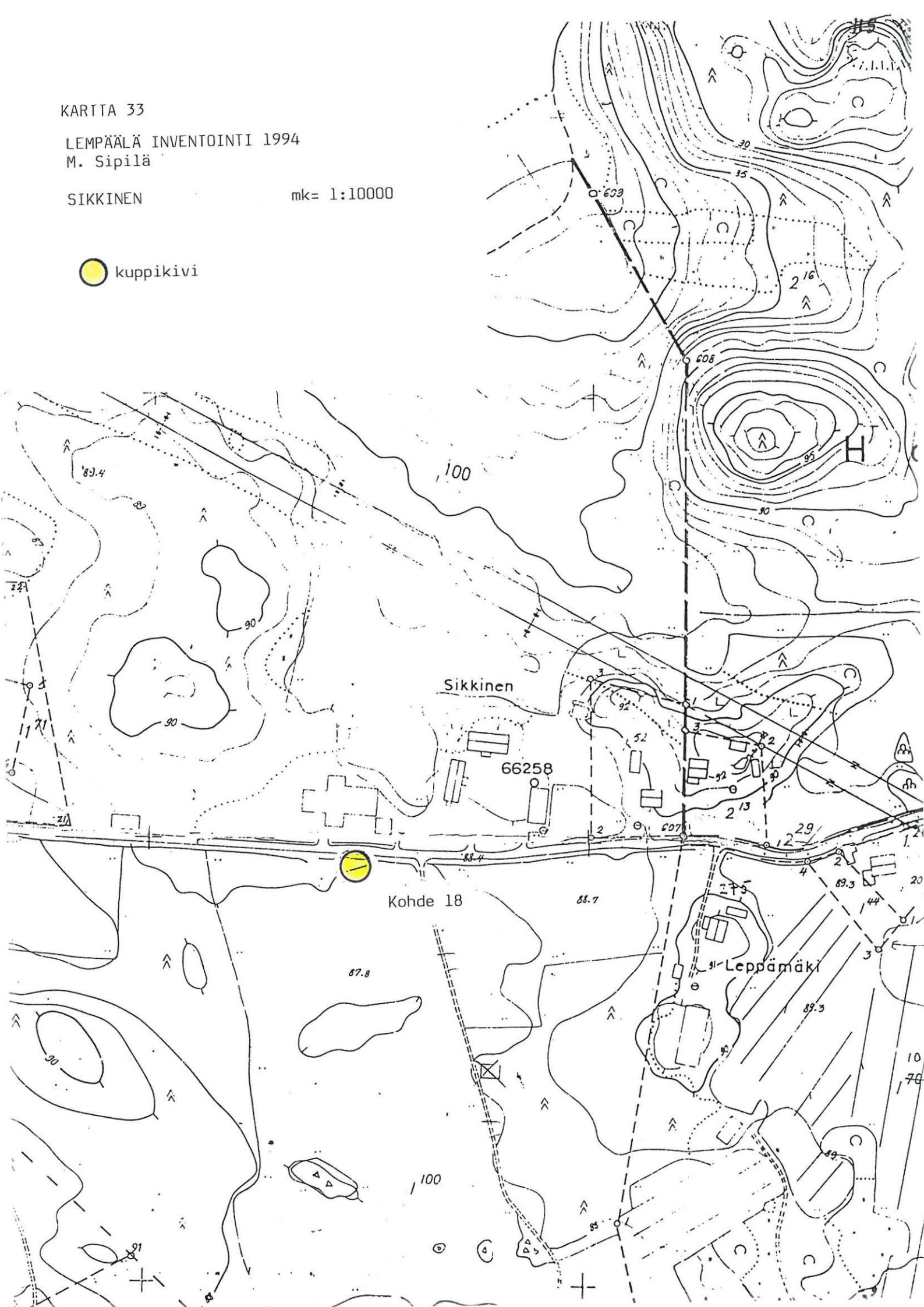
KARTTA 33

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
M. Sipilä

SIKKINEN

mk= 1:10000

 kuppikivi

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0019

Tunnistetiedot

Kunta: Lempäälä 418 Inventointinnumero: 19
 Alue: _____ Luokka: II
 Nimi: Hääkivi I Ajoitus: rautakausi
 Kohteen laji: asuinpaikka Lukumäärä: _____
 Tarkastaja: M. Sipilä Tarkastusaika: 9.5.1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2123 07 Lempäälä Pinta-ala n. 1200 m²
 x = 6801 45 y = 2487 60 z = 84-85
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. Lempäälän kirkosta n. 1150 m koilliseen

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Hävältilä 413
 Tila/Rno/Nimi RN:o 2:23 Vuolle
 tai Kortteli/tontti/palsta _____
 Omistaja: Raunio, Erkki Sakari Puhelin: _____
 Osoite: Leikkarintie 2 Postitmp: 37500 Lempäälä
 Kiinteistötunnus

418	413	0002	0023

 vuokrattu, ks huomautukset

Aiemmat tiedot: -

Aiemmat löydöt: -

Tarkastuslöydöt: KM 28848:1-13 (rautakauden keramiikkaa, savitiivistettä, kuonaa, hioin ym.)

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat 1, 34 & 35

muut liitteet:

negatiivit: KM 100579–100581, 100601, 100602

diat: KM 32768, 32776

Kohteen kuvaus: Liuhanvuolteen ja Ahtialanjärven yhtymäkohtaan idästä pistää laaja niemeke, jonka korkeimmalla kohdalla (ilmeisesti entistä peltoa) on terassi, jonka alla on jyrkä rinne 82–84 m mpy välillä. Tämän alueen pohjoisreunalla on kivirivin entisestä pellosto erottama alue, jolla on suuria, halkaisijaltaan n. 1 m, kiviä. Alueelta tuli koekuopista rautakauden asuinpaikkaan viittaavia löytöjä sekä kulttuurikerros. Ilmeisesti koskematon alue on laajuudeltaan n. 5 x 10 m. Samalla peltoterassilla on ainakin kaksi ympäristöstään eroavaa kivikkoisempaa, edellistä suppeampaa paikkaa, joista lännenpuoleinen liittyyne historiallisen ajan maakellariin tai vastaavaan rakennelmaan. Eteläisemmän kivikkopaikan keskellä on n. 1 x 1 x 1 m kokoinen, kuutiomainen, päältä sileäksi hiottu/hioutunut kivi, jonka ympärillä on pyöreähköistä, läpimitaltaan n. 50 cm:n suuruisista kivistä muodostunut kehä. Kehän halkaisija on n. 4 m.

Osa terassialueesta on raivattu lentopallokentäksi. Myös entiseen peltoon tehdyistä koekuopista tuli muinaisjäännökseen viittaavia löydöksiä. (ks. koekuoppakuvaukset & kartta)

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistököödi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)

Terassin länsi- ja eteläpuolella on jyrkkä rinne, jonka alla on ilmeisesti vesijättömaata jossa kasvaa katajia. Terassin pohjois- ja itäpuolella on valtatie 3 ja Hääkiven levähdysalue, joita rakennettaessa on suoritettu maansiirtotöitä ja asfaltointia. Levähdysalueen eteläreunalla on grillirakennus. Levähdyspaikan pohjoispuolella on myös peltoterassi, johon kaivetusta koekuopasta ei tullut viitteitä muinaisjäännöksestä. Levähdyspaikan koillispuolella on peltoalue, jossa on ilmeisesti peltoröykkiöitä.

Laajuuden arviointiperuste: koekuopitus

Luokitusehdotus perusteluineen: II. Ainakin pieniä ilmeisesti koskemattomia aloja muinaisjäännöksestä on säilynyt. Mahd. rakenteita on säilynyt myös peltona olleesta alueesta kyntökerroksen alta, koska viljelystä on jonkin verran aikaa.

Ehdotus suoja-alueeksi: koko tasanne, jota levähdysalue, grilli ja tie/paikoitusalue rajaa pohjois- ja itäreunoilta

Havaintomahdollisuudet: maasto niittyä, vähän lehtipuita ja katajia; näkyvät rakenteet ajoitukseltaan epävarmoja.

Opas:**Rauhoitustoimenpiteet maastossa:**

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys: Ilmeisesti ei nykyisestä poikkeavia käyttösuunnitelmia (valtatie 3:n linjaus ei koske muinaisjäännöstä)

Lähilöytöjä: Kalmisto Hääkivi 2 (ks. kohde 20) sijaitsee paikasta n. 200 m itään.

Selostus jätetty

Aika

Paikka

Allekirjoitus

LEMPÄÄLÄ, HÄÄKIVI I (418 1 0019)

Koekuoppakuvaukset (ks. kartta 37)

KK1	0–5 cm	turve
	5–25 cm	humuksen sekainen savi, kyntökerros
	25–35 cm	puhdas savi
KK2	0–10 cm	turve
	10–25 cm	humuksen sekainen savi, kyntökerros, 1 kpl palanutta savea
	25–30 cm	puhdas savi
KK3	0–5 cm	turve
	5–30 cm	hyvin tumma, humuksen sekainen ruokamulta, jossa harvakseltaan halkaisijaltaan n. 10 cm:n kokoisia kiviä ja hiilenpaloja Löydöt: palanutta savea ja kuonaa, kerroksen alaosassa, kuopan eteläreunassa punaiseksi palanutta savea, ei moderneja löytöjä
	30–35 cm	puhdas savi
KK4	0–8 cm	turve
	8–28 cm	hyvin tumma multaisa hiekka, jossa halkaisijaltaan 5–10 cm:n kokoisia kiviä ja hiilenpaloja, osa kivistä palaneita. Löydöt: hioimen katkelma, keramiikkaa, palanutta savea
	28–40 cm	puhdas, vaalea siltti/savi
KK5	0–8 cm	turve, jonka alla kuopan pohjoiskulmassa iso, vähintään 50 x 50 cm:n kokoinen maakivi, isoja kiviä myös kaakkoisreunalla
	8–20 cm	humuksen sekainen moreeni
	20– cm	Löydöt: palanut simpukan kuoren pala, kuonaa, savitiivistettä isot kivet estivät kaivamisen syvemmälle
KK6	0–3 cm	turve
	3–13 cm	ruskea savi
	13–36 cm	humuksen sekainen hiekka, jossa halkaisijaltaan 5–15 cm:n kokoisia kiviä, kuopan lounaisreunassa isompi, vähintään 30 x 30 cm:n kokoinen kivi
	36–40 cm	puhdas, vaalea, kova siltti/savi
KK7	0–25 cm	savi
	25–30 cm	humuksen sekainen savi (alkuperäinen maanpinta ilmeisesti 25 cm:n syvyydellä)
	30–40 cm	tummaksi värjäytynyt savi
	40–55 cm	vaaleampi, läikikäs savi, ei aivan puhdas
	55– cm	isot kivet estivät kaivamisen syvemmälle
KK8	0–5 cm	turve
	5–25 cm	hyvin tumma savi, jonka alareunassa hiiltä, 1 pala keramiikkaa
	25–42 cm	vaaleampi, värjäytynyt savi, jossa kuopan pohjoisreunassa 2 kiveä
	42–47 cm	puhdas savi Löydöt: savitiivisten pala
KK9	0–4 cm	turve
	4–22 cm	tummaksi värjäytynyt savi, jossa vähän hiiltä, sisäpinnasta lasitettua punasavikeramiikkaa
	22–48 cm	vaaleampi, värjäytynyt savi
	48–60 cm	puhdas savi

KK10	0–5 cm	turve
	5–30 cm	tummaaksi värjäytynyt savi
	30–60 cm	punaiseksi värjäytynyt, palanut(?), hiekan sekainen savi
	60–65 cm	puhdas savi Löydöt: savitiivistettä
KK11	0–5 cm	turve
	5–25 cm	tummaaksi värjäytynyt savi
	25–50 cm	punaiseksi värjäytynyt, palanut(?), hiekan sekainen savi
	50–55 cm	puhdas savi
KK12	0–5 cm	turve
	5–30 cm	humuksen sekainen savi, jossa palaneen saven hippuja
	30–38 cm	vaaleampi, värjäytynyt savi
	38–45 cm	puhdas savi

Koekuoppien kiinnitykset:

KK1	Liuhan tilan päärakennuksen kaakkoiskulmaan 313g
	Niemelän tilan päärakennuksen lounaiskulmaan 108g
KK2	Liuhan tilan päärakennuksen kaakkoiskulmaan 314g
	Niemelän tilan päärakennuksen lounaiskulmaan 107g
KK3	Liuhan tilan kavinavetan kaakkoiskulmaan 301g
	Peltomäen tilan päärakennuksen lounaiskulmaan 0g

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994

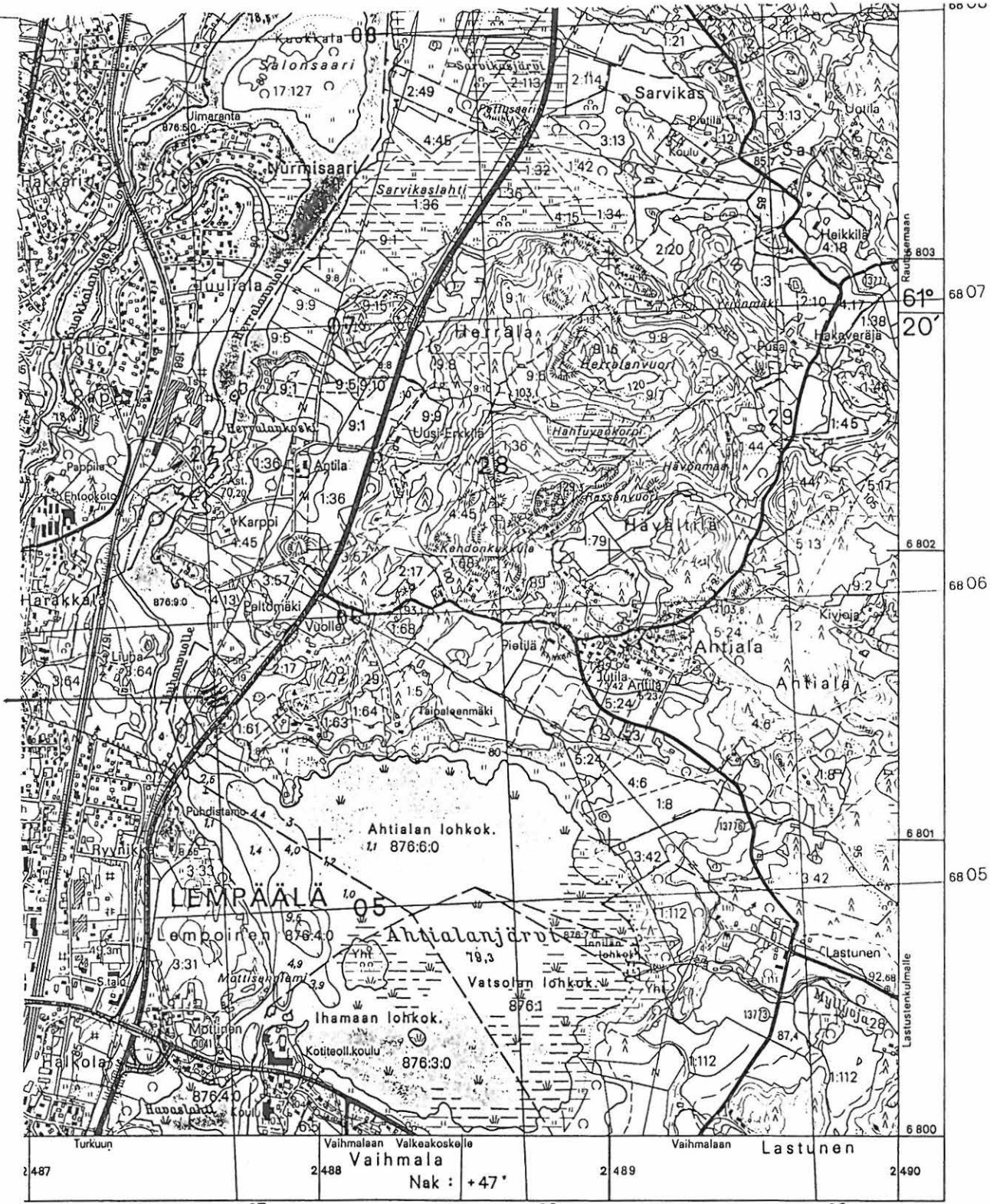
KARTTA 34

HÄÄKIVI 1

pk= 2123 07 LEMPÄÄLÄ

mk= 1:20000

x= 6801 45, y= 2487 60, z= 84-85

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
M. Sipilä

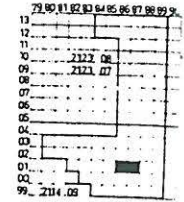
KARTTA 35

HÄÄKIVI 1 JA HÄÄKIVI 2

mk= 1:5000

KAIVO TUSEN PÖHJÄKARTTA 1:2000 KUNTA LEMPÄÄLÄ NYLÄT AHTIALAN, HERRALAN KULJIN, KUOKKALAN MOISION, PAPPILAN ym. LAANI HAME		KARTAN LAATUJA HAMEEN LAANIN MAANMITTAUS- TILID 80773 KONTTORIN KAAVOITUSTOIMISTO ILMAKUVUUS 1966-69 KARTTOIUS 1965-70 KARTTOITUSMERKE: ME STEREOKARTTOIUS A8 KOORDINAATTIJÄRJESTELMÄ: H.K. 57 KOORDINAATTIJÄRJESTELMÄ: H.2 KARTTA HYVÄKSETTY: 2.10.1977 LEMPÄÄLÄSSÄ 12.12.1977	

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0020

Tunnistetiedot

Kunta: Lempäälä 418 Inventointinumero: 20
 Alue: _____ Luokka: I
 Nimi: Hääkivi II Ajoitus: rautakausi
 Kohteen laji: polttokalmisto Lukumäärä: _____
 Tarkastaja: M. Sipilä Tarkastusaika: 27.5.1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2123 07 Lempäälä Pinta-ala 800 m²
 x = 6801 48 y = 2487 78 z = 86-87
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. n. 1300 m Lempäälän kirkosta koilliseen

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Hävältilä 413
 Tila/Rno/Nimi RN:o 2:23 Vuolle
 tai Kortteli/tontti/palsta _____
 Omistaja: Raunio, Erkki Sakari Puhelin: _____
 Osoite: Leikkarintie 2 Postitmp: 37500 Lempäälä
 Kiinteistötunnus

418	413	0002	0023

 vuokrattu, ks huomautukset

Aiemmat tiedot: -

Aiemmat löydöt: -

Tarkastuslöydöt: KM 28849:1-4 (rautakauden keramiikkaa, palanutta luuta, kvartsi-iskos)

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat 1, 35 & 36

muut liitteet:

negatiivit:

diat:

Kohteen kuvaus: Kohde on kivikkoisella n. 30 x 30 m laajalla, toista metriä ympäristöstään kohoavalla peltosaarekkeella. Paikalla on hyvin tiheä kataja-, tyrni-, tuomi- ja vadelmakasvusto, minkä vuoksi kalmiston luonne jäi hieman epävarmaksi (röykkiöidenkään olemassaoloa ei voida sulkea pois). Kumpareen keskellä olevalle aukeamalle, tasaisemmalle paikalle tehdystä koekuopasta saadut löydöt viittaavat kuitenkin lähinnä polttokenttäkalmistoon.

Koekuopan kuvaus:

0-5 cm turve

5-30 cm nokinen, humuksen sekainen hiekka, jossa on erilaisia, halkaisijaltaan 5-25 cm:n kokoisia kiviä, hiiltä, keramiikkaa, palanutta luuta, kvartsi-iskos

30-40 cm puhdas hiekka/moreeni

Kumpareen reunoille, etenkin sen länsipuolelle on siirretty suuria irtokiviä ilmeisesti ojankaivuun ja/tai pellonraivauksen yhteydessä. Muinaisjännöksen mahdollista jatkumista pelloksi raivatulle alueelle ei voinut havainnoida. Pelto oli heinällä.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistököödi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)

Kumpareen lähiympäristö on melko tasaista savipeltoa. Kohteen luoteispuolella n. 20 m:n päässä kulkee Turku–Tampere –tie lounais–koillisuuntaisesti. Kumpareesta länteen alkaa Liuhanvuolteen ja Ahtialanjärven taitteeseen työntyvä niemeke, jolla sijaitsee Hääkivi 1:n rautakautinen asuinpaikka.

Laajuuden arviointiperuste: Topografisesti ympäröivästä pellostä erottuva alue

Luokitusehdotus perusteluineen: I. Vaikuttaa täysin koskemattomalta, lukuunottamatta mahdollisesti reunoja, missä kiviä on siirretty pellonraivauksessa ja ojankaivuussa.

Ehdotus suoja-alueeksi: peltosaareke

Havaintomahdollisuudet: ympäristöstään erottuva ja selkeä kumpare. Itse kalmisto on tiheän kasvillisuuden peittämä.

Opas:

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys: Ei tiedossa nykyisestä poikkeavia suunnitelmia.

Lähilöytöjä: Hääkivi 1:n rautakautinen asuinpaikka (ks. kohde 19) on paikasta n. 200 m länteen.

Selostus jätetty

Aika

Paikka

Allekirjoitus

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994

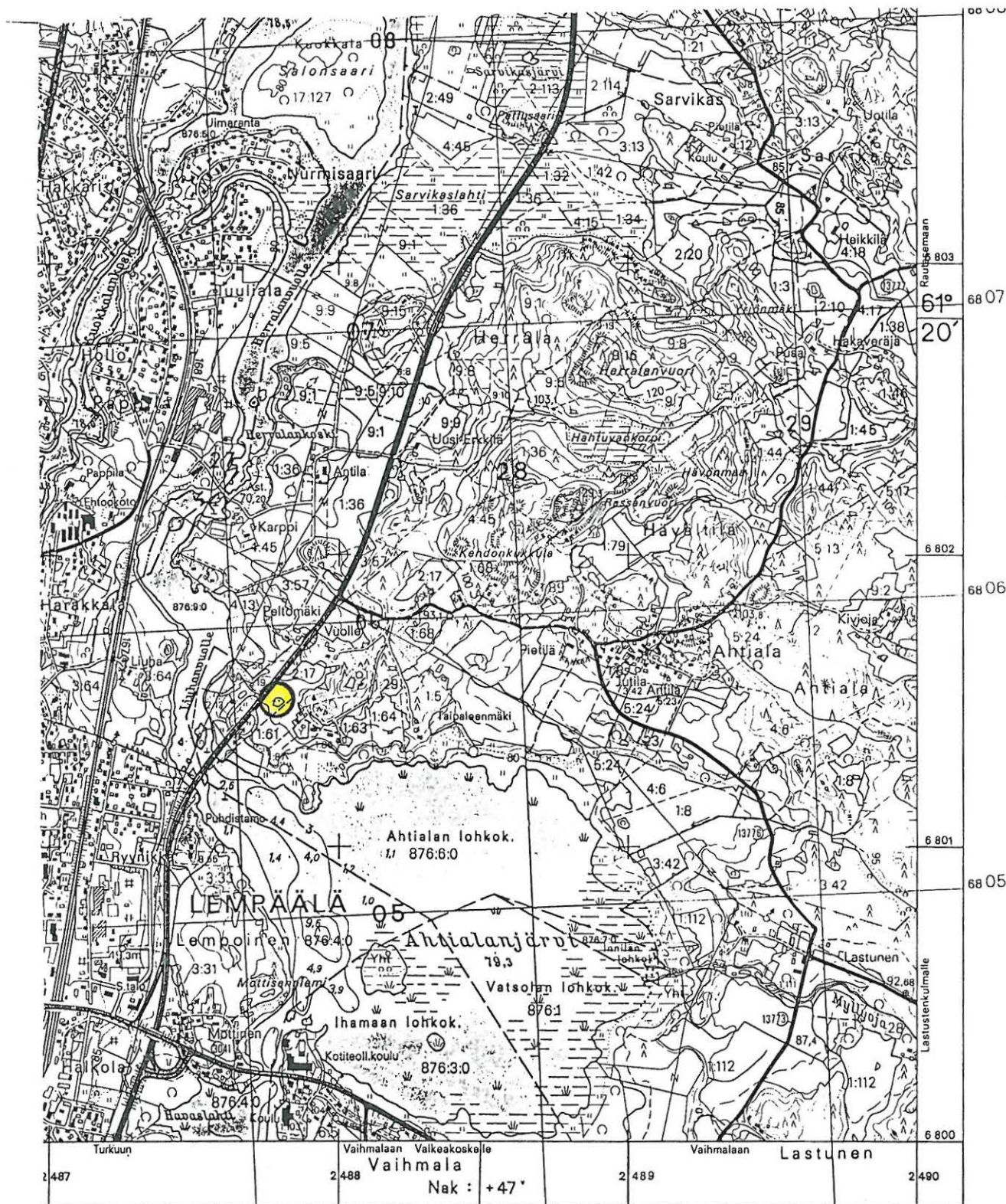
KARTTA 36

HÄÄKIVI 2

pk= 2123 07 LEMPÄÄLÄ

mk= 1:20000

x= 6801 48, y= 2487 78, z= 86-87

raivat ajankohtaa 27.5.1991
355

Ilmakuvaus v. 1988.
Täydennyskartoitus 1:10 000 v. 1989.

KARTTAKESKUS, HELSINKI 1991

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0021

Tunnistetiedot

Kunta: Lempäälä 418 Inventointinnumero: 21
 Alue: Ahtiala Luokka: I
 Nimi: Mustonen Ajoitus: rautakausi?
 Kohteen laji: kuppikivi/mahd. kalmisto? Lukumäärä: _____
 Tarkastaja: M. Sipilä Tarkastusaika: 27.5.1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2123 07 Lempäälä Pinta-ala _____
 x = 6801 65 y = 2488 94 z = 95
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Ahtiala 401
 Tila/Rno/Nimi RN:o 4:1 Raittila
 tai Kortteli/tontti/palsta _____
 Omistaja: Mustonen, Eero Johannes Puhelin: _____
 Osoite: Rantoistentie 405 Postitmp: 37500 Lempäälä
 Kiinteistötunnus

418	401	0004	0001

 vuokrattu, ks huomautukset

Aiemmat tiedot: -

Aiemmat löydöt: -

Tarkastuslöydöt: KM 28839:1 (1 kpl palanutta luuta)

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat 1, 37 & 38

muut liitteet:

negatiivit: KM 100648–100651, 100654

diat: KM 32780

Kohteen kuvaus: Kuppikivi on särmikäs, epäsäännöllisen mallinen, n. 1 x 1 m kokoinen kivi, joka kohoaa n. 0,5 m maanpinnan yläpuolelle. Sen yläosassa on yksi hakattu, n. 1,5 cm syvä kuoppa, jonka halkaisija on n. 6 cm. Tästä erillään, alempana kivessä, kaltevalla pinnalla on mahdollisesti toinen, matalampi, halkaisijaltaan n. 5 cm:n kokoinen, epämääräinen uhrikuoppa.

Eero Mustonen on kertomansa mukaan puutarhaa kunnostaessaan raivannut tontilta kiviä, joiden vierestä oli tullut nokimaata ja hiiltä. Myös ruostuneita rautaesineitä on hänen kertomansa mukaan löytynyt. Esineitä tai niiden löytöpaikkoja ei nyt löytynyt. Mustosen asuintalon eteläpuolelta, kuppikiven koillis- ja luoteispuolella olevien peltotilkkujen tarkastelu ei tuottanut suoria viitteitä kalmiston olemassaolosta (ks. löytö).

Kuppikiven luonne on hieman epävarma.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistökoodi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)

Kuppikivi ja mahdollinen kalmisto sijaitsevat Ahtialan kylämäellä etelään/etelälounaaseen melko jyrkästi viettävällä rinteellä, n. 50 m kaakkoon paikasta, jossa Ahtialantie tekee jyrkän mutkan ja siihen risteää toinen tie lännestä. Kuppikivi sijaitsee Mustosen talosta n. 10 m lounaaseen. Koko rinne on tiheästi rakennettu ja raivattu pihamaaksi ja puutarhaksi. N. 60 m Mustosen talosta lounaaseen alkaa peltoaukea, joka melko tasaisena jatkuu Ahtialanjärven rantatöyräälle asti. Matkaa järven rantaan on n. 500 m.

Laajuuden arviointiperuste:

Luokitusehdotus perusteluineen: Kuppikivi I. Kalmiston olemassaolo epävarma ja se lienee tuhoutunut täysin asutuksen jaloissa.

Ehdotus suoja-alueeksi:

Havaintomahdollisuudet: Hyvät

Opas: Eero Mustonen

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:**Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:**

Lähilöytöjä: Ahtiala, Jutila: rautakautinen asuinpaikka (ks. kohde 22)

Selostus jätetty

Aika

Paikka

Allekirjoitus

Huomautuksia (esim. perimätieto) **ja lisäyksiä:** Herra Mustosen mukaan on Ahtialan kylämäellä ollut toinenkin kuppikivi, joka on jäänyt maan alle puhelin- tai tietöiden yhteydessä. Kivi olisi sijainnut Ahtialantien ylemmän haaran pohjoisreunalla.

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994

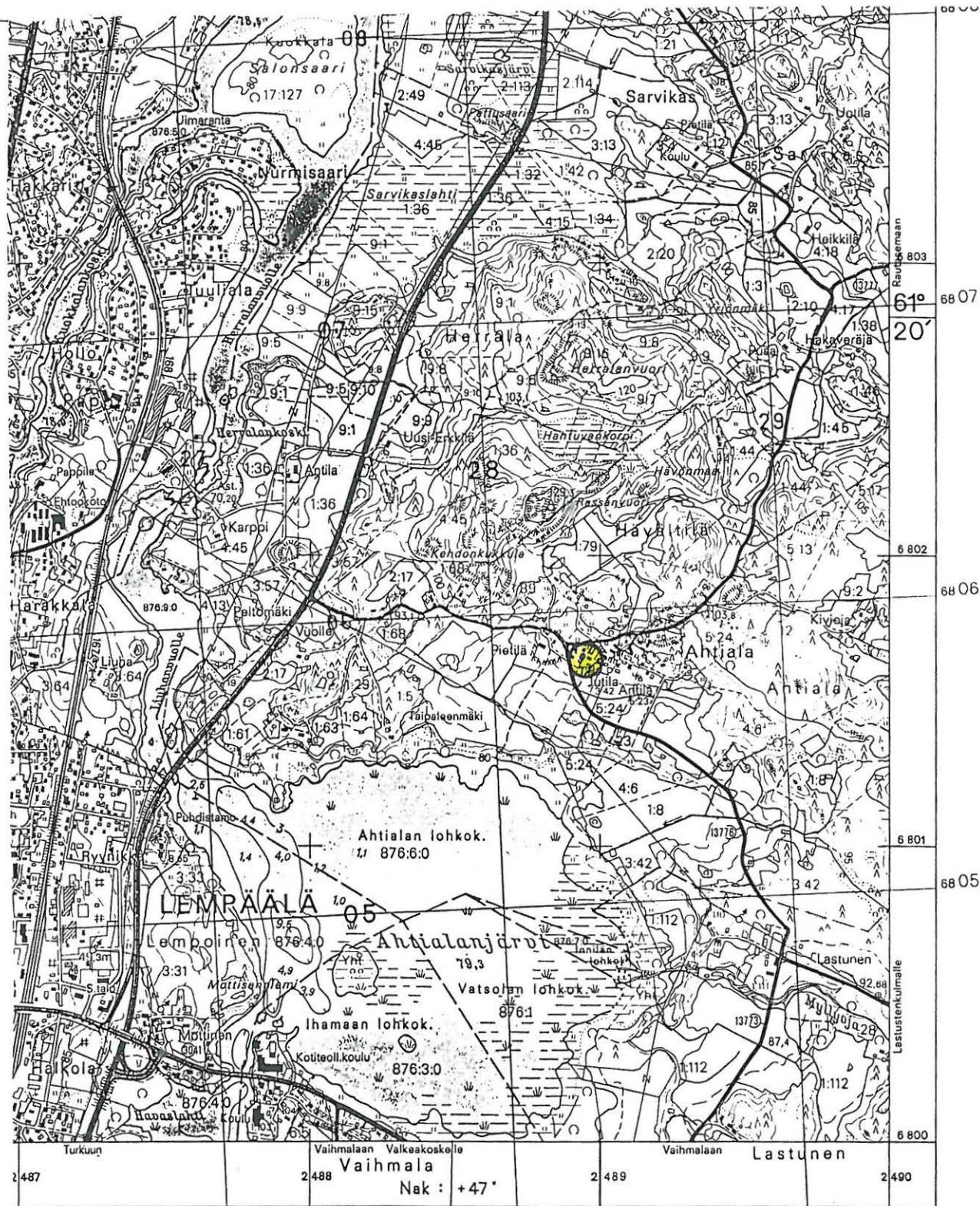
KARTTA 37

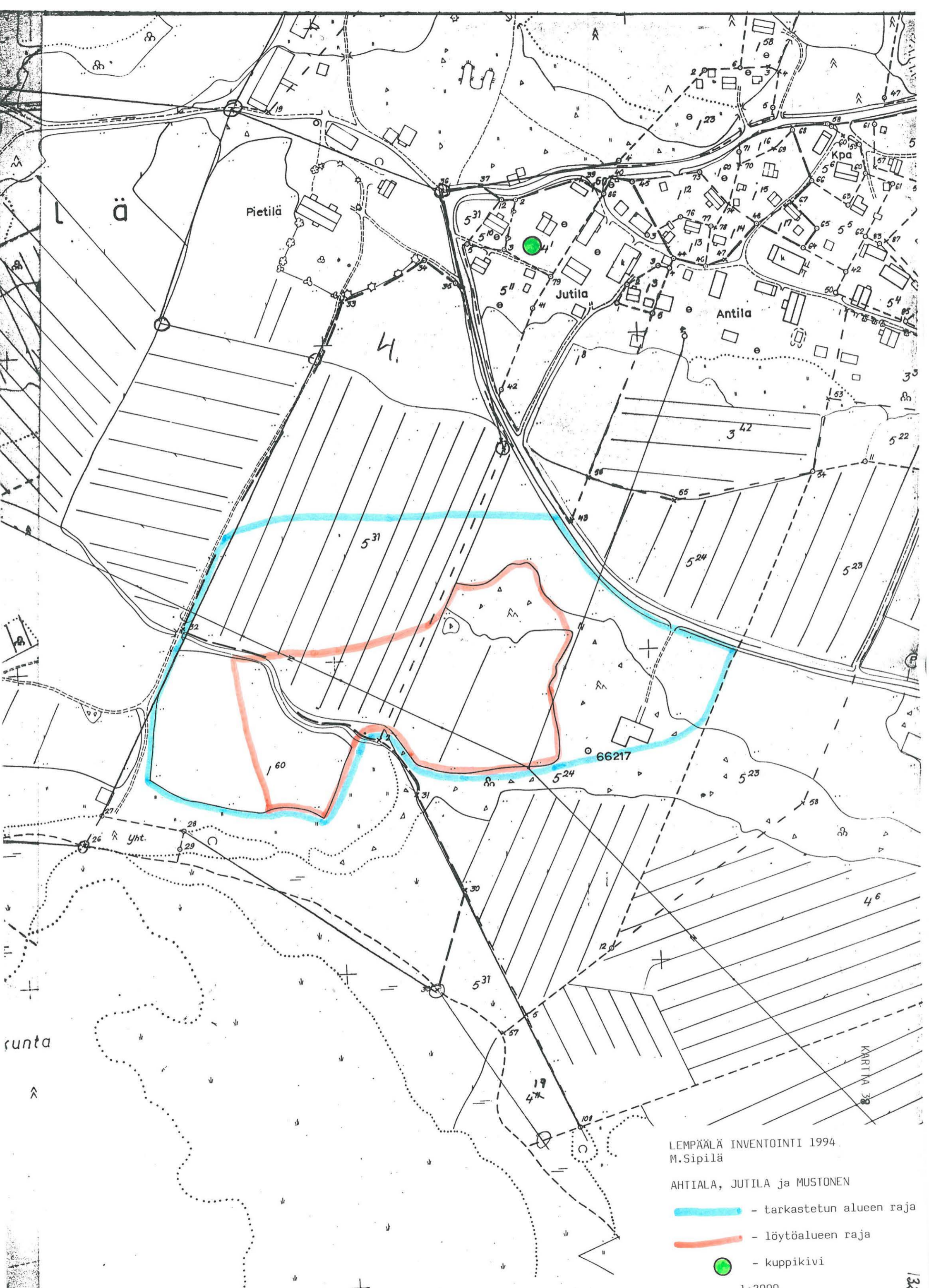
MUSTONEN

pk= 2123 07 LEMPÄÄLÄ

mk= 1:20000

x= 6801 65, y= 2488 94, z= 95

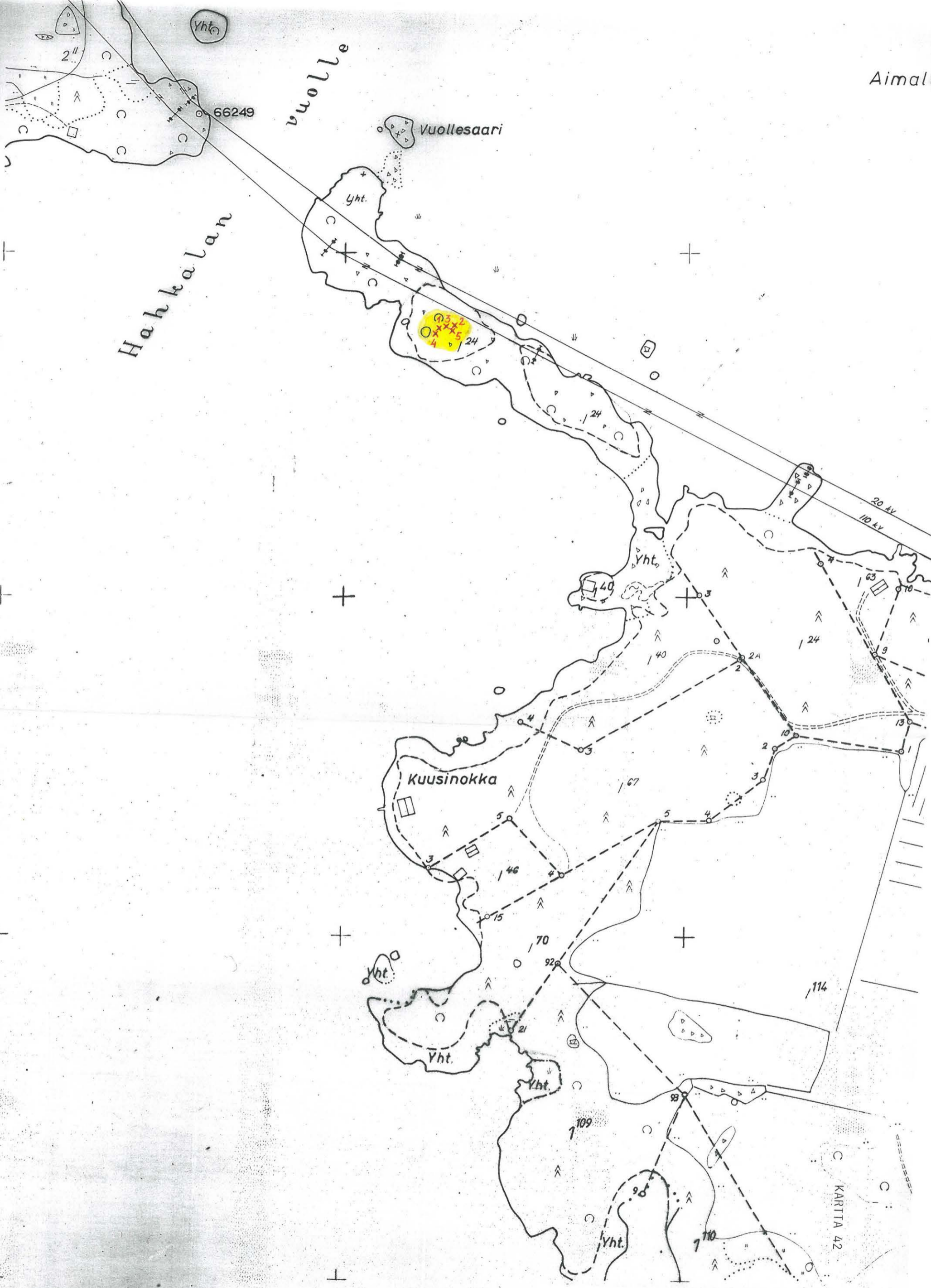
LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
M.Sipilä

AHTIALA, JUTILA ja MUSTONEN

- - tarkastetun alueen raja
- - löytöalueen raja
- - kuppikivi

1:2000

Toutosen selkä

6801000
484000

LEMPÄÄLÄ
No 2123 07 01/84-85

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
M.Sipilä

SUKKILA, VUOLLESAARI

- mahdollisen asuinpaikan alue
- x¹ - koekuoppa ja sen n:o

1:2000

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0022

Tunnistetiedot

Kunta: Lempäälä 418 Inventointinumero: 22
 Alue: Ahtiala Luokka: II
 Nimi: Jutila Ajoitus: rautakausi?
 Kohteen laji: asuinpaikka Lukumäärä: _____
 Tarkastaja: M. Sipilä Tarkastusaika: 27.5.1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2123 07 Lempäälä Pinta-ala _____
 x = 6801 30-45 y = 2488 70-96 z = 85-90
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Ahtiala 401
 Tila/Rno/Nimi RN:o 5:24 Rassa
 tai Kortteli/tontti/palsta _____
 Omistaja: Jutila, Veikko kuolinpesä Puhelin: _____
 Osoite: Saksimäentie Postitmp: 37500 Lempäälä
 Kiinteistötunnus

418	401	0005	0024

 vuokrattu, ks huomautukset

Kylä/kaupunginosa: Ahtiala 401
 Tila/Rno/Nimi RN:o 5:33 Hoppa
 tai Kortteli/tontti/palsta _____
 Omistaja: Ruohutula, Leena Maria Puhelin: _____
 Osoite: Lahtomäenkatu 7 A 8 Postitmp: 33580 Tampere
 Kiinteistötunnus

418	401	0005	0033

 vuokrattu, ks huomautukset

*Leena Ruohutula ei omistata tilaa
K. L.*

Kylä/kaupunginosa: Hävältilä 413

Tila/Rno/Nimi RN:o 10:2 Pietilä

tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Kauppinen, Mikko Tapani Puhelin: _____

Osoite: Pietilä Postitmp: 37500 Lempäälä

Kiinteistötunnus

418	413	0010	0002

 vuokrattu, ks huomautukset

Aiemmat tiedot: -

Aiemmat löydöt: -

Tarkastuslöydöt: KM 28840:1-10 (rautakauden keramiikkaa, kuonaa, palanutta luuta, pii- ja kvartsi-iskoksia, savitiivistettä ym.)

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat 1, 38 & 39

muut liitteet:

negatiivit: KM 100652, 100653

diat:

Kohteen kuvaus: Ahtialantien eteläpuolella n. 20–30 m kulkevalla harjanteella ja sen ja Ahtialanjärven rantaterassin (n. 83 m mpy) välisellä peltoalueella on merkkejä rautakautisesta (ja mahd. myöhemmästä) asuinpaikasta ja/tai kalmistosta (ks. kartta 42, pintapoimintalöydöt ja koekuoppakuvaukset). Maanpäällisiä rakenteita ei havaittu. Alueen itäpuolella on kaksi vajaa/varastorakennusta, joiden ympäristöä on raivattu rajusti. Niiden eteläpuolella on erittäin tiheä puusto, joka esti havainnoinnin. Harjanteen pohjoispuolelta ei tullut pintapoimintalöytöjä.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistökoodi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)
 Alue sijaitsee n. 250 m nykyisestä Ahtialan kylästä etelään ja lounaaseen. Alueen lounaisosan poikki kulkee jyrkkäreunainen uoma, jonka pohjalla on Ahtialanjärveen laskeva oja. Harjanteella on niittykasvillisuutta ja katajaa sekä jokunen tuomi ja pihlaja. Se on paikoin kivikkoista ja sen eteläreunalle on ilmeisesti pellonraivauksessa siirretty kiviä. Pellon eteläreunalla kulkeva rantaterassi on selväreunainen ja jyrkkä.

Laajuuden arviointiperuste: Pintapoiminta- ja koekuoppahavainnot

Luokitusehdotus perusteluineen: II

Ehdotus suoja-alueeksi:

Havaintomahdollisuudet: Kohtalaiset

Opas:

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

Lähilöytöjä: kuppikivi ja mahdollinen kalmisto Ahtialan Mustosen tontilla (ks. kohde 21); rautakautinen aselöytö Ahtialanjärvestä (KM 2097:1-8) (ks. kohde 61).

Selostus jätetty

Aika

Paikka

Allekirjoitus

Huomautuksia (esim. perimätieto) **ja lisäyksiä:** Taisto Liljan (os. Ahtiala, Lempäälä) antaman tiedon mukaan paikalla, Jutilan ladon lähellä, on ollut useita kuppeja käsittävä kuppikivi, jota ei enää rakennus- ja raivaustöiden vuoksi löydy.

LEMPÄÄLÄ, JUTILA (418 01 0022)

Koekuoppakuvaukset (ks. kartta 38)

KK1	0–10 cm	humuksen sekainen savi
	10–35 cm	puhdas savi kuopasta ei löytöjä
KK2	0–40 cm	humuksen ja hiekan sekainen savi kuopan kaakkoiskulmassa 20 cm:n syvällä iso kivi Löydöt: palanutta savea, keramiikkaa, 20–40 cm:n syvältä joitakin hiilenpaloja
	40–45 cm	puhdas, punertava, hiekansekainen savi
KK3	0–20 cm	humuksensekainen hiekka, jossa runsaasti hiiltä ja savitiivistettä
	20–25 cm	vaaleampi, humuksen sekainen hiekka
	25–30 cm	puhdas hiekka/moreeni kuopassa kauttaaltaan erikokoisia (halkaisija 2 – 25 cm) kiviä
KK4	0–25 cm	humuksensekainen hiekka, jossa vähän hiiltä & kiviä, joista osa oli palaneita Löydöt: keramiikkaa
	25–30 cm	puhdas, savensekainen hiekka

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994

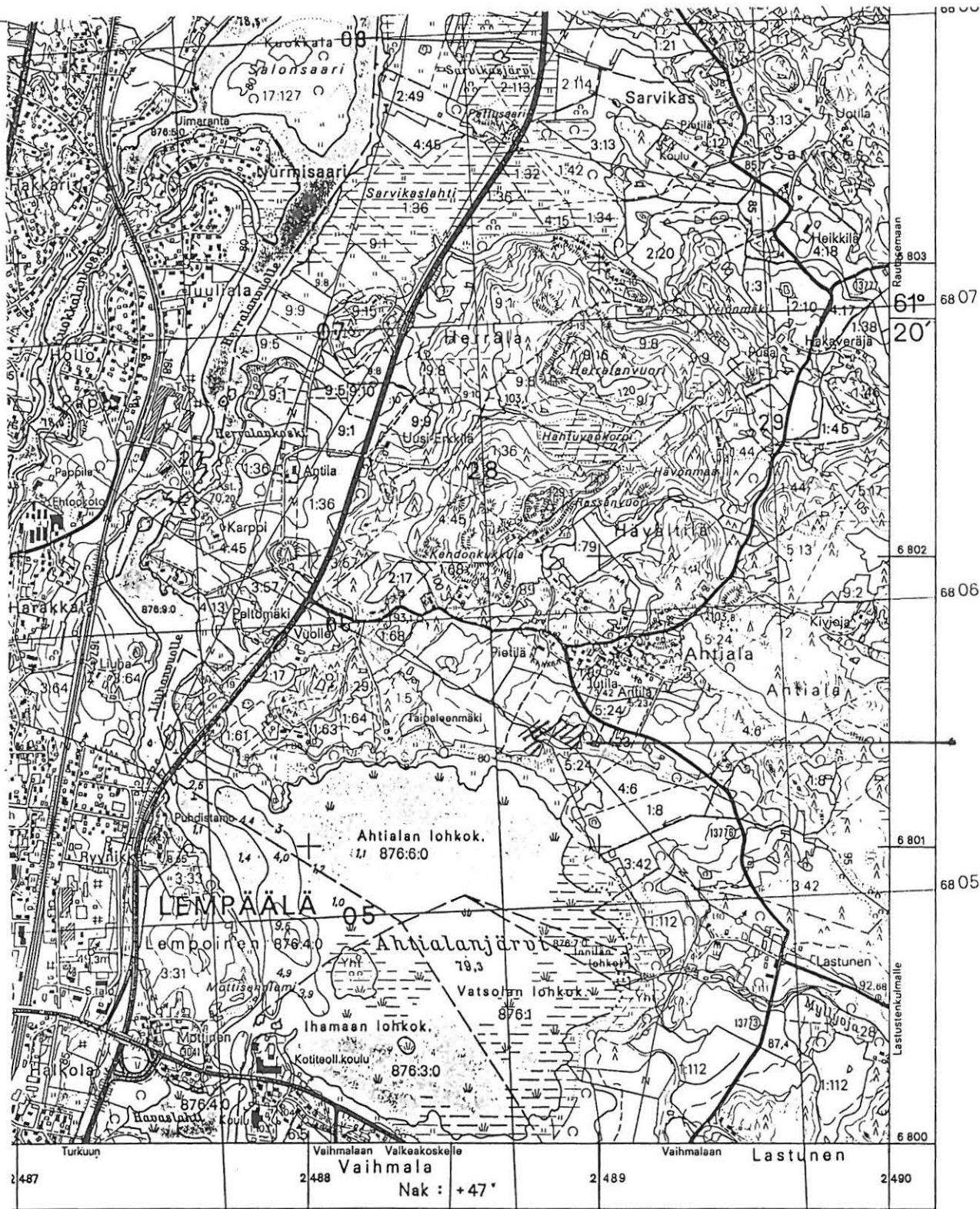
JUTILA

pk= 2123 07 LEMPÄÄLÄ

x= 6801 30-45, y= 2488 70-96, z= 85-90

KARTTA 39

mk= 1:20000

avot ajankohtaa 27.5.1991
955

Ilmakuvaus v. 1988.
Täydennyskarttoitus 1:10 000 v. 1989.

KARTTAKESKUS, HELSINKI 1991

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0023

Tunnistetiedot

Kunta: Lempäälä 418 Inventointinumero: 23
 Alue: Lempainen Luokka: I (kalmisto) II (asuinpaikka)
 Nimi: Mottinen Ajoitus: rautakausi & kivikausi
 Kohteen laji: kalmisto ja asuinpaikka Lukumäärä: _____
 Kohteesta muita kortteja _____ kpl (ks. täyttöohjeet)
 Tarkastaja: M. Sipilä Tarkastusaika: 5.-6.5.1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2123 07 Lempäälä Pinta-ala _____
 x = 6800 30-70 y = 2487 50-64 z = n. 82-90
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Lempainen 431
 Tila/Rno/Nimi RN:o 3:31 Mottinen
 tai Kortteli/tontti/palsta _____
 Omistaja: Tapola, Tuovi Tuulikki Puhelin: _____
 Osoite: Mottisentie 1 Postitmp: 37500 Lempäälä
 Kiinteistötunnus

418	431	0003	0031

 vuokrattu, ks huomautukset

Aiemmat tiedot: -

Aiemmat löydöt: kivikautisia löytöjä: HM 50:327 (taltan katkelma), KM 2066:149 (taltta)?

Tarkastuslöydöt: KM 28852:1-17 (keramiikkaa, palanutta luuta, palanutta savea, sirppi (moderni?), kaksoistaltta, kvartsi- ja pii-iskos ym.)

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat 1, 15 & 40

muut liitteet:

negatiivit: KM 100560–100570, 100577, 100578

diat: KM 32761–32764, 32767

Kohteen kuvaus: Koekuopituksen perusteella alueella on aivan lähekkäin ^{5 (s. 60)} rautakautinen polttokenttäkalmisto ja kivikautinen asuinpaikka. (ks. kartta 1~~6~~ & koekuoppakuvaukset). Pintapoiminnassa löytyi sekä rautakautista että kivikautista asuinpaikkalöydöstöä: keramiikkaa, palanutta savea, palaneita kiviä sekä kaksoistaltoa. Maaperä oli hyvin tumma. Mottisten talon pohjoispuolelta löytyi koekuopituksessa polttokalmisto: selvä kalmistokiveys, keramiikkaa ja palanutta luuta.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistököödi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)
Ahtialanselän länsipuolella sijaitsevaa pelto- ja pihamaata.

Laajuuden arviointiperuste:

Luokitusehdotus perusteluineen: I (polttokalmisto), II (asuinpaikkalöydöt pellolla)

Ehdotus suoja-alueeksi:

Havaintomahdollisuudet:

Opas:

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

Lähilöytöjä: Lempoisten kalmisto (ks. kohde 9), Vaihmalan kalmisto (ks. kohde 10)

Selostus jätetty

Aika

Paikka

Allekirjoitus

LEMPÄÄLÄ, MOTTINEN 418 01 0023

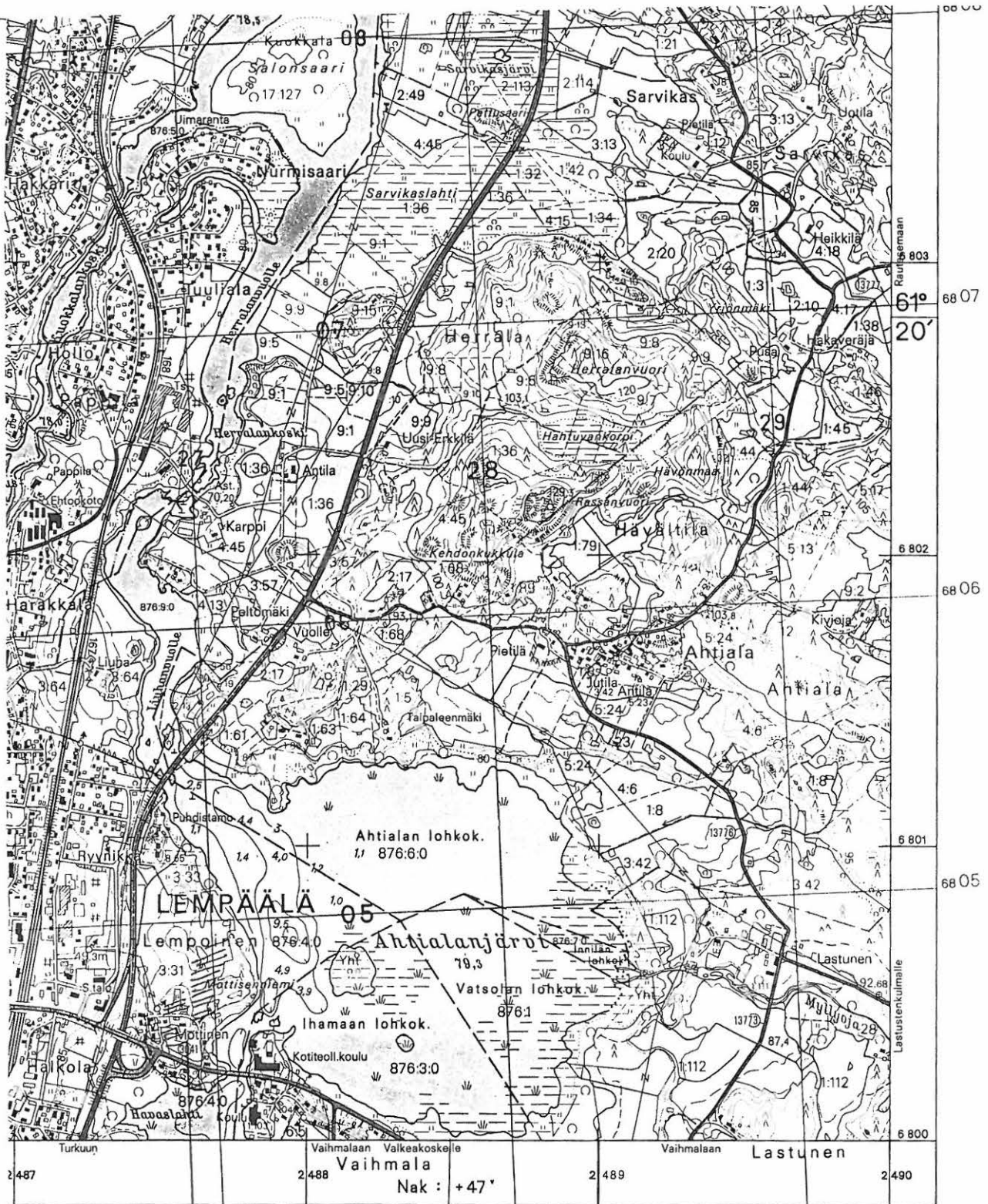
Koekuoppakuvaukset (ks. kartta 16)

KK1	0–20 cm	turve, humuksensekainen, mustaksi värjäytynyt maa Löytö: alapinnasta 1 kpl palanutta luuta
	20–30 cm	puhdas savi
KK2	0–5 cm	turve
	5–30 cm	polttokenttäkerros: nokista humuksensekaista hiekkaa tiiviisti ladotun kiveyksen välissä, kiveys muodostuu halkaisijaltaan 20 cm:n kokoisista, pyöreähköistä kivistä, joiden väleissä on särmikkäitä kiviä, joiden halkaisija 5–15 cm. Löydöt: palanutta savea ja luuta, keramiikkaa, hiiltä
	30–40 cm	lähes puhdas moreeni, yksittäisiä hiilenpaloja
KK3	0–5 cm	turve
	5–25 cm	sekoittunut, humuksen sekainen, savinen hiekka, jossa harvakseltaan pyöreitä kiviä, joiden halkaisija 5–15 cm. Lisäksi runsaasti suuriakin tiilenpaloja
	25– cm	routa esti kaivamasta syvemmmälle
KK4	0–10 cm	turve
	10–30 cm	humuksen sekainen savi, jossa tiiltä, mahdollisesti savitiivistettä ja särmikkäitä kiviä, joiden halkaisija 5–15 cm. Löytö: n. 25 cm:n syvyydestä, kiven alta 1 kpl palanutta luuta
	30– cm	routa esti kaivamista syvemmmälle
KK5	0–5 cm	turve
	5–15 cm	hyvin tumma, humuksen sekainen hiekka, jossa särmikkäitä kiviä, joiden halkaisija 5–15 cm Löydöt: tiiltä ja lasia
	15–20 cm	sekoittumaton polttokalmistokerros: tiiviisti ladottuja särmikkäitä kiviä, joiden halkaisija 5–15 cm, sekä hiiltä Löydöt: 1 kpl palanutta luuta, ei moderneja löytöjä
	20– cm	tiiviisti ladottu kiveys esti kaivamisen
KK6	0–5 cm	turve
	5–25 cm	humuksen sekainen savi, jossa harvakseltaan pyöreitä ja kulmikkaita kiviä, joiden halkaisija 5–15 cm. 10 cm:n syvyydessä alkaa kuopan lounaiskulmassa suuri kivi, joka jatkuu kuopan ulkopuolelle ja puhtaaseen saveen asti Löydöt: n. 20 cm:n syvältä palamaton luu (moderni?) ja lasitettua keramiikkaa
	25–35 cm	puhdas savi

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
 MOTTINEN
 pk= 2123 07 LEMPÄÄLÄ
 x= 6800 30-70, y= 2487 50-64, z= 82-90

KARTTA 40

mk= 1:20000

iluvat ajankohtaa 27.5.1991
 955

Ilmakuvaus v. 1988.
 Täydennyskarttoitus 1:10 000 v. 1989.

KARTTAKESKUS, HELSINKI 1991

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0024

Tunnistetiedot

Kunta: Lempäälä 418 Inventointinumero: 24
 Alue: Sukkila Luokka: II
 Nimi: Vuollesaari Ajoitus: rautakausi
 Kohteen laji: asuinpaikka? Lukumäärä: _____
 Tarkastaja: T-L Soininen & M. Sipilä Tarkastusaika: 24.5.1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2123 07 Lempäälä Pinta-ala _____
 x = 6801 55 y = 2484 26 z = 80
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Sukkila 455
 Tila/Rno/Nimi RN:o 1:24 Kovettu
 tai Kortteli/tonntti/palsta _____
 Omistaja: Saarela, Esko Kalevi Puhelin: _____
 Osoite: Aaltosenkatu 49 E 73 Postitmp: 33500 Tampere
 Kiinteistötunnus

418	455	0001	0024

 vuokrattu, ks huomautukset

Aiemmat tiedot: –

Aiemmat löydöt: –

Tarkastuslöydöt: KM 28856:1–5 (rautakautista keramiikkaa, kvartsi-iskos)

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat 1, 41 & 42

muut liitteet:

negatiivit: KM 100623–100628

diat: KM 32778

Kohteen kuvaus: Alueelle tehtiin 5 koekuoppaa, joista kolmesta tuli rautakautisen saviastian pala ja yhdestä mahdollinen kvartsi-iskos. Löytökerros oli n. 25 – 30 cm:n syvyydessä. Samalla syvyydellä oli yhdessä kuopassa myös tummahkoa kulttuurimaata. (ks. kartta 42 & koekuoppakuvaukset)

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistökoodi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)

Kohde on Sukkilan kuppikivestä ja Sikkisen tilasta n. 1 km luoteeseen. Löytöpaikka on kapealla luoteis-kaakko-suuntaisella n. 50 m levyisellä niemellä, joka pistää Kirkkojärven ja Toutosen väliseen kapeaan salmeen Hahkalanvuolteessa. Muinaisjäänös sijaitsee melkein niemen luoteiskärjessä, niemekkeen sisälle pistävän lahden itäpuolella, n. 20 x 30 m suuruisella tasaisella alueella (78 – 80 m mpy). Alue muodostaa selvän tasanteen, jota rajaa lännessä suuri, lohkareinen siirtolohkarealue. Etelälounaassa ja pohjoiskoillisessa tasanne päättyy kohtalaisen jyrkästi laskevaan rantakivikkoon. Löytöpaikan kaakkoispuolella on myöskin kivikko, josta maa viettää kaakkoon. Löytöalueelta on rantaan matkaa lounaassa n. 20 m ja koillisessa n. 30 m. maanpinta laskeutuu hyvin loivasti lounaaseen. Maanpinta laskeutuu hyvin loivasti lounaaseen. Kasvillisuus: pihlajia, iso mänty, koivuja, taikinanmarja. Maanpinnalle näkyy muutama esiinpistävä kivi.

Laajuuden arviointiperuste: maastotopografia

Luokitusehdotus perusteluineen: II. Alue ilmeisesti melko koskematon, mutta jäännöksen luonne on epävarma vähäisistä löydöistä ja epämääräisestä sijainnista johtuen.

Ehdotus suoja-alueeksi:

Havaintomahdollisuudet:

Opas:

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

Lähilöytöjä:

Selostus jätetty

Aika

Paikka

Allekirjoitus

LEMPÄÄLÄ, VUOLLESAARI 418 01 0024

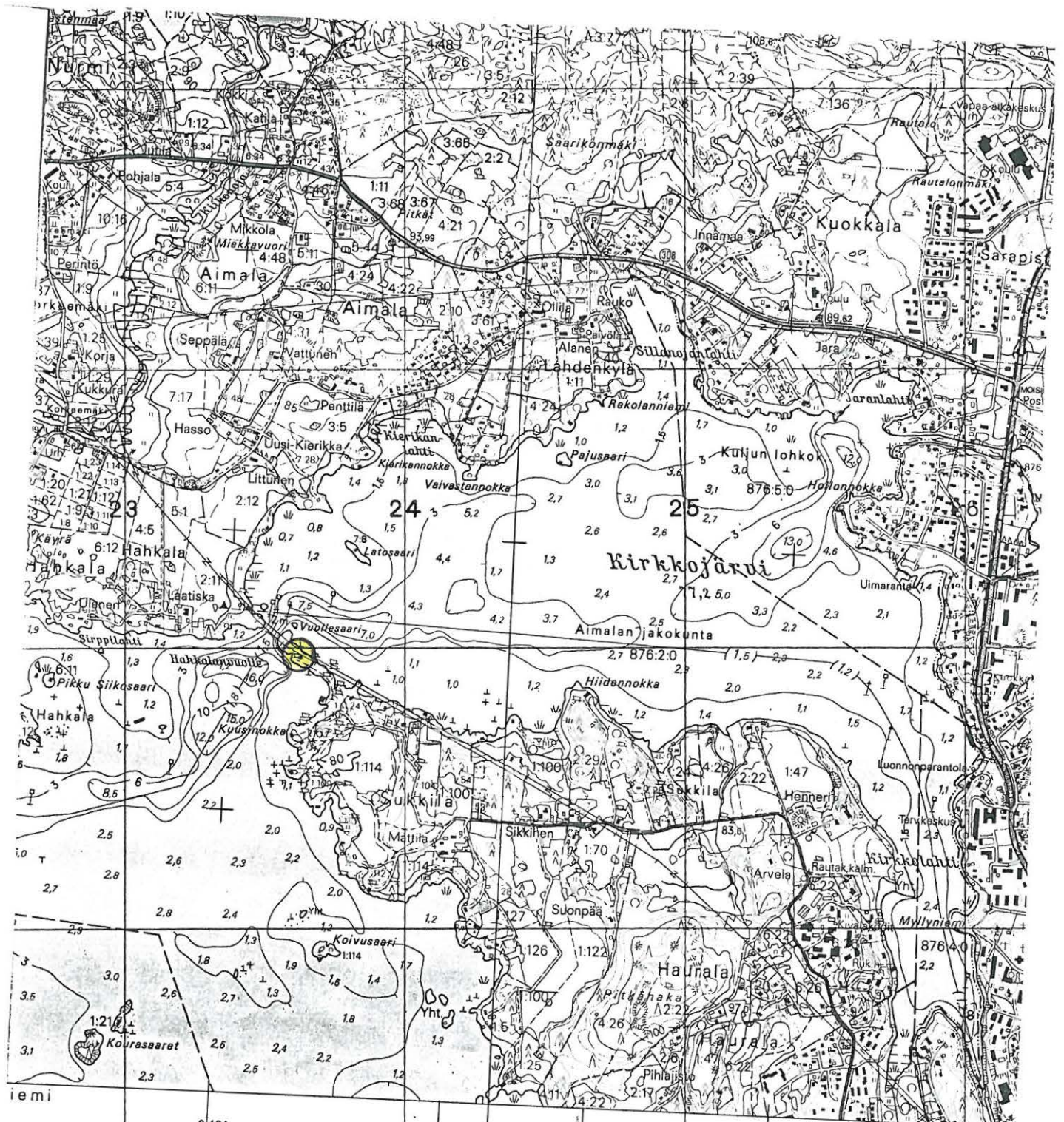
Koekuoppakuvaukset (ks. kartta 42)

KK1	0–25 cm	humuksen sekainen hiekka Löydöt: rautakautinen keramiikanpala, palanutta savea, punasavikeramiikkaa (moderni)
	25 – cm	muutamia hiilenpaloja puhdas keltainen hiekka
KK2	0–25 cm	humuksen sekainen hiekka
	25–30 cm	tummempi hiekkakerros Löydöt: keramiikanpala
	30–35 cm	melko puhdas hiekka
	35–40 cm	tummempi hiekkakerros
	40– cm	puhdas keltainen hiekka useita paloja hiiltä 10–35 cm:n syvyydestä useita suuria, särmikkäitä kiviä 25–40 cm syvyydestä; kivien halkaisija 25–40 cm
KK3		iso kivi heti turpeen alla toinen iso kivi peittää kuopan 10 cm:n syvyydessä
KK4		heti turpeen alta mahd. kvartsi–iskos? 15 cm syvyydessä juuret estivät kaivamisen
KK5	20–35 cm	muutama suuri, halkaisijaltaan n. 30 cm:n kokoinen kivi Löydöt: rautakautinen keramiikanpala n. 20–25 cm:n syvyydestä
	35–40 cm	puhdas hiekka

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
VUOLLESAARI
pk= 2123 07 LEMPÄÄLÄ
x= 6801 55, y= 2484 26, z= 80

KARTTA 41

mk= 1:20000

33 23	2484	Nak : +48	2485	Nak : +4	2486	Hemminkilä	23° 45'
33 24			2114 09				-24m 60s

Korkeudet metreinä merenpinnasta N60-järjestelmän mukaan.

Merenkulkuun liittyvät merkinnät ovat A-järjestelmässä ja Syvyyssiedot perustuvat merenkulkuhallituksen mittauksiin. Syvyyssietojen lähtötaso: 77,0 m

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0025

Tunnistetiedot

Kunta: Lempäälä Inventointinumero: 25
 Alue: Lempainen Luokka: I
 Nimi: Kirkko Ajoitus: ristiretkiaika/keskiaika
 Kohteen laji: ruumiskalmisto? Lukumäärä: _____
 Tarkastaja: _____ Tarkastusaika: _____

Sijaintitiedot

Peruskartta 2123 07 Lempäälä Pinta-ala _____
 x = 6800 60 y = 2486 88 z = 95
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. Kirkon paikalla

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Lempainen 431
 Tila/Rno/Nimi RN:o 1:2 Kirkko & Hautausmaa
 tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Lempäälän srk Puhelin: _____
 Osoite: PL 40 Postitmp: 37501 Lempäälä

Kiinteistötunnus

418	431	0001	0002

 vuokrattu, ks huomautukset
 Lisää kiinteistöjä kpl

Aiemmat tiedot: mahd. ristiretkiaikainen ruumiskalmisto?
 Kaiv. M. Hiekkänen 1983.
 Kirjallisuus: Markus Hiekkänen (1986), Archaeology of the Medieval Stone Church of Lempäälä in Satakunta, Finland. Finds from prehistorical and historical times. – Fennoscandia Archaeologica III: 91 – 101.

Aiemmat löydöt: KMHist 84060
 Ristiretkiaikaiset löydöt: KMHist 84060: 1–4 (4 hevosenkenkäsolkea), KMHist 84060:18 (vuorikristalliriipus), KMHist 84060:129–131? (3 pronssispiraalia)

Tarkastuslöydöt: –

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat 1, 43 & 44

muut liitteet:

negatiivit:

diat:

Kohteen kuvaus: Kaivauksissa 1983 (Markus Hiekkanen) Lempäälän kirkon lattian alta löydettiin ristiretkiaikaiseen ruumiskalmistoon viittaavia löytöjä (4 hevosenkäsolkea, vuorikristalliriipus ja mahdollisesti 3 pronssispiraalia). Kirkon paikalla on voinut olla varhaisempi ristiretkiaikainen ruumiskalmisto tai sitten löytöaineisto on voinut joutua paikalle täytemaan mukana kirkkoa rakennettaessa tai jopa paljon myöhemmin 1700- tai 1800-luvulla. (Hiekkanen 1986)

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja. Kirkko sijaitsee mäenharjanteen päällä Lempäälän keskustassa. Kirkkolahti on siitä n. 160 m länteen ja järven pinta on kirkkoa n. 15 – 20 m alempana.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistökoodi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)
ks. edellä

Laajuuden arviointiperuste:

Luokitusehdotus perusteluineen:

Ehdotus suoja-alueeksi:

Havaintomahdollisuudet:

Opas:

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

Lähilöytöjä: Lempoisten ruumis- ja polttokalmisto (kohde nro 9) ja Mottisen polttokalmisto & kivikautinen asuinpaikka-alue (kohde nro 23)

Selostus jätetty

Aika

Paikka

Allekirjoitus

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994

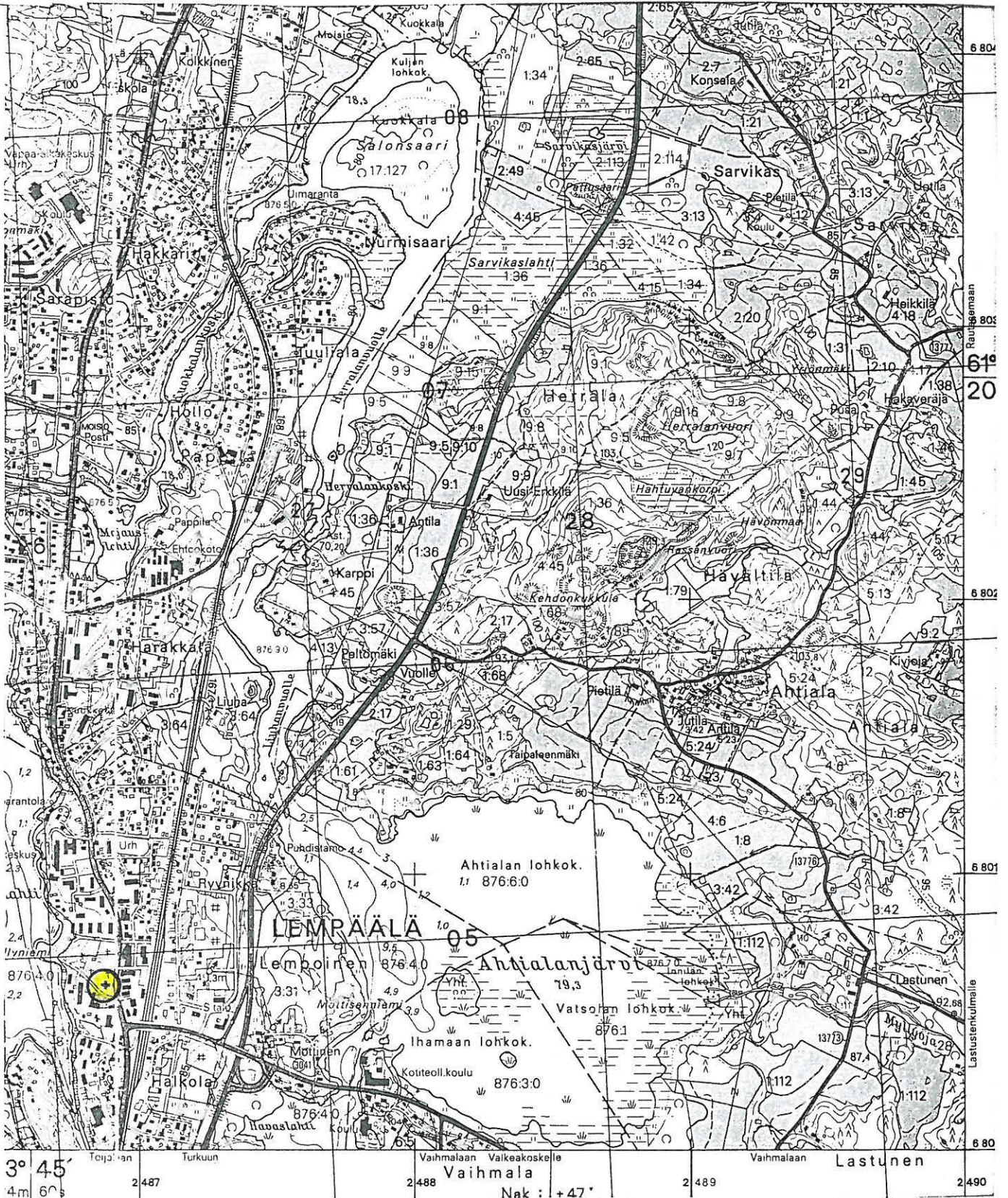
KIRKKO

pk= 2123 07 LEMPÄÄLÄ

x= 6800 60, y= 2486 88, z= 95

KARTTA 43

mk= 1:20000

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
M. Sipilä
LEMPAINEN, KIRKKO

KARTTA 44
mk= 1:5000

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0026

Tunnistetiedot

Kunta: Lempäälä 418 Inventointinumero: 26
 Alue: Hulaus Luokka: _____
 Nimi: Sipilä (Uudusmaanpelto) Ajoitus: kivikausi
 Kohteen laji: irtolöytöpaikka/mahd. asuinpaikka Lukumäärä: _____
 Tarkastaja: M. Sipilä Tarkastusaika: 16.5.1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2114 09 Hulausjärvi Pinta-ala _____
 x = 6798 10-20 y = 2486 70-80 z = n. 88
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Hulaus 410
 Tila/Rno/Nimi RN:o 4:31 Sipilä
 tai Kortteli/tontti/palsta _____
 Omistaja: Haapaniemi, Aino Kristiina Puhelin: _____
 Osoite: Sipintie 27 Postitmp: 37500 Lempäälä
 Kiinteistötunnus

418	410	0004	0031

 vuokrattu, ks huomautukset

Aiemmat tiedot: kivikautinen irtolöytö

Aiemmat löydöt: KM 2066:151 ("stor skandinavisk yxa") & talossa säilytettävä kirves (ks. valokuvat)

Tarkastuslöydöt: KM 28847:1-2 (2 kvartsi-iskosta & savitiivistettä?)

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat 1, 45 & 46

muut liitteet:

negatiivit: KM 100594–100596

diat: KM 32774, 32775

Kohteen kuvaus: Emäntä Aino Haapaniemen mukaan talossa säilytettävän kirveen – oletettavasti myös Kansallismuseon kokoelmissa olevan – on löytänyt hänen isänsä Kalle Sipilä 1800-luvun lopulla Uurusmaan peltoa raivattaessa. Kyseinen pelto sijaitsee Sipilän talosta n. 100 m koilliseen Kortesehkään laskevan Vihtisten ojan latvan kaakkoispuolella. Pelto viettää ensin loivasti koilliseen ja 87,5 m:n korkeuskäyrän koillispuolella jyrkemmin ojan suuntaan. Taitekohdan yläpuolella on terassi, jolla on metsäinen peltosaareke ja luoteesta ja kaakosta pistävät metsäniemekkeet katkaisevat peltoalueen lähes kokonaan.

Pelto oli tarkastettaessa kesantona. Ojan ja vanhojen kynnösten reunoilta löytyi muutama mahdollinen kvartsi-iskos. Maaperä on hiekkaista savea. Pellon pohjoispuoleinen metsä on tasaista, vähäkivistä ja pääasiassa kuusimetsää. Maaperä on hiekkaa. Kolmesta intuitiivisesta koekuopasta ei löydetty merkkejä muinaisjäännöksestä (ei löytöjä, ei kulttuurimaakerrosta). Pellolla olevalla metsäsaarekkeella kasvaa havupuita. Maaperä on 2 koekuopan perusteella savea ja moreenia. Koekuopista ei tullut löytöjä. Pellon kaakkoispuoleinen metsä on jyrkästi viettävää, erittäin epätasaista ja kivikkoista havumetsää. Sinne ei tehty koekuoppia.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistököödi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)
ks. edellä

Laajuuden arviointiperuste:

Luokitusehdotus perusteluineen:

Ehdotus suoja-alueeksi:

Havaintomahdollisuudet: Tarkastettaessa heikot.

Opas: Emäntä Aino Haapaniemi, os. Sipintie 27 37500 Lempäälä

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

Lähilöytöjä:

Selostus jätetty

Aika

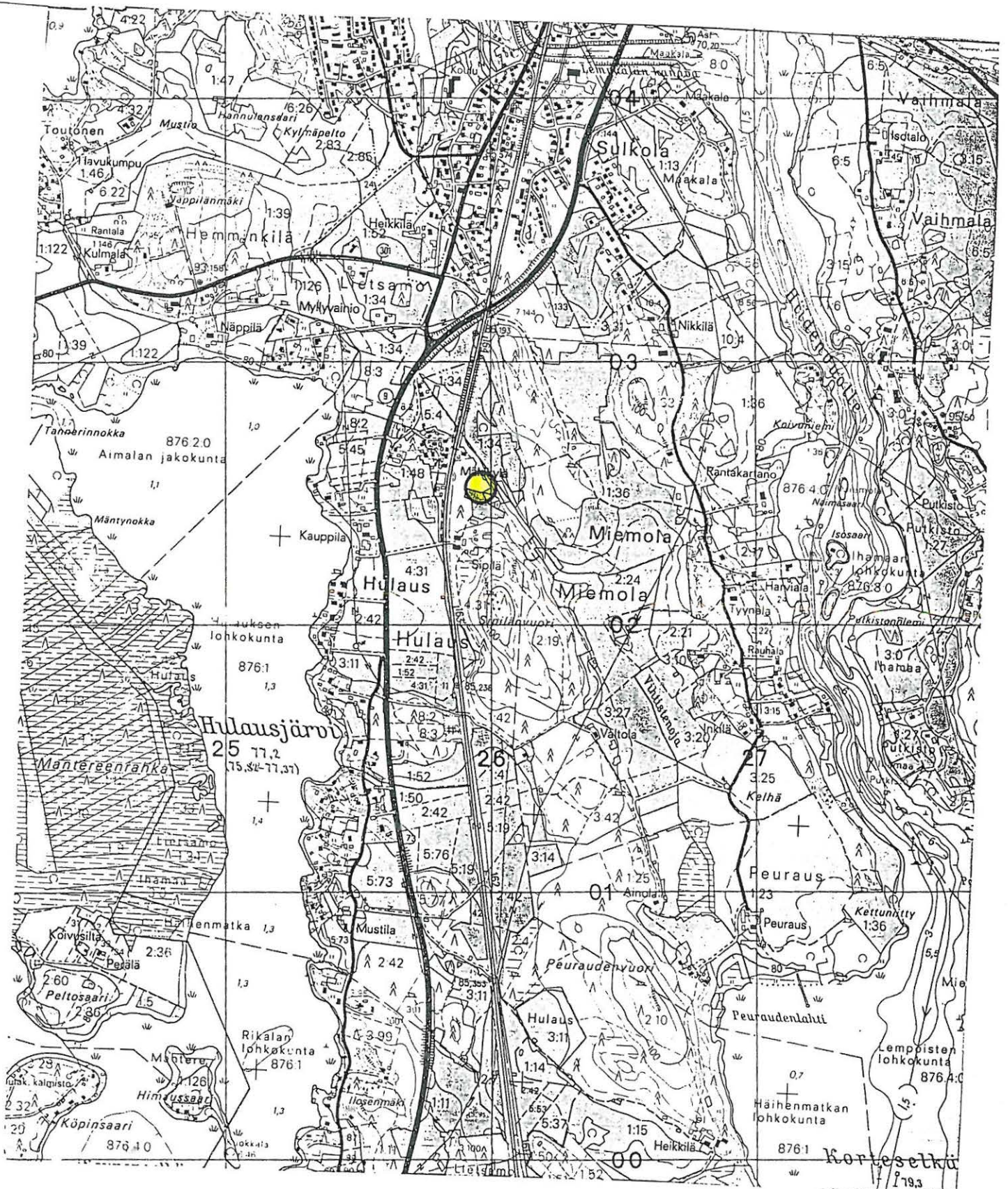
Paikka

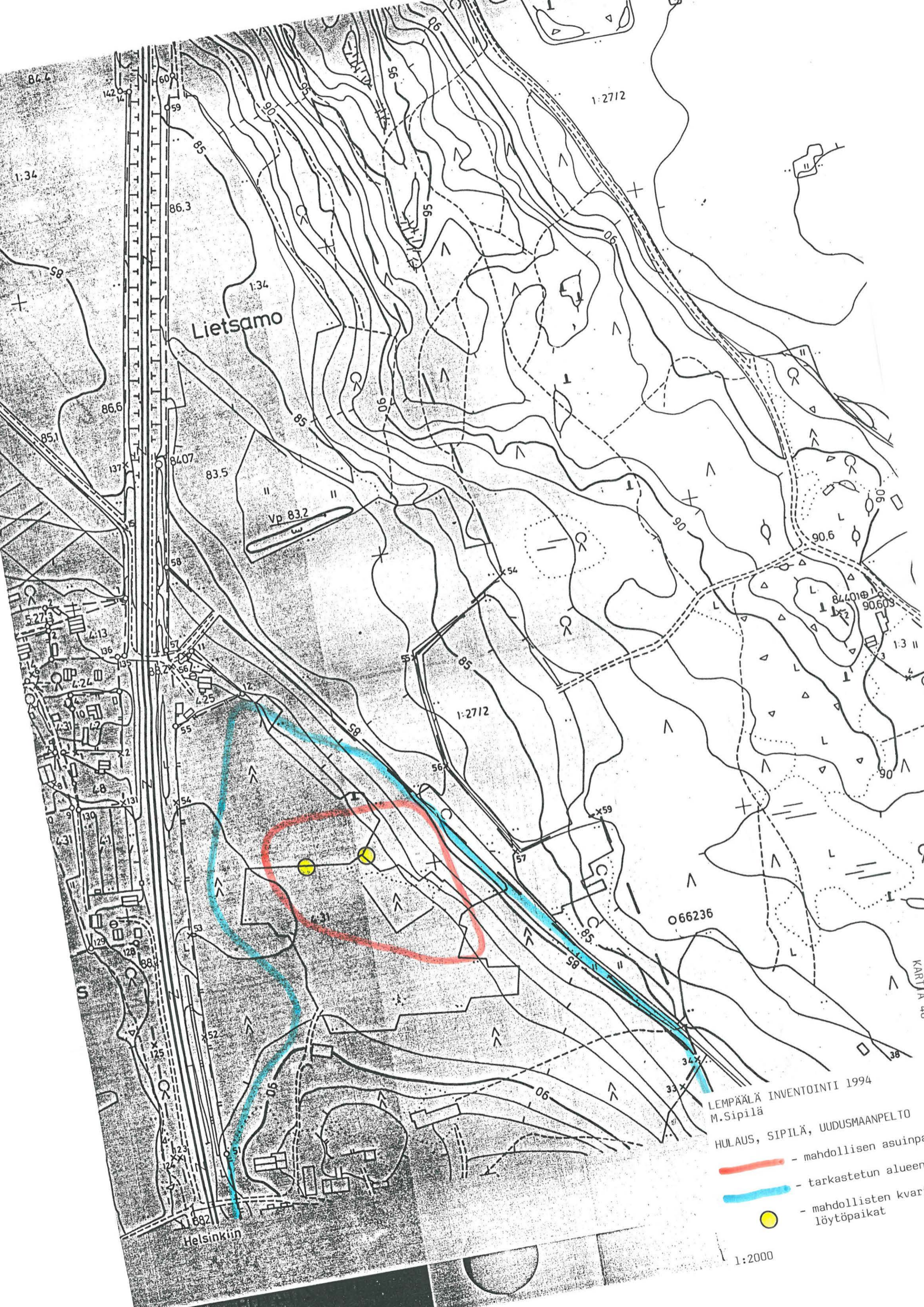
Allekirjoitus

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
SIPILÄ, UUDUSMAANPELTO
pk= 2114 09 HULAU SJÄRVI
x= 6798 10-20, y= 2486 70-80, z= n. 88

KARTTA 45

mk= 1:20000

Lietsamo

Helsinkiin

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
M. Sipilä

- mahdollisen asuinpaikan alue
- tarkastetun alueen rajoitus
- mahdollisten kvarterien löytöpaikat

1:2000

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0027

Tunnistetiedot

Kunta: Lempäälä Inventointinumero: 27
 Alue: Häihenmatka Luokka: II?
 Nimi: Heikkilä Ajoitus: rautakausi?/kivikausi
 Kohteen laji: asuinpaikka/irtolöytöpaikka? Lukumäärä: _____
 Tarkastaja: M. Sipilä Tarkastusaika: toukok. 1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2114 09 Hulausjärvi Pinta-ala _____
 x = 6795 80 y = 2487 73 z = 85

Heikkilän talon koordinaatit

Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

Tila ja omistaja (ks. täyttöohjeet)

Kylä/kaupunginosa: Häihenmatka 412

Tila/Rno/Nimi RN:o 1:15 Heikkilä

tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Heikkilä, Toivo Johannes Puhelin: _____

Osoite: Rasalantie 75 Postitmp: 37500 Lempäälä

Kiinteistötunnus

418	412	0001	0015

A

 vuokrattu, ks huomautukset

Aiemmat tiedot: kivikautinen & historiallisen? ajan irtolöytö

Aiemmat löydöt: KM 2895:2 (tasataltta), KM 2907:24 (valinkivi)

Tarkastuslöydöt: KM 28844:1-3 (palanutta savea, kvartsi-iskos, palanutta luuta)

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat _____

muut liitteet: _____

negatiivit: _____

diat: _____

Kohteen kuvaus: Aikaisemmat irtolöydöt on tehty Häihenmatkan kylästä, Heikkilän talon pellosta ja ne kuuluivat Salomon Wilskmanin lähetykseen 1893. Kirveenmuotoisen tasataltan (KM 2895:2) pituus on 61 mm, leveys 35 mm ja paksuus 16 mm. Valinkivessä (KM 2907:24) on kaavasyvennyksiä kahden puolen ja sen mitat ovat 44 x 32 x 9 mm.

Inventointi 1994: Koekuopasta löytyi 94 g savitiivistettä ja pellosta pintapöimittäessä jonkin verran savitiivistettä, yksi kvartsi-iskos sekä pari pientä palaa palanutta luuta. Paikalla on mahdollisesti asuttu jo kivikaudella, mutta savitiiviste viittaa myöhempään, ehkä rautakautiseen asutukseen.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistöködi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)
 Häihenmatkan Heikkilän talo sijaitsee Korteselän länsirannalla NNW–SSE–suuntaisen pitkän harjanteen (Peuraudenvuori) kaakkoispäässä, Korteselän ja Hulausjärven välisellä "kannaksella". Talosta Kortesekään on matkaa n. 100 m.

Laajuuden arviointiperuste:

Luokitusehdotus perusteluineen:

Ehdotus suoja-alueeksi:

Havaintomahdollisuudet:

Opas:

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

Lähilöytöjä:

Selostus jätetty

Aika

Paikka

Allekirjoitus

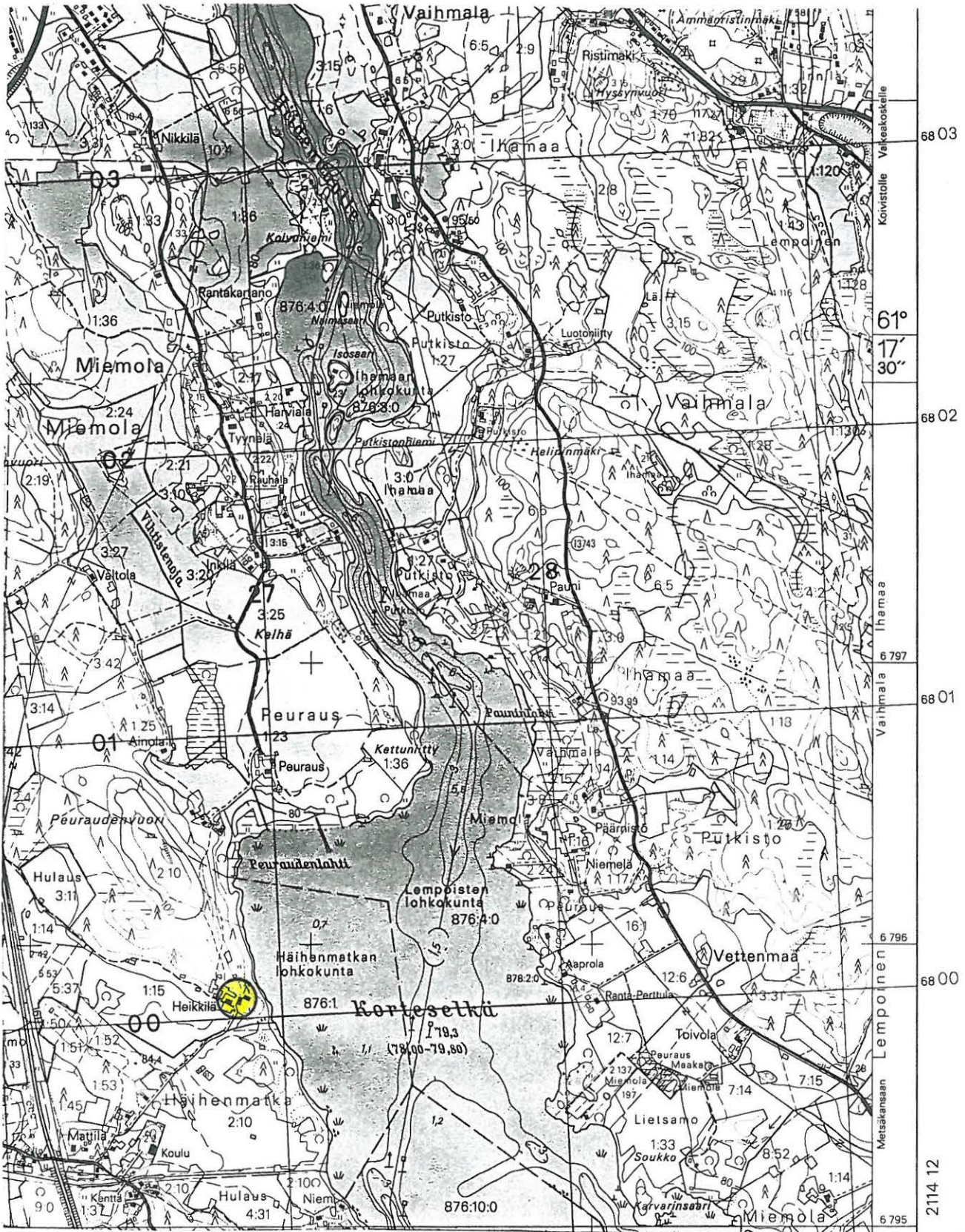
LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
HEIKKILÄ

KARTTA 47

pk= 2114 09 HULAU SJÄRVI

1:20000

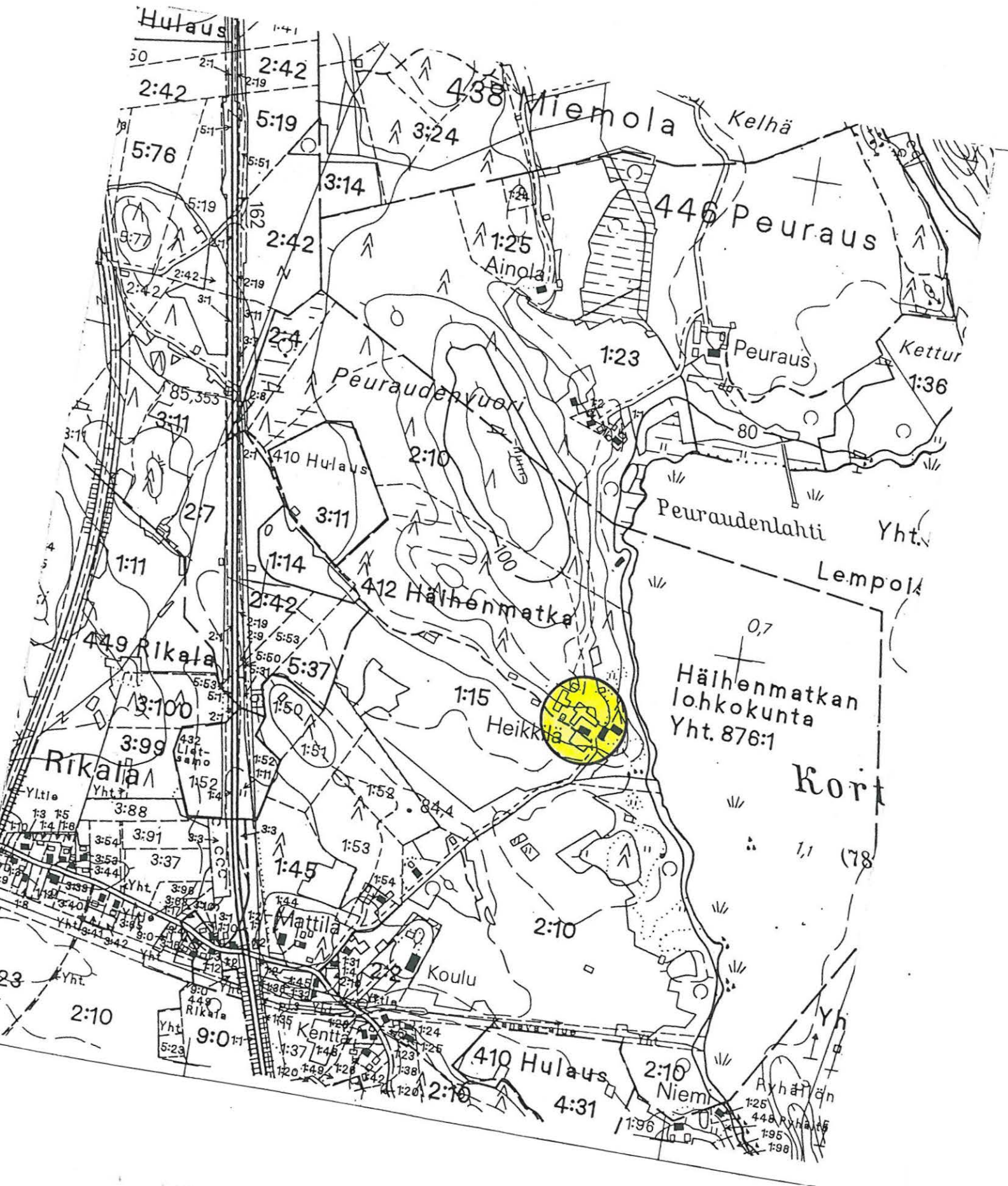
x= 6795 80, y= 2487 73, z= 85

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
HÄIHENMATKA HEIKKILÄ
pk= 2114 09 HULAU SJÄRVI
x= 6795 80, y= 2487 73, z= 85

1:10000

KARTTA 48

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0028

Tunnistetiedot

Kunta: Lempäälä 418 Inventointinnumero: 28
 Alue: Kaakila Luokka: _____
 Nimi: Niemelä Ajoitus: rautakausi
 Kohteen laji: irtolöytö & mahd. röykkiö? Lukumäärä: _____
 Tarkastaja: M. Sipilä Tarkastusaika: 24.5.1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2123 04 Vesilahti & 2123 07 Lempäälä Pinta-ala _____
 x = 6803 30 y = 2480 00 z = n. 80
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Kaakila 419
 Tila/Rno/Nimi RN:o 5:37 Niemelä
 tai Kortteli/tontti/palsta _____
 Omistajat: Lahdentausta, Eeva &
Niemelä, Lauri Puhelin: _____
 Osoite: Harakkalantie 4 A 8 Postitmp: 37500 Lempäälä
 Kiinteistötunnus

418	419	0005	0037

 vuokrattu, ks huomautukset

Aiemmat tiedot: 2 rautakautista irtolöytöä
 V. Maajoki inventointi 1939 (Vesilahti), nro 3 (linnavuori)

Aiemmat löydöt: KM 8056:1 (hevosenkänkäsolki), HM 789 (hevosenkänkäsolki)

Tarkastuslöydöt: KM 28851:1-2 (savitiivistettä, kvartsinpala)

TARKASTUSKERTOMUS 1994**Liitteet:**

kartat 1, 49 & 50

muut liitteet:

negatiivit:

diat:

Kohteen kuvaus: Toinen hevosenkäsolki (HM 789) on löydetty savimultamaasta, ojaa kaivettaessa Niemelän talon riihen luota. Toinen (KM 8056) puolestaan on löydetty Oinonlinnan mäen lounaispuolelta. Mäki sijaitsee Niemelän nykyisestä asuinrakennuksesta n. 500 m luoteeseen (ks. Maajoen inv. 1939).

Kohde sijaitsee Toutoseen pistävällä niemekkeellä, jonka luoteessa yhdistää mantereeseen hyvin alava maakaistale. Niemen eteläreunalla kohoaa melko korkea harjanne. Sen eteläpuolella on hyvä ranta, joka soveltuisi hyvin satamapaikaksi. Kohtaan tehtiin koekuoppia (ks. kartta). Niemen itäisimmässä kärjessä on rakennetun mökin alla mahdollisesti lapinraunio tai muu röykkiö. Röykkiön halkaisija on n. 6 m ja sen koordinaatit: pk= 2123 07, x= 6803 25, y= 2480 18, z= n. 77,5. Muita varmoja viitteitä muinaisjäännöksistä ei tavattu koekuopista eikä pintapöiminnasta (ks. löydöt).

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistököödi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)
ks. edellä

Laajuuden arviointiperuste:

Luokitusehdotus perusteluineen:

Ehdotus suoja-alueeksi:

Havaintomahdollisuudet:

Opas:

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

Lähilöytöjä:

Selostus jätetty

Aika

Paikka

Allekirjoitus

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994

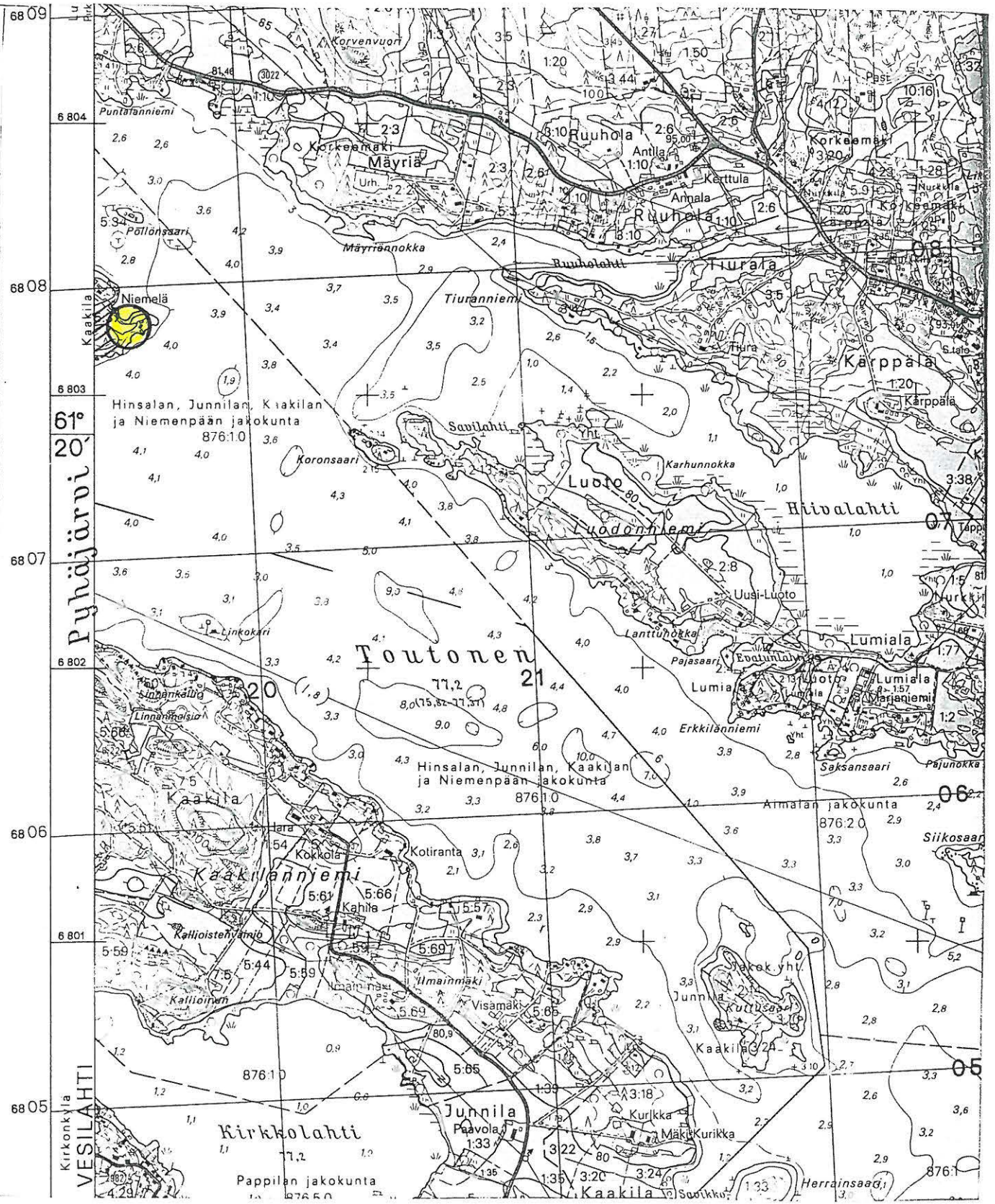
NIEMELÄ (OINONLINNA)

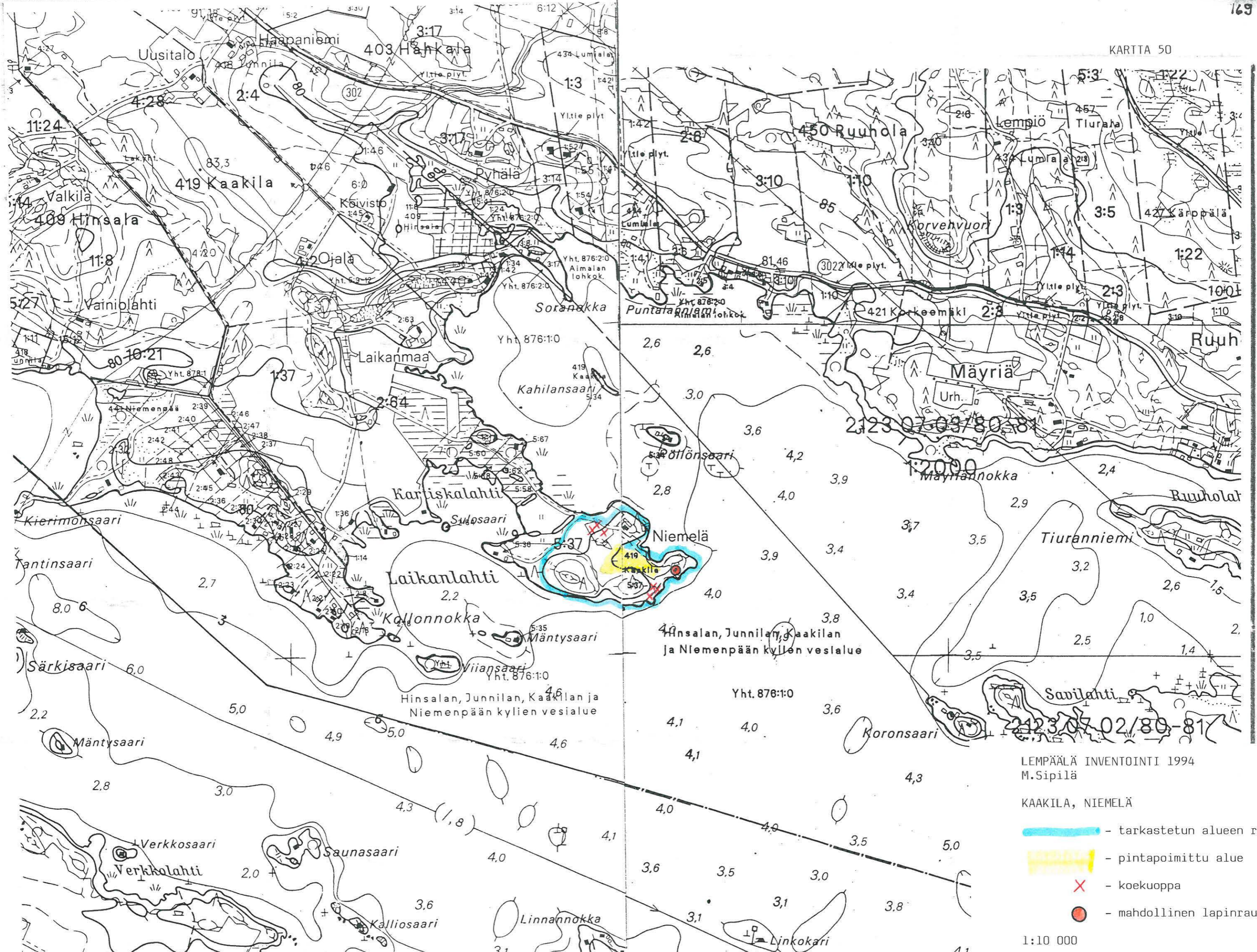
pk= 2123 04 VESILAHTI & 2123 07 LEMPÄÄLÄ

x= 6803 30, y= 2480 00, z= 80

KARTTA 49

mk= 1:20000

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
M.Sipilä

- KAAKILA, NIEMELÄ
- tarkastetun alueen raja
 - pintapoimittu alue
 - X - koekuoppa
 - - mahdollinen lapinraunio

1:10 000

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

418	1	0029

Tunnistetiedot

Kunta: Lempäälä 418 Inventointinumero: 29
 Alue: Hollo Luokka: _____
 Nimi: Pappila Ajoitus: epämäär. aika
 Kohteen laji: röykkiöitä Lukumäärä: yli 3
 Tarkastaja: M. Sipilä Tarkastusaika: 13.5.1994

Sijaintitiedot

Peruskartta 2123 07 Lempäälä Pinta-ala _____
 x = 6802 20 y = 2487 20 z = n. 85
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Pappila 444
 Tila/Rno/Nimi RN:o 1:78 Pappila
 tai Kortteli/tontti/palsta _____

Omistaja: Lempäälän Ehtookoto r.y. Puhelin: _____
 Osoite: Katepalintie 9 Postitmp: 37500 Lempäälä
 Omistaja: Lempäälän seurakunta Puhelin: _____
 Osoite: PL 40 Postitmp: 37501 Lempäälä

Kiinteistötunnus

418	444	0001	0078

 vuokrattu, ks huomautukset

Aiemmat tiedot: -

Aiemmat löydöt: -

Tarkastuslöydöt: KM 28854:1 (hiiltä)

TARKASTUSKERTOMUS 1994

Liitteet:

kartat 1, 51 & 52

muut liitteet:

negatiivit: KM 100588–100591

diat: KM 32772

Kohteen kuvaus: Herralanvuolteen ja Kuokkalankosken väliin jäävän niemekkeen kapeimman kohdan keskikohdalla on matala kumpare, jonka luoteisreunalla on 3 tai useampia maansekaisia röykkiöitä.

Röykkiö 1 on halkaisijaltaan n. 5 m ja sen korkeus on n. 70 cm. Se on hyvin säännöllisen muotoinen: kupera ja pyöreä.

Röykkiö 2 sijaitsee rauniosta 3 n. 13 m koilliseen. Sen halkaisija on n. 5 m ja korkeus on n. 50 cm ja sen muoto on pyöreä.

Röykkiö 3 sijaitsee röykkiöstä 1 n. 10 m koilliseen ja sen korkeus on n. 30 cm. Sen leikkaus on loiva ja muoto säännöllisen pyöreä.

Alueella on myös selvästi peltoraunioiksi luokiteltavia kivikasoja. Röykkiöiden luoteis- ja pohjoispuolella, n. 10 m päässä, on vanhan, koivulle istutetun pellon reuna. Kumpareen päällä ja sen itä- ja koillisreunoilla on merkkejä hävinneistä rakennuksista. (ks. koekuoppakuvaukset)

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistöködi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)
Alueella kasvaa enimmäkseen kuusta ja ylempänä tiheää vadelma- ym. pensaikkoo.

Laajuuden arviointiperuste:

Luokitusehdotus perusteluineen:

Ehdotus suoja-alueeksi:

Havaintomahdollisuudet: kohtalaiset

Opas:

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

Lähilöytöjä:

Selostus jätetty

Aika

Paikka

Allekirjoitus

Lempäälä, Hollo, Pappila 418 01 0029

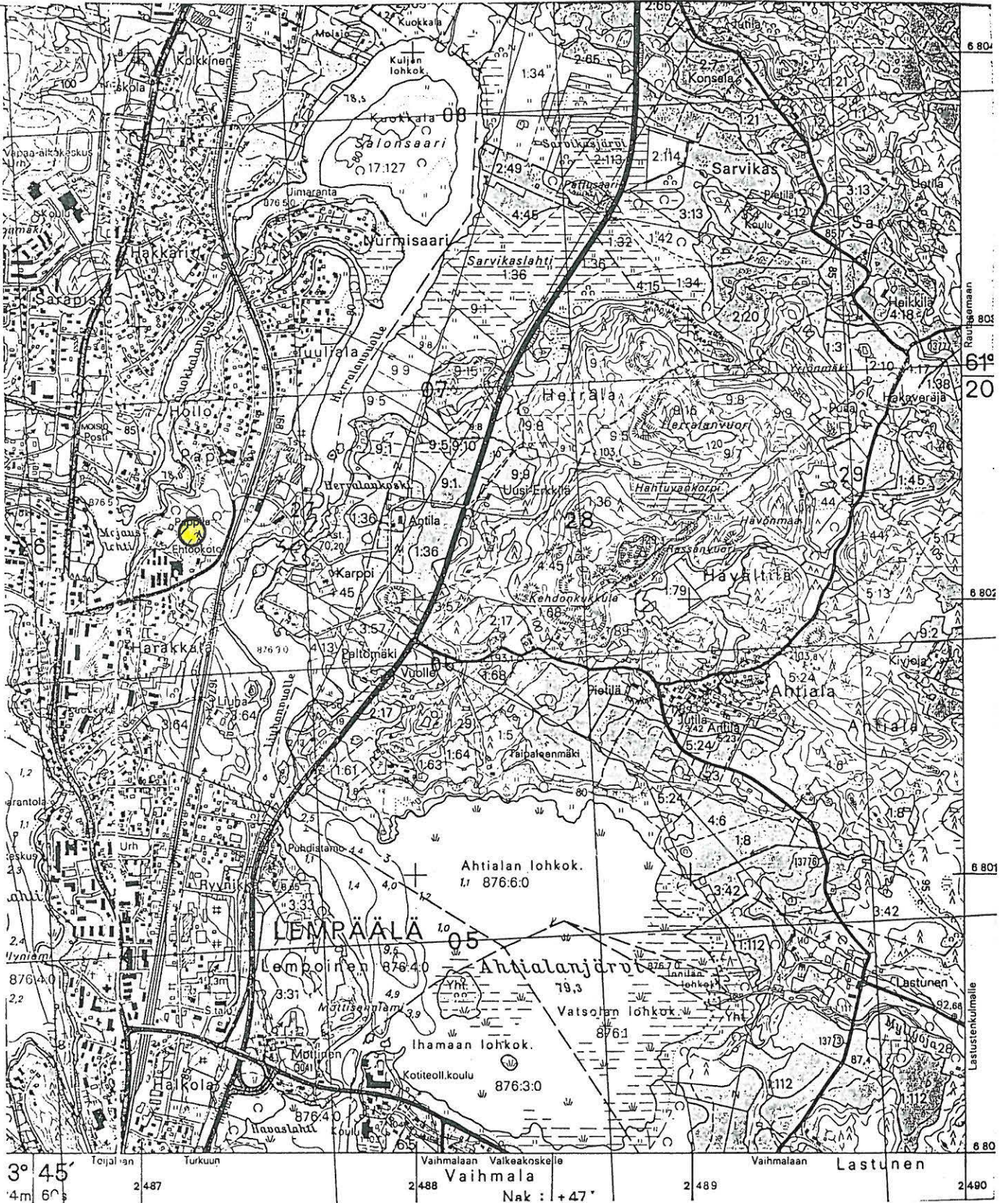
Koekuoppakuvaukset (ks. kartta 52)

- KK1 n. 2 m röykkiöstä 1 pohjoiskoilliseen
 0–5 cm turve
 5–15 cm humuksen sekainen savi tai siltti, jossa paljon savea
 15–25 cm humuksen sekainen, nokinen savi/siltti, jossa hiilenpaloja (halkaisijaltaan jopa 3 cm:n kokoisia), kerroksen yläosassa palanutta savea
 25–35 cm puhdas savi/siltti
 Siellä täällä kuopassa särmikkäitä, halkaisijaltaan 5–15 cm:n kokoisia kiviä.
- KK2 röykkiön 1 lounaisreunalla
 0–5 cm turve
 5–20 cm humuksen sekainen hiekka, jossa on palanutta savea/tiiltä runsaasti ja särmikkäitä kiviä, joiden halkaisija on n. 15 cm.
 20 cm koko kuopan laajuudelta suuria, tiiviisti ladottuja kiviä, jotka estivät kuopan syventämisen
- KK3 maakiven länsipuolella
 0–2 cm karike
 2–20 cm humuksen sekainen savi, jossa 10–20 cm:n syvyydessä palanutta savea, punasavikeramiikkaa ja hiilenpaloja
 20–30 cm puhdas savi
- KK4
 0–5 cm turve
 5–50 cm humuksen sekainen savi, jossa runsaasti halkaisijaltaan 5–20 cm:n kokoisia kiviä, tiilenpaloja, palamatonta luuta ja hiiltä erityisesti 40–50 cm:n syvyydestä
 50–60 cm puhdas siltti/savi
- KK5
 0–5 cm turve, jonka alla 2 tiilenpuolikasta
 5–20 cm humuksen sekainen savi
 20–30 cm puhdas savi

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
PAPPILA, HOLLO
pk= 2123 07 LEMPÄÄLÄ
x= 6802 20, y= 2487 20, z= 85

KARTTA 51

mk= 1:20000

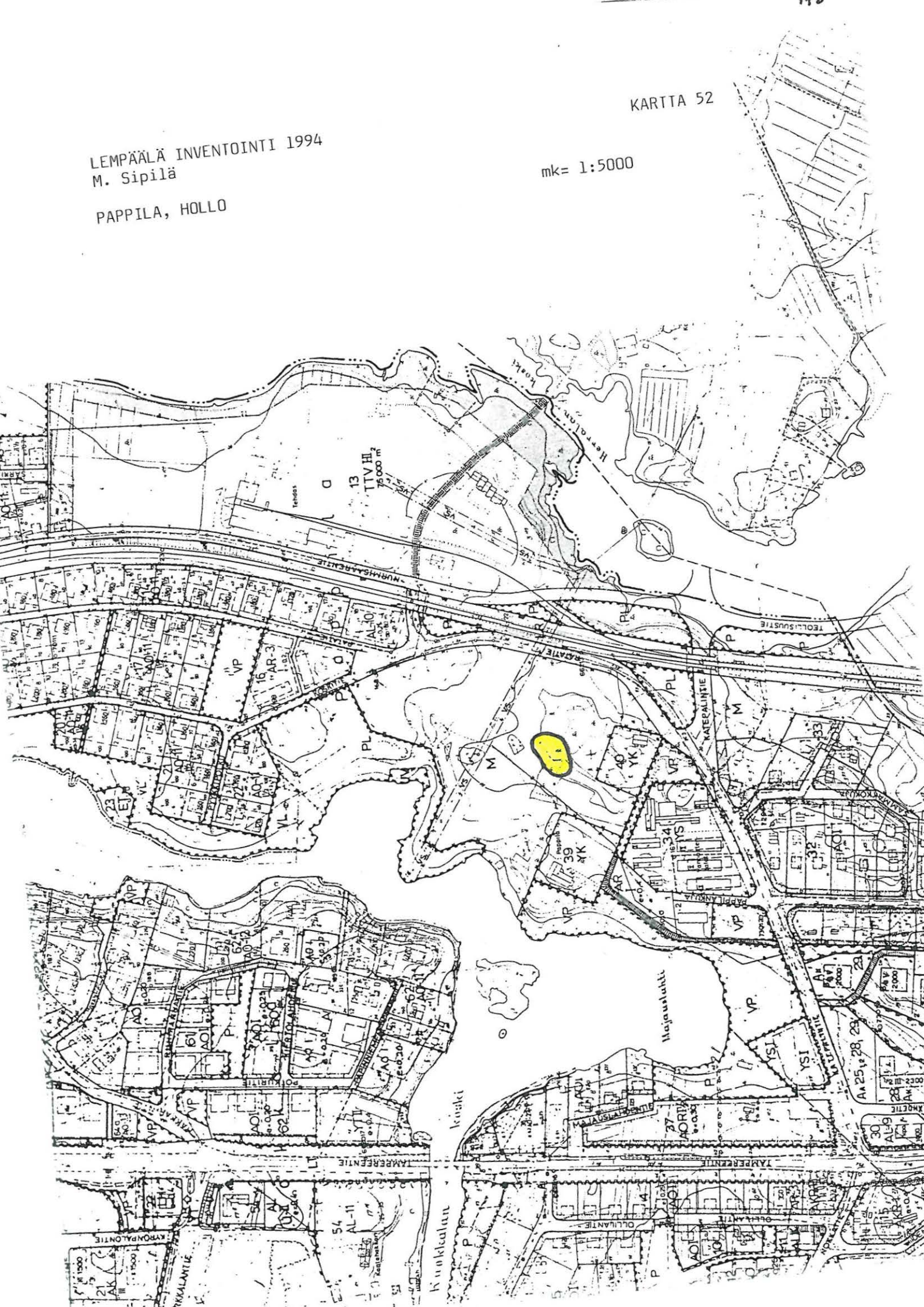

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
M. Sipilä

PAPPILA, HOLLO

KARTTA 52

mk= 1:5000

B. LEMPÄÄLÄN IRTOLÖYDÖT KYLITTÄIN

AHTIALA (401)

30. LEMPÄÄLÄ, AHTIALA

Kivikautinen irtolöytö

Pk 2123 07 LEMPÄÄLÄ

x= 6800 00 – 6801 50, y= 2487 50 – 2489 50

Löydöt:

KM 1996:2 (poikkikirves)

Aiemmat tiedot:

Kirjallisuus:

A.O. Heikel (1885), Kertomus Pirkkalan kihlakunnan muinaisjäännöksistä: kuv. 2

Poikkikirveen on löytänyt seppä ja nikkari Kustaa Jahnesson Ahtialan kylän järven maatauneelta järvenrannalta. Löytö/tulovuosi 1879.

Kirves on amfiboliliuskaa, kapenee leveästä terästä, jolla on yksipuolinen lasku; 11 cm pitk., 3,75–1,75 cm lv. ja 2 cm pks., poikleik. 4–kulmainen.

Inventointi 1994: Löytö tarkemmin paikallistamatta. Löytö saattaa liittyä Ahtialan Jutilan rautakautiseen asuinpaikkaan (inv. kohde 418-1-0022)?

31. LEMPÄÄLÄ, AHTIALA ?

Kivikautinen irtolöytö

Pk 2123 07 LEMPÄÄLÄ?

Löydöt:

KM 1996:3 (oikokirves)

Aiemmat tiedot:

Kirjallisuus:

A.O. Heikel (1885), Kertomus Pirkkalan kihlakunnan muinaisjäännöksistä: kuv. 3

Löytöpaikka tuntematon, ostettu nikkari Kustaa Thulinilta Ahtialan kylästä v. 1879.

Oikokirves on pienimuruista dioriittia, 9,5 cm ptk., keskeltä 4,5 lv. ja n. 2,75 cm pks, pyöristyneillä kulmilla.

Inventointi 1994: Löytöpaikka tuntematon.

AIMALA (402)**32. LEMPÄÄLÄ, AIMALA, MIKKOLA**

kivikautinen irtolöytöpaikka?

Pk= 2123 07 Lempäälä

x= 6803 10, y= 2484 10, z= n. 80 – 90

(Mikkolan tilan päärakennuksen koordinaatit)

Löydöt:

KM 2066:150a&b (kourutaltoa ja tasataltan terä)

Kartta: 1 & 53

Aiemmat tiedot:

Esineet kuuluvat Salomon Wilskmanin lähetykseen vuodelta 1881 ja ne on saatu Aimalan Mikkolasta.

Kourutaltoa (KM 2066:150a) on hyvin hiottu ja sen poikkileikkaus on nelikulmainen. Tasataltan (KM 2066:150b) katkelmasta ei ole muita tietoja.

Inventointi 1994: Mikkolan isännän mukaan vanhan isännän (joka edelleen asuu Lempäälässä) tiedossa on talttojen löytöpaikka ja hänellä on mahdollisesti tallessa myöhemmin talon mailta löytynyt kiviesine. Kyseistä henkilöä ei kuitenkaan tavoitettu, joten löytöpaikka jäi tarkentamatta ja mahdollisen kolmannen esineen olemassaolo ja laatu jäi varmistamatta.

Talon etelä- ja lounaispuolella, 85 – 90 m mpy korkeudella oleva pelto oli syysviljalla. Siinä ei voinut havaita merkkejä muinaisjäännöksestä. Sen länsipuoliset pellot olivat kesannolla ja niittynä. Talon länsipuolella oleva metsäinen mäki oli eteläreunaa lukuunottamatta jyrkkä ja kivikkoinen, eikä sovellu muinaisjäännöksen sijaintipaikaksi.

Tarkastus: 23.5.1995. Havainto-olot kohtalaiset/heikot.

33. LEMPÄÄLÄ, AIMALA, SEPPÄLÄ

Kivikautinen irtolöytöpaikka?

Pk= 2123 07 Lempäälä

x= 6802 60, y= 2483 95, z= n. 85

(Seppälän talon koordinaatit)

Löydöt:

KM 2151:548 (tasatalta)

Kartta: 1 & 53

Aiemmat tiedot:

Artefakti kuuluu Salomon Wilskmanin lähetykseen 1882. Se on löydetty pellostä Seppälän talosta Aimalan kylästä.

Tasatalta terän lasku on yhtenä tasona, terä on osaksi lohjennut, pit. 81 mm, lev. 46, peräpuolelle vähän suippeneva, paks. 16, poikkileikkaus on soikeahko.

Inventointi 1994: Seppälän talon nykyisillä omistajilla ei ole tietoa taltasta tai sen löytöpaikasta. Talon länsipuoleinen, lännessä Kivikon ojaan rajoittuva peltoalue oli vasta kylvetty. Siitä 80 m mpy korkeuden yläpuolella olevalta peltoterassilta ei tavattu pintapöiminnassa merkkejä muinaisjäännöksistä. Onkin mahdollista ja oletettavaakin, että kyseinen taltta on löytynyt Aimalankankaan yhteiskäytössä olleelta savenottopaikalta.

Tarkastus: 23.5.1994. Havainto-olot hyvät.

HAHKALA (403)**34. LEMPÄÄLÄ, HAHKALA, LAATISKA**

Rautakautinen irtolöytö?

Pk= 2123 07 Lempäälä

x= 6801 70, y= 2483 84, z= 82,5

(Laatiskan tilan asuinrakennuksen koordinaatit)

Löydöt:

KM 7509:4-5 (miekka ja keihäänkärki)

Kartta: 1 & 53

Aiemmat tiedot:

Löydöt on tehty 1915 ja 1918 Hahkalan Laatisten talon mailta, kivikkotöyräältä, Toutaimen rannalta.

KM 7509:4 rautainen putkikeihäs, lehti kapea, lansettimainen eli sukea, keskiharjallinen, läpileikkaus rombimainen; putki on aivan lyhyt, koristeltu kummaltakin kyljeltään ja lappeeltaan sisäkkäisin parrumaisiin uurreviivoin. Mitat: 45 cm pitkä, 25 mm leveä.

KM 7509:5 rautamiekka, kaksiteräinen, veriuurteella varustettu. Säilän kärki on poikki. Kahvasta on jäljellä väistin, joka on lyhyt ja lattea, pökkileikkaus soikea. Kahvasruoto on teräväpäinen, sitä on alaosastaan myöhemmin sivuilta taoskeltu. Esineen pituus 65 cm.

Inventointi 1994: Ei tarkastettu koska talon asukkaita ei tavattu. Lähellä on sekä Aimalankankaan kivikautinen asuinpaikka että Vuollesaaren rautakautiset asuinpaikkalöydöt salmen toiselta puolelta.

HAURALA (404)**35. LEMPÄÄLÄ, HAURALA, HIIDENNOKKA**

Rautakautinen irtolöytöpaikka

Pk= 2123 07 Lempäälä

x= 6801 35-50, y= 2485 20-35, z= 80-92,5

Löydöt:

KM 12339:1-2 (2 keihäänkärkeä)

Kartta: 1 & 53

Aiemmat tiedot:

KM 12339:1 rautainen keihäänkärki, varsi ehkä katkennut. Leveä lehtimäinen, keskellä toisella puolella harjaa näkyvissä. Kärkiosa on taipunut ja tylsä. Koko 138 x 55 x 17 mm. Mv. Juho Tenkanen on löytänyt esineen Hauralanniemestä, Hiidenmaan tilalta v. 1949, paikasta joka on Lempäälän Kirkkojärven ja Hauralan kylätien välissä, n. 110 m päästä kylätiestä, kivirauniosta, raivatessaan sitä peltoa, missä se sijaitti. Kärki oli n. 75 cm syvyydessä ja pelto on savea. Rauniossa oli myös tuhkaa ja nokisia kiviä. Läheisyydessä on muitakin raunioita. (ks. Hennerin ja Kirjakan kohteet)

KM 12339:2 katkennut keihäänkärki, varsiputkellinen. Putken reunassa naulanreikä. Keihään lehdessä keskiharja. Koko 285 x 31 x 26 mm. Kärki löytyi 40 m:n päästä edellisestä rauniosta, navetan perustuksia kaivettaessa, n. 1,5 m:n syvältä. Paikka on karkeata soramäkeä.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja.

36. LEMPÄÄLÄ, HAURALA, SÄIJÄ, KOVETTU

Historiallisen ajan irtolöytö

Pk= 2123 04 Vesilahti

Löydöt:

KM 3576:1 (valinkivi)

Aiemmat tiedot:

Löytänyt torpparinpoika Oskari Siivola 1898 kävellessään Hauralan kylän Kovetun taloon kuuluvalla maalla, kuitenkin Vesilahden pitäjän rajan sisäpuolella (nyk. Lempäälää), nk. Säijänmaan ulkopellosta.

Valinkivi, jonka toisella puolella on 5 muuttia ja toisellakin lähes yhtä monta (2 on pitkällä juovalla yhdistetty).

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja. Löytöpaikkaa ei pystytty paikallistamaan.

HEMMINKILÄ (405)**37. LEMPÄÄLÄ, HEMMINKILÄ, LAURILA**

Kivikautinen irtolöytö

Pk= 2114 09 Hulausjärvi

x= n. 6798 66, y= n. 2484 64, z= n. 80

Löydöt:

KM 14592 (liuskekeihäänkärjen katkelma)

Kartta: 1 & 54

Aiemmat tiedot:

Esineen löysi koululainen Terttu Virtanen (os. Halkolan alue, Lempäälä) Lempäälän Hemminkilän kylän Laurilan talon maalta, Näppilän järven rannalta, n. 10 m Näppilän sillasta. Esine oli n. 20 cm:n syvässä ja paikalla on savimaata(liejua). Diarioitu v. 1959.

Katkennut liuskeinen keihäänterä on mitoiltaan 8,7 x 4,2 x 0,8 cm.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja.

HIETANIEMI (407)**38. LEMPÄÄLÄ, HIETANIEMI**

Kivikautinen irtolöytö

Pk= 2114 09 Hulausjärvi

Löydöt:

KM 2151:550 (kourutaltoa)

Aiemmat tiedot:

Taltoa on löydetty pellosto Hietaniemen rusthollin maalta, Salomon Wilskmanin lähetys v. 1882.

Tallossa on terän laskussa hyvin matala kouru, terä on katkennut, pit. 111 mm, suurin lev. (keskipaikoilla) 42, paks. 15, poikkil. soikea.

Inventointi 1994: Löytöpaikka tarkemmin tuntematon, ei uusia havaintoja.

HIIRENOJA (408)**39. LEMPÄÄLÄ, HIIRENOJA, SÄIJÄ, VAPAAVUORI?**

Kivikautinen irtolöytö?

Pk= 2123 04 Vesilahti

x= 6806 28, y= 2477 44, z= 85

(Vapaavuoren talon koordinaatit)

Löydöt:

KM 3008:23 (tasatalta)

Kartta: 1 & 55

Aiemmat tiedot:

Löytötiedot puutteelliset. Löytäjä J. Friberg. Luett. 1895.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja. Ks. kohde nro 16, Säijoen rautakautinen røykkiökalmisto ja mahdollinen asuinpaikka.

HINSALA (409)**40. LEMPÄÄLÄ, HINSALA, SÄIJÄ, ORIALHO**

Kivikautinen irtolöytö

Pk= 2123 04 Vesilahti

x= n. 6808 15?, y= n. 2478 05?, z= n. 100

Löydöt:

KM 11162:1 (poikkikirves)

Kartta: 1 & 55

Aiemmat tiedot:

Kalle Mattila on löytänyt kirveen Säijän Kiukaisten Orialhon pellon itäreunasta, n. 300 m Mattilasta kaakkoon. Luett. 1940.

Poikkikirves on kantaan kapeneva, litteä.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja. Löytöpaikan tiedot mahdollisesti ristiriitaiset.

41. LEMPÄÄLÄ, HINSALA, SÄIJÄ, PIKAINNIITTY

Rautakautinen ja historiallisen ajan? irtolöytö

Pk= 2123 04 Vesilahti

x= 6807 00-50, y= 2476 20 - 2477 00, z= n. 85 - 90

Löydöt:

KM 3656:1 (rautakautinen kirves)

KM 5503:8 (kirves)

Kartta: 1 & 55

Aiemmat tiedot:

KM 3656:1 lyhytpohjainen kirves rautakaudelta. Vapsan sisäsyrjä keskikohdalta polvella, korvakkeet typistetyt. Löytänyt Hinsalan kylästä kotoisin oleva työmiehen tytär Hanna Helminen syyskuussa 1898 Jopin rälssitilaan kuuluvasta Piikainniitystä nk. Säijänmaalta.

KM 5503:8 rautakirves (hist. ajalta?), teräpuoli vähän rikki, muuten hyvin säilynyt, ruostunut; 17 cm pitkä. Löytänyt itsellisen vaimo Johanna Helminen kauraa leikatessaan Piikainniitystä, joka kuuluu Hinsalan kylän Jopintalon maalle. Löytöpaikka on lähellä Säijän jokea, Uuramonmäen ja Junkkaalan torpan välillä. Luett. 1910.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja.

42. LEMPÄÄLÄ, HINSALA, SÄIJÄ, TYPY
Kivikautinen irtolöytö

Pk= 2123 04 Vesilahti

Löydöt:
KM 5959:1 (talta)

Aiemmat tiedot:

Löytänyt Vihtori Mattila Säijästä Hinsalan Typyn talon pellosto. Luett. 1911.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja. Ks. kohde nro 16, Säijoen rautakautinen røykkiökalmisto ja mahdollinen asuinpaikka.

HULAUUS (410)

43. LEMPÄÄLÄ, HULAUUS, MUSTILA

Kivikautinen irtolöytöpaikka

Pk= 2114 09 Hulausjärvi

x= 6796 55, y= 2486 31, z= 85

(Mustilan tilan päärakennuksen koordinaatit)

Löydöt:

KM 8640 (kivikirves)

Kartta: 1 & 54

Valokuvat: KM f 100605, 100606

Aiemmat tiedot:

Kirveen on löytänyt pientilallisenpoika Paavo Mustila 1925 Lempäälän Hulaudenkylän Mustilan talon riihen lähellä olevaa peltoa kyntäessään.

Inventointi 1994: Mustilan talon erittäin iäkkään vanhan isännän mukaan riihi, jonka läheltä kivikirves on löytynyt, on sijainnut talosta n. 100 m pohjoiskoilliseen, nykyisen ladon paikkeilla, aivan vanhan, E80-tien suuntaisen tien itäpuolella. Sekä pelto tien itäpuolella että metsä ja pelto sen ja Hulausjärven välillä on hevoshakana, eikä havaintojen teko ollut mahdollista. Mustilan talosta n. 200 m luoteeseen, kirveen löytöpaikasta n. 150 m länsiluoteeseen on Hulausjärven rannassa hiekkapohjainen, suojaisa pieni lahti, jossa on n. 80 m mpy korkeudella rantaterassi. Paikka luontuisi hyvin kivikautiseksi asuinpaikaksi. Alueella on tiheä huvila-asutus, eikä muinaisjäännökseen viittaavia havaintoja tehty.

Tarkastus: 16.5.1994. Havainto-olot huonot.

HYRKKÄLÄ (411)**44. LEMPÄÄLÄ, HYRKKÄLÄ**

Kivikautinen irtolöytö

Pk= 2114 09 Hulausjärvi

Löydöt:

KM 2895:3 (kourutaltoa)

Aiemmat tiedot:

Taltoa on löydetty pellosto Hyrkkälän kylästä, Salomon Wilskmanin lähetys 1893.

Kourutaltoa on ohut, pit. 132, lev. 46 ja paks. 14–15 mm.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja.

HÄIHENMATKA (412)**45. LEMPÄÄLÄ, HÄIHENMATKA**

Kivikautinen irtolöytö

Pk= 2114 09 Hulausjärvi

Löydöt:

ViipM G3830-78 (tasataltta)

Aiemmat tiedot:

Esine on löydetty Häihänmatkan kylästä, joenrantajätöstä 1901.

Tasataltta on leveä, latteä, tasareunainen ja paksuniskainen.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja.

INNILÄ (415)**46. LEMPÄÄLÄ, INNILÄ?**

Rautakautinen irtolöytö

Pk= 2114 12 Metsäkansa

Löydöt:

KM 1996:53 (soikea tuluskivi)

Aiemmat tiedot:

Kirjallisuus: A.O.Heikel (1885), Kertomus Pirkkalan kihlakunnan muinaisjäännöksistä: 3.

Löytöpaikka on tuntematon, esineen on myynyt itsellinen Kristian Kustaanpoika Innilän kylästä. Luett. 1879.

Soikea tuluskivi on kellertävän harmaata kvartsiittia. Mitat: 10 x 5,1 x 3,6 cm.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja.

JOKIPOHJA (417)**47. LEMPÄÄLÄ, JOKIPOHJA, MARKKULA**

Kivikautinen irtolöytö

Pk= 2123 07 Lempäälä

x= 6802 00 - 6804 00, y= 2483 00 - 2484 50, z= n. 80

Löydöt:

KM 10713 (poikkikirves)

Aiemmat tiedot:

Esineen löysi työmies Yrjö Aulén (os. Lempäälä, Nurmi) Jokipohjan kylän Markkulan talon maalta, ns. Kiikonojasta, n. 300 m talosta kaakkoon, Korjan rajalla. Esine löytyi kevättalvella 1937 mudan otossa, suomudasta, 2,5 m syvästä "ruoppalävestä". Löytöpaikka on vesijättöä.

Poikkikirveen mitat ovat 140 x 50 x 40 mm.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja.

48. LEMPÄÄLÄ, JOKIPOHJA, PERÄLÄ

Kivikautinen irtolöytö

Pk= 2123 07 Lempäälä

x= n. 6808 30–45, y= n. 2480 15, z= n. 95

Löydöt:

KM 17174 (pohjalainen kirves)

Kartta: 1 & 56

Aiemmat tiedot:

Esineen löysi mv. Sulo Virtanen (Säijä) n. v. 1920 Jokipohjan kylästä, Perälän talon maalta, Kaira-nimisestä pellostä, talosta n. 400 m länteen Keuvantajärven ja Kaaklammin välisestä joesta n. 100 m itään. Diarioitu 1966.

Pohjalainen kirves on mustaa sädekiviliuskettä, osittain hiottu, pilstomisjäljet näkyvät, terä pyöreä, poikkileikkaus soikeahko, – 141 x 46,5 x 30 mm.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja.

KAAKILA (419)**49. LEMPÄÄLÄ, KAAKILA, SÄIJÄ, LÄHTEENMÄKI**

Rautakautinen irtolöytö

Pk= 2123 04 Vesilahti

x= 6807 86, y= 2479 12, z= 100

(Lähteenmäen talon koordinaatit)

Löydöt:

KM 3586:1 (soikea tuluskivi)

Kartta: 1 & 57

Aiemmat tiedot:

Löydetty Vesilahden pitäjän Kaakilan kylän Toikan taloon kuuluvan Lähteenmäen torpan maalta. Luett. 1898.

Soikea tuluskivi; kuurna syrjistä matala, kummastakin päästä syvemmäksi hangatut juovat (lyhyet). Tehty graniitista.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja.

KELHO (420)**50. LEMPÄÄLÄ, KELHO, KELHON RUSTHOLLI**

Kivikautinen irtolöytö

Pk= 2114 12 Metsäkansa

x= 6796 50, y= 2492 34, z= n. 100

(Kelhon tilan asuinrakennuksen koordinaatit)

Löydöt:

KM 194 (hacka af lerskiffer)

Kartta: 1 & 58

Aiemmat tiedot:

Esineen on lahjoittanut vuorikonduktööri A.F. Thoreld 1856 ja se on saatu Kelhon rusthollista.

Reikäkiven? (hacka) katkelma on saviliusketta ja se on lohjennut reiän kohdalta. Sen mitat ovat 147 x 64 x 38 mm.

Inventointi 1994: Löytöpaikka tarkemmin tuntematon. Ei uusia havaintoja.

KUIVASPÄÄ (423)**51. LEMPÄÄLÄ, KUIVASPÄÄ**

Ajoitukseltaan epämääräinen irtolöytö

Pk= 2123 07 Lempäälä?

Löydöt:

KM 3550:7 (rautainen vara)

Aiemmat tiedot:

Rautaisen varan? on löytänyt pellosta Kuivaspään kylästä torppari Kalle Huikko. Atle Salmen keräelmiä 1898.

Inventointi 1994: Löytöpaikka tarkemmin tuntematon. Esineen esihistoriallisuus epävarma.

KULJU (424)**52. LEMPÄÄLÄ, KULJU, HIRVIPURO**

Kivikautinen irtolöytöpaikka

Pk= 2123 11 Messukylä

x= 6812 16, y= 2492 48, z= 110 – 115

(Hirvipuron talon koordinaatit)

Löydöt:

HM 3072 (vasarakirveen katkelma)

Kartta: 1 & 59

Kirjallisuus: Unto Salo (1988), Tampereen historia, s. 144 (Hervanta)

Aiemmat tiedot:

Löydetty kesäkuussa 1972 vihannesmaasta, Pyhälän talon tonttimaalta (Hirvipuro), asuinrakennuksen ja navetan välistä, savimultamaasta. Kyseisenä kesänä oli kyntö tehty syvemmältä. Lahjoittaja Liisa Pyhälä.

Vasarakirveen terän katkelma on oliviinidiabaasia, kokonaan hyvin hiottu, ns. suomalaista tyyppiä (Äyräpään tyyppi II), profiili kaareva, varsiputki varsireiän ympärillä, sivut melko pyöristetyt, poikkileikkaus soikea. Katkennut varsireiän kohdalta. Mitat: 9,4 x 6,6 x 4 cm.

Inventointi 1994: Vasarakirveen löytöpaikaksi on puutteellisista löytötiedoista johtuen ilmoitettu Hervantajärven ranta Tampereella. Paikallisten asukkaiden avulla emäntä Liisa Pyhälä kuitenkin löytyi Hirvipuro-nimiseltä tilalta. Tila sijaitsee Lempäälän puolella, Merunjärven kaakkoisrannalla, järvestä laskevan Merunojan itäpuolella.

Perunamaana olevasta, talon kaakkoispuolella sijaitsevasta pellostä, josta vasarakirveen katkelma on löydetty, ei havaittu mitään muinaisjäännökseen viittaavaa. Talon etelä- ja lounaispuoleiset pellot eivät ole viljelyksessä. Maasto ympäristössä on alavaa ja rannan läheisyydessä soistuvaa.

Tarkastus: 12.5.1994.

53. LEMPÄÄLÄ, KULJU, NIKKILÄ

Kivikautinen irtolöytöpaikka

Pk= 2123 11 Messukylä

x= 6811 64, y= 2490 24, z= 115

(Nikkilän talon koordinaatit)

Löydöt:

HM 2575 (poikkikirves)

Kartta: 1 & 59

Valokuvat: KM f 100603, 100604

Aiemmat tiedot:

Kirveen on löytänyt vuokraaja Toivo Lunden Lempäälän Kuljun kylän Nikkilän tilan pellosta peltotyössä heinäkuussa 1958. Löytöpaikka on 1895 viljelykseen otettua savimaata, n. 100 m Höytämäjärven rannasta.

Löytö on nelisivuinen poikkiteräinen kirves: kannalle kapeneva, kannassa poikkikouru, joka ilmeisesti on luontainen; diabaasia. Mitat: 75 x 35 x 21 mm.

Inventointi 1994: Nikkilän tila on omistajan mukaan ollut 1950-luvulla vuokralla kirveen löytäjällä. Kirveestä ei omistajalla ollut mitään tietoa entuudestaan. Peltoa on tilalla ollut Höytämäjärven rannassa n. 150 m talosta kaakkoon sekä järven pohjoispuolella. Lähinnä taloa oleva pelto tilustien ja Soukonlahden rannan välissä tarkastettiin silmämääräisesti. Tien ja rannan välissä oleva pelto on metsittynyt. Sen koillispuolelle tehtiin kaksi koepistoa. Maaperä on pellon puolella savista ja pellon ulkopuolella moreenia. Tien koillispuolella oleva pelto oli kynöksellä. Siitä, kuten ei muualtakaan ympäristöstä löytynyt viitteitä kiinteästä muinaisjäännöksestä.

Tarkastus: 20.5.1994.

KUOKKALA (425)**54. LEMPÄÄLÄ, KUOKKALA, OIVIO**

Kivikautinen irtolöytö

Pk= 2123 07 Lempäälä

Löydöt:

KM 2536:344 (veitsi)

Aiemmat tiedot:

Löytänyt Kuokkalan kylästä Jaaran torppari Oivio niitystä, ojaa kaivaessaan.
Löytö kuuluu Salomon Wilskmanin lähetykseen 3.10.1887.

Veitsen terä ja varsi muodostavat kulman, terä tylsistyneenä. Pituus 128, leveys 37 ja paksuus 8,5 mm.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja. Löytöä ei pystytty paikallistamaan.

55. LEMPÄÄLÄ, KUOKKALA, OLLILA
mahd. rautakautinen irtolöytö?

Pk= 2123 07 Lempäälä

Löydöt:
KM 16294:1 (kupurasolki)

Aiemmat tiedot:

Esineen on löytänyt 1964 emäntä Eila Ollila (os. Lempäälä, Kuokkala) Lempäälän Kuokkalan kylästä, mv. August Ollilan Ollila 8 -nimisen tilan maalta savipellon pinnasta, n. 70 m Kuokkalankosken rannasta.

Pyöreän kupurasoljen reunasta puuttuu pala. Kivikosken kuvasto 618, paitsi että tapit ovat sirommat ja tappien keskellä oleva reikä on pieni.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja.

56. LEMPÄÄLÄ, KUOKKALA?, KUOKKALANKOSKI, SOROLA
Kivikautinen irtolöytö?

Pk= 2123 07 Lempäälä

Löydöt:
KM 2101:201 (kourutaltoa)

Aiemmat tiedot:

Löytänyt "Bankin Eva" Kuokkalankoskesta Sorolan tilalta. Salomon Wilskmanin lähetys 1881.

Suuri kourutaltoa on mustaa liusketta, poikkileikkaus melkein nelikulmainen. Mitat: 189 x 44 x 29 mm.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja. Löytöä ei pystytty paikallistamaan.

LASTUNEN (429)**57. LEMPÄÄLÄ, LASTUNEN, LASTUSTEN KARTANO**

Kivikautisia irtolöytöjä

Pk= 2123 07 Lempäälä

x= 6800 60, y= 2489 60, z= 85 - 90

(Lastusten kartanon koordinaatit)

Löydöt:

KM 2101:204 (tasataltan katkelma)

TMM (neljä esinettä ilman numeroa; luett. 1903) (oikokirves v. 1880, kourutaltta v. 1885, pienoiskirves ?, poikkikirves v. 1898)

HM 50:332 (oikokirveen katkelma)

Kartta: 1 & 60

Aiemmat tiedot:

Löydöt on saatu Lastusten kartanosta ja löydetty talon pelloilta.

KM 2101:204 on pienen tasataltan katkelma, joka on melkein yhtä leveä kuin pitkäkin, ylöspäin kapeneva poikkileikkaus. Löydetty Lastusten kartanon eräältä pelloilta. Salomon Wilskmanin lähetys 17.11.1881.

TMM oikokirves: hienoa diabaasimaista vuorilajia, niskalle oheneva, tasareunainen.

Löydetty Lastusten kartanon pelloilta 1880.

TMM kourutaltta: dioriittiliusketta, leveä, ohuenlainen, toinen lape kupera, toinen tasainen, niska teräväksi kahden puolen viistetty (ei teräksi). Löydetty Lastusten kartanon pelloilta 1885.

TMM pienoiskirves: hienoa dioriittia, oikoteräinen, toisen puolen reunoilta särmätty, niskalta jyrkänterävä. Lastusten kartanosta, saapunut Lempäälän asemapäällikön(?) kautta.

TMM poikkikirves: diabaasia, leveä, latteahko, selkäpuoli jotenkin tasainen, teränlaskupuoli kupera. Lastusten kartanosta 1898.

HM 50:332 kivitaltan kärki: kärjen leveys 5 cm, harmaata kiveä, sileäksi hiottu, löydetty pellosta Lastusten kartanosta. Lahj. E. Kingelin.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja. Löytöjä ei pystytty tarkemmin paikallistamaan.

58. LEMPÄÄLÄ, LASTUNEN

Esihistoriallinen? irtolöytö

Löydöt:

HM 1248:7 (hioinkivi)

Aiemmat tiedot:

Löytänyt tilallinen Kalle Knös 1927 pellonpyörtäneeltä ruoppaa ottaissa. Lempäälä, Lastusten kylä.

Hioimen syrjät kuluneet, muuten maakivi.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja. Löytöpaikka tarkemmin tuntematon.

59. LEMPÄÄLÄ, LASTUNEN
Kivikautinen irtolöytö

Löydöt:
HM 1248:8 (kivikirves)

Aiemmat tiedot:

Löytänyt tilallinen Kalle Knös jokivarresta.

Kirveen terä vähän lohkeillut.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja. Löytöpaikka tarkemmin tuntematon.

60. LEMPÄÄLÄ, LASTUSTENJÄRVI

Rautakautisia irtolöytöjä?

Pk= 2123 07 Lempäälä

x= 6800 00 – 6801 30, y= 2488 00 – 2489 20, z= n. 80

(Ahtialanjärvi)

Löydöt:

KM 2097: 1–8 (miekan katkelmia, putkikeihäänterä, kirveenterä, veitsi, tulusrauta, ym.)

Aiemmat tiedot:

Löydetty Lastusten– eli Watsulanjärven pohjasta kun Lempäälän kirkon itäpuolella, Lempäälän ja Ahtialan kylien sekä Lastusten kartanon välillä oleva matala järvi kuivi kesällä 1880 suurimmaksi osaksi, niin että vesistä jäi ainoastaan juova Lastusista pitkin koillisrantaan Herralan virtaan. Löydön teki nikkari Johan Grönholm järven pohjasta, eteläpuolelta em. juovaa Lempäälän sillan ja Ahtialan kylän väliltä, lähempänä kylää kuin siltaa. Muutamat esineet olivat maanpinnassa, toiset n. 2 korttelin syvyydessä, yhdessä koolla.

Löydöt olivat:

1. 3 palaa kaksiteräisestä miekasta
2. miekan väistin ja alapuoli nuppia, poikkiviivoin koristeltu.
3. ehjä varsiputkellinen keihäänkärki, loivaolkainen, harjava
4. pieni kirveenterä
5. ruodollinen veitsenterä
6. 2 pyöreää rautaputkea: 30 mm pitkiä, melkein 20 mm paksuja
7. 5 kapeakantaista rautanaulaa (niittä?) maanpinnalta
8. tulusrauta: 84 x 24 mm.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja. Liittyy mahdollisesti Ahtialan Jutilan rautakauden asuinpaikkalöytöihin ? (ks. kohde 22)

61. LEMPÄÄLÄ, LASTUNEN & LEMPOINEN, ÄMMÄNRISTINMÄKI
Rautakautinen irtolöytö

Pk= 2114 09 Hulausjärvi
x= 6799 10, y= 2489 40, z= 110 – 120

Löydöt:
HM 1918 (keihäänkärki)

Kartta: 1 & 61

Aiemmat tiedot:

Tienoikaisutöissä keihäänkärjen löysi työmies J. Kettunen keväällä 1954.

Löytö on lähinnä F-tyyppiä, varsiputkellinen. Se on vääntynyt, kärki katkennut ja putkesta pala pois. Mitat: 32,5 x 4,5 cm, putken halkaisija 2 cm.

Inventointi 1994: Ämmänristinmäki sijaitsee n. 2 km Hiidenvuolteen yli johtavalta sillalta Valkeakoskelle päin, Valkeakoskentien varrella, harjujakson länsipäässä. Valkeakoskentien eteläpuolella sijaitsee siunauskappeli ja hautausmaa. Näiden länsipuolella, tien eteläpuolella, on erityisen kivikkoista. Valkeakoskentien pohjoispuolella on n. 20 m levyinen kaistale koskematonta maata ja sen pohjoispuolella laaja soranottoalue. Tien ja soranottoalueen välissä sijaitsee muistomerkki ja v. 1918 punaisten hautausmaa. Alueella on myös kaivantoja ja maakumpuja, jotka liittynevät(?) vuoden 1918 tapahtumiin.

Alue tarkastettiin silmämääräisesti. Sorakuopan reunoista – eikä muualtakaan – ei löytynyt viitteitä esihistoriallisesta muinaisjäännöksestä. Vieressä Torisevankulman kivikautinen asuinpaikka (ks. kohde 13).

Tarkastus: 3.5.1994.

LEMPOINEN (431)**62. LEMPÄÄLÄ, LEMPOINEN, KANAVAN TOIMISTO**

Kivikautinen irtolöytö

Pk= 2123 07 Lempäälä?/ 2114 09 Hulausjärvi?

Löydöt:

KM 14531:1 (kivitaltta)

Aiemmat tiedot:

Esine on löydetty Lempäälän kanavan toimistoa kerratessa, aivan maanpinnasta, maa oli savea ja esine oli kynöksessä. Löytäjä Emil Tiitinen 15.6.1958.

Kivitaltan mitat: 9,7 x 4,1 x 2,3 cm.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja. Löytöpaikka tarkemmin paikallistamatta.

63. LEMPÄÄLÄ, LEMPOINEN, LASTUSTENKULMA, KOIVULA
Kivikautinen irtolöytö

Pk= 2123 10 Lastustenkulma
x= 6801 25, y= 2494 08, z= 100

Kylä: Lempainen 431
Tila: 418-431-0001-0011
RN:o 1:11 Koivula

Löydöt:
KM 22601 (tasataltta)

Kartta: 1 & 62

Aiemmat tiedot:

Taltan löysi Kimmo Koivisto (os. Itäpiiri, 37500 Lempäälä) Koivulan perunapellosta 1983.

Löytö on tasataltta, jonka mitat ovat 65 x 43 x 15 mm.

Inventointi 1994: Kohteessa ei käyty.

64. LEMPÄÄLÄ, LEMPOINEN?, VETTENMAA
Kivikautinen irtolöytö

Pk= 2114 09 Hulausjärvi
x= 6795 00 – 6796 30, y= 2489 00 – 2490 00

Löydöt:
KM 1996:1 (taltta)

Aiemmat tiedot:

Löydetty kiven halkeamasta Vettämaan niityltä, Kortesselän järven rannalta. Luett. 1879.

Taltta on kvartsiperäistä amfiboliliusketta. Mitat: 7,75 x 4 x 1 cm.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja. Löytöpaikkaa ei pystytty paikallistamaan.

65. LEMPÄÄLÄ, LEMPOINEN

Rautakautinen irtolöytö?

Pk= 2123 07 Lempäälä

Löydöt:

KM 2101:205 (rannerenkaan katkelma)

Aiemmat tiedot:

Löytänyt eräs mies Hopakasta Ylistarolta, rautatietöissä Turun radalta, Lempäälän kirkon läheisyydestä. Salomon Wilskmanin lähetys 1881.

Pronssisessa rannerenkaan katkelmassa on koristeena kolmioleimoja.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja. Löytöpaikkaa ei voitu paikallistaa.

66. LEMPÄÄLÄ, LEMPOINEN
Historiallisen ajan irtolöytö

Pk= 2123 07 Lempäälä

Löydöt:
KM 2907:25 (vaskinen kanta?sormus)

Aiemmat tiedot:

Löydetty kirkonkylästä, vanhan kylän paikalta, järven rannasta, pellostä, luiden joukosta.

Kantasormuksessa on kirjaimia.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja. Löytöä ei pystytty paikallistamaan.

LIPPOINEN (433)**67. LEMPÄÄLÄ, LIPPO, HEIKKILÄ**

Kivikautinen irtolöytöpaikka?

Pk= 2114 12 Metsäkansa

x= 6793 25, y= 2490 60, z= n. 88

(Heikkilän talon koordinaatit)

Löydöt:

KM 3550:2 (kourutaltoa)

Kartta: 1 & 63

Aiemmat tiedot:

Heikkilän talon poika Edvart löytänyt taltan Liponjärven rannalta, talon alta. Atle Salmen keräelmiä, lunastettu 1898.

Kourutaltoa on siroasti tehty; ruskeankarvainen; poikkileikkaukseltaan pyöreähkö. Mitat: 180 x 42,5 x 35 mm.

Inventointi 1994: Heikkilän talossa ei ollut tietoa löydöstä. Talo on vaihtanut omistajia. Talo on nykyisen omistajan mukaan palanut ainakin kerran tai kaksi. Se on rakennettu uudestaan samalle paikalle, mutta sen muoto ja koko on muuttunut. Maantien itäpuolella on peltoa, josta talon eteläpuoleinen osa oli tarkastattaessa kynnöksellä, samoin pieniä aloja tien länsipuolella. Maa on raskasta savea. Tien lounaispuoleinen, lounaaseen viettävä rinne on hyvin kivikkoista moreenia. Ei merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä.

Tarkastus: 9.5.1994.

68. LEMPÄÄLÄ, LIPPO, NIKKILÄ

Rautakautinen irtolöytö/mahd. asuinpaikka?/röykkiöitä?

Pk= 2114 12 Metsäkansa

x= n. 6792 20, y= n. 2491 00, z= n. 85

Löydöt:

KM 5575:1 (soikea tuluskivi)

Kartta: 1, 63 & 64

Valokuvat: KM f 100582, 100583

Diat: KM d 32769

Aiemmat tiedot:

Soikean tuluskiven on löytänyt n. vuonna 1908 sepänpoika K. Nurmi Lipon kylän Nikkilän talon mailta, n. 1 km kylästä etelään, ennen suona olleesta luhtaniitystä.

Inventointi 1994: Erittäin kivikkoisen Rantakaskenmäen eteläpuolella on pelto, josta löytö todennäköisesti on peräisin. Pelto on savista ja kivistä ja viettää lounaaseen. Noin 80 m:n korkeuskäyrän kohdalla on terassi, jonka alapuolelle on vesi Nikkilän isännän mukaan ulottunut. Pellolla on useita kivröykkiöitä, jotka ovat muodostuneet peltoa raivattaessa. Tien vieressä, pellon keskellä on hyvin tummaa, ilmeisesti nokista maata (ks. kartta). Ei merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä.

Tarkastattessa pelto oli kynnöksellä ja hyvin kuiva. Oppaana oli Nikkilän talon isäntä, jolla ei löydöstä ollut mitään tietoa.

Tarkastus: 9.5.1994.

MIEMOLA (438)**69. LEMPÄÄLÄ, MIEMOLA, KORTESELKÄ**

Kivikautinen irtolöytö

Pk= 2114 09 Hulausjärvi

Löydöt:

KM 20005:1 (reikänuija)

Aiemmat tiedot:

Löydön on lähettänyt Arto Nieminen (os. Lippo, 37500 Lempäälä). Diar. 1977. Muut löytötiedot puuttuvat.

Reikänuijan mitat: 145 x 119 x 58 mm.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja. Löytöpaikkaa ei pystytty paikallistamaan.

MOISIO (439)**70. LEMPÄÄLÄ, MOISIO?**

Kivikautinen irtolöytö

Pk= 2123 07 Lempäälä

Löydöt:

KM 11883:1 (poikkikirves)

Aiemmat tiedot:

N. Sturén löysi kirveen 1948 Moision pysäkiltä n. 400 – 500 m ja Hakkarin rautatiesillalta alun toista kilometriä puron (Moisionjoki?) pohjasta, vanhan myllyn vaiheilta, appiukkonsa mv. Vihtori Kurikan maa-alueen vierestä, n. 50 m naapurin puolelta. Kirves oli n. 0,5 m syvässä.

Poikkikirveen mitat: 8,55 x 5,75 x 2,8 cm.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja. Löytöpaikkaa ei pystytty paikallistamaan.

NURMI**71. LEMPÄÄLÄ, NURMI**

Historiallisen ajan irtolöytö

Pk= 2123 07 Lempäälä

Löydöt:

KM 2907:26 (painetti)

Aiemmat tiedot:

Esine on löydetty vanhanaikaisen, hajotetun huoneen sisältä Nurmen kulmalta.
Salomon Wilskmanin lähetys 1893.

Painetti on kolmisulkainen ja sen pituus on 71 cm, mihin on luettu kiinnitystorvi 9 cm.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja.

PAPPILA (444)

72. LEMPÄÄLÄ, PAPPILA

Kivikautinen irtolöytö

Löydöt:

KM 1996:6 (kivikirveen katkelma)

Aiemmat tiedot:

Löydetty Pappilan tiloilta. Luett. 1879.

Kirveen varsi puoli kiinteätä kvartsiperäistä dioriittia; varren kiinnityssija toisella puolella selvä.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja. Löytöpaikkaa ei pystytty paikallistamaan.

PERÄLÄ (445)**73. LEMPÄÄLÄ, PERÄLÄ, LAURILA**

Kivikautinen irtolöytö/mahd. asuinpaikka?

Pk= 2114 09 Hulausjärvi

x= 6792 44, y= 2488 80, z= 87,5

(Laurilan talon koordinaatit)

Aiemmat löydöt:

KM 2895:1 (poikkikirves)

Inventointilöydöt 1994: KM 28855:1 (pii-iskos)

Kartta: 65

Valokuvat: KM f 100597, 100598

Aiemmat tiedot:

Löytänyt Perälän kylän Laurilan torppari Sarin järven rannasta. Salomon Wilskmanin lähetys 1893.

Poikkikirves on suuri, neliskanttinen ja hiomattomilla sivuilla. Pituus 196, leveys 60–80 ja paksuus 34 mm.

Inventointi 1994: Talon pelloilta poimittiin savitiivistettä ja yksi pieni pii-iskos vaaleanharmaata piitä. Muita merkkejä muinaisjäänöksistä ei tavattu. Alueella saattaa olla asuinpaikka? Poikkikirveen löytöpaikkaa ei pystytty tarkemmin paikallistamaan.

PYHÄLTÖ (448)**74. LEMPÄÄLÄ, PYHÄLTÖ, HYTYLÄ**

Kivikautinen irtolöytöpaikka?/mahd. vasarakirveskulttuurin hauta?

Pk= 2114 09 Hulausjärvi

Löydöt:

KM 13766:1 (suippohamarainen kirves)

Aiemmat tiedot:

Kirveen löysi 1955 Usko Hyytiäinen omistamansa Hytylän palstan maalta Kortesselän rannasta mahdollista kaivon kuoppaa kaivaessaan 40–45 cm syvästä soramaasta.

Suippohamaraisen reikäkirveen mitat: 16,65 x 7,9 x 5 cm.

Ajoitus: vasarakirveskulttuuri

Kirjallisuus: Matti Huurre (1991), Satakunnan kivikausi. – Satakunnan historia I,1. Rauma: s. 310 (Liite 2).

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja. Löytöpaikkaa ei pystytty paikallistamaan.

75. LEMPÄÄLÄ, PYHÄLTÖ, NIEMI

Kivikautinen irtolöytö

Pk= 2114 09 Hulausjärvi

x= 6795 03, y= 2488 04, z= 85 – 90

(Niemen talon koordinaatit)

Löydöt:

KM 10371:9 (kourutaltoa)

Kartta: 65

Valokuvat: KM f 100599, 100600

Aiemmat tiedot:

Taltan löysi tyttönen Hilikka Niemi v. 1934 n. 50 cm syvästä, otettaessa soraa tiepuolesta, pellon laidasta kotitielle. Talon lähellä on järvi.

Kourutaltan mitat: 176 x 40 x 21,5 mm.

Inventointi 1994: Niemen tila sijaitsee Kortesselän lounaisrannalla, 1700-luvulla aloitetun kanavarakennelman itäpään eteläpuolella.

Todennäköinen löytöpaikka on merkitty karttakopioon. Pintapoimitut pellot talon pohjois- ja kaakkoispuolella ovat kevyttä savea, osittain hiekkaa. Metsäinen rinne tilalle johtavan tien molemmin puolin on erittäin kivikkoista moreenia. Ei havaintoja muinaisjäännöksistä.

Tarkastus: 18.5.1994.

76. LEMPÄÄLÄ, PYHÄLTÖ, NIKKILÄ
Kivikautinen irtolöytö

Pk= 2114 09 Hulausjärvi

Löydöt:
KM 2176:594 (kourutaltoa)

Aiemmat tiedot:

Löydetty pellosto Nikkilän talosta. Salomon Wilskmanin lähetys 1882.

Kourutaltoa on lohkeilevaa kivilajia, pituus 175 mm, terän suu 30 mm levyinen, runko levenevä, paksuus 13 mm; irrallaan toinen levy samaa kivilajia, nähtävästi edellisestä lohjennut.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja. Löytöpaikkaa ei pystytty paikallistamaan.

77. LEMPÄÄLÄ, PYHÄLTÖ, SIMUNANSAARI

Rautakautinen irtolöytö

Pk= 2114 09 Hulausjärvi

x= 6794 24-40, y= 2489 18-28, z= n. 80

Löydöt:

KM 10487:1 (soikea tuluskivi)

Kartta: 65

Aiemmat tiedot:

Esineen on löytänyt kansakoulunopettaja Adolf Kamppila -vainaa n. vuonna 1926 Simunansaaresta. Saari on vähän kivikkoisen, savimaata.

Soikea tuluskivi on kvartsiittia, molemmin puolin käytetty, varsinkin kiinnitysurat ovat rautaruosteen värjäämät. Mitat: 88 x 51 x 31 mm.

Inventointi 1994: Simunansaari sijaitsee Liponselän pohjoispäässä Pyhällön kylän kohdalla. Se on n. 150 m pitkä ja 50 m leveä ja se kohoaa n. 2 m veden nykyisestä pinnasta. Etenkin saaren etelä- ja pohjoispäät ovat hyvin kivikkoisia. Keskivaiheilla on kesäasunto, jonka ympäristössä maasto on tasaisempaa, ilmeisesti raivattua. Kahdessa koepistossa havaittiin maaperän olevan ohuen humuskerroksen alla puhdasta sora-moreenia. Kivikko lienee luonnonkivikkoa, eikä muinaisjäännöksestä tehty havaintoa.

Tarkastus: 30.5.1994.

RIKALA (449)**78. LEMPÄÄLÄ, RIKALA, ILONEN**

Kivikautinen irtolöytö

Pk= 2114 09 Hulausjärvi

x= 6795 83??, y= 2486 36??, z= 85

(mahd. Ilosen ent. torpan koordinaatit?)

Löydöt:

KM 5359:1 (kivikirves)

Kartta: 54

Valokuvat: KM f 100607, 100608

Aiemmat tiedot:

Kirveen on löytänyt torppari Juho Ilonen Tipan talon maalta, Ilosen torpan pellosta. K.A. Lindströmin keräelmiä 1909.

Kirves on hiomaton.

Inventointi 1994: Löydön paikallistaminen on hyvin epävarma: mahd. Ilosen torpan koordinaatit on esitetty yllä. Ympäristö on savipohjaista maata. Muutamasta perunavaosta rakennuksen eteläpuolelta ei pintapöiminnassa tehty havaintoja muinaisjäännöksistä. Muuten tien länsipuoleinen alue on rakennettua, eikä havainnointi ollut mahdollista. Tien itäpuoli torpan(?) eteläpuolella oli kesantopeltoa. Rakennuksen pohjois- ja koillispuolella nousee jyrkkärinteinen, metsäinen mäki.

Tarkastus: 16.5.1994.

79. LEMPÄÄLÄ, RIKALA, KERTTULA

Kivikautinen irtolöytö

Pk= 2114 09 Hulausjärvi

Löydöt:

KM 2151:547 (kivikirves)

Aiemmat tiedot:

Kirves on löydetty pellostä Kerttulan talosta. Salomon Wilskmanin lähetys 1882.

Kirves on ainakin osaksi hiottu, pituus 103 mm, leveys 57 mm ja paksuus 25 mm. Poikkileikkaus litteän soikea.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja. Löytöpaikkaa ei pystytty paikallistamaan.

SARVIKAS (453)**80. LEMPÄÄLÄ, SARVIKAS?**

Kivikautinen irtolöytö

Pk= 2123 07 Lempäälä ?

Löydöt:

KM 3550:1 (kourutaltoa)

Aiemmat tiedot:

Löytö on saatu Sarvikkaan kylästä eläkevanhukselta Fredrika Matintyttäreeltä. Atle Salmen keräelmiä 1898.

Kourutaltoa on lyhyt, ruskeapintainen, terä murtunut kulmista ja keskikohdalta. Mitat: 72 x 29,25 x 20,5 mm.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja. Löytöpaikkaa ei pystytty paikallistamaan.

SOTAAVALTA (454)**81. LEMPÄÄLÄ, SOTAAVALTA, KOPOLA**

Kivikautinen irtolöytö

Pk= 2114 12 Metsäkansa

x= 6795 97, y= 2494 13, z= 100 – 102,5

(Kopolan talon koordinaatit)

Löydöt:

KM 2101:202a (kivikirves)

Kartta: 58

Aiemmat tiedot:

Löydetty Kopolan pellosto Sotavallan maalta. Salomon Wilskmanin lähetys 1881.

Kauniisti työstetty kirves, kahdella sivulla varttamisurat; poikkileikkaus suorakulmainen, leveiltä sivuilta pullistunut. Mitat: 77 x 54 x 48 mm.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja. Löytöpaikkaa ei pystytty paikallistamaan.

82. LEMPÄÄLÄ, SOTAVALTA, SORRINMÄKI

Kivikautisia irtolöytöjä

Pk= 2114 12 Metsäkansa

x= 6796 84, y= 2493 60, z= 110 – 115

(Sorrin talon koordinaatit)

Löydöt:

KM 2101:203a&b (2 tasatalttaa)

Kartta: 58

Aiemmat tiedot:

Tasataltat on löydetty Sorinmäestä Kelhon rusthollista. KM 2101:203b:n on löytänyt Aprami Nekala. Salomon Wilskmanin lähetys 1881.

KM 2101:203a on pieni, ehjä, tasaleveä tasataltta, jonka poikkileikkaus on soikean neliskulmainen.

KM 2101:203b on tasataltta harmaasta kivilajista, jossa on paikoin kristallisoituneita kiteitä; terä on murtunut; poikkileikkaus neliskulmainen; toisesta kyljestä puuttuu paloja.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja. Löytöpaikkoja ei pystytty paikallistamaan.

83. LEMPÄÄLÄ, SOTAVALTA

Kivikautisia irtolöytöjä

Pk= 2114 12 Metsäkansa

x= 6798 40, y= 2491 49, z= 105

(Sotavallan talon koordinaatit)

Löydöt:

KM 1996:5 (kirveen katkelma)

KM 2101:202b (tasataltta)

Kartta: 58

Aiemmat tiedot:

KM 1996:5 – löydetty arvattavasti Sotavallan tiloilta. Luett. 1879.

KM 2101:202b – löytänyt Erolan Sameli Sotavallan pellosta. Salomon Wilskmanin lähetys 1881.

KM 1996:5 on kirveen puolikas, kellertävän harmaata kvartsiittia, haljennut pitkittäin ja nähtävästi puuttuu myöskin varren pituudesta osa; ollut poikkileikkaukseltaan neliskulmainen.

KM 2101:202b on pieni tasataltta vihertävää liusketta; toinen sivu on kupera ja toinen tasainen mutta hiomaton.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja. Löytöpaikkoja ei pystytty paikallistamaan.

SÄIJÄ**84. LEMPÄÄLÄ, SÄIJÄ**

Kivikautinen irtolöytö

Pk= 2123 04 Vesilahti

Löydöt:

KM 3135:2 (tasataltta)

Aiemmat tiedot:

Löydetty Säijän takamaalta. Löytäjä Alfons Spåre. Luett. 1895.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja. Löytöpaikkaa ei pystytty paikallistamaan.

SÄÄKSJÄRVI**85. LEMPÄÄLÄ, SÄÄKSJÄRVI, SAVIA**

Kivikautinen irtolöytö

Pk= 2123 08 Naistenmatka

x= 6812 00 – 6814 00, y= 2485 50 – 2487 00, y= 110 – 120

Löydöt:

HM 1529 (ristinuijan teelmä)

Aiemmat tiedot:

Esineen on löytänyt Finlaysonin konttoristi Savia huvilansa saunan takaa 10 m Sääksjärven rannasta Lempäälästä. Huvila-alueella on siellä täällä hiiliä multakerroksen alla. Luett. 1936.

Ristinuija oli löydettyäessä halki. Nuijan reiät ovat molemmin puolin keskenteoisia. Esine on "harmaata, haperoo kivee". Mitat: pituus 22,6 cm, leveys ("ristin" kohdalta) 9,0 cm ja paksuus 4,6 cm.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja. Löytöpaikkaa ei pystytty paikallistamaan.

VAIHMALA (458)**86. LEMPÄÄLÄ, VAIHMALA?**

Esihistoriallinen?/historiallinen? irtolöytöpaikka?/asuinpaikkalöytöjä?

Löydöt:

HM 1303:7 (keramiikanpaloja, savikuonan paloja, luita)

Aiemmat tiedot:

Löydöt on tehty maantietä tehtäessä Lempäälän asemalta Kangasalle mentäessä. Luett. 1931.

Inventointi 1994: Keramiikka vaikuttaa historiallisen ajan punasavikeramiikalta. Savikuona ei liene myöskään esihistoriallista? Luut ovat kadonneet?

Ei uusia havaintoja. Löytöpaikka epävarma.

87. LEMPÄÄLÄ, VAIHMALA?/IHAMAA?

Kivikautinen irtolöytö

Pk= 2114 09 Hulausjärvi

Löydöt:

Kirkonkylän kansakoulussa säilytetty esine (vasarakirveen kanta). Vuonna 1949 se ei enää ollut koulussa.

Aiemmat tiedot:

Esineen löysi Ihanmaan talon poika n. 1905 Kortesselän rannasta.

Veneenmuotoisen vasarakirveen kannan katkelma, jossa on kantahulpio ja selkäsauma. Kyljet ovat pyöristetyt. Katkennut reiän kohdalta.

Inventointi 1994: Ei uusia havaintoja.

LEMPÄÄLÄ

IRTOLÖYDÖT, JOIDEN LÖYTÖPAIKASTA EI OLE TARKEMPAA TIETOA
Seuraavassa luetellaan ne irtolöydöt, joiden löytöpaikasta ei ole muuta tietoa kuin, että ne on löydetty Lempäälästä.

- 88.** KM 356 kivikautinen irtolöytö: ohut oikotaltta, liusketta; poikkileikkaus lievästi kolmiomainen, alapuoli tasainen. Mitat: 112 x 38 x 14 mm. Varsiosa niukasti hiottu. Lunastettu 1859 Lempäälän lukkarilta, löydetty Lempäälästä.
- 89.** KM 357 kivikautinen irtolöytö: kaksoistaltta, liusketta, toisessa päässä leveä oikoterä ja toisessa kapeampi kouruterä, joka oli pahasti vaurioitunut. Mitat: 100 mm pitkä, 47 mm leveä. Varsiosa niukasti hiottu. Löydetty Lempäälästä, lunastettu Lempäälän lukkarilta 1859.
- 90.** KM 562 rautakautinen irtolöytö: soikea tuluskivi, kvartsia. Saatu maanmittausinsinööri Wolter Blåfjeldiltä Lempäälästä 1864.
- 91.** KM 563 kivikautinen irtolöytö: kirveen katkelma, liusketta. Saatu maanmittausinsinööri Wolter Blåfjeldiltä Lempäälästä 1864.
- 92.** KM 1996:4 kivikautinen irtolöytö: taltta kvartsiittiliuskaa, kulmat pyöreviä; pituus 6,25 cm, leveys 3,25 – 4 cm, paksuus liki 1,75 cm. Löytöpaikka tuntematon, ostettu Putkiston entiseltä rusthollarilta Wibomilta. Luett. 1879.
- 93.** KM 1996:7 kivikautinen irtolöytö: kirves kiinteätä kvartsiperäistä dioriittia. Mitat: 10,5 x 4,75 x 3 cm. Löytöpaikka tuntematon. Luett. 1879.
- 94.** KM 1996:8 kivikautinen irtolöytö: kirves amfiboliperäistä kvartsiittia. Mitat: 21,5 cm pitkä, n. 5,5 cm leveä keskeltä ja 6,25 cm paksu. Poikkileikkaus ympyräinen; löytöpaikka tuntematon. Luett. 1879.
- 95.** KM 1996:9 kivikautinen irtolöytö: taltta pienimuruista dioriittia. Mitat: pituus 8,25 cm, leveys 3,75–4,75 cm ja paksuus 1,5 cm. Löytöpaikka tuntematon. Luett. 1879.
- 96.** KM 1996:57 rautakautinen irtolöytö: soikea tuluskivi. Mitat: 81 x 40 x 22 mm. Löytöpaikka tuntematon, esineen on myynyt isäntä Simo Lassila Aimalan kylästä. Luett. 1879.
- 97.** KM 1996: 58 rautakautinen irtolöytö: soikea tuluskivi. Mitat: 85 x 43 x 32,5 mm. Löytöpaikka tuntematon, esineen on myynyt itsellinen Santeri Juhonpoika Aimalasta. Luett. 1879.
- 98.** KM 2220:3 kivikautinen irtolöytö: hyvin hiottu tasataltta jyrkällä teränlaskulla, hienoin terä uurrettu pois; varren syrjissä 2 siteen uurretta. Mitat: 66,5 x 48 x 19,5 mm. Saatu Ruovedeltä. Fil. kand. S. Saarisen ja yliopp. T. Lehtisen lähetys 1883.
- 99.** KM 3135:15 rautakautinen irtolöytö: nelikorvakkeinen rautakirves, jossa melkein kapeimalla kohdalla on lappeen kumpaisellakin puolella kolme viivaa poikittain ja

niiden alapuolella useita kehiä. Esineen on löytänyt torppari Muurajärvi kuokittaessa. Luett. 1895.

100. HM 738:7 kivikautinen irtolöytö: nelisivuinen, poikkileikkaukseltaan trapetsoidinen kirves. Mitat: 140,4 x 30,5 x 35,6 mm. Ei tietoa löytöpaikasta. Luett. 1911.

101. TMM 320 kivikautinen irtolöytö: leveähkö kourutaltoa, teräpuoli laaka, reunat pyöreähköt. Ei tietoa löytöpaikasta. Lempäälä: Karolina Hulikka.

102. PohjM 2919 kivikautinen irtolöytö: kivitaltoa, 20 cm pitkä. Lempäälästä.

Lisäksi seuraavat irtolöydöt on merkitty löydetyksi Lempäälästä, mutta löytöpaikat sijaitsevat(?) muiden kuntien alueella:

VESILAHTI:

HM 82:124 kivikautinen irtolöytö: pohjalainen kourutaltoa. Hämeen Museon luettelon mukaan löydetty Vesilahdelta, löytöpaikka tarkemmin tuntematon. Opettaja E. Korri 1906. Kansallismuseon kivikauden kortistossa maininta: "Löytöpaikka Lempäälä, Sitarin luota, läheltä kanavaa."

VIIALA:

KM 2151:549 kivikautinen irtolöytö: oikoteräinen tasataltoa, terä hiottu, suippeneva, poikkileikkaus soikea. Mitat: 132 x 57 x 27 mm. Löydetty pellostä Hinkan rusthollista, Taipaleen kylästä. Salomon Wilskmanin lähetys 1882. Nykyisin Viialaa.

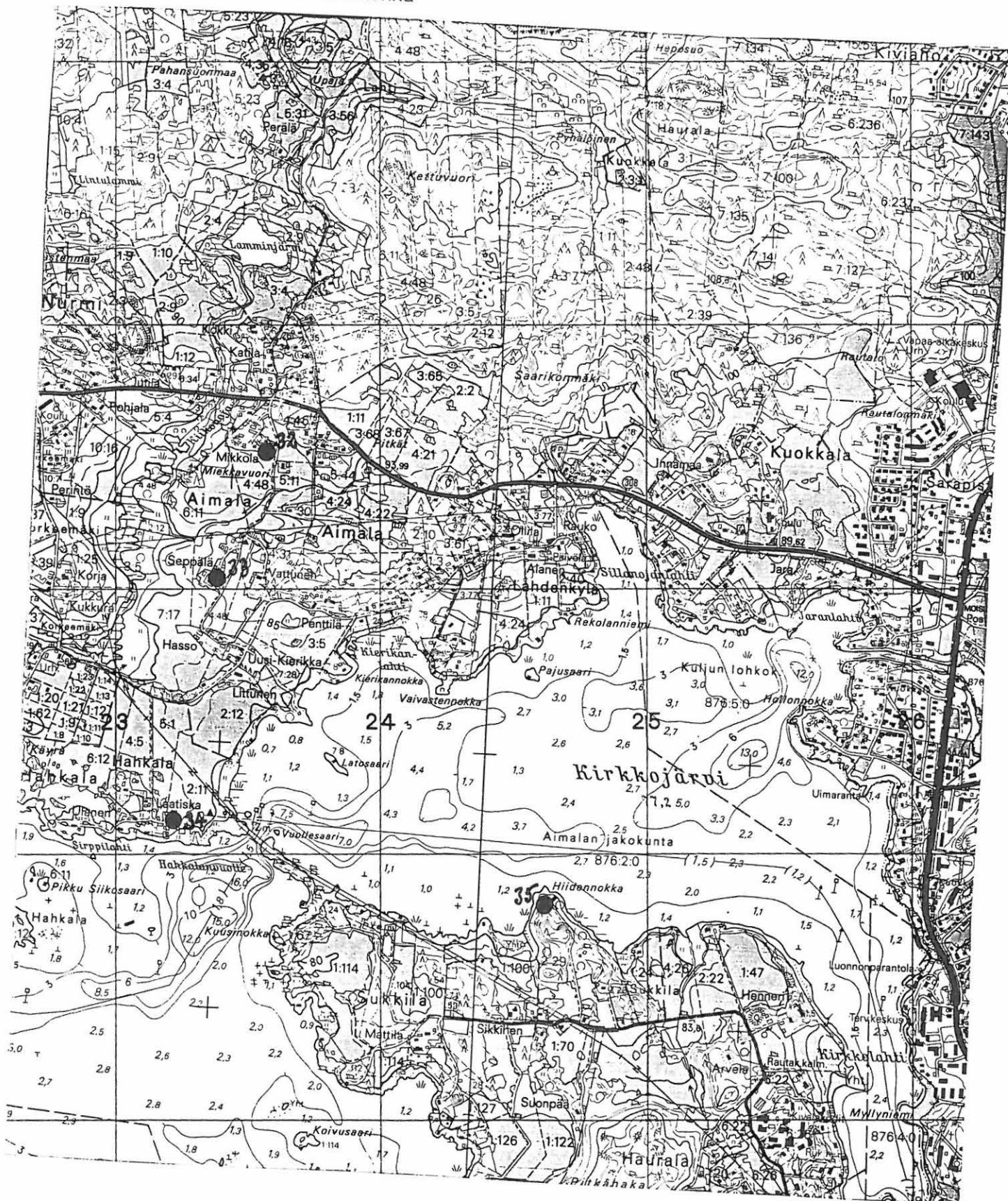
KM 7326:1 rautakautinen rahalöytö: roomalainen raha, Marcus Aurelius (161–180). Löydetty Alkkulan kylästä, vanhan talon multapenkistä vuonna 1917. Nykyisin Viialaa.

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
M. Sipilä

KARTTA 53

Kohde 32: Aimala, Mikkola
Kohde 33: Aimala, Seppälä
Kohde 34: Hahkala, Laatiskka
Kohde 35: Haurala, Hiidennokka

mk= 1:20000
pk= 2123 07

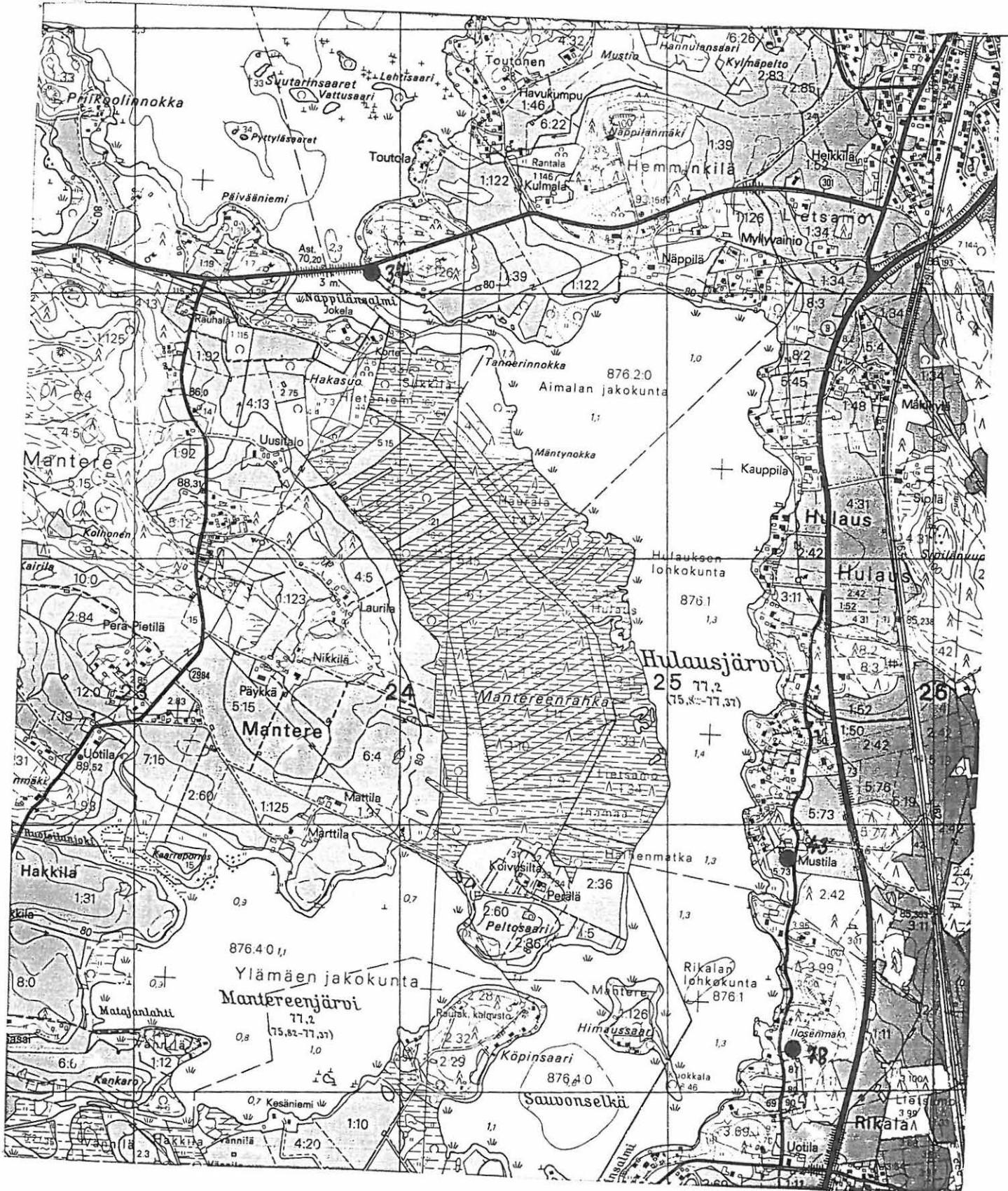

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
M. Sipilä

KARTTA 54

Kohde 37: Hemminkilä, Laurila
Kohde 43: Hulaus, Mustila
Kohde 78: Rikala, Ilonen

mk= 1:20000
pk= 2114 09

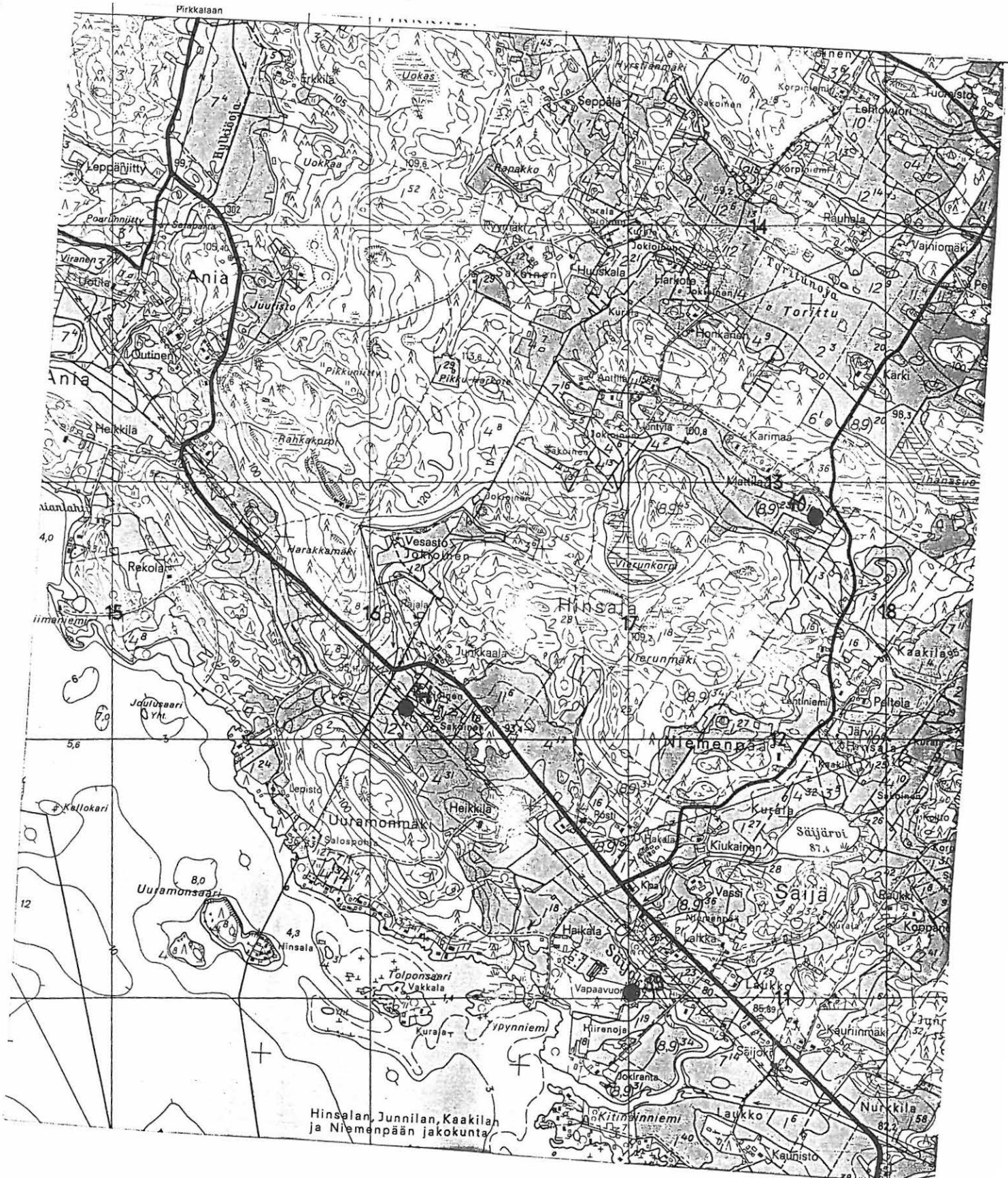

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
M. Sipilä

KARTTA 55

- Kohde 39: Hiirenoja, Vapaavuori
- Kohde 40: Hinsala, Oriialho
- Kohde 41: Hinsala, Piikainniitty

mk= 1:20000
pk= 2123 04

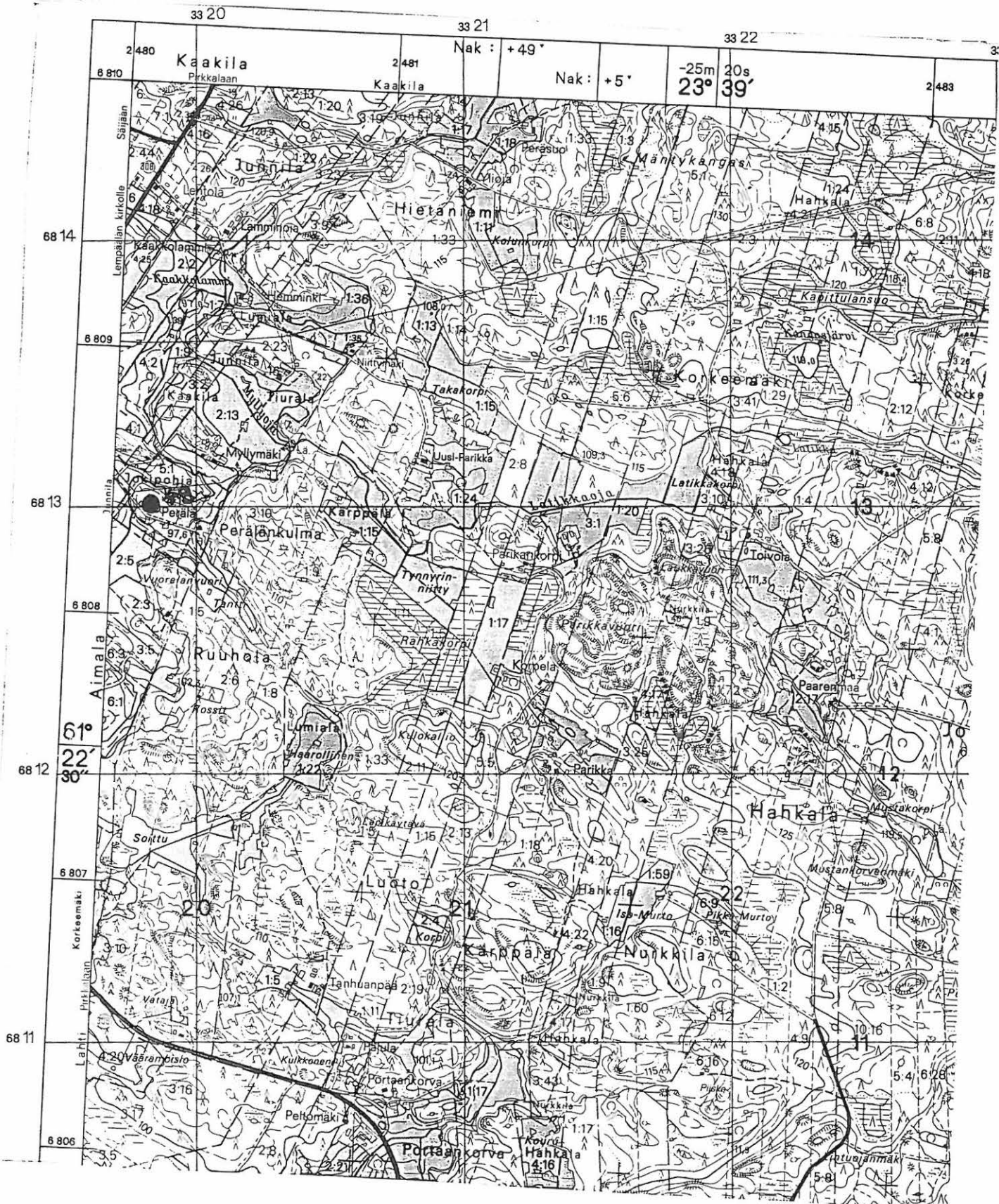
Hinsalan, Junnilan, Kaakilan ja Niemenpään jakokunta

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
M. Sipilä

KARTTA 56

Kohde 48: Jokipohja, Perälä

mk= 1:20000
pk= 2123 07

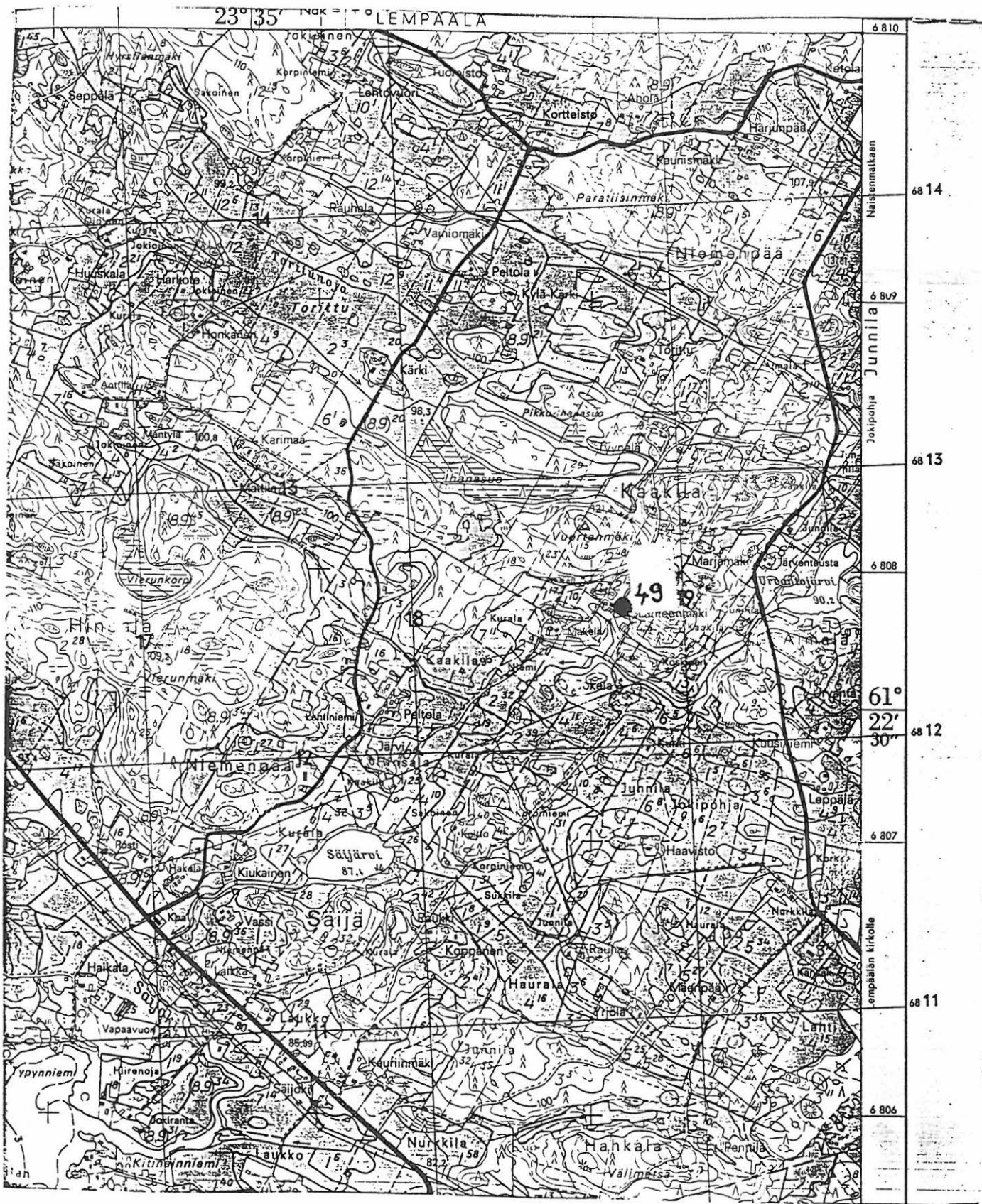

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
M. Sipilä

KARTTA 57

Kohde 49 : Kaakila, Lähteenmäki

mk= 1:20000
pk= 2123 04

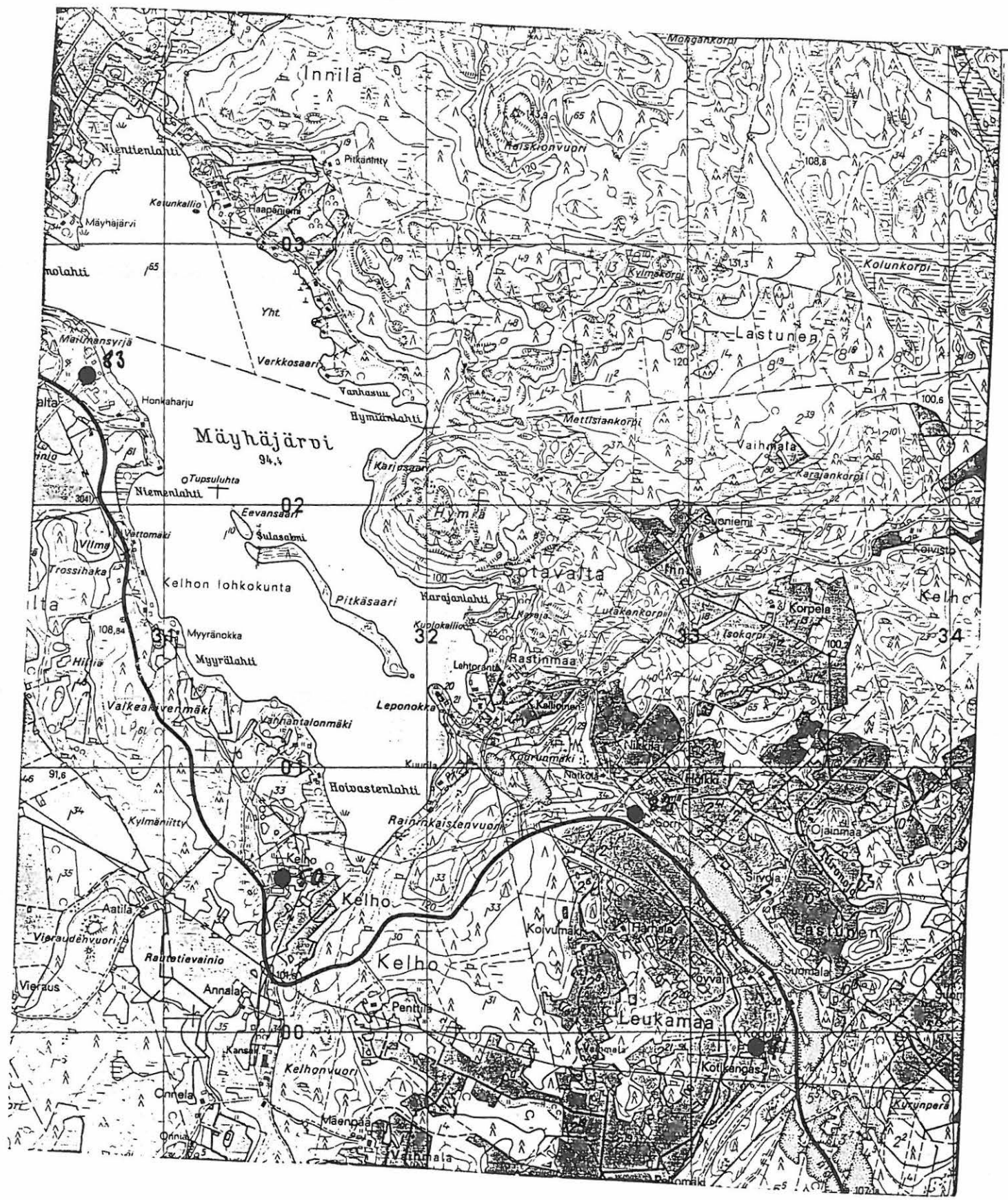

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
M. Sipilä

KARTTA 58

- Kohde 50: Kelho, Kelhon rustholli
- Kohde 81: Sotavalta, Kopola
- Kohde 82: Sotavalta, Sorrinmäki
- Kohde 83: Sotavalta, Sotavalta

mk= 1:20000
pk= 2114 12

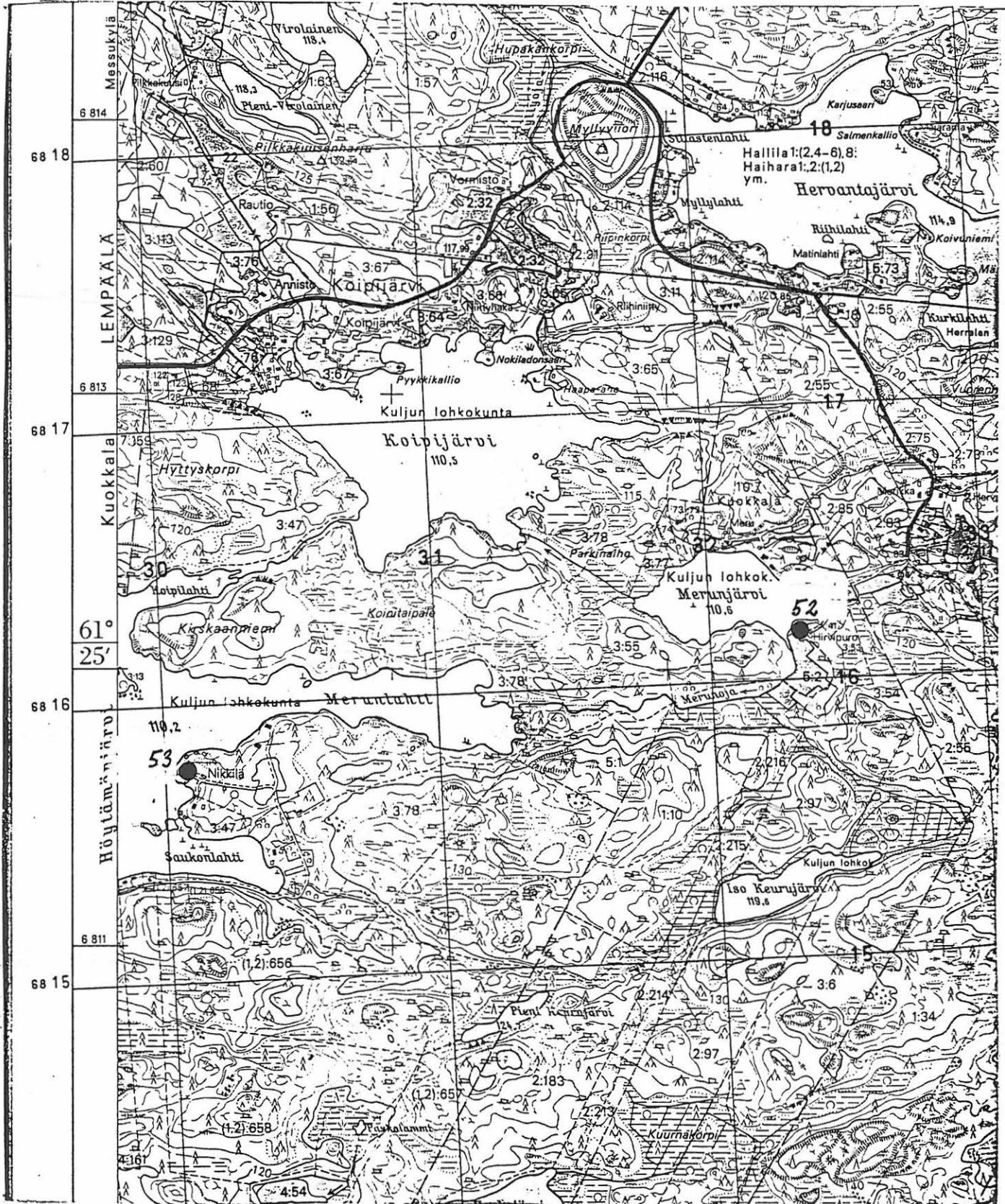

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
M. Sipilä

KARTTA 59

Kohde 52: Kulju, Hirvipuro
Kohde 53: Kulju, Nikkilä

mk= 1:20000
pk= 2123 11

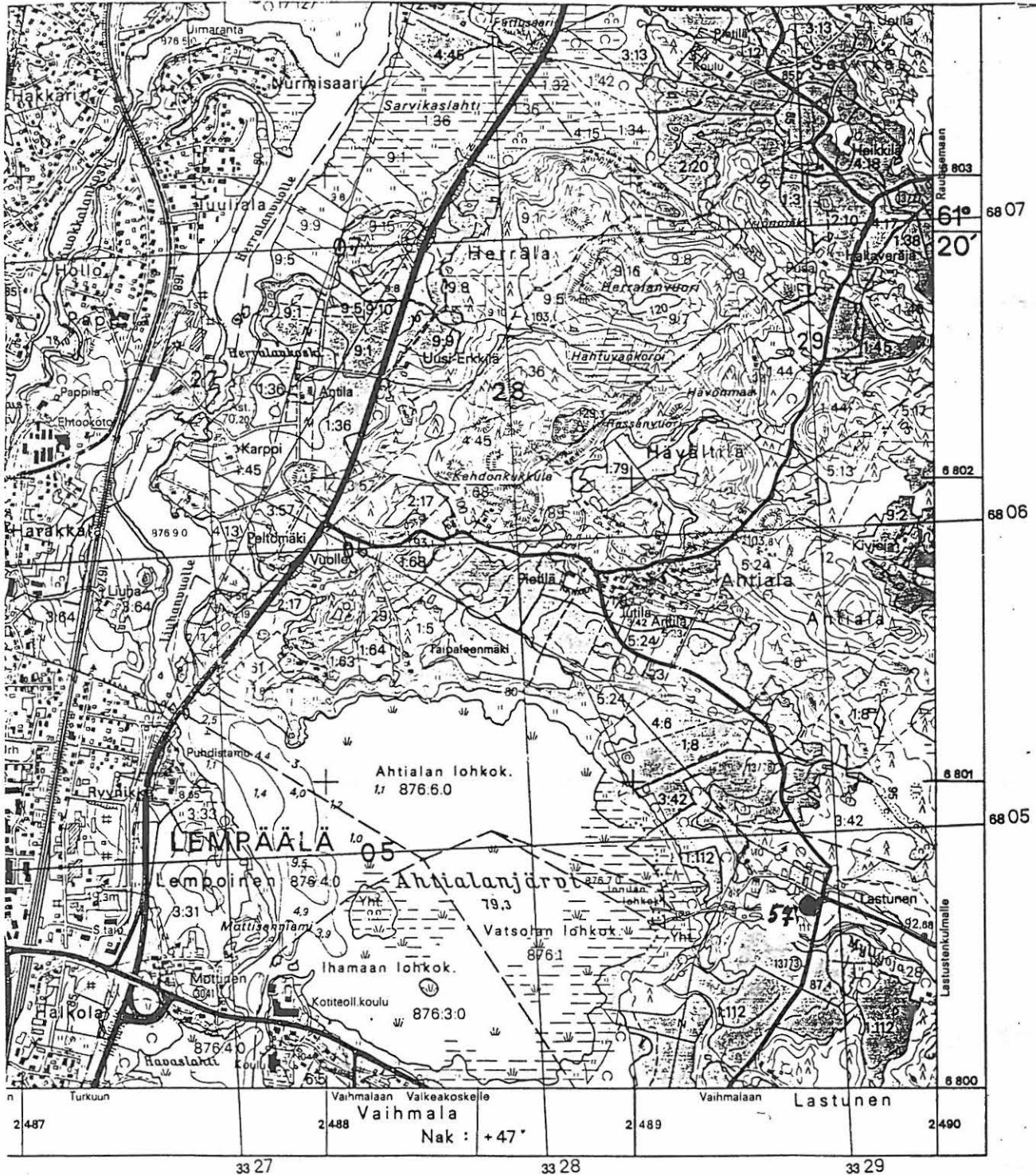

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
M. Sipilä

KARTTA 60

Kohde 57. Lastunen, Lastusten kartano

mk= 1:20000
pk= 2123 07

taavot aiankohtaa 27 5 1991
1955

Ilmakuvaus v 1988
Taydennyskartoitus 1.10 000 v. 1989.

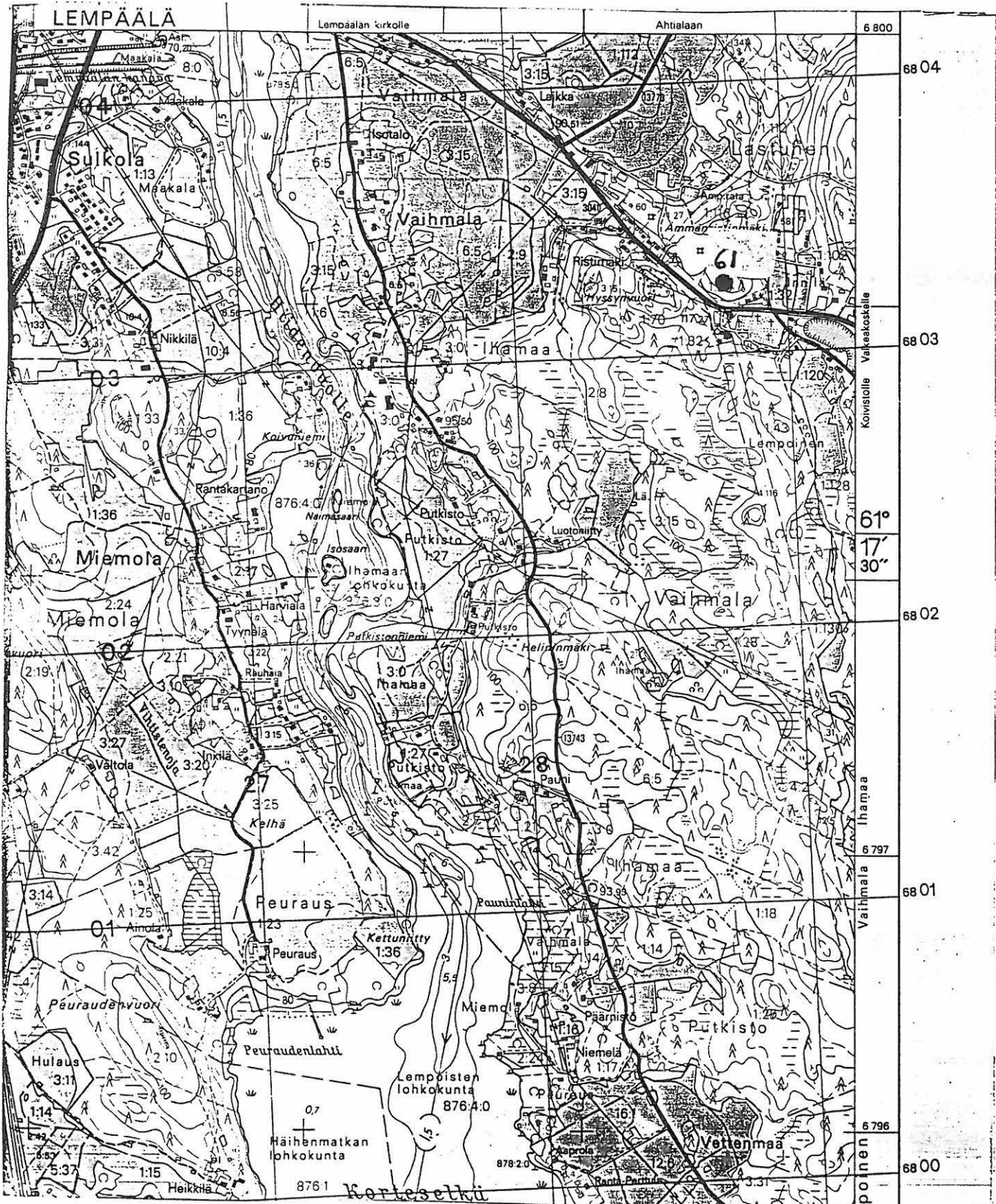
KARTTAKESKUS, HELSINKI 1991

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
M. Sipilä

KARTTA 61

Kohde 61 Lastunen/Lempoinen, Ämmänristinmäki

mk= 1:20000
pk= 2114 09

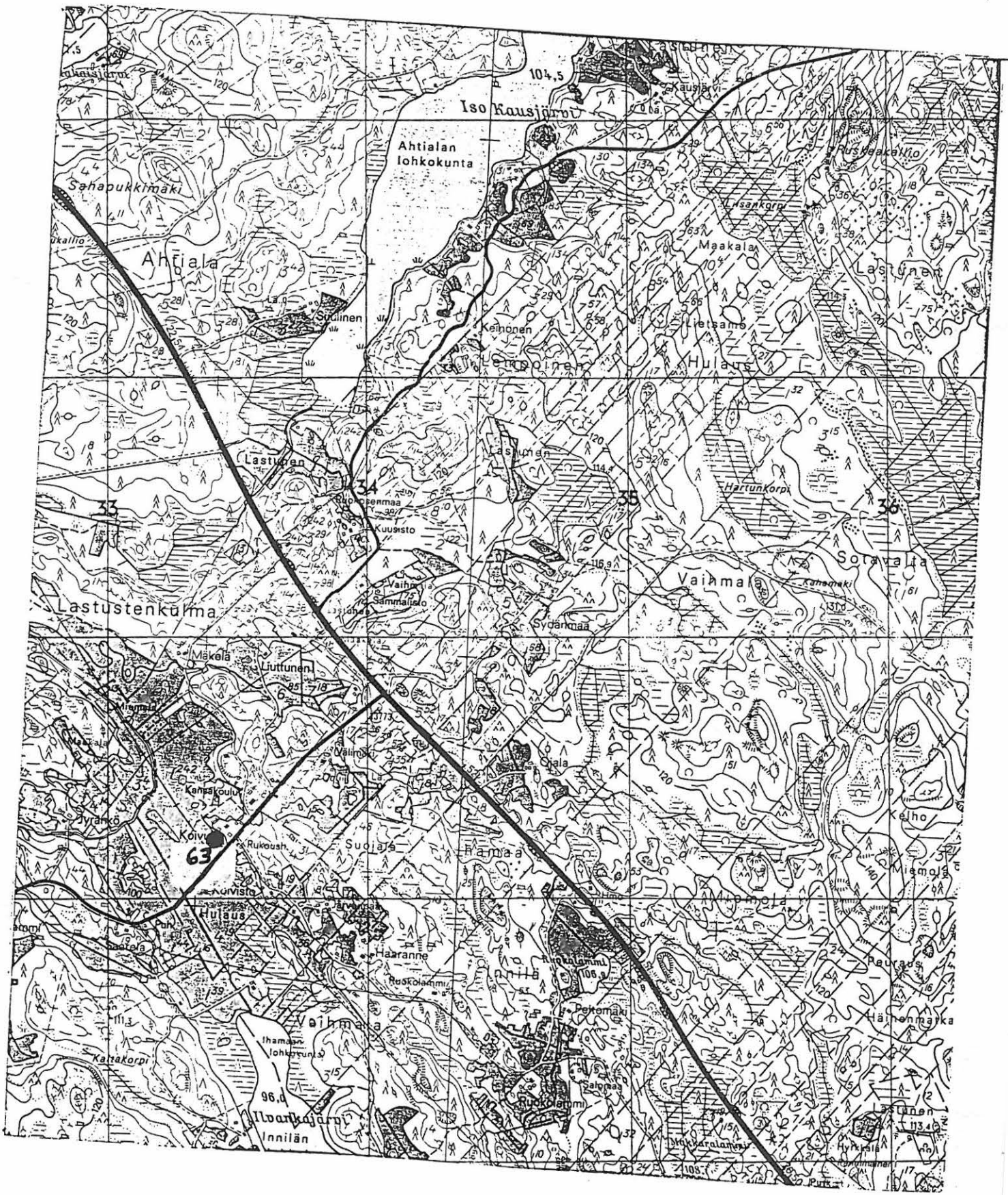

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
M. Sipilä

KARTTA 62

Kohde 63 Lempoinen, Koivula

mk= 1:20000
pk= 2123 10

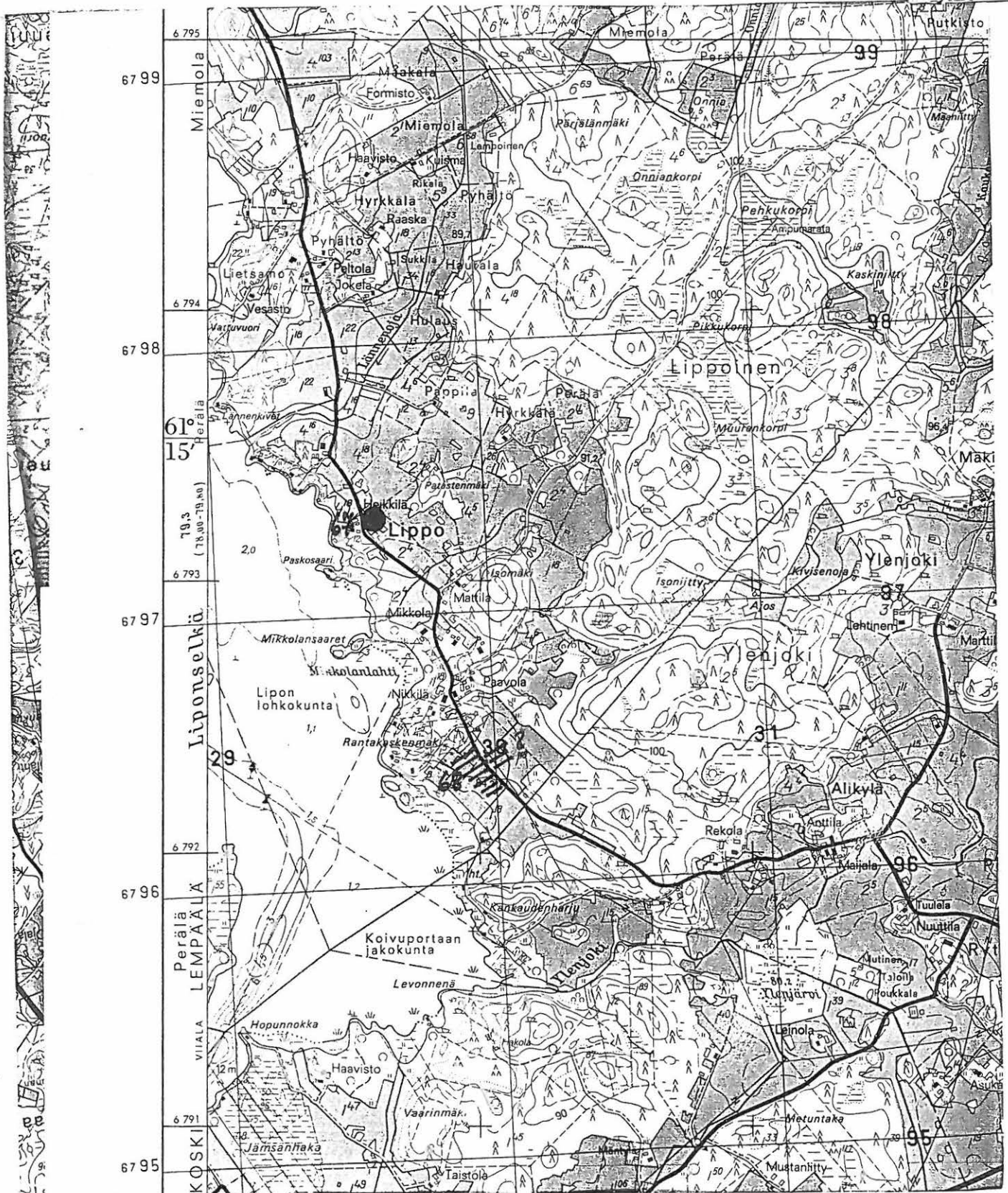

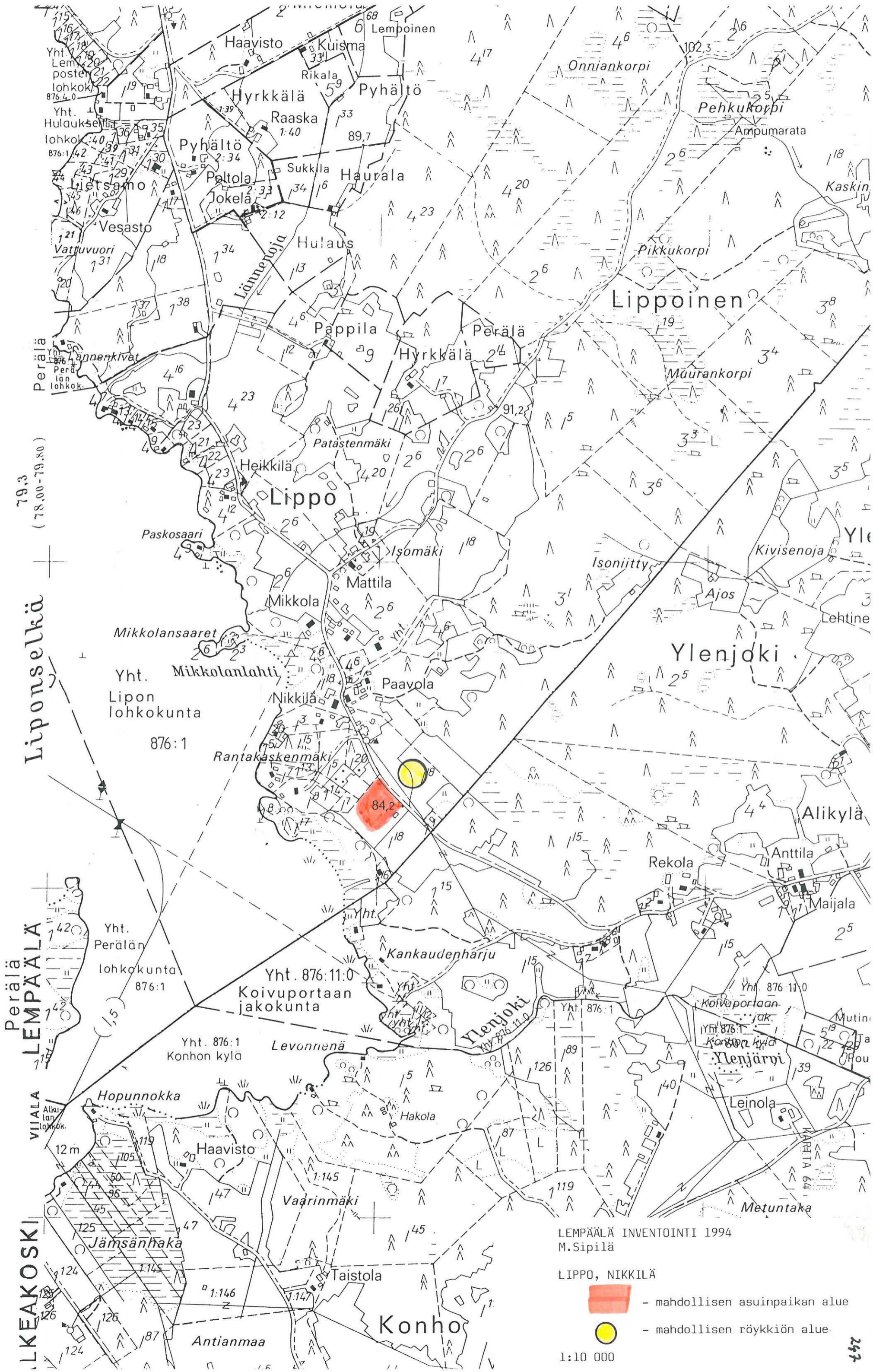
LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
M. Sipilä

KARTTA 63

Kohde 67: Lippo, Heikkilä
Kohde 68: Lippo, Nikkilä

mk= 1:20000
pk= 2114 12

Lipponen
79,3
(78,00-79,80)

Perälä
LEMPÄLÄ

LKEAKOSKI

LEMPÄLÄ INVENTOINTI 1994
M.Sipilä

LIPPO, NIKKILÄ

- mahdollisen asuinpaikan alue

- mahdollisen röykkiön alue

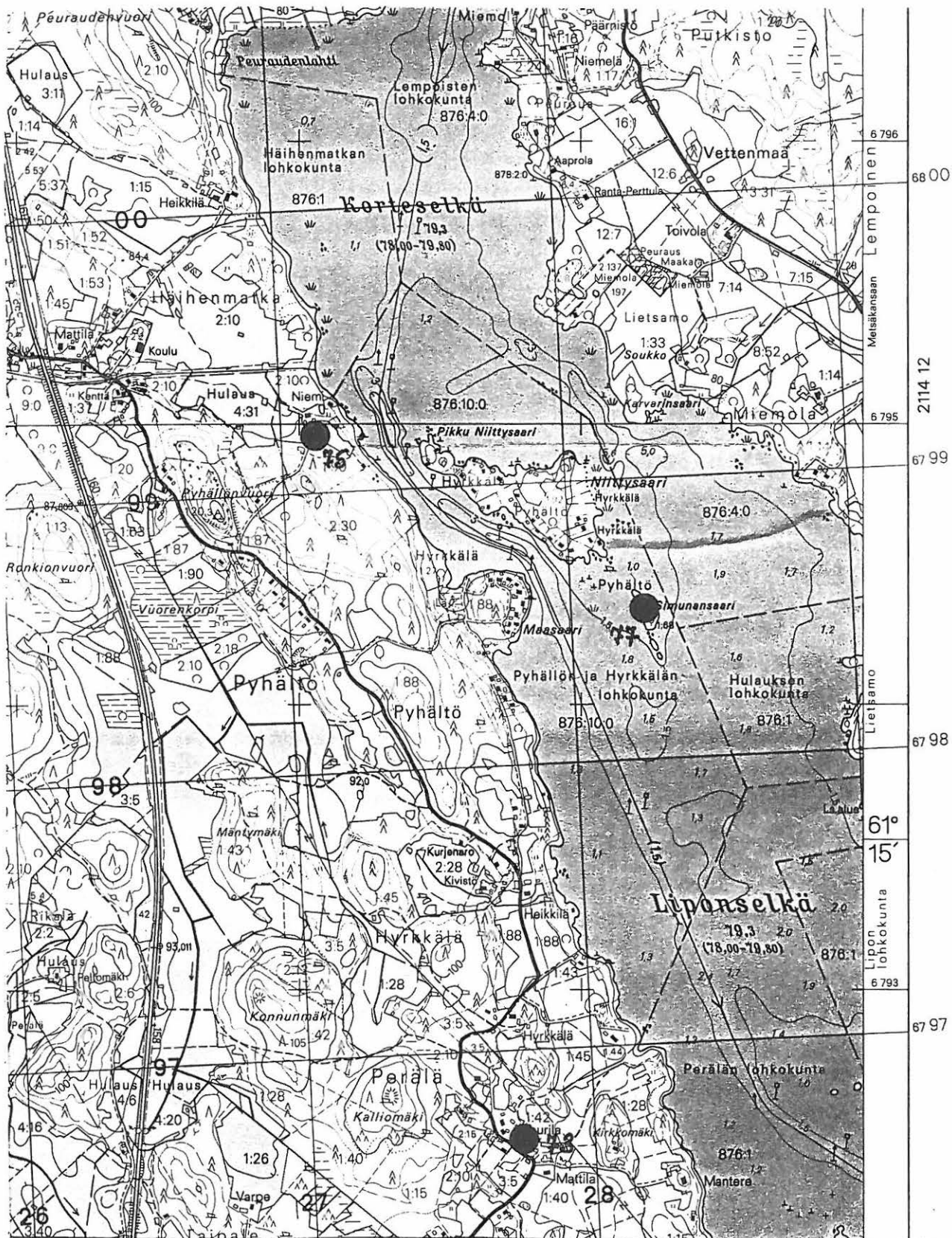
1:10 000

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994
M. Sipilä

KARTTA 65

Kohde 73: Perälä, Laurila
Kohde 75: Pyhältö, Niemi
Kohde 77: Pyhältö, Simunansaari

mk= 1:20000
pk= 2114 09

LIITE 1

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994

LUETTELO MUSTAVALKONEGATIIVEISTA (KM 100560 – 100654)

Kaikki kuvat on ottanut Marja Sipilä ja ne on kuvattu Lempäälässä 1994.

Neg nro KM	Kuvan aihe	Kuvaus- suunta	pvm 1994
100560	Kohde 23: Mottisten talo	SWW	5.5.
100561	Kohde 23: Mottisten talo	SWW	5.5.
100562	Kohde 23: Mottinen, peltoterassi	SE	5.5.
100563	Kohde 23: Mottinen, peltoterassi	SE	5.5.
100564	Kohde 23: Mottinen, kalmiston keskeisintä osaa	ESE	6.5.
100565	Kohde 23: Mottinen, kalmiston keskeisintä osaa	ESE	6.5.
100566	Kohde 23: Mottinen, polttokenttäkalmistoa	NWW	6.5.
100567	Kohde 23: Mottinen, polttokenttäkalmistoa	NWW	6.5.
100568	Kohde 23: Mottinen, polttokenttäkalmistoa	NWW	6.5.
100569	Kohde 23: Mottinen, polttokenttäkalmistoa	NWW	6.5.
100570	Kohde 23: Mottinen, polttokenttäkalmistoa	NWW	6.5.
100571	Kohde 10: Vaihmalanharju idästä länteen	SSW	6.5.
100572	Kohde 10: Vaihmalanharju idästä länteen	SSW	6.5.
100573	Kohde 10: Vaihmalanharju idästä länteen	SSW	6.5.
100574	Kohde 10: Vaihmalanharju idästä länteen	SSW	6.5.
100575	Kohde 10: Vaihmalanharju idästä länteen	SSW	6.5.
100576	Kohde 10: Vaihmalanharju idästä länteen	SSW	6.5.
100577	Kohde 23: Mottisten talo	S	6.5.
100578	Kohde 23: Mottisten talo	S	6.5.
100579	Kohde 19: Hääkivi 1, koekuoppa 3	NW	6.5.
100580	Kohde 19: Hääkivi 1, koekuoppa 3	NW	6.5.
100581	Kohde 19: Hääkivi 1, koekuoppa 3	NW	6.5.
100582	Kohde 27: Lippo, Nikkilä; soikean tuluskiven löytö- paikka ja Rantakaskenmäki	S	6.5.
100583	Kohde 27: Lippo, Nikkilä; soikean tuluskiven löytö- paikka ja Rantakaskenmäki	S	6.5.
100584	Kohde 18: Sukkila, kuppikivi	N	11.5.
100585	Kohde 18: Sukkila, kuppikivi	N	11.5.
100586	Kohde 18: Sukkila, kuppikivi	SE	11.5.
100587	Kohde 18: Sukkila, kuppikivi	SE	11.5.
100588	Kohde 29: Pappila, Hollo; koekuoppa 2:n kiveystä	SW	13.5.
100589	Kohde 29: Pappila, Hollo; koekuoppa 2:n kiveystä	SW	13.5.
100590	Kohde 29: Pappila, Hollo; röykkiö 1	SSW	16.5.
100591	Kohde 29: Pappila, Hollo; röykkiö 1	SSW	16.5.
100592	Kohteet 3 – 7: Kirjakan–Hennerin röykkiökalmistoa Myllyniemeltä kuvattuna	NW	16.5.
100593	Kohteet 3 – 7: Kirjakan–Hennerin röykkiökalmistoa Myllyniemeltä kuvattuna	NW	16.5.
100594	Kohde 26: Sipilän kivikirves		

100595 Kohde 26: Sipilän kivikirves		
100596 Kohde 26: Sipilän kivikirves		
100597 Kohde 73: Perälä, Laurila; kivikirveen KM 2895:1		
todennäköinen löytöpaikka	SW	18.5.
100598 Kohde 73: Perälä, Laurila; kivikirveen KM 2895:1		
todennäköinen löytöpaikka	SW	18.5.
100599 Kohde 75: Pyhältö, Niemi; kivikirveen KM 10371:9		
todennäköinen löytöpaikka hiekkakuopassa	S	18.5.
100600 Kohde 75: Pyhältö, Niemi; kivikirveen KM 10371:9		
todennäköinen löytöpaikka hiekkakuopassa	S	18.5.
100601 Kohde 19: Hääkivi 1; asuinpaikka	S	19.5.
100602 Kohde 19: Hääkivi 1; asuinpaikka	S	19.5.
100603 Kohde 54: Kulju, Nikkilä; kivikirveen HM 2575		
todennäköistä löytöpaikkaa	E	20.5.
100604 Kohde 54: Kulju, Nikkilä; kivikirveen HM 2575		
todennäköistä löytöpaikkaa	E	20.5.
100605 Kohde 43: Hulaus, Mustila; kivikirveen KM 8640:1		
todennäköistä löytöpaikkaa	N	20.5.
100606 Kohde 43: Hulaus, Mustila; kivikirveen KM 8640:1		
todennäköistä löytöpaikkaa	N	20.5.
100607 Kohde 78: Rikala, Ilonen; Ilosen torppa??	SSW	20.5.
100608 Kohde 78: Rikala, Ilonen; Ilosen torppa??	SSW	20.5.
100609 Kohde 13: Torisevankulman kivikautinen asuinpaikka	ESE	20.5.
100610 Kohde 13: Torisevankulman kivikautinen asuinpaikka	ESE	20.5.
100611 Kohde 12: Aimalankangas; vasarakirveskulttuurin		
haudan alue	SW	23.5.
100612 Kohde 12: Aimalankangas; vasarakirveskulttuurin		
haudan alue	SW	23.5.
100613 Kohde 12: Aimalankangas; rautakautista asuinpaikka-		
aluetta	SWW	23.5.
100614 Kohde 12: Aimalankangas; rautakautista asuinpaikka-		
aluetta	SWW	23.5.
100615 Aimala: mahdollinen kirkonpaikka?	SE	23.5.
100616 Aimala: mahdollinen kirkonpaikka?	SE	23.5.
100617 Kohde 2: Näppilän röykkiöitä	SE	24.5.
100618 Kohde 2: Näppilän röykkiöitä	SE	24.5.
100619 Kohde 2: Näppilän röykkiöitä	SE	24.5.
100620 Kohde 2: Näppilän röykkiöitä	SE	24.5.
100621 Kohde 2: Näppilän röykkiöitä	SE	24.5.
100622 Kohde 2: Näppilän röykkiöitä	SE	24.5.
100623 Kohde 24: Vuollesaari; rautakautinen asuinpaikka,		
kuvattuna ison kiven päältä	W	24.5.
100624 Kohde 24: Vuollesaari; rautakautinen asuinpaikka,		
kuvattuna ison kiven päältä	W	24.5.
100625 Kohde 24: Vuollesaari; koekuoppa 1 lapion kohdalla	W	24.5.
100626 Kohde 24: Vuollesaari; koekuoppa 1 lapion kohdalla	W	24.5.
100627 Kohde 24: Vuollesaari; rautakautinen asuinpaikka,		
niemen keskivaiheilla	SSE	24.5.

100628 Kohde 24: Vuollesaari; rautakautinen asuinpaikka niemen keskivaiheilla	SSE	24.5.
100629 Kohde 17: Tervämäen röykkiöaluetta	E	26.5.
100630 Kohde 16A: Säijoen ylempi kalmisto Vapaavuoren tilan takana	S	26.5.
100631 Kohde 16A: Säijoen ylempi kalmisto Vapaavuoren tilan takana	S	26.5.
100632 Kohde 16B: Säijoen alemmaa röykkiöaluetta	NW	26.5.
100633 Kohde 16B: Säijoen alemmaa röykkiöaluetta	NW	26.5.
100634 Kohde 11: Sarapistonmäki	ESE	26.5.
100635 Kohde 11: Sarapistonmäki	ESE	26.5.
100636 Kohde 9: Lempoisten ruumis- ja polttokalmisto	ESE	26.5.
100637 Kohde 9: Lempoisten ruumis- ja polttokalmisto	ESE	26.5.
100638 Kohde 3/4: Kirjakan röykkiöalue	SW	26.5.
100639 Kohde 3/4: Kirjakan röykkiöalue	SW	26.5.
100640 Kohde 5: Henneri 1	S	26.5.
100641 Kohde 5: Henneri 1	S	26.5.
100642 Kohde 8: Arvelan kivikautinen asuinpaikka	SW	26.5.
100643 Kohde 8: Arvelan kivikautinen asuinpaikka	SW	26.5.
100644 Kohde 7: Henneri 2:n kivikautinen asuinpaikka	SSE	26.5.
100645 Kohde 7: Henneri 2:n kivikautinen asuinpaikka	SSE	26.5.
100646 Kohde 6: Erkinmäen rinnettä	W	26.5.
100647 Kohde 6: Erkinmäen rinnettä	W	26.5.
100648 Kohde 21: kuppikivi Ahtialan Mustosen tontilla; 3 kuppia eri pinnoilla.	SE	27.5.
100649 Kohde 21: kuppikivi Ahtialan Mustosen tontilla; 3 kuppia eri pinnoilla	SE	27.5.
100650 Kohde 21: Mustosen kuppikivi	SSW	27.5.
100651 Kohde 21: Mustosen kuppikivi	SSW	27.5.
100652 Kohde 22: Jutilan rautakautinen asuinpaikka; kuvattu nykyisen kylän suunnalta	NNW	27.5.
100653 Kohde 22: Jutilan rautakautinen asuinpaikka; kuvattu nykyisen kylän suunnalta	NNW	27.5.
100654 Kohde 21: Mustosen tonttia	SSW	27.5.

LIITE 2

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994

LUETTELO DIAKUVISTA (KM 32761 – 32780)

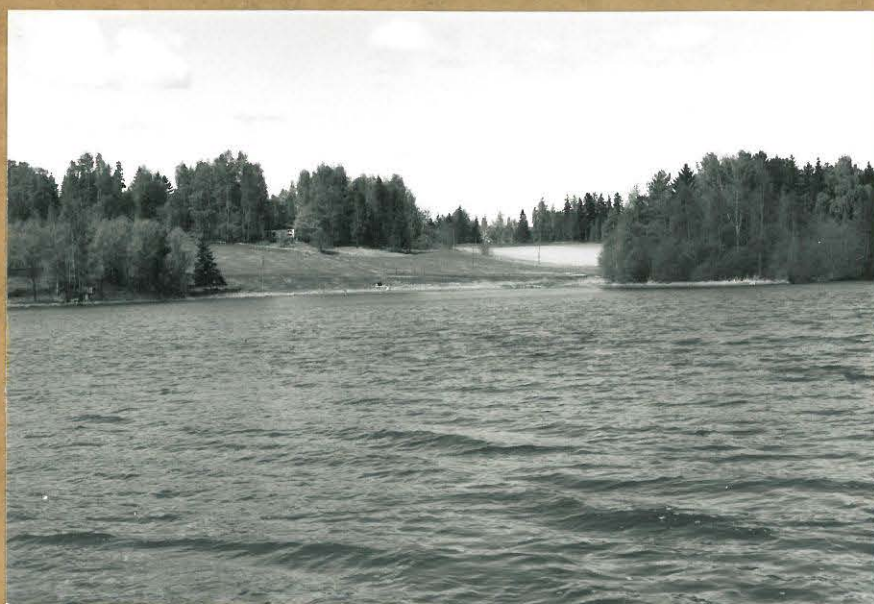
Kaikki kuvat on ottanut Marja Sipilä ja ne on kuvattu Lempäälässä 1994.

Dian nro KM	Kuvan aihe	Kuvaus- suunta	pvm 1994
32761	Kohde 23: Mottisten talo	SWW	5.5.
32762	Kohde 23: Mottinen; peltoterassia	SE	5.5.
32763	Kohde 23: Mottinen; polttokalmiston keskeisintä osaa	ESE	6.5.
32764	Kohde 23: Mottinen; kalmistoa ja rakennuksia	NWW	6.5.
32765	Kohde 10: Vaihmalanharjua idästä länteen	SSW	6.5.
32766	Kohde 10: Vaihmalanharjua idästä länteen	SSW	6.5.
32767	Kohde 23: Mottisten talo	S	6.5.
32768	Kohde 19: Hääkivi 1; koekuoppa 3	NW	9.5.
32769	Kohde 27: Lippo, Nikkilä; soikean tuluskiven löytöpaikka ja Rantakaskenmäki	S	9.5.
32770	Kohde 18: Sukkilan kuppikivi	N	11.5.
32771	Kohde 18: Sukkilan kuppikivi	SE	11.5.
32772	Kohde 29: Pappila, Hollo; röykkiö 1	SSW	16.5.
32773	Kohteet 3–8: Kirjakan–Hennerin aluetta Myllyniemeltä päin kuvattuna	NW	16.5.
32774	Kohde 26: Sipilän kivikirves		
32775	Kohde 26: Sipilän kivikirves		
32776	Kohde 19: Hääkivi 1:n rautakautinen asuinpaikka	S	19.5.
32777	Kohde 13: Torisevankulman kivikautinen asuinpaikka	ESE	20.5.
32778	Kohde 24: Vuollesaaren rautakautinen asuinpaikka; koekuoppa 1 lapion kohdalla	W	24.5.
32779	Kohde 17: Tervämäen röykkiöaluetta	E	26.5.
32780	Kohde 21: kuppikivi Mustosen tontilla Ahtialassa	SE	27.5.

Kohde 2:
NÄPPIÄN RÖYKKIÖITÄ,
SE

F.100622

Kohteet 3-7:
KIRJAKAN-HENNERIN
RÖYKKIÖKALMISTOA
MYLLYNIEMELTÄ KUVA-
TUNA.
NW

F.100592

Kohde 3/4:
KIRJAKAN RÖYKKIÖALUE
SW.

F.100639

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994

Kohde 5:
HENNERI 1.
5.

F.100640

Kohde 6:
ERIKINMÄEN RIN-
NETÄ.
W.

F.100647

Kohde 7:
HENNERI 2:N KIVI-
KAUTINEN ASUIN-
PAIKKA.
SSE.

F.100644

Mari. Maria Sipilä

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994

F. 100643

Kohde 8: ARVELAN KIVIKAUTINEN
ASUINPAIKKA. SW.

F. 100636

Kohde 9: LEMPOJEN RUUMIS- JA
POLTTOKALMISTO. ESE.

Alku. Merja Sipilä

256

LEMPÄÄLÄ

INVENTOINTI 1994

F.100573

F.100576

F.100574

Kohde 10: VAHMAZANHARJU IDÄSTÄ LÄNTEEN. SSW.

F.100634

Kohde 11:
SARAPISTONMÄKI.
ESE.

valok. Merja Sipilä

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994

Kohde 12:
AIMALANKANGAS;
VASARAKIRVESKULTTUURIN
HAUDAN ALUE.
SW.

F.100612

Kohde 12:
AIMALANKANGAS;
RAUTAKAUTISTA ASUIN-
PAIKKA-ALUETTA.
WSW.

F.100613

Kohde 12:
AIMALANKANGAS;
RAUTAKAUTISTA ASUIN-
PAIKKA-ALUETTA.
WSW.

F.100614

valok. Merja Sipilä

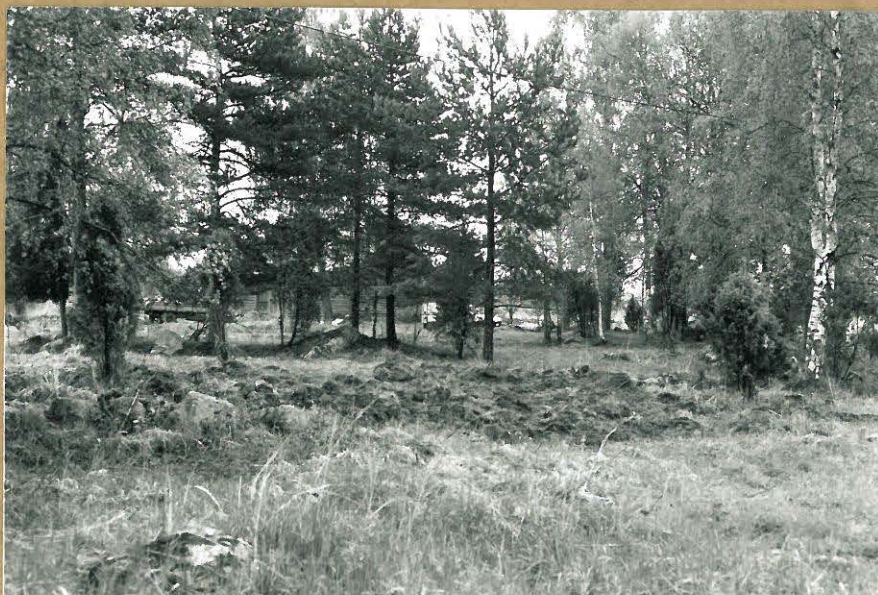
Kohde 13:
TORISEVAN KULMAN
KUIKKAUTINEN ASUIN-
PAIKKA.
ESE

F.100609

Kohde 16A:
SÄIJOEN YLEMPI
KALMISTO VAPAA-
VUOREN TILAN
TAKANA.
S

F.100631

Kohde 16B:
SÄIJOEN ALEMPAA
RÖYKKÖALUETTA.
NW.

F.100633

F.100586

Kohde 18: SUKKILA, KUPPIKIIVI. SE.

F.100585

Kohde 18: SUKKILA, KUPPIKIIVI. N.

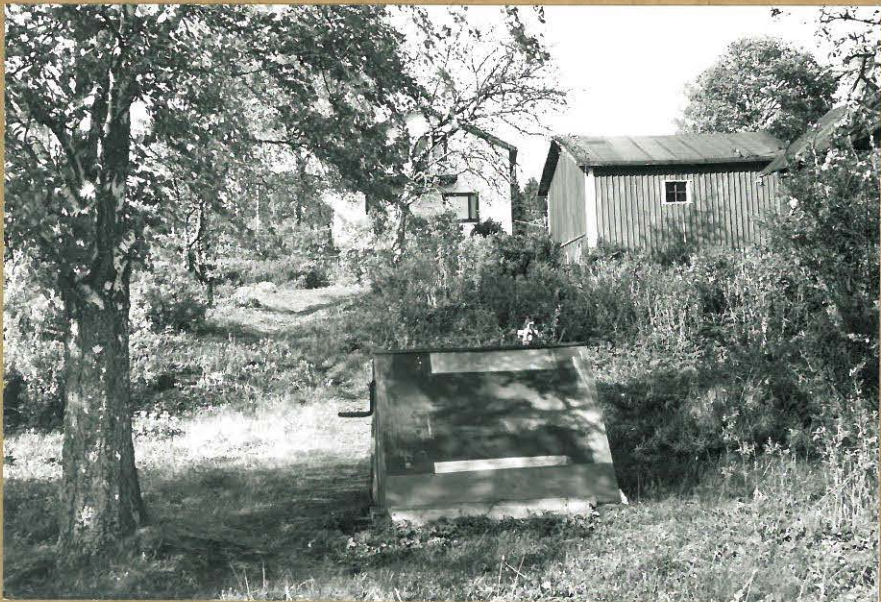
F.100602

Kohde 19: HÄÄKIIVI 1; ASUINPAIKKA. S.

F.100579

Kohde 19: HÄÄKIIVI 1, KOEKUOPPA 3. NW.
Valok. Marja Sirilä

F.100654

Kohde 21: MUSTOSEN TONTTIA. SSW.

F.100650

Kohde 21: MUSTOSEN KUPPIKIVI. SSW.

F.100649

KOHDE 21: KUPPIKIVIAHTAAN MUSTOSEN TONTILLA; 3 KUPPIA ERI PINNOILLA

F.100652

Kohde 22: JUTILAN RAUTAKAUTINEN ASUIN-PAIKKA; KUVAATTI NYKYISEN KYÖN SUUN-NAFTA. NNW.
Valok. Maria, Siirilä

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994

F.100566

F.100567

F.100568

Kohde 23: MOTTINEN, POLTOKENTTÄKALMISTOA. WNW.

F.100564

Kohde 23: MOTTINEN, KALMISTON KES-
KEISTÄ OSAA. ESE.

F.100563

Kohde 23: MOTTINEN, PELTÖTERASSI. SE.

Mok. Maria Sipilä

Kohde 24:
VUOLLESAARI; RAUTA-
KAUTINEN ASUINPAIK-
KA NIEMEN KESKI-
VAIHEILLA. SSE.

F.100627

Kohde 24:
VUOLLESAARI. RAUTA-
KAUTINEN ASUINPAIK-
KA KUUVATTUNA ISON
KIVEN PÄÄLTÄ. W.

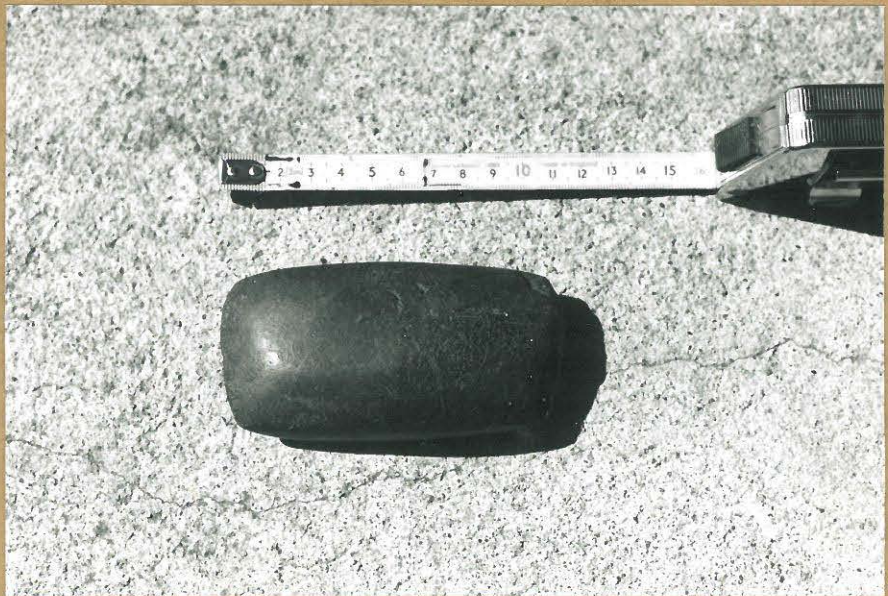
F.100623

Kohde 24:
VUOLLESAARI; KOE-
KUOPPA 1 LAPION
KOHDALLA. W.

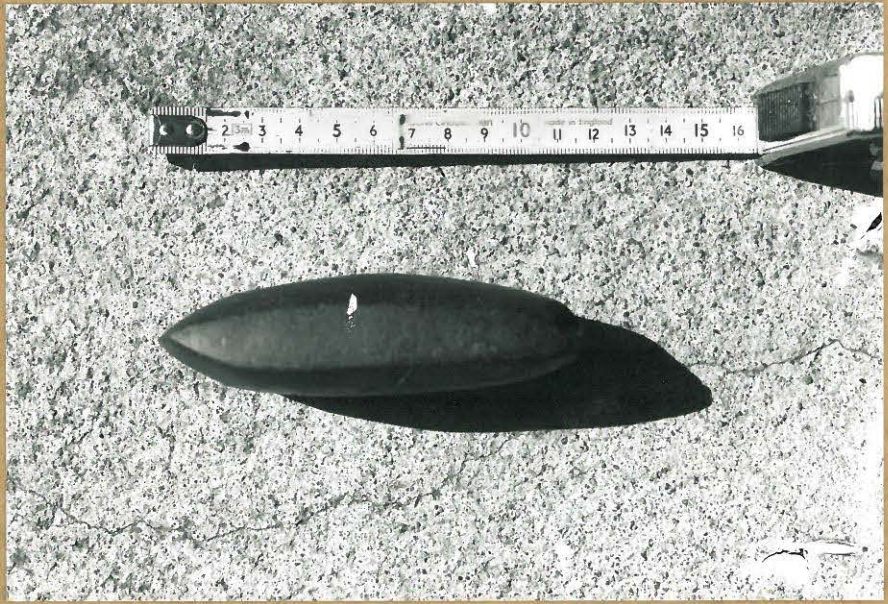
F.100625

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994

F.100594

Kohde 26: SIPILÄN KIVIKIRVES

F.100596

Kohde 26: SIPILÄN KIVIKIRVES SIVULTA

F.100589

Kohde 29: PAPPILA, HOLLO; KOEKUOPPA 2: N KIVEYSTÄ. SW.

F.100582

Kohde 27: LIPPO, NIUKKILÄ. SOIKEAN TUKUS-KUVEN KYTÖPAIKKA JA RANTAKASUKEN MÄKI. S. Inlok. Moma Sipilä

Kohde 29:
PAPPILA, HOLLO;
RÖYKKÖ 1. SSW.

F.100591

Kohde 43:
HULAS MUSTILA. KIVI-
KURVEEN KM 8640:1
TODENNÄKÖISTÄ LÖY-
TÖPAIKKAA. N

F. 100605

Kohde 54:
KULJU, NIUKKÄ;
KIVIKURVEEN
HM2975 TODENNÄ-
KÖISTÄ LÖYTOPAIK-
KAA. E.

F.100604

LEMPÄÄLÄ INVENTOINTI 1994

Kohde 73:
PERÄLÄ LAURILA:
KIIVIKIRVEEN KM 2895:1
TODENNÄKÖINEN
LÖYTÖPAIKKA.
SW.

F.100597

Kohde 75:
PYHÄLTÖ NIEMI; KIUI-
KIRVEEN KM 10371:9
TODENNÄKÖINEN LÖY-
TÖPAIKKA HIEKKA-
KUOPASSA.
S.

F.100599

Kohde 78:
RIKALA, ILONEN;
ILONEN TORPPA ??
SSW

F.100607

valok. Maria Sipilä